

František Hanzlík

Krajané a československý zahraniční odboj 1938–1945

v dokumentech a fotografiích

Ministerstvo obrany České republiky

Praha 2010

Použité prameny a literatura

Archivní prameny:

Archiv Čechů a Slováků v zahraničí (Archives of Czechs and Slovaks Abroad) Chicago

Kartony č. 76–817

Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha

Sbírka 37, sign. 37–22

Fotoarchiv VHA – různé fotografie

Literatura:

BENEŠ, E. *Paměti*. Orbis, Praha 1947.

BUDÍN, S. *Věrní zůstali*. Orbis, Praha 1947.

Czechs and Slovak. Památník Československého Výboru Světové Výstavy v Chicagu 1933. Chicago 1933.

MARTÍNEK, J. *Československá Národní Rada Americká*. Chicago, Illinois 1962.

Na obranu míru demokracie a Československa. Čsl. Národní Sdružení v Americe. (Zpráva o konferenci Čsl. Národního Sdružení v Chicagu). Chicago květen 1938.

ŠPANIEL, O. *Československá armáda druhého odboje. Československá Národní Rada v Americe*. Chicago 1941.

VONDRAŠEK, V., HANZLÍK, F. *Krajané v USA a vznik ČSR v dokumentech a fotografiích*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo obrany – AVIS, 2008, ISBN 978-80-7278-476-9. 143 s.

Časopisy:

Vojenský historický ústav Praha

Časopis Čechoslovák, ročníky 1939–1944

Použité zkratky:

ACASA – Archiv Čechů a Slováků v zahraničí Chicago (Archives of Czechs and Slovaks Abroad)

ČNS – České národní sdružení

ČSNS – Československé národní sdružení

ČSNRA – Československá národní rada americká

ČSR – Československá republika

USA – Spojené státy americké

SSSR – Svaz sovětských socialistických republik

FBI – Federal Bureau of Investigation

M.A.E – Movimiento antifascista del Ecuador

MNO – Ministerstvo národní obrany

plk. gšt. – plukovník generálního štábu

pplk. – podplukovník

VHA – Vojenský historický archiv

VÚA – Vojenský ústřední archiv

Úvod

V letošním roce si připomínáme 65. výročí ukončení druhé světové války a osvobození Československa. Šest let okupace bylo provázáno nesmírným utrpením statisíců Čechů a Slováků. Za cenu obrovských lidských i materiálních ztrát všech států protifašistické koalice byl fašismus poražen. Samostatná Československá republika se vrátila na mapu Evropy i světa.

Šestileté tragédii předcházelo vyhlášení samostatné Slovenské republiky a okupace zbytku Československa 14. a 15. března 1939. Obě události znamenaly rozbití společného státu Čechů a Slováků, který vznikl 28. října 1918. Za jeho vytvoření bojovaly na frontách první světové války desetitisíce legionářů v Rusku, v Itálii i ve Francii. Rozsáhlou finanční a materiální pomoc poskytli této československé zahraniční akci v čele s T. G. Masarykem krajané ve Spojených státech amerických. Vytvoření společného státu Čechů a Slováků si vážili a velmi citlivě vnímali jeho bezprostřední ohrožení fašistickým Německem v druhé polovině třicátých let 20. století. Akce na obranu Československa vystřídal po 15. březnu 1939 masivní podpora vznikajícímu čs. zahraničnímu odboji. Na rozdíl od období první světové války poskytli rozsáhlou všestrannou pomoc také krajané v ostatních státech světa.

Symbolicky, stejně jako v letech 1914–1918, bojovaly tisíce Čechů a Slováků v řadách československé zahraniční armády vedle krajanů v armádách spojenců. Tentokrát nikoli za vznik samostatného státu, ale za jeho osvobození. Okupace zbytku Československa se stala základním motivem pro sjednocení krajanů v zahraničí. Výsledkem bylo jejich nezměrné úsilí a vynalézavost při poskytování rozsáhlé pomoci čs. zahraničnímu odboji. Svědčí o tom archivní prameny, které jsou uloženy v Archivu Čechů a Slováků v zahraničí (Archives of Czechs and Slovaks Abroad – ACASA) v univerzitní knihovně The university of Chicago The Joseph Regenstein Library.¹ Vedle dokumentů o působení Československé národní rady americké (ČSNRA)² jsou to materiály ukazující vztah prezidenta Edvarda Beneše k ČSNRA, působení představitelů zahraničního odboje na území Spojených států amerických v průběhu války a rozšíření působení ČSNRA do dalších zemí světa. S pomocí ČSNRA poskytovali pomoc zahraničnímu odboji také krajané v Argentině, Bolívii, Ekvádoru, Guatemale, na Haiti, v Hondurasu, Indii, Mexiku, Nicaragui, Panamě, Paraguai, Uruguayi, ve Venezuele, ale i na Filipínách, v Číně a v dalších zemích.

Podmínky pro činnost krajanů v jednotlivých zemích byly rozdílné. Klíčovou úlohu sehrávali krajané v USA. V dubnu 1939 založili Československou národní radu americkou, která se stala centrem organizování pomoci čs. zahraničnímu odboji krajany z celého světa. Vláda Spojených států vytvářela příznivé podmínky pro její činnost již od jejího vzniku. Ve složité situaci se ocitli krajané v zemích, jejichž vlády sympatizovaly s fašismem nebo jej podporovaly.

Obsah a rozsah materiálů o činnosti krajanů v jednotlivých státech, které jsou uloženy v ACASA, se výrazně liší. Přesto umožňují přiblížit čtenářům všestrannou pomoc krajanů československému zahraničnímu odboji v jeho úsilí za osvobození vlasti.³

Publikace je rozdělena do čtyř samostatných částí. První je věnována podpoře Československa krajany v USA do rozbití republiky v březnu 1939. Následuje kapitola, která je věnována pomoci krajanů v USA čs. zahraničnímu odboji v letech 1939–1945. Další kapitola se zabývá pomocí krajanů v ostatních státech světa čs. zahraničnímu odboji v letech druhé světové války. Závěrečná kapitola ukazuje pomoc krajanů osvobozené republice.

O autorovi

Doc. PhDr. František Hanzlík, CSc.

Narozen 1. 10. 1954 v Olomouci. Přednáší historii a politologii na Univerzitě obrany v Brně. Externě působí i na Historickém ústavu FF MU v Brně. Zabývá se československými dějinami 20. století se specializací na období první světové války a druhé světové války a vývoj po roce 1945.

Dlouhodobě se věnuje problematice působení tajných služeb v zápase o politickou moc v Československu v poválečném období. Je autorem tří monografií (Únor 1948 výsledek nerovného zápasu – 1997, Vojenské obranné zpravodajství v zápase o politickou moc 1945–1948–2003 a Případ Adolf Püchler – 2006) a spoluautorem šesti dalších monografií.

Další výsledky své badatelské činnosti publikoval ve více než padesáti studiích a statích zveřejněných doma i v zahraničí. Podílel se i na přípravě řady televizních dokumentů (mimo jiné – Šest dnů, které otráslly demokracií, některé díly cyklu Československo ve zvláštních službách a Tajné akce StB, je autorem scénáře dokumentu k B. Reicinovi – Člověk a moc).

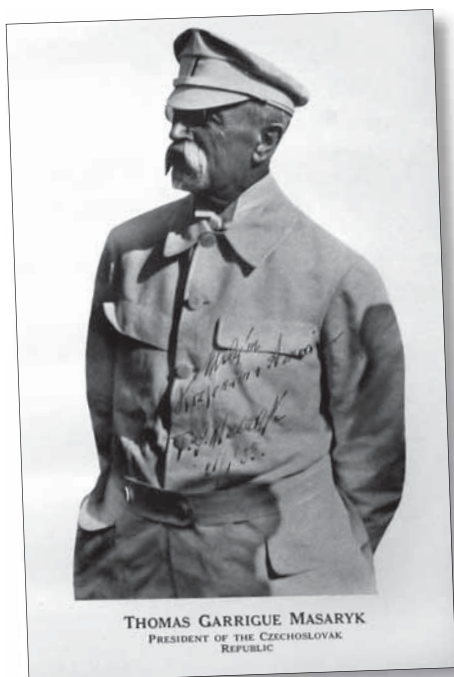
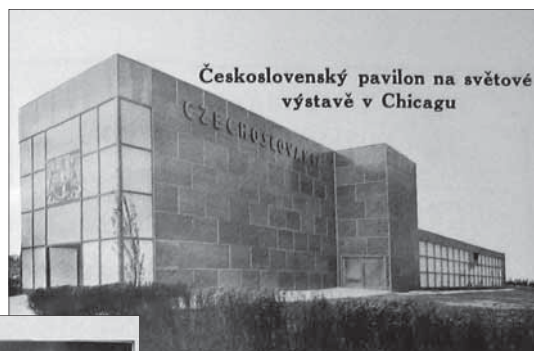
1. Krajané v USA pro obranu republiky proti fašismu

Češi a Slováci v Americe přispěli významným dílem ke vzniku samostatné Československé republiky v roce 1918. V průběhu první světové války poskytli československé zahraniční akci finanční, materiální, politickou a morální podporu, která nebyla úplně doceněna. Jen finanční pomoc, kterou poskytly organizace krajanů, čítala více než jeden a půl milionu dolarů. Mezi hlavní organizace podílející se na poskytování pomoci patřily České národní sdružení, Slovenská liga a Národní svaz českých katolíků. Pomoc poskytovali krajané staré vlasti ještě po vzniku Československa.⁴

V meziválečném období činnost krajaňských organizací ochabovala. Mimo jiné i z důvodu poklesu počtu krajanů narozených v Čechách a na Slovensku. Postupně se projevil důsledek omezení imigrace vládou USA. V období první světové války čítala kolonie krajanů v USA (Čechů) více než 300 000 osob. Před druhou světovou válkou to bylo jen 150 000 osob ve věku kolem šedesáti let.⁵ K výrazné aktivizaci krajanů na počátku třicátých let přispěla příprava a průběh Světové výstavy v Chicagu. Proběhla v roce 1933 v době, kdy v Německu zvítězil fašismus a Adolf Hitler se stal říšským kancléřem. Na přípravě výstavy se podíleli představitelé významných krajaňských organizací a osobně i první český starosta Chicaga Anton Čermák, rodák z Kladna. Předsedou výstavního výboru se stal další z čelných představitelů krajaňského hnutí – Jan Červinka. Československá vláda vyčlenila na žádost krajanů v pavilonu část výstavní plochy pro prezentaci krajaňského hnutí. Výstavka československé Ameriky ukazovala na velké nástěnné mapě rozmístění československých osad v USA, přinášela informace o spolkovém životě krajanů, přehled všech novin a časopisů i seznam starostů měst českého a slovenského původu. Součástí výstavy byla i knihovna anglicky psaných knih o Československu. Fotografie s věnováním zaslal krajanům i prezident T. G. Masaryk. O československé účasti na výstavě a o vývoji krajaňského hnutí v té době byl vydán Památník Československého výboru Světové výstavy v Chicagu 1933 v českém i v anglickém jazyce.

Členové výstavního výboru při jednání s českým starostou Chicaga Antonem Čermákem, rodákem z Kladna. A. Čermák na fotografii sedící uprostřed, vpravo předseda výstavního výboru Jan Červinka.

Jan A. Červinka

Reprezentativní publikace o krajanech v USA a o účasti Československa na Světové výstavě vydaná v roce 1933.

Při příležitosti Světové výstavy v roce 1933 věnoval T. G. Masaryk krajanům v Americe svoji fotografii s věnováním a vlastnoručním podpisem.

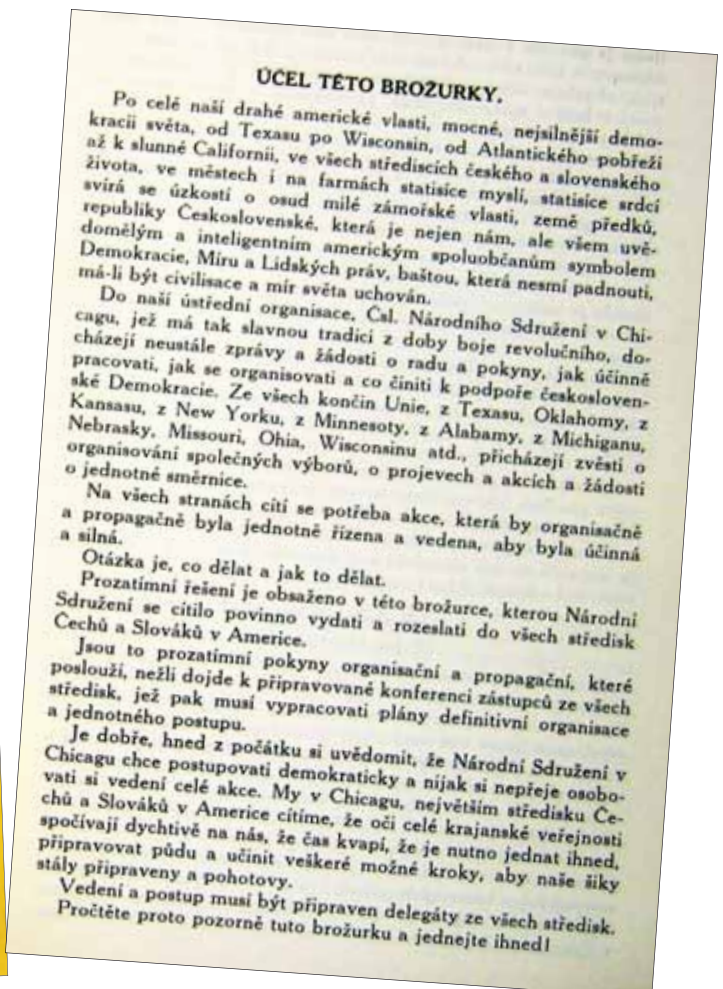
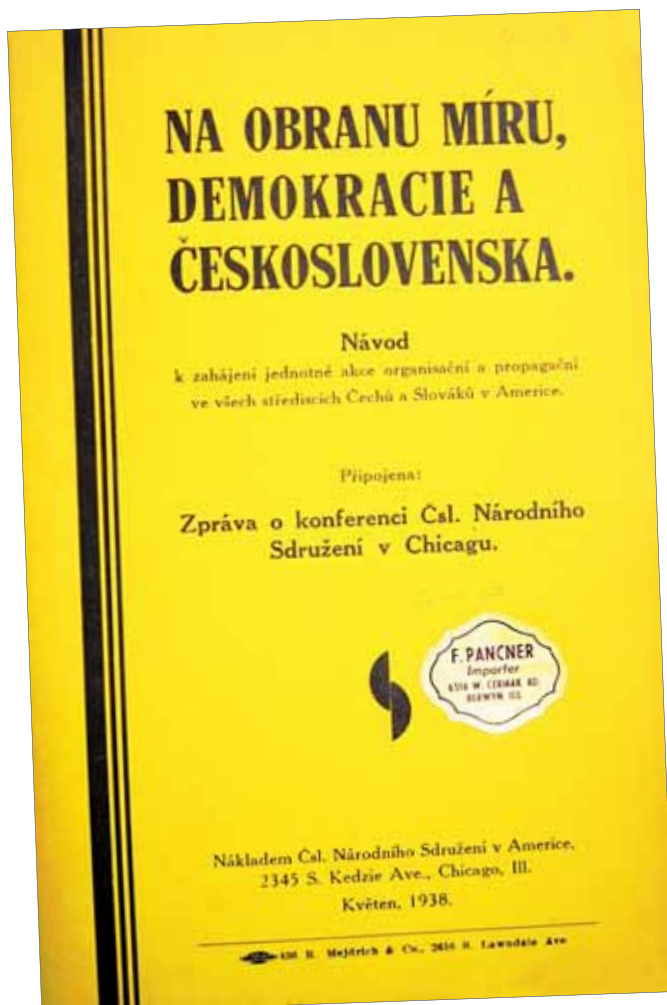
Světová výstava přispěla k oživení krajanského hnutí i k šíření informací o Československu v americké veřejnosti. Stalo se tak v době, kdy v souvislosti s nástupem fašismu v Německu dochází ke zvýšenému ohrožení republiky. Právě růst nebezpečí fašismu pro Československo se stává jedním z rozhodujících faktorů aktivizace krajanů v druhé polovině třicátých let 20. století. Informace o situaci v republice přinášely krajanské noviny a časopisy, především Svornost, Denní hlasatel, New Yorské Listy a další, ale i americké sdělovací prostředky. K výrazné aktivizaci krajanského hnutí v USA došlo na jaře a v létě roku 1938, především po květnové částečné mobilizaci v Československu. Krajané velmi citlivě vnímali výrazné zhoršení mezinárodní situace a akutní nebezpečí možné německé agrese proti Československu. První protestní schůze na obranu demokracie a Československa se konala již 21. dubna 1938 v Chicagu.

Po celých Spojených státech amerických vznikají místní krajanské obranné výbory. Organizovaly sbírky do Fondu na obranu republiky a další akce na podporu Československa ohroženého fašizmem. Z popudu prof. Jaroslava Mičana, který byl za okupace umučen v koncentračním táboře v Mauthausenu, je reorganizováno v Chicagu České národní sdružení. Jeho předsedou se stal Jan Červenka a tajemníkem Vincenc Vrdský. Na podnět z Prahy byla založena i Československá americká tisková kancelář. Jejím redaktorem se stal Jan Hilgert. Měla sloužit k šíření informací o ohrožení demokratických států v Evropě německým fašizmem.⁶ Místní krajanské výbory zasílaly finanční prostředky získané sbírkami přímo do Prahy. Mezi neaktivnější patřily místní výbory v Clevelandu, New Yorku a Texasu.

V květnu roku 1938 vydalo Československé národní sdružení v Americe brožuru Na obranu míru, demokracie a Československa, která byla návodem k postupu krajanů v následujícím období.

Časopis Svornost byl dlouhá desetiletí nejrozšířenějším deníkem krajanů v USA.

Obsahuje výzvu ke sjednocení všech organizací krajanů ve Spojených státech amerických a zároveň vytyčuje úkoly pro nejbližší období. Za nejdůležitější považuje organizování protestních akcí na obranu demokracie, míru a Československa za součinnosti všech organizací, které se dají získat (církve, univerzitní kruhy, studentstvo, dělnické organizace a blízké národnostní skupiny), i za účasti prominentních osobností veřejného a politického života. Za další významný úkol je označena tisková a propagační práce v místních časopisech, v rádiu, vydávání letáků i osobní agitace.

3. Činnost společných výborů.

a) Společné protestní schůze na obranu Míru, Demokracie a Československa, pokud možná za součinnosti prominentních amerických spoluobčanů a organizací, které se dají získat. Jsou to zejména americké církve, univerzitní kruhy, studentstvo, dělnické organizace (Federace práce a pod.) národnostní skupiny nám blízké (Jihoslované).

b) Tisková a propagační práce: V místních časopisech, na radiu, osobně, letáky atd.

c) Příprava seznamů amerických organizací a prominentních Američanů ve městě a státě, kteří jsou nám nakloněni a promluví by na našich projevech, eventuálně se jinak zúčastnili spolupráce. Pokyny a rady budou postupně zaslány.

Musíme si neustále uvědomovat, že chceme-li účinně zasáhnouti americké veřejné mínění, nesmíme zameškat jedinou příležitost spolupráce s vynikajícími Američany a americkými organizacemi.

d) Nesmí růst jen na protestních projevech. Naši reprezentanti v kongresu a ve vládě musí být neustále uvědomováni tisíci a tisíci telegramů, osobních dopisů a projevů, že jejich voliči doma si přejí a budou ze všech sil podporovat energickou spolupráci naší vlády s demokratiemi světa pro Mír a pro izolování fašistických útočníků, jakož i pro účinnou morální a hospodářskou podporu ohrožených demokracií.

Příklady těchto projevů, resolucí i telegramů následují ve stručné zprávě o protestní schůzi pro obranu Demokracie a Československa, pořádané v Chicagu 21. dubna 1938.

e) Spolky i jednotlivci by měli zasílati telegramy, dopisy i korespondenční listky svým zástupcům v kongresu podle příloženého vzoru. Je-li možno a radno, necht' naše spolky dají tisk-

Vedoucí činitelé Národního sdružení si velmi dobře uvědomovali, že důležitou úlohu pro získání pomoci bude sehrávat veřejné mínění. Proto byl vydán pro jednotlivé krajské výbory úkol připravit seznamy organizací a prominentních osobností (v místech, ve městech i ve státech), které jsou krajanům příznivě nakloněny, získat je ke spolupráci a využít k veřejným vystoupením.

V brožurě se přímo uvádí: „Nesmí zůstat jen na protestních projevech. Naši reprezentanti v kongresu a ve vládě musí být neustále uvědomováni tisíci a tisíci telegramů, osobních dopisů a projevů, že jejich voliči doma si přejí a budou ze všech sil podporovat energickou spolupráci naší vlády s demokratiemi světa pro Mír a pro izolování fašistických

útočníků, jakož i pro účinnou morální a hospodářskou podporu ohrožených demokracií. Příklady těchto projevů, resolucí a telegramů následují ve stručné zprávě o protestní schůzi pro obranu Demokracie a Československa, pořádané v Chicagu 21. dubna 1938.“⁷ Zároveň následovalo upozornění, aby se v žádostech kongresmanům, senátorům a členům vlády neobjevovaly nereálné požadavky jako přímá vojenská pomoc Československu, potrestání diktátorů atd. „Také příliš silných výrazů jest se vystríhati. Musíme mít neustále na mysli, že věci je možno i přílišným nadšením a netaktností spíše ublížiti u americké veřejnosti, než prospěti.“⁸

Brožura obsahuje i vzory dopisů kongresmanům a významným osobnostem politického a veřejného života v USA.

Vzorek dopisu, či koresp. listku zástupcům v kongresu:

Hon. John E. Smith,
Member of the House of Representatives,
Washington, D. C.

Please, support actively such legislation (give number of the proposed bill, when possible), which, according to the principles, contained in pres. Roosevelt's Chicago speech, would enable our government to cooperate peacefully, but effectively with other democracies of the world for the preservation of peace and against the repeated acts of aggression and international lawlessness.

Please, support especially such legislation (name of the proposed bill), which would assure economic aid to the threatened democracies and prevent the aggressors from receiving economic support of our country, especially in the form of purchases of armament, fuel and raw materials, necessary for waging war.

I am a citizen, tax payer and voter and I am making this request to you, because I believe, that America cannot escape the consequences of a general war, or of the destruction of Democracy, Human Rights and Freedom in Europe, or in any other part of the world.

(Podle potřeby:

Name of organization.

Address.

Number of members.)

Signature of the citizen.

Address, city, state.

1. Povíchné pokyny.

Dvě vědci myšlenky nás všechny spojují bez rozdílu: Dnešní doba je pro nás bojem o zachování naší existence v této zemi, zápasem o získání a udržení naší mládeže, bez níž nejsme dosti silni, abychom účinně sloužili myšlence druhé, totiž aktivní pomoci v boji o zachování Míru, Demokracie a samostatnosti republiky Československé.

Musíme proto spojovat obojí a počínati apelem k naší mladé generaci, aby bok po boku s námi hájila to, co je nám všem, jako Američanům, dražší než život sám: Svobodu, Demokracii a Lidská práva. Tyto nezadatelné statky lidstva jsou nyní ohroženy zatím v Evropě, zejména v Československu a budou-li ztraceny tam, budeme stejně nuceni hájiti je možná krví a životy proti vnitřnímu i vnějšímu nepříteli v této naší nové vlasti. V tom smyslu je psáno provolání mládeži, obsažené v této brožurě, jež by měl čísti každý mladý Američan českého či slovenského původu.

Zdůrazňujeme: Vždycky stůjme na půdě naší americké vlasti, vždy se snažme o získání mládeže a vždy zdůrazňujeme, že si nepřejeme ozbrojeného zásahu Ameriky na cizí půdě. Ze jsme především pro těsnou spolupráci všech inteligentních a demokratických občanů Ameriky, aby bylo získáno veřejné mínění, tím tisk a vláda, ve prospěch energické spolupráce všech demokracií světa pro Mír, obranu Demokracie, zejména československé a to účinnou hospodářskou a morální pomocí napadeným národům a izolaci a odepřením hospodářské pomoci útočníkům, tak jak to naznačil ve své chicažské řeči prezident Roosevelt a nedávno opětovně sekretář Státu Cordell Hull.

Tento vzor může být zkrácen, či obměněn podle potřeby, tak, aby projev žádal přijetí určitého zákona o embargo, o neutralitě atd.

Vzory projevů prezidentovi a sekretářům Státu jsou obsaženy níže, ku konci zprávy o manifestační schůzi v Chicagu.

TO OUR YOUTH

You, young people of Czechoslovak descent, come of a race, that was never indifferent to the ideals on which our great American commonwealth stands. Like a golden thread, interwoven through centuries of Czech history, we can trace the traditions of Democracy, Justice, Love of Freedom, Humanity, Peace and Progress, and also unusual courage and steadfastness in serving these ideals.

You, young people of our blood, in this country could not escape inheriting these very same qualities and traditions, which are also essentially American and which, if cultivated and strengthened in you, will be the most precious contributions of the land of our forefathers to the life-stream of America. And just because we know, that you share these proud and honorable qualities and traditions of your fathers and mothers, we trust that we can count on you, young Americans of Czechoslovak descent, to stand shoulder to shoulder with us in the great crusade, now going on in the world, against the evil, which threatens today the country of our forefathers—Czechoslovakia—the peace and progress of the whole world and consequently the welfare of America, including the future of your own.

Your rights, liberties and welfare are being decided right now in Spain and in Czechoslovakia. Should the dark tide of fascism, nazism, oppression and war submerge all of Europe, you, young people of America, will be confronted by it in the future, from within and from without and you will have to struggle and to fight. America is not on another planet. Let nobody mislead you into believing that America is safe, that things going on in Europe now do not concern us. They do — and your fathers and mothers, as well as the more intelligent part of the American public, realize it.

Act now! There is still time to defend the cause of world democracy and peace by peaceful means. All that must be done right now, before the dark time engulfs all of Europe and reaches our shores, is to put in practice the policies of our president, pertaining to the cooperation of world's democracies against the aggressors. That does not mean involving America in any armed con-

V USA působila také německá propaganda. Podle některých údajů žilo v USA kolem osmi milionů Němců, kteří většinou sympatizovali s Německem a mohli se stát pátou kolonou. Významnou úlohu sehrávalo německé velvyslanectví, které aktivně šířilo goebelsovskou propagandu a také názory, že USA není nic po tom, co se děje v Evropě. Německá propaganda dosáhla v USA určitých výsledků především v období do vzniku druhé světové války. Situace se výrazně změnila po rozšíření agrese Německa směrem na Západ a především po porážce Francie v létě 1940. Rozšiřující se agrese Německa vyvolávala ve Spojených státech stále větší odpor. Jedním z důvodů byla i skutečnost, že se v Americe projevovala vrozená demokratičnost vyplývající z letitých tradic a zkušeností. Do USA se dostávaly informace o pronásledování Židů a socialistů v Německu a o porušování osobních svobod – to bylo pro Američany naprosto nepřijatelné. Také proto se už od jara 1938 projevovaly sympatie Američanů k Československu. Dne 22. června 1938 vyšel v New Yorkských Listech úvodník Národ sobě. Jeho autor připomněl historii sbírky na Národní divadlo a vyzval krajanů k organizaci sbírky na pomoc republice. Výzvu rozšířil krajanský i americký tisk. Do redakce New Yorkských Listů začaly přicházet šeky i peníze v hotovosti. Spolek Svornost z Willingtonu ve státě Connecticut zaslal 1 000 dolarů. Východní župa sokolská poslala rovněž 1 000 dolarů. Z celých Spojených států přicházelo na Fond obrany republiky množství šeků s částkami od stovek dolarů až po několik centů. V srpnu 1938 bylo do Prahy zasláno přes 2 000 dolarů. Zbytek částky byl zaslán Československé národní radě v Chicagu. Stal se základem fondu odbojové akce. Do 30. září 1938 se jen v redakci New Yorkských Listů shromáždilo více než 5 000 dolarů. Sbírká pokračovala i nadále a její částka dosáhla celkové výše 7 703,76 dolarů.⁹

V té době ještě neexistovala krajanská politická organizace, která by sjednotila úsilí všech krajanů a organizovala materiální i politickou pomoc v rámci celých Spojených států. Činnost Českého národního sdružení, které zastřešovalo odbojovou akci za první světové války po jejím skončení postupně skončila a její organizace se rozešly. Pouze v Chicagu dále působila místní organizace. Vedle toho existovalo v New Yorku Ústředí československých spolků. V něm byly svými delegáty zastoupeny různé spolky podpůrné, divadelní, vzdělávací, tělovýchovné i jiné. Ústředí vydalo v létě roku 1938 provolání k newyorským krajanům ve kterém je vyzvalo ke sjednocení a ke společné pomoci republice. Vyzvalo krajanů ke svolávání velkých veřejných shromáždění. Žádalo také vládu USA, aby donutila Hitlera dodržet Kellogův pakt.

Dne 14. srpna 1938 napsal časopis The Morning News : „Zmocní-li se Hitler bohatého Československa, pak se stane ještě větším nebezpečím pro ostatní země“¹⁰ Dne 20. září přišla do Spojených států zpráva, že Anglie a Francie nutí Československo ke splnění Hitlerových požadavků. Ústředí československých spolků v New Yorku zaslalo prezidentu Rooseveltovi telegram, v němž poukazovalo na to, že ultimátum západních spojenců Československu je vlastně podněcováním německé agrese. Zároveň vyzvalo prezidenta, aby se osobně angažoval ve prospěch Československa.

Z podnětu Ústředí československých spolků v USA byl koncem září 1938 vytvořen celoamerický Výbor na záchranu Československa. Jeho členy se stali zástupci různých protifašistických organizací z celých Spojených států a prominentní osoby politického a veřejného života. V době, kdy se do USA dostaly první zprávy o mobilizaci v Československu, hlásili se na československých konzulátech ve Spojených státech dobrovolníci do československé armády. Výbor na záchranu Československa zorganizoval koncem září 1938 v New Yorku v proslulé Madison Square Garden manifestaci na podporu Československa. Pro obrovský zájem nestačila kapacita haly, která pojala 20 000 účastníků. Další tisíce zájemců poslouchaly proslovy ze sálu v přilehlých ulicích. Jedním z hlavních řečníků byl i německý spisovatel Thomas Mann, kterému před válkou poskytlo Československo útočiště před perzekucí v Německu. Na manifestaci vystoupila i známá britská novinářka Dorothy Thompsonová, proslulá svými protifašistickými články a rozhlasovými projevy vyzývajícími k obraně Československa. Její vystoupení a články pomohly významně při mobilizaci americké veřejnosti na pomoc Československu.¹¹

Rezoluce, která byla na manifestaci schválena, žádala amerického prezidenta, aby zasáhl do evropského konfliktu ve prospěch Československa. Zároveň požadovala organizování bojkotu Německa, pokud by došlo z jeho strany k útoku proti naší republice. Sbírká ve prospěch Československého červeného kříže, která byla na manifestaci organizována, vynesla přes 7 000 dolarů.

Samotné přijetí mnichovské dohody se setkal mezi krajanů s nebyvalým ohlasem. Následovala okamžitá reakce. Obrovské manifestace v tehdejší Chicagském Coliseu se zúčastnilo 65 000 osob. Výbor na záchranu Československa připravoval v New Yorku a také v jiných městech manifestace a další akce odsuzující přijetí mnichovské dohody. Největší manifestace se konala v New Yorku dne 1. října 1938 jako pochod z Madison Square Park na Columbus Circle. V čele průvodu nesli účastníci plakáty s nápisy odsuzujícími mnichovskou dohodu a její aktéry. Na jednom z plakátů bylo i veliké heslo *Včera Praha – zítra New York*.

Mnichov, který Češi i Slováci považovali za národní tragédii, vnímali krajané v USA i většina Američanů poněkud jinak. Svědčí o tom i obsah mnohých článků v krajanském i americkém tisku. Například noviny Tribune vycházející v Iowě dne 17. září napsaly: „Ať už se s českým národem zítra, nebo za rok nebo za dvacet let stane cokoli, nikdo nebude moci říci, že za nejzoufalejších okolností nedovedl zachovat důstojnost lidstva a demokracie.“ Mnohé noviny vyjadřovaly úctu a obdiv Československu a prezidentu Benešovi. „Chování Československa bylo v této krizi od začátku příkladné. Od prezidenta Beneše do posledního Čecha se tento národ choval s mimořádnou disciplínou a zdrženlivostí... Čest Čechoslováků stoupla ve veřejném mínění světa nesmírně vysoko.“¹² Napsal list The Evening Bulletin dne 4. října 1938.

Také abdikace prezidenta Beneše a jeho odchod z republiky se staly předmětem zájmu krajanů v USA a byly široce komentovány. Denní hlasatel zveřejnil dne 6. října 1938 rozsáhlý článek s fotografií E. Beneše a mapou Československa s vyznačeným úze-

mím, které bylo zabráno sousedními státy na základě mnichovské dohody. Ve stejný den napsal list Item vycházející v New Orleansu v Louisianě: „Srdce světové demokracie krvácí při zprávě o rezignaci Edvarda Beneše z prezidentského úřadu v Československu. Žádný vlastenec ještě nebojoval statečněji, obětavěji a moudřeji, aby zachránil zemi před nesnesitelným tlakem surové síly. Žádný se nechoval s větší pevností a zdrženlivostí tváří v tvář pomluvám a urážkám běsnícího nepřítele.“¹³

Dne 27. září 1938 přijel do USA Vojta Beneš, bratr prezidenta E. Beneše. V USA a mezi krajany byl uznávanou osobností. Z jeho popudu byl na 22. října 1938 svolán do Chicaga sjezd Českého národního sdružení, přizván byl i Národní svaz českých katolíků a organizace slovenské.

Výstřižky z časopisu Denní hlasatel ze dne 6. října. Časopis informoval krajany o abdikaci prezidenta E. Beneše a průběžně zveřejňoval aktuální zprávy o situaci v Československu.

Vojta Beneš, bratr prezidenta E. Beneše s rodinou v Chicagu.
Fotoarchiv VÚA-VHA Praha.

Vojta Beneš doporučoval vytvořit jednotnou americkou Národní radu Čechů, Slováků a Karpatorusů složenou z místních krajských výborů bez ohledu na politické přesvědčení a národní příslušnost. Zamýšlené sjednocení krajských organizací se nepodařilo realizovat. Naopak vznikly problémy a rozpory mezi jednotlivými skupinami. Pozitivní změny přinesl až příjezd Edvarda Beneše do USA v únoru 1939.

Manifestací na podporu republiky se staly akce k 20. výročí vzniku Československa 28. října 1938. V Chicagu, které se opět stalo významným centrem krajského hnutí, se konaly oslavy v International Amphitheatre, kterých se zúčastnilo více než 6 000 krajanů. Mezi nimi i sokolové a legionáři. Hlavní projev pronesl Vojta Beneš.

Přítomní legionáři, účastníci bojů v Evropě za první světové války, na protest proti mnichovské dohodě a postupu západních spojenců veřejně a manifestačně odevzdali všechna francouzská a anglická vyznamenání. Celý akt řídil legionář Jiří Prokop, který jednotlivé legionáře vyvolával. Oznámil číslo pluku, v němž sloužili, a název vyznamenání, které vracejí.¹⁴

V americkém a krajském tisku se čím dál více objevovaly zprávy o fašizaci zbytku republiky a také zprávy o štvanicích některých novin proti Edvardu Benešovi. Velké obavy vzbuzovaly také rozšiřující se projevy antisemitismu. Hluboké znepokojení krajské veřejnosti vyvolávaly i první zprávy o zpochybňování Masarykova odkazu. Ještě více otrásla krajskou veřejností zpráva o tom, že skupina profašisticky orientovaných studentů odstranila v hale filozofické fakulty v Praze bustu T. G. Masaryka. Krajané se energicky postavili proti snahám československého velvyslance ve Francii Štefana Osuského uspořádat národní soud nad Edvardem Benešem.

Rozhořčení krajské veřejnosti v New Yorku dosáhlo takového stupně, že byla svolána mimořádná schůze Ústředí československých spolků. Po prudké diskuzi bylo přijato usnesení o odeslání telegrafických protestů vyslanci V. Hurbanovi do Washingtonu a československé vládě do Prahy.

Vedle oslav výročí vzniku republiky se konaly také protestní demonstrace, které pokračovaly 15. listopadu 1938. Americký tisk zdůrazňoval, že protestní akce 28. října a 15. listopadu byly prvními hromadnými protesty proti triumfujícímu fašismu.

V lednu 1939 přijel do New Yorku z Londýna Jan Masaryk, který rovněž patřil mezi známé a uznávané osobnosti. Jeho popularita v USA byla zcela ojedinělá. Jistě i proto, že byl synem T. G. Masaryka a jeho maminka pocházela z Ameriky. K jeho popularitě přispívalo také to, že v mládí v USA působil a velmi dobře ovládal anglický jazyk. Známe byly i jeho rozhlasové projevy z Londýna po přijetí mnichovské dohody.

Štefan Osuský.

Jan Masaryk.

Výstřižky z časopisu Denní hlasatel s informací o průběhu oslav 20. výročí vzniku ČSR.

2. Pomoc krajanů v USA československému zahraničnímu odboji v letech 1939–1945

Osudný 15. březen vyvolal mezi krajany mimořádnou reakci, která měla různé podoby. Vedle jednoznačného odsouzení okupace zbytku Československa Německem zasílali krajané E. Benešovi do chicagského hotelu Windermere stovky písemných žádostí i telegramů. Žádali jej, aby se postavil do čela odboje. Jednoznačnou podporu Benešovi vyjádřili i krajané – legionáři z první světové války.

Krajané legionáři protestující proti okupaci zbytku Československa 15. března 1939.

Edvard Beneš se o okupaci dověděl 15. března v dopoledních hodinách v Chicagu, kde v té době působil jako univerzitní profesor. Dne 16. března zaslal protestní telegramy prezidentu Spojených států F. D. Rooseveltovi, ministerským předsedům Chamberlainovi a Daladierovi i předsedovi Rady Společnosti národů. V tentýž den odmítl vydat československé velvyslanectví ve Washingtonu nacistickým úřadům velvyslanec v USA Vladimír Hurban. Okamžitě odcestoval za E. Benešem do Chicaga a dal sebe i svůj úřad k dispozici vznikajícímu čs. zahraničnímu odboji. Významnou úlohu sehrávaly i další čs. zastupitelské úřady v řadě zemí světa, které nebyly vydány nacistickým úřadům.

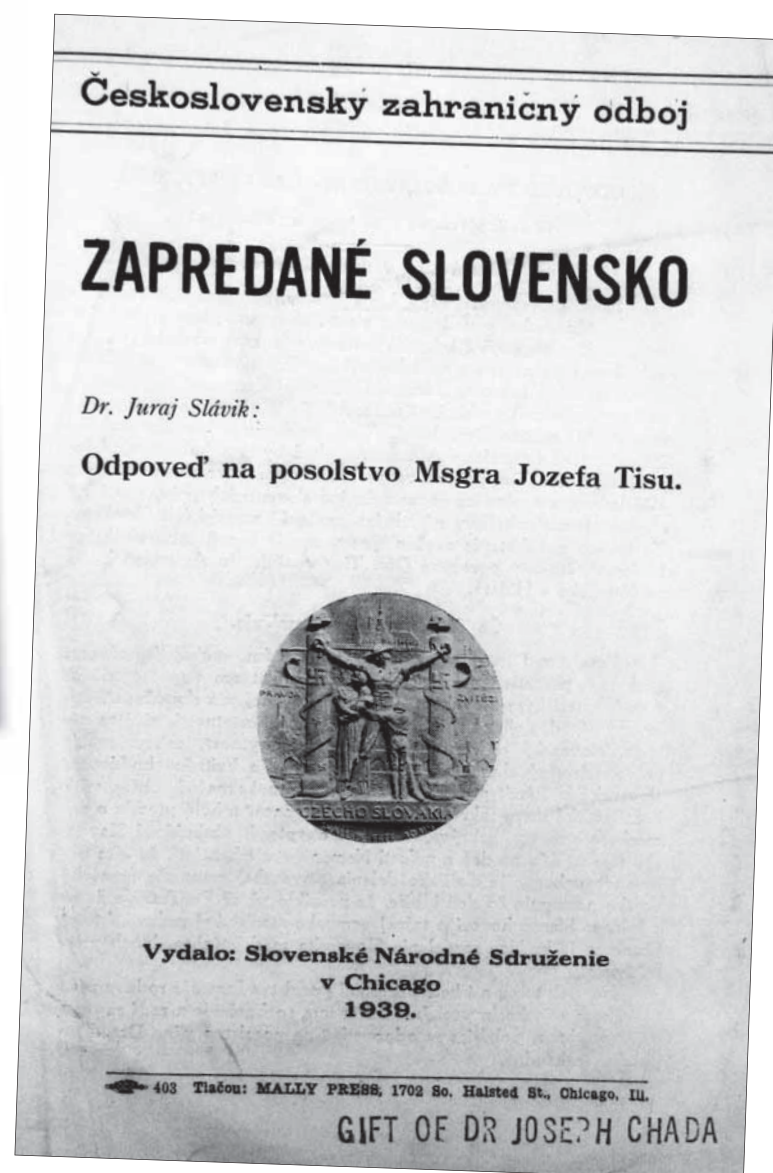
V den, kdy přijel Adolf Hitler do okupované Prahy, se konala v Plzeňském parku v Chicagu mohutná manifestace všech krajaných organizací. Jan Masaryk na ní přečetl dopis Edvarda Beneše adresovaný Hitlerovi.

Okupace vyvolala okamžitou reakci také krajanů v New Yorku. New Yorkské Listy napsaly v úvodníku dne 26. března 1939: „Potřebujeme silnou organizaci. My zde v zemi svobody jsme mravně nuceni zdvihnout barbarskými botami pěšáckých hord zašlápnutý prapor a nést jej tak dlouho, pokud našemu národu nebude vráceno to, co je nejvyšší a nejsvětější – jeho volnost. Nebojujeme nyní proti byrokratické, pomalé a lajdácké mašině rakousko-uherské říše, nýbrž proti moderní organizaci supergangstrů, kteří využívají všech prostředků a všech cest, aby dosáhli svého cíle. Potřebujeme vůdce. Ze všech stran české Ameriky se téměř ve stejném okamžiku ozval jakoby jednomyslný hlas: Edvard Beneš.“¹⁵

Téhož dne se konala v New Yorku konference zástupců všech spolků, svolaná Ústředím československých spolků, za přítomnosti tajemníka Národní rady z Chicaga Josefa Martínka. Bylo usneseno obnovit České národní sdružení a zahájit osvobozenécké hnutí, jemuž bude stát v čele Národní rada pod vedením Beneše a jeho spolupracovníků J. Masaryka, J. Slávika a V. Hurbana. Deník New York Times přinesl zprávu, že se Čechoslováci organizují k druhé osvobozenécké akci, v níž je zastoupeno 1 500 českých a slovenských spolků s 200 000 členy.

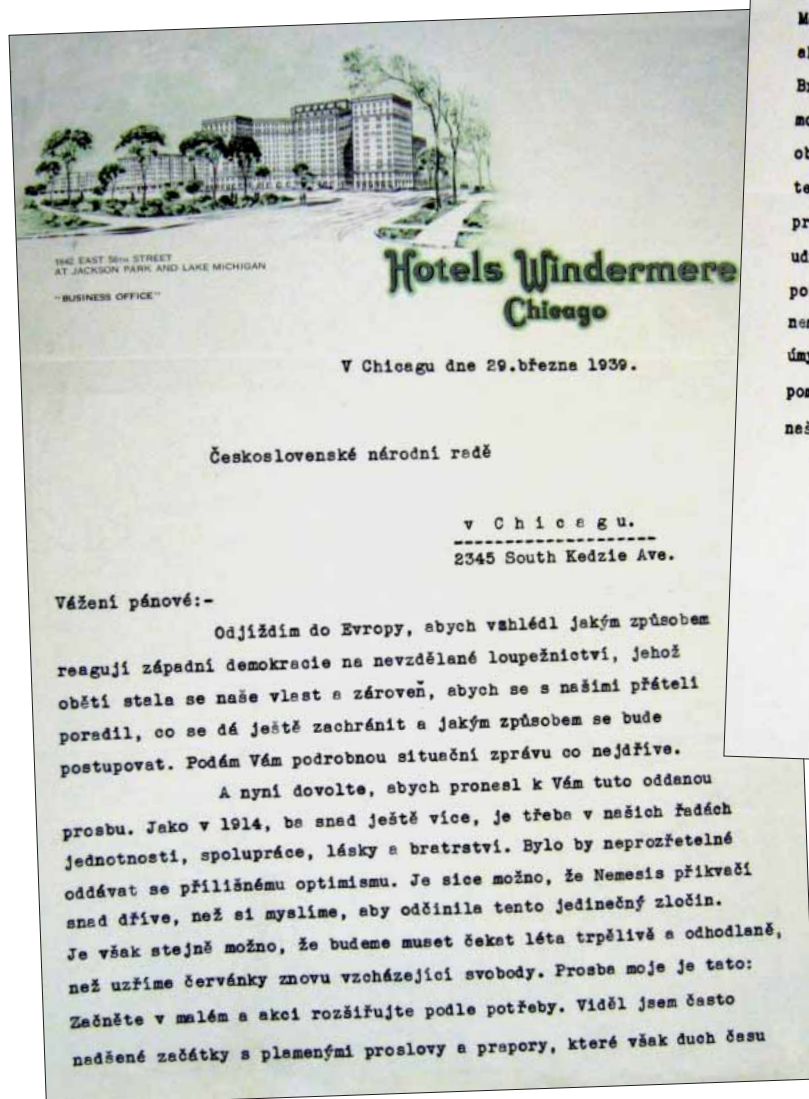
Juraj Slávik.
Fotoarchiv VÚA-VHA Praha.

Odpověď J. Slávika na vyhlášení samostatné Slovenské republiky.

Vladimír Hurban, velvyslanec ČSR v USA.

Před svým odjezdem do Evropy zaslal Československé národní radě v Chicagu dopis Jan Masaryk. V něm mimo jiné uvádí: „*Prosba moje je tato: Začněte v malém a akci rozšiřujte podle potřeby. Viděl jsem často nadšené začátky s plamennými proslovy a prapory, které však duch času krátce ohlodal, a které zmizely tak rychle jak začaly. Dle mého skromného mínění, měly by být v Paříži, v Londýně, v Chicagu, v Moskvě centrální kanceláře, které by měly na starosti vedení naší akce. Kanceláře tyto by měly být co do počtu sil malé a skromné.*“¹⁶ Na závěr dopisu vyjádřil přesvědčení: „*Věřím, že Američané českého a slovenského původu mohou pomohou pozvednout korouhev svobody po které sáhla zločinná ruka našeho odvážného nepřítele.*“¹⁷ Slova vyřčená Janem Masarykem se začala záhy naplňovat.

2.

krátce ohlodal, a které zmizely tak rychle jak začaly. Dle mého skromného mínění, měly by být v Paříži, v Londýně, v Chicagu, v Moskvě centrální kanceláře, které by měly na starosti vedení naší akce. Kanceláře tyto by měly být co do počtu sil malé a skromné. Brzká budoucnost ukáže bude-li je třeba zvětšit. Nevylučujeme-li možnost, že čekání bude dlouhé a je třeba si uvědomit, že finanční oběti, které sobě ukládáte, budou na dlouhé lokty. Čím více peněz teď vybereme tím lépe, ale ne je hned utřítit, nýbrž mít rezervy pro případ dlouhého trvání naší akce. V zájmu naší svaté věci a udržení vážnosti, které zcela dle zásluhy náš národ ve Vaší zemi požívá, je nutno, abychom vydrželi až do konce. Prosím, abyste nemysleli, že leju studenou vodu na Vaše nadšení, pravý opak je mým úmyslem. Věřím, že Američané českého a slovenského původu mohou pomohou pozvednout korouhev svobody, po které sáhla zločinná ruka našeho odvážného nepřítele.

Bůh Vám pomáhej.

Na shledanou a na zder.

Váš Jan Masaryk.

Dopis, který zaslal J. Masaryk Československé národní radě před odjezdem z USA do Anglie.

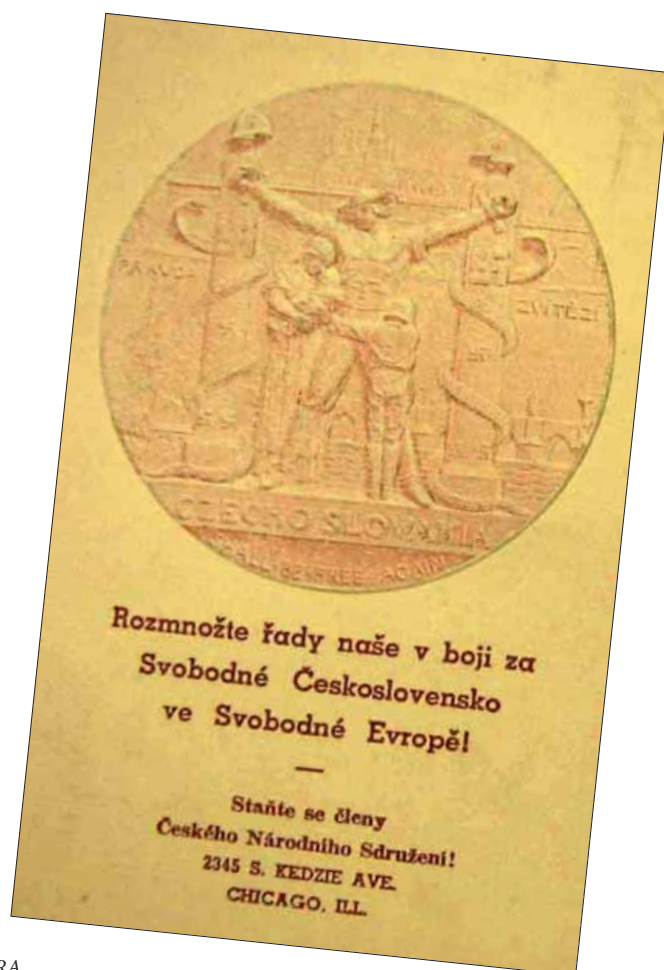
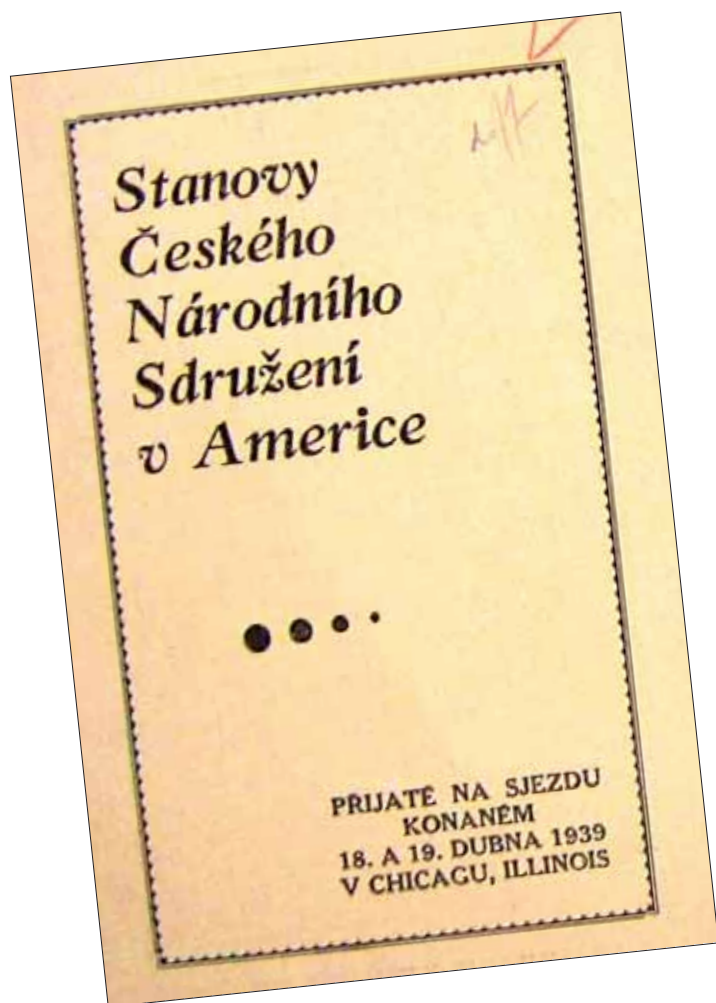
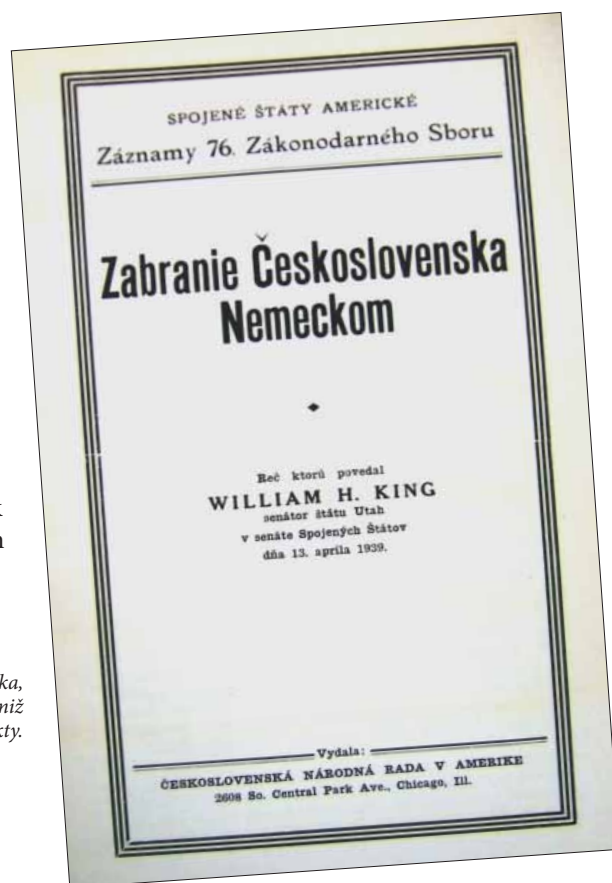
Spojené státy americké neuznaly vytvoření protektorátu Čechy a Morava. Okupaci zbytku Československa odsoudili čelní představitelé Spojených států amerických včetně prezidenta F. D. Roosevelta. Ve své odpovědi na Benešův protestní telegram prezident Spojených států uvedl: „*Milý dr. Beneši, dostal jsem Váš telegram ze dne 16. března 1939, týkající se tragických událostí, k nimž došlo minulého týdne ve střední Evropě. Sledoval jsem tyto události s hlubokou účastí. Ač vládě Spojených států je známo, že země Česká a Moravská byly obsazeny německými vojenskými silami a jsou nyní pod faktickou správou německých úřadů, neuznala tuto situaci jako právní stav. Nemusím dodávat, že cítím hlubokou sympatii s československým národem v neblahých okolnostech, v nichž se dočasně ocitl. Upřímně Vám oddaný Franklin D. Roosevelt.*“¹⁸

Toto vyjádření prezidenta Spojených států i následující veřejné projevy významných politických a veřejných činitelů znamenaly významnou podporu pro začínající československý zahraniční odboj i pro rozvoj pomoci krajanů v USA. Tragické události spojené s okupací se staly i předmětem jednání zákonodárců USA. Edvarda Beneše přijal k dlouhému rozhovoru

dne 28. května 1939 prezident Spojených států F. D. Roosevelt. V jeho průběhu pronesl památnou větu: „Pomohli jsme vám už jednou, pomůžeme vám i podruhé.“¹⁹ Následující vývoj ukázal, že tato věta pronesená prezidentem Spojených států nebyla pouhou frází.

Okupace výrazně přispěla také ke sjednocení krajanů v Americe. Na den 18. dubna 1939 byly do Chicaga svolány současně tři sjezdy – Českého národního sdružení, Národního svazu českých katolíků a Slovenského národního sdružení. Bylo jednomyslně rozhodnuto vytvořit společnou a jednotnou centrální organizaci – Československou národní radu v Americe (ČSNRA) s ústředím v Chicagu a zahájit druhou osvobozenickou akci. Předsedou Českého národního sdružení byl zvolen Karel Prchal, tajemníkem Vincenc Vrdský. Předsedou Slovenského národního sdružení se stal Jaroslav Pelikán a tajemníkem Jozef Žiak – Marušiak. V čele Národního svazu českých katolíků stanul Jan Straka a tajemníkem byl zvolen prof. Julius Kuchyňka.

Vystoupení zákonodárců USA, ve kterých protestovali proti okupaci Československa, vydávala ČSNRA v podobě brožur a rozšiřovala mezi krajany v USA i dalších státech, s nimiž udržovala kontakty.

České národní sdružení, které přijalo nové stanovy, se stalo nejsilnější složkou ČSNRA.

Zvoleno bylo také vedení ČSNRA. Předsedou se stal prof. Jaroslav Zmrhal. Místopředsedy byli zvoleni Jaroslav Pelikán a Jan Voller. Do významné funkce výkonného tajemníka byl zvolen známý představitel krajanského hnutí, kladenský rodák Josef Martínek.

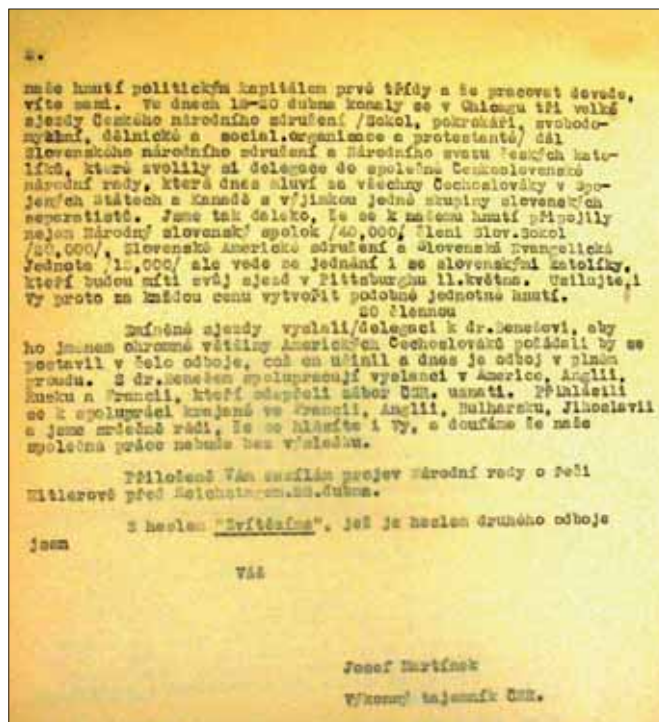
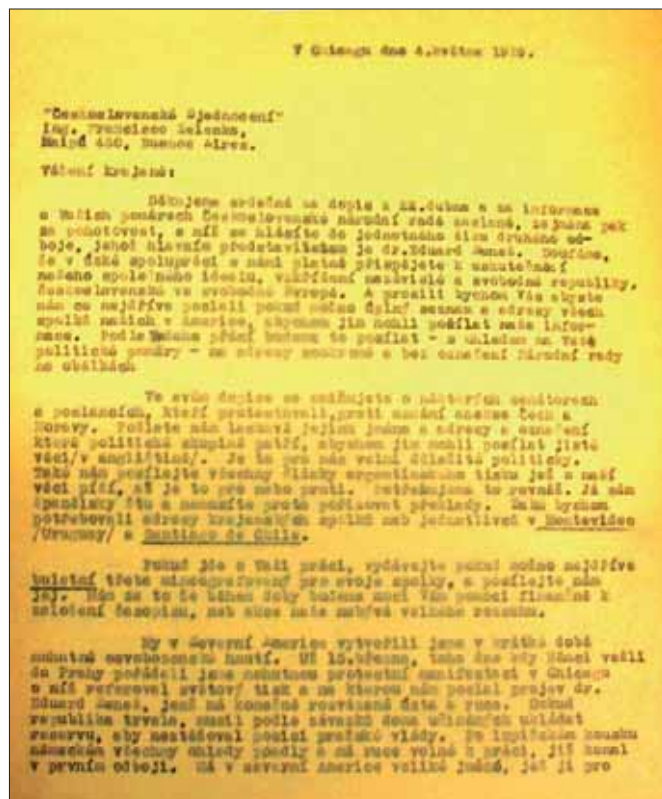
Výkonný výbor ČSNRA byl složen z deseti českých a deseti slovenských zástupců. Ve slovenské části výkonného výboru mělo být 5 zástupců Slovenského národního sdružení a 5 zástupců slovenských katolíků. Vzhledem ke skutečnosti, že zástupci slovenských katolíků vyjádřili solidaritu s Tisovým režimem na Slovensku, bylo všech deset míst obsazeno zástupci Slovenského národního sdružení.²⁰ Mimo sjednocenou ČSNRA zůstávali tak čeští a slovenští komunisté a slovenští separatisté, kteří byli sice nepočetní, ale vydávali tiskoviny, ve kterých vyjadřovali podporu Tisovu režimu na Slovensku a vymezovali se proti E. Benešovi. V jejich tisku se dokonce objevily výzvy na sbírku pro provaz E. Benešovi.²¹ Slovenští komunisté se po přepadení Sovětského svazu fašistickým Německem zapojili do činnosti Slovenského národního sdružení. Čeští komunisté zůstali mimo krajanské hnutí.

Mezi krajany, sjednocenými v ČSNRA, převažoval jednoznačně názor, aby se E. Beneš postavil do čela zahraničního odboje. Do hotelu Windermere v Chicagu byla vyslána dvacetičlenná deputace krajanských organizací, aby ho o tomto rozhodnutí uvědomila a požádala jej, aby se postavil do čela osvobozovací akce.

Československá národní rada v Americe se stala centrem organizujícím pomoc čs. zahraničnímu odboji. Do uznání československé exilové vlády vládami velmocí a Sovětského svazu se ČSNRA stala hlavním pojítkem mezi krajany nejen ve Spojených státech, ale i v Kanadě, Mexiku, v zemích Latinské Ameriky, v Evropě, Asii, Africe a v Austrálii.

Členové ČSNRA. Zleva Vojta Beneš, Jaroslav Zmrhal a Josef Martínek. Fotoarchiv VÚA-VHA Praha.

Dopis ČSNRA Československému sjednocení, které vzniklo v Argentíně, kde žilo po USA nejvíce krajanů (podle tehdejších údajů asi 50 000). ČSNRA úzce spolupracovala s krajany v Argentíně po celou dobu války.

V době tragických událostí v Československu v březnu 1939 vrcholily ve Spojených státech přípravy na Světovou výstavu. Československý pavilon, jehož výstavba začala ještě před Mnichovem, nebyl dokončen. Dne 18. března obdrželo Ústředí československých spolků v New Yorku telegram od kroužku Čechoameričanů z Miami. V něm krajané žádali, aby ústředí zahájilo okamžitě akci na dokončení pavilonu. Z protektorátních kruhů z Prahy bylo do USA oznámeno, že může být dokončen, pokud bude dána záruka, že nebude využit k protiněmecké propagandě. New Yorkské Listy zveřejnily 22. března 1939 článek jednoznačně odmítající dokončení pavilonu s německou účastí. Zároveň vznikla mezi krajany iniciativa směřující k dokončení pavilonu za pomoci krajanů, americké veřejnosti a amerických úřadů. V amerických novinách byl zveřejněn i názor, že náhrada za nedodané exponáty z Československa se najde mezi krajany ve Spojených státech ve formě zápůjčky předmětů, které si přivezli ze staré vlasti.

*Československý pavilon na Světové výstavě v New Yorku.
Fotoarchiv VÚA-VHA Praha.*

*Vojenská jednotka americké armády se připravuje k přivítání E. Beneše jako hlavy státu.
Fotoarchiv VÚA-VHA Praha.*

Československý pavilon na Světové výstavě v New Yorku.

O dokončení výstavby pavilonu jednal s krajany a americkými úřady velvyslanec Vladimír Hurban. Dne 13. dubna byl na návštěvu newyorského starosty pozván konzul Karel Hudec. Starosta La Guardia mu po telefonickém rozhovoru s prezidentem Rooseveltem oznámil, že pavilon bude dokončen. Okamžitě byl ustaven výbor, jehož hlavním cílem bylo získat potřebné finanční prostředky. Jeho předsedou se stal šéfredaktor New York Times John H. Finley, tajemníkem předseda Ústředí československých spolků F. Macháček a pokladníkem konzul K. Hudec. Ve výboru zasedala i řada prominentních Američanů a také krajanů. Přes snahu Berlína o likvidaci čs. pavilonu se jej podařilo zprovoznit a otevřít měsíc po zahájení výstavy, dne 31. května 1939. Slavnostního otevření pavilonu se zúčastnil i Edvard Beneš. Byl přivítán poctami náležejícími hlavě státu.

Prezident E. Beneš přehlíží čestnou jednotku americké armády v den otevření československého pavilonu na Světové výstavě dne 31. května 1939.

Prezident E. Beneš a starosta New Yorku La Guardia na Světové výstavě.

Československý pavilon na Světové výstavě se stal na dlouhou dobu, nejen pro krajany v Americe, symbolem odporu proti německému fašismu a symbolem boje za obnovení demokratického Československa. Výstava probíhala od 30. 4. 1939 do 31. 10. 1939. Znovu byla otevřena 11. 5. 1940 a trvala do 27. 10. 1940.

ČESKOSLOVENSKO NA VÝSTAVĚ V NEW YORKU
Československý pavilon znovu otevřen a rozšířen

(Od našeho newyorského dopisovatele)

Právě se dovídáme, že úspěšný československý pavilon na světové výstavě v New Yorku bude letos opět otevřen a ještě zdokonalen a rozšířen. Vyslanec pluk VI. Hurban již oznámil státnímu departementu ve Washingtonu, že tento letos otevřen. Pro Čechoslováky v Americe a pro celou naši československou věc v dnešním boji proti hitlerismu jest tato událost zvlášť důležitá. Jest dosud v dobré paměti, jak Čechoslováci bojovali, aby jejich pavilon byl otevřen přes to, že německá vláda ve Washingtonu ostře protestovala a vedla trestní řízení proti všem, kdož se tohoto československého propagačního podniku zúčastnili.

Celá naše Amerika nyní vzpomíná, s jakou slávou a důstojností byl náš pavilon v New Yorku otevřen edvardem Benešem a vyslancem pluk. VI. Hurbanem, za přítomnosti oficiálních zástupců Spojených států, státu New Yorku a zástupců milionového New Yorku. Ohromnou zásluhu o tuto událost — jež přišla po Hitlerově vpádu do Československa jako skvělý protest americké demokracie proti hmušnému barbarství — měl starosta New Yorku, demokratický Ital Fiorelo La Guardia, jenž spolu s americkými Čechoslováky pomohl opatřit hmotné i mravní prostředky k vybudování československého pavilonu. Přijetí, jehož se pak dostalo československým zástupcům od našich krajanů i Američanů, bylo všem, kdož tehdy hlásali nejostřejší boj proti Hitlerovi, věcným a účinným povzbuzením v novém zápase.

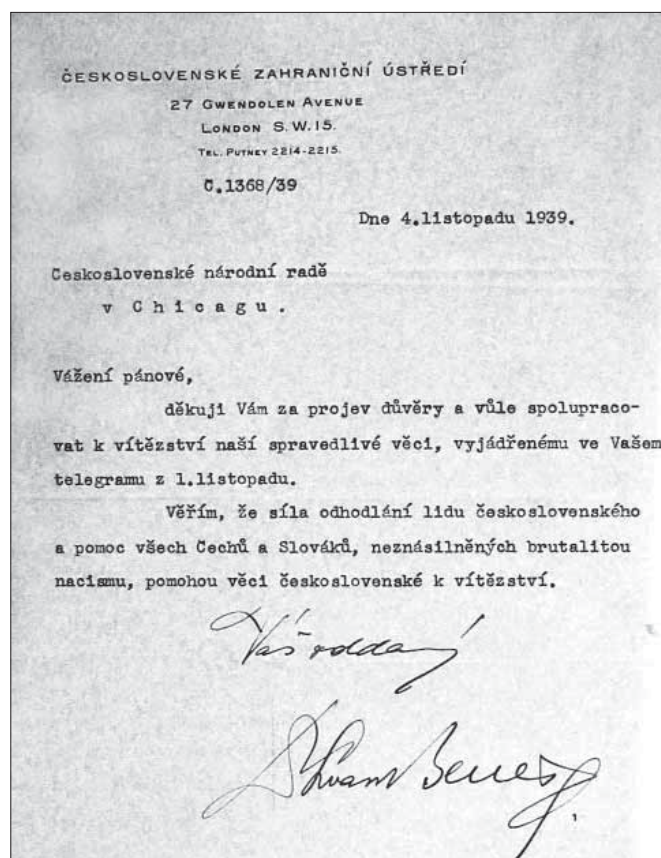
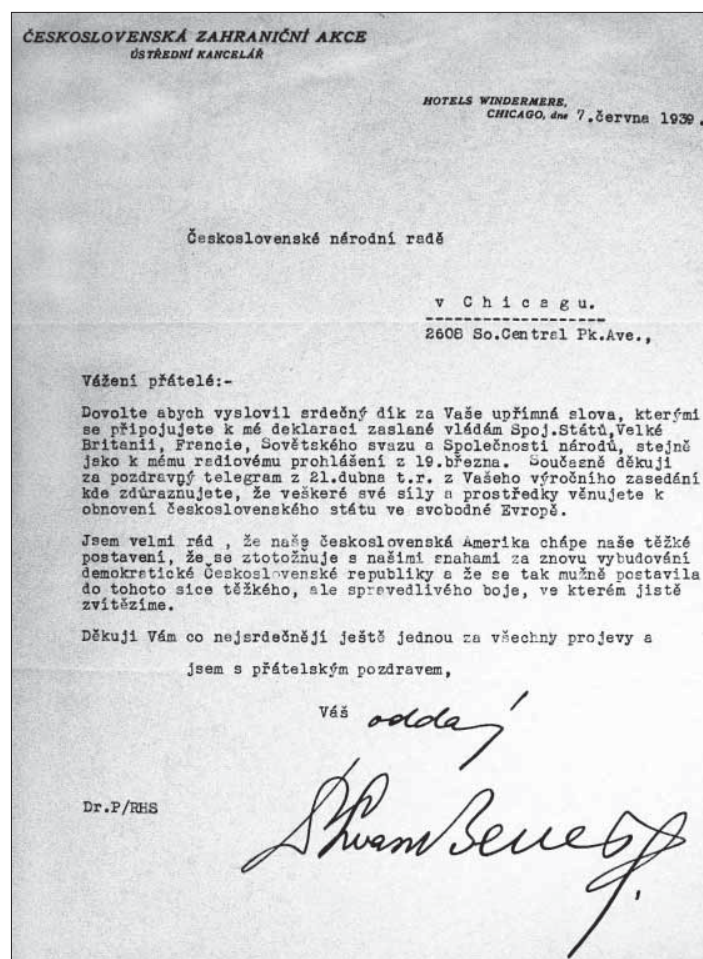
Nově otevřený československý pavilon bude obohacen o nové výstavní přednety. Newyorská výstava se opět stane výborným propagačním prostředkem svobodného Československa a to nejen v samostatném československém pavilonu, avšak i československou sekcí v tak zvané Hall of Nations. K dosavadním výstavám přibude i výstavka s heslem "Dvacet let Československé Republiky a jeden rok protektorátu."

Výstřižek z časopisu Čechoslovák, který byl vydáván v Anglii a rozšiřován s pomocí ČSNRA mezi krajany na celém světě. Informuje o znovuotevření Světové výstavy a československého pavilonu.

Pomoc krajanů čs. zahraničnímu odboji lze rozdělit do několika základních oblastí:

- Získávání finančních prostředků na pomoc čs. zahraničnímu odboji a na pomoc uprchlíkům z protektorátu.
- Akce na podporu úsilí čs. zahraničního odboje směrem k americkým úřadům.
- Spolupráce s krajaný v dalších zemích světa.
- Spolupráce s představiteli čs. odboje v zahraničí.

Význam spolupráce s krajauskými organizacemi v USA si velmi dobře uvědomoval i Edvard Beneš. Vycházel ze zkušeností z období zápasu o vznik samostatného Československa v letech 1914–1918, kdy krajané v USA poskytovali zahraniční akci v čele s T. G. Masarykem masivní finanční a materiální pomoc. Od února 1939, kdy přijel do USA, až do odjezdu do Evropy dne 12. července uskutečnil desítky přednášek po celých Spojených státech. Zúčastnil se i mnoha vzpomínkových a manifestačních akcí. Zvláštní význam přikládal především akcím v místech, kde žili krajané. Stejně jako v období první světové války se stalo nejdůležitějším centrem činnosti krajanů město Chicago. Velký význam přikládal Beneš od samého počátku spolupráci čs. zahraničního odboje s ČSNRA.

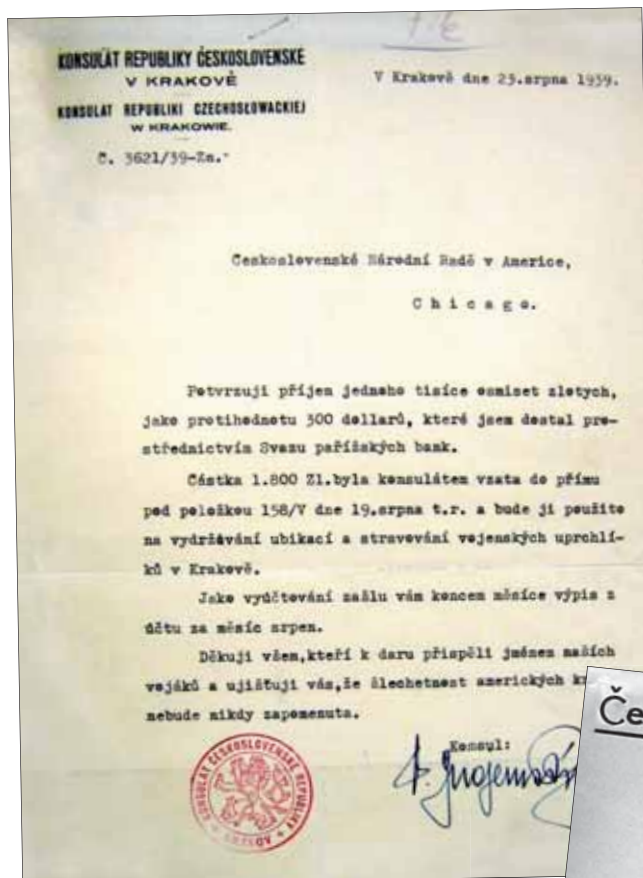

Poděkování E. Beneše ČSNRA za podporu čs. zahraničního odboje.

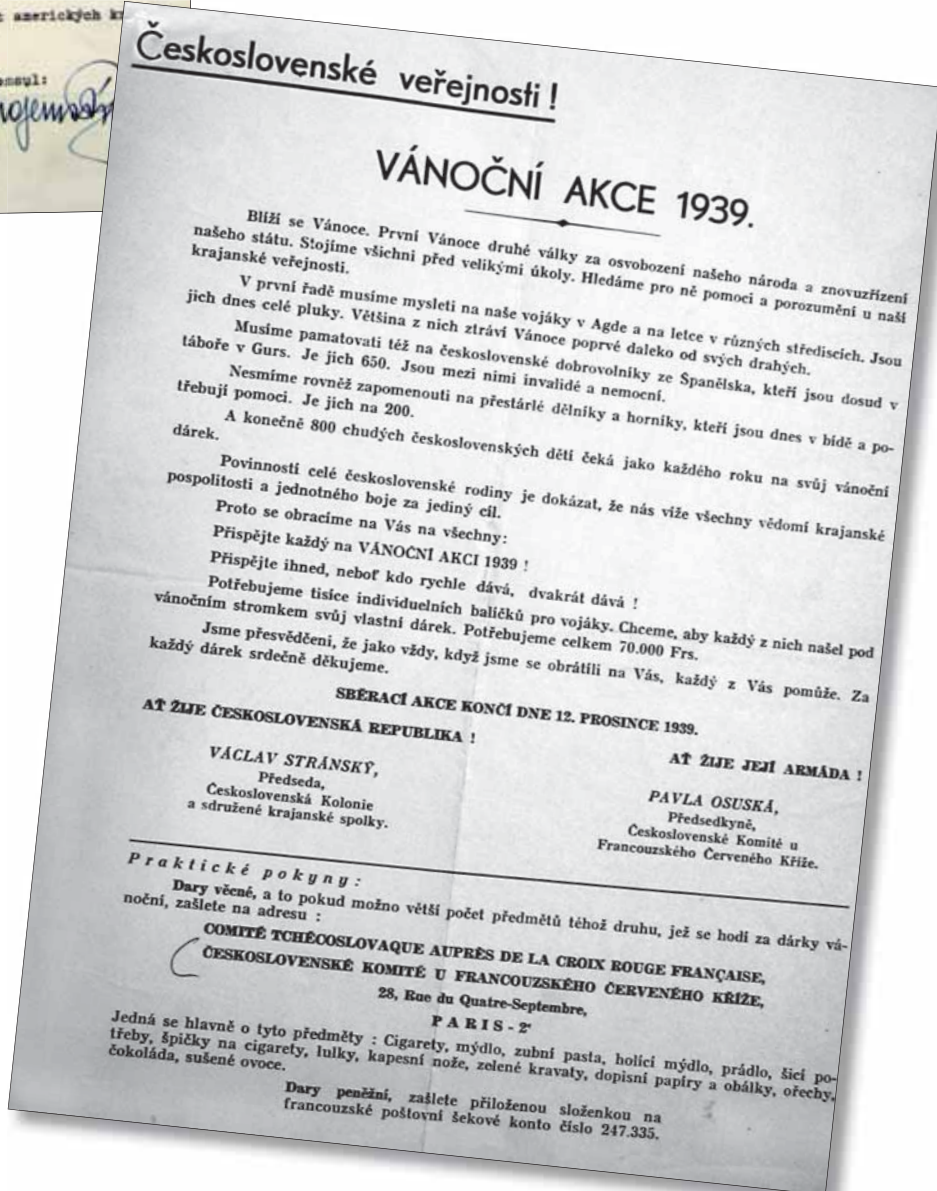
Od jara roku 1939 se činnost krajanů v USA zaměřila především na podporu uznání čs. exilové vlády. ČSNRA rozvinula rozsáhlou kampaň, jejímž cílem bylo ovlivnit významné politiky v USA a vytvářet příznivé podmínky pro činnost Edvarda Beneše, Jana Masaryka a dalších představitelů čs. zahraničního odboje. Krajané využívali všech možností, které jim tehdejší demokratický systém v USA poskytoval. Na podzim roku 1939 jednali představitelé ČSNRA s guvernéry všech států, ve kterých žili krajané. Navrhli, aby 7. březen (den výročí narození T. G. Masaryka) byl oficiálně vyhlášen jako československý den.

Na doporučení ČSNRA se krajané v jednotlivých státech USA obraceli osobně nebo dopisy na senátory, kongresmany, guvernéry států a další významné činitele politického života, aby podporovali uznání čs. exilové vlády a umožnili pomoc čs. zahraničnímu odboji. V této oblasti se jim podařilo dosáhnout dílčích úspěchů ještě v období, kdy Spojené státy nebyly účastníkem války.

Již od léta 1939 přichází z USA finanční podpora čs. exilu. Směřovala především do Francie a také do Polska, kde v té době vznikala čs. vojenská skupina. Svědčí o tom i osobní děkovný dopis konzula Znojemskeho z Polska ze srpna 1939. Další pomoc

poskytovali krajané uprchlíkům ve Francii a také čs. interbrigadistům, kteří se nacházeli v internačních táborech ve Francii. Hlavním důvodem byly zřejmě osobní i rodinné vazby některých krajanů na internované interbrigadisty.²² Konkrétní pomoc měla různé podoby. Nejrozšířenější byla pomoc finanční. Po celých Spojených státech se pořádaly sbírky.

Leták s výzvou k poskytnutí pomoci příslušníkům čs. armády ve Francii byl prostřednictvím ČSNRA rozšířen i mezi krajaný v USA a v dalších zemích.

Žádost pro péči a pomoc
přes 1000 Kč ze Společnosti
pro Kolonii v Paříži.

Č. J. : 103./1939.

Paříž, 8. srpna 1939.

Vážený pánové.

Obracejme se na Vás s tímto dopisem proto, paněvší
nemáme blíže adresy tamějších organizací neb skupin.
Prosíme Vás tudíž, abyste námí rozasílali příložené
letáčky našim organizacím nebo zájmovým skupinám.
Tato akce jest ve prospěch našich krajanů, kteří
trpí nyní válkou bídou a nedostatkem. Jest v zájmu nás všech
abychom co nejrychleji a co nejefektivně pomohli těmto našim
krajanům, aby nedošlo k větší katastrofě než dosud.
Proto buďte tak laskaví a zašlete dopisy do nej-
efektivně na Vám známé některé organizace, aby tyto mohly co
nejefektivně prospěti nějakým způsobem těmto dal. příslušníkům
v jejich zoufalé situaci.

s krajanem pozdraven

za KOMISI při Kolonii:

COLONIE TCHÉCOSLOVAQUE
SOCIÉTÉ D'ASSISTANCE ET DE BÉNÉVOLENCE EN FRANCE
18, RUE BONAPARTE - PARIS (VIe)

Président d'Honneur
M. LE MINISTRE DE TCHÉCOSLOVAQUIE
A PARIS

TELEPHONE : DANTON 57-65
CHEQUES POSTAUX : PARIS - 100-00

PARIS, LE 31. října 1939.

Československé národní sdružení
CHICAGO, ILL., U.S.A.
(Do rukou p. J. Martínek, výkonného tajemníka)

Vážený krajaně,

Československá kolonie v Paříži si dovoluje
poděkovat co nejsrdčněji Československé obci legionářské
v Clevelandě za částku 91 dol., které dnes, jako výsledek sbírky,
uspořádané v létě v Clevelandu pro Československé uprchlíky,
šekem správně obdržela. Prosíme Vás, abyste tlumočil všem kraja-
nům, kteří se o tuto sbírku zasloužili, naše nejvřelejší díky, a
ujišťujeme Vás, že částky bude použito k podpoře Československých
uprchlíků, kteří v poslední době nebo před časem přišli do Fran-
covie přes Polsko a jsou nyní zcela bez prostředků. Tyhovujeme
rovněž Vašemu přání a potvrzujeme příjem částky i Československé
obci legionářské v Clevelandě (tajemníku p. V. Matouškoví).

Upřímně Vám ještě jednou děkujeme a zdravíme
Vás i my heslem "Zvítězíme!"

panus
tajemník.

COLONIE TCHÉCOSLOVAQUE
SOCIÉTÉ D'ASSISTANCE ET DE BÉNÉVOLENCE EN FRANCE
18, RUE BONAPARTE - PARIS (VIe)

Président d'Honneur
M. LE MINISTRE DE TCHÉCOSLOVAQUIE
A PARIS

TELEPHONE : DANTON 57-65
CHEQUES POSTAUX : PARIS - 100-00

PARIS, LE 11 září 1939.

Pan

Josef Martínek,
výkonný tajemník Československé Národní rady
v Americe
Chicago, Ill.

Vážený pane generální tajemníku,

sděluji Vám, že obnos 200 dolarů, určený americkou Ná-
rodní radou pro organizaci naší péče o uprchlé Československé vojáky a dobrovolce-
jame obdrželi. Dovolte, abychom Vám mohli vyjádřit plné díky za toto porozumění, kte-
rého si kluboce vážíme a na které nezapomeneme.

Stav našich vojenských uprchlíků: bývalých příslušníků
španělské republikánské armády máme celkem 650. Jsou koncentrováni v Gurs a jejich
přesná adresa je tato: Ilot Tchecoslovaque, Gurs, Hautes-Pyrénées/ France. Pokud jde o
vojenské uprchlíky z domova, je jich na půdě Francie několik set, část jich byla při-
jata do Cizinecké legie. Přesná jejich evidence nebyla ještě provedena - tuto agen-
du vede vojenský atašé našeho zdejšího vyslanectví pluk. Kalina. Je přirozené, že
všichni tito aktivní vojáci republiky budou vtlačeni do naší zdejší armády, jejíž
utvoření je již otázkou snad několika nejbližších týdnů.

Přijímáme, draží krajaně ještě jednou naše nejlepší
díky. V těchto poknutých dobách jsme prodechnuti stejnou ideou, která nás, více než
kdy jindy, na celém světě spojuje nezlomnými pouty. Po boku Francie a po boku ci-
vilisovaných národů - zvítězíme a dosáhneme svého práva.

Za :

panus
tajemník.

recomando .

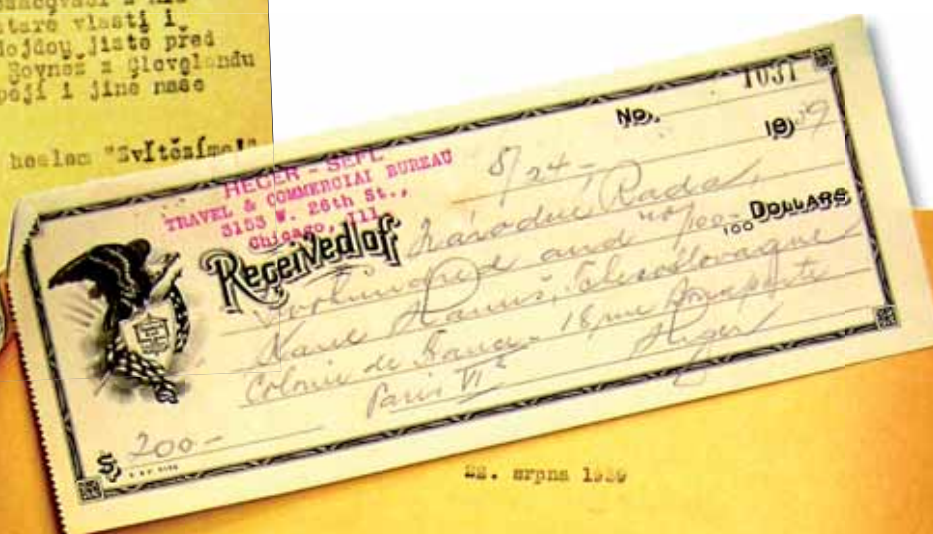
16. srpna 1939

Československá kolonie v Paříži
18. rue Bonaparte
Paris VI e
France.

Vážení krajané:

Na dopis komise pro péči o československé dobrovolce sdělujeme, že v poslední schůzi Národní rady na doporučení p. sen. Voity Beneše bylo usneseno poslat \$500,00 na péči o dobrovolníky a vojáky, unikávající se staré vlasti a nacházející se v Polsku a Francii. Z toho \$300,00 bylo již posláno do Polska a \$200,00 posíláme Vám. Jakmile se naše pokladni vrátí z cesty, což bude za několik dní. Zároveň organizujeme akce osacovací a nás se dostane na všechny, ze staré vlasti i Španělska. První zásilky dojdou jistě před příchodem zimního počasí. Rovněž z Clevelandu posílají Vám \$85,00 a přispějí i jiné naše osady a organizace.

S krajanakým pozdravem a s heslem "Zvítězíme!"

16. srpna 1939

Pan Karel Hanuš, gen. tajemník
Československé kolonie
18 rue Bonaparte
Paris 6e, France.

Vážení krajané:

Poslali jsme na Vaši adresu peníze 200 dolarů určené Národní radou pro organizaci naší péče o uprchlé československé vojáky a dobrovolce. Použijte je k tomuto účelu a stvrďte nám laskavě přájem a napište nám, jak obnosu tohoto bylo použito. Bylo by záhodno, abyste nám poslali celkový přehled počtu vojenských uprchlíků jak z vlasti, tak ze Španělska a váš náklad na jejich vydržování, abychom podle toho přidili další pomoc.

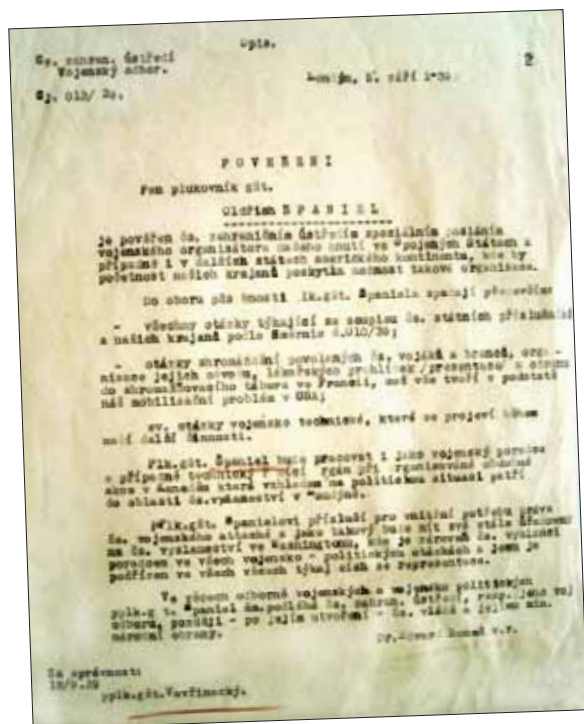
Obnos 85 dolarů z Clevelandu, o němž jsme se zmínili v dopisu z 16. srpna, nebude bohužel poslán Vám, ale podle příkazu dárad do Polska.

S krajanakým pozdravem a s heslem "Zvítězíme!"

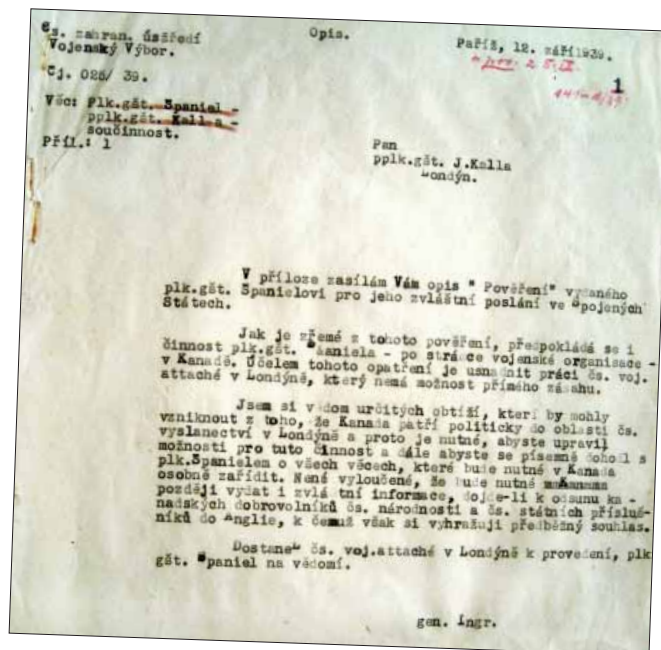
J. J. Burhal
předseda
per

Josef Martinek
výkonný tajemník

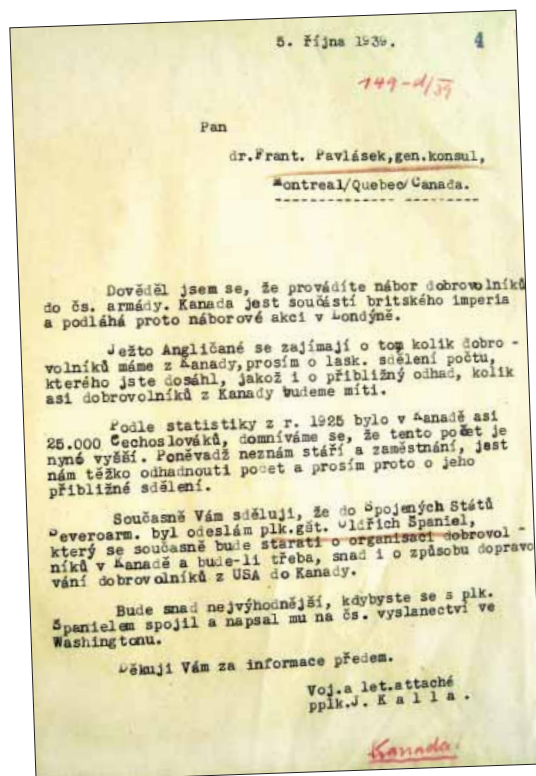
V září 1939 vyslalo ústředí čs. zahraničního odboje v Anglii do Spojených států plk. gšt. O. Španiela. Jeho hlavním úkolem bylo navázat kontakty s krajany v USA, případně v dalších zemích, kde žili naši krajané, a organizovat nábor dobrovolníků do tvořících se čs. jednotek ve Francii. Plk. Španiel působil v USA již v roce 1918 jako příslušník 21. pluku čs. legií ve Francii. Cestoval po celých Spojených státech a prováděl nábor do legií ve Francii. Mezi krajany patřil ke známým a uznávaným osobnostem. Osobně se znal s většinou osobností, které stály v době jeho příjezdu do USA v čele krajanského hnutí i ČSNRA. Od podzimu roku 1939 až do září 1944, kdy se stal přednostou Vojenské kanceláře prezidenta republiky, působil převážně na území Spojených států a v Kanadě. Patřil k nejbližším spolupracovníkům prezidenta E. Beneše, kterého provázal i při návštěvě v USA v květnu roku 1943. Po celou dobu úzce spolupracoval s ČSNRA a její tiskovou službou.

Kopie pověření plk. gšt. Oldřicha Španiela pro plnění úkolů v USA. VÚA-VHA Praha, sbírka 37, sign. 37-22.

Do působnosti plk. gšt. Oldřicha Španiela patřila i Kanada. VÚA-VHA Praha, sbírka 37, sign. 37-22.

Plk. gšt. Oldřich Španiel.

Informace vojenského a leteckého atašé v Kanadě pplk. J. Kally o možnosti náboru dobrovolníků. VÚA-VHA Praha, sbírka 37, sign. 37-22.

FILED OCT. 10. SPANIEL
CZECHOSLOVAK CONSULATE GENERAL
1400 BROADWAY - NEW YORK - PHONE FR 4-2000

Pr. 1. (2) 6
17/10/49

sdružení legionářů je jakýs pan Hagenburg, který dokonce na války byl odměňován za našemu osvobozenému hnutí. Neřekám, že by legionářstvo nepřetrvalo pro naši vše věrně a loyálně. Nicpak, navzájem jsem s ním styky a vidím, že pro naši práci budou v nich zase obětmi a obětmi pracovníci, jako byli v minulosti občejí. Chci zde jenom poukázat, jakýsi podivnámi cestami šel vývoj naší křesťanské Ameriky v poválečném období tehdy, když zde na konsulátech, jako představitelů našich úřadů sdělili legionářům. Způsob myšlení našich amerických občanů je zvláštní a těžko říci v čem je příčina tohoto vývoje. Myšlím, že hlavní věcí je tu drtivá hospodářská krize, jak jsem se o ní výše zmínil, která srazila mnohé po celoživotním úsilí na tentýž stupeň jako když začínali svoji existenci při příchodu do Ameriky.

Toto dodávám ještě k doplnění svých předchozích zpráv. Souhlas, že s kádru lidí, našich příslušníků, které zde v Americe máme, nebudeme moci počítat na velký počet, tak jak jsem Vám již sdělil ve zprávě č. 2.

3. Kanada.

Dne 27. října odejel jsem do Kanady, jak jsem Vám již předběžně sdělil ve zprávě č. 3, abych na místě přeověřil se o situaci jak vypadá a sjednal s generálem konsulem Drem Pavlískem poobchodnosti všeho, co se týká spolupráce. Naš sdělím, se bylo ve věci vykonáno, chci Vám podat ještě zprávu o naší československé kolonii v Kanadě.

Kolik je přesně našich příslušníků v Kanadě naše zastupitelské úřady dnes sdělit nemohou, protože situace naší emigrace od r. 1934, kdy byla poslední registrace v Kanadě prováděna,

[illegible]

Plk. gšt. O. Španiel zasílal průběžně do Londýna podrobné zprávy o své činnosti v USA a v Kanadě. VÚA-VHA Praha, sbírka 37, sign. 37-22.

Plk. gšt. Oldřich Španiel (uprostřed) se svými spolupracovníky na Floridě v prosinci 1939. Fotoarchiv VÚA-VHA Praha.

Plk. O. Španiel v roce 1942 v San Francisku s krajany, kteří významně podporovali čs. zahraniční odboj. Zleva Plášil, O. Španiel a V. Omelka.
Fotoarchiv VÚA-VHA Praha.

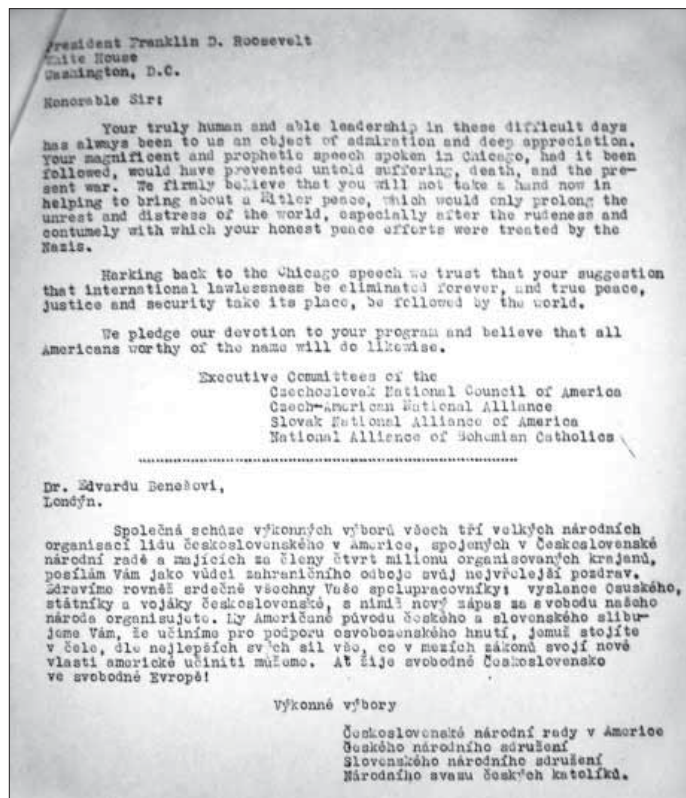

Plk. O. Španiel (uprostřed) s manželi Plášilovými v San Francisku v roce 1942.
Fotoarchiv VÚA-VHA Praha.

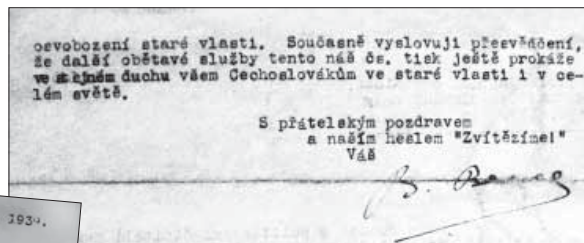
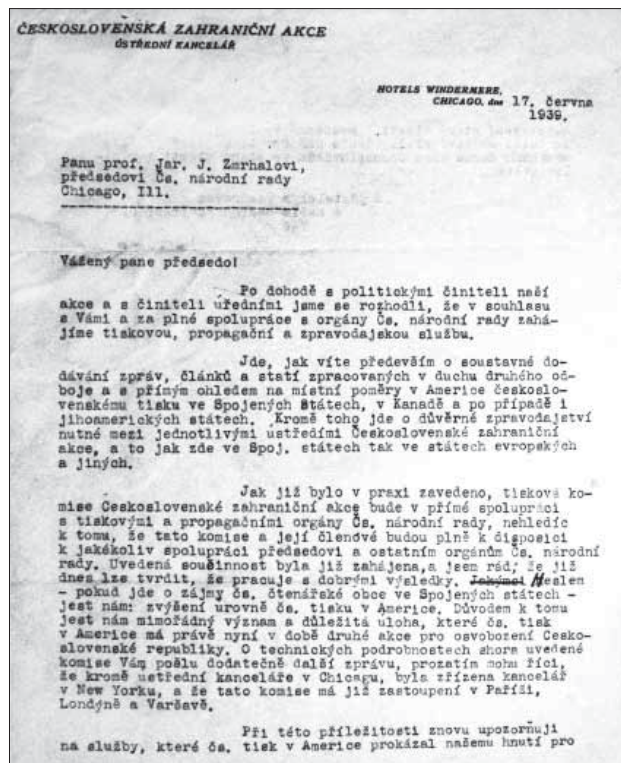

Plk. O. Španiel (vpravo) před redakcí časopisu Svornost v Chicagu v říjnu 1939. Fotoarchiv VÚA-VHA Praha.

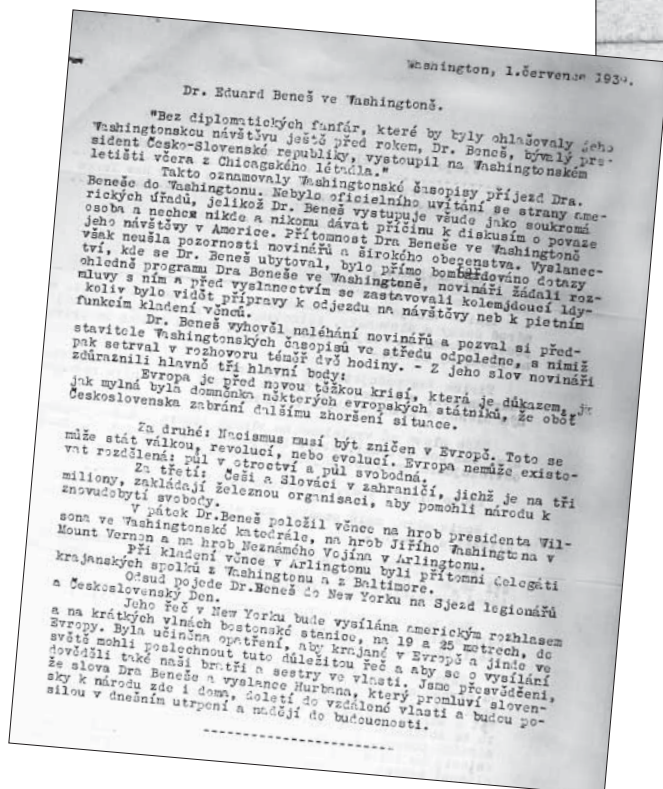
Své odbočky intenzivně budovala ČSNRA téměř ve všech zemích světa, kde krajané Češi a Slováci žili nebo působili ve filiálkách československých firem. Vedle přímé finanční a materiální pomoci organizovali také rozsáhlé akce, jejichž cílem bylo získávání a šíření informací. K tomuto účelu byla založena tisková služba ČSNRA. Hlavní pozornost věnovala situaci v okupované vlasti. Po vypuknutí druhé světové války rozšiřovala také zprávy o situaci na frontách a informace o činnosti centra čs. zahraničního odboje ve Velké Británii.

Krajaňské organizace, které se na svých sjezdech v dubnu 1939 rozhodly spolupracovat v rámci ČSNRA, vyjádřily všestrannou podporu vznikajícímu čs. zahraničnímu odboji. Své stanovisko zaslaly i prezidentu USA F. D. Rooseveltovi.

V červnu 1939 byla navázána všestranná spolupráce mezi ústředím čs. zahraničního odboje a ČSNRA.

Československé zahraniční ústředí
v Londýně
27, Gwendolen Ave., London S.W.15

Zpráva ze dne 1. října 1939.

A. Celková politická situace.

1/ Rozhodnutí spojenců vést válku až do konečného odstranění nacistického režimu trvá i přes shroucení Polska. Náznaky o možnosti mírového jednání po definitivním ukončení vojenské kampaně v Polsku, jež jsou šířeny z německé strany a znovu byly zdůrazněny sobotní řečí Mussoliniho, jsou zde přede-
dem důrazně odmítány.

Britský min.předseda ve své řeči před poslaneckou sněmovnou dne 20. září výslovně prohlásil, že i když nemohly odvrátit porážku polských armád, Velká Británie a Francie ujistily Polsko, že nespoměly na své závazky vůči němu, ani neočekaly ve svém rozhodnutí pokračovati v boji. Všeobecný cíl války pak vytýčil takto: osvobodit Evropu od konečného a vračejícího se strachu před německým útokem a dát evropským národům možnost zachovat si svou nezávislost a svobodu.

Stejnou pevnost projevil francouzský kabinet na své schůzi téhož dne. Oficiální komuniké konstatuje, že Polsko nalozne ve společném vítězství spravedlivou reparaci svých práv, a výslovně se zmiňuje o vedení války až do konečného vítězství. Neméně pevná byla i řeč Daladierova, pronesená téhož dne do francouzského rozhlasu.

- 2 -

Zdá se tudíž - a nasvědčuje tomu i psaní denního tisku - že postoj k našim věcem /o tom níže/ - že spojenci první ve svém náseru, že skutečného míru lze dosáhnout jen definitivním odstraněním hitlerismu.

Rovněž sřejmé pokusy Německa oddělit Francii od Anglie jsou absurdní a zminěné již řeči Daladierova ve francouzském rozhlasu to jen znovu potvrdila.

2/ Postup Sov. Svazu proti Polsku byl zde odsouzen nej-
jím způsobem, a to jak v tisku, tak i s míst oficiel-
zejména též i v řeči Chamberlainově v poslanecké sněmov-
dá se však býti vyloučeno, že by mohlo z tohoto důvodu
k válečnému konfliktu mezi Sov. Svazem a Spojenci.

V této souvislosti dlužno upozorniti na to, že zprá-
by byly v některých listech /hlavně německých a maďar-
ských/ šířeny, že Sovětský Svaz uznal Slovensko a že naše vy-
slanství v Moskvě bylo zrušeno, jsou nepravdivé. Rovněž ne-
odpovídají - podle našich informací - skutečnosti správy o

tom, že sárok Sovětského Svazu v Polsku byl s Německem dohod-
nut již při uzavření německo-sovětského paktu o neútočení.
Naopak - sárok ten byl vyvolán událostmi, jež nastaly po ně-
meckém vpádu do Polska.

B. Naše věci.

Vypuknutí války vyvolal i náš problém zcela jasně a
v celku samozřejmě. Pochopitelně postavili jsme se do důsledků

- 3 -

stížených poměrů dopravních jsou vždy hodně opožděné,
bylo by dobře, aby se tento náš rozhlas pravidelně sledo-
vali. Bude ještě zdokonalen a později budeme mít více
možností jej ovlivnit a doplňovat svými zprávami domů a naši
československé veřejnosti v cizině.

J. Smutný

Vyslanec J. Smutný

23. prosince 1949

Československá národní rada o
britském uznání Národního výboru.

Ve schůzi výkonného výboru Československé národní rady v Americe, konané v Chicagu dne 23. prosince, byl přijat projev k našemu lidu, který otiskujeme na jiném místě a tyto kabelogramy:

Lordu Halifaxovi, zahraničnímu ministru britské říše:

Deeply moved by your late action in recognizing the Czechoslovak Committee as qualified to represent the Czechoslovak people we express to you our profound gratitude. Your deed is a ray of sunlight through the rift of heavy clouds convincing us that the sun of liberty shall again shine upon Free Czechoslovakia in a Free Europe.

Czechoslovak National Council of America
J.J. Zmrhal, President.

Československému národnímu výboru:

Československá národní rada v Americe blahopřeje k uznání Čsl. národního výboru anglickou vládou. Uznáváme plně Národní výbor za jediného oprávněného mluvčího československého lidu v cizině i ve vlasti a slibujeme učinit pro akci za osvobození své staré vlasti vedenou národním výborem v čele s dr. Edvardem Benešem vše, co v mezích zákonů svobodného lidu pro svobodu staré své vlasti vykonati můžeme.

Československá národní rada
v Americe

J.J. Zmrhal, předseda

23. prosince 1949

Lidu Československému.

Sestry a bratři:

Právě před vánocemi vláda britské říše oznámila, že uznává Československý národní výbor ve Francii a v Anglii, v čele s dr. E. Benešem za oprávněného zástupce československého lidu.

Ve svém zápase za obnovu svobody staré své vlasti dosáhli jsme nového důležitého úspěchu.

Hnutí za svobodné Československo ve svobodné Evropě je na vítězném postupu.

Docílilo hned v prvních dnech po záboru staré naší vlasti, že světové mocnosti neuznaly tento zábor a zajistily tak právní trvání Československé republiky. Československo i po záboru zůstalo reprezentováno svými vlastními zastupitelskými úřady. Obnovilo na francouzské půdě svou armádu a nyní vytvořením Národního výboru ve Francii a v Anglii, jenž byl uznán 17. listopadu vládou francouzskou a 22. prosince vládou anglickou za jediného oprávněného zástupce československého lidu, naše hnutí má ve svém čele odpovědný, mezinárodně uznávaný vrcholný orgán, jenž v době pevně nedlouho bude uznán za zatímní vládu československou.

Západní demokracie, bojující s nacistickým Německem po jely do svých cílů obnovení staré naší vlasti. Uznání národního výboru Francií a Anglií znamená, že je konec mírové ofensivy Německa, jež snažilo se odvrátit smrtelný úder, který je očekává, od sebe proti Rusku. Tato intrika nacistů je uznáním Národního výboru zmařena. Německo zůstává pro západní demokracie jako pro nás a pro Polsko nepřitelem č. 1, s nímž třeba se od základu vypořádat, má-li v Evropě a zejména v Evropě střední zavládnout trvalý pokoj a mír, založený na zásadách spravedlnosti, rovnocennosti, a rovnoprávnosti národů velkých i malých, má-li zavládnout žádoucí pokojná kooperace evropských národů a má-li být obnoveno mezinárodní právo a řád.

Svobodné země uznávají, že svobodné Evropy nemůže být bez svobodného Československa.

Voláme Vás proto opět do pohotovosti. Práce naše se daří. Nemáme příčin měnit svůj směr. Setrváváme při směrnicích, která se ukázala správná. Nenecháme se odvrátit od ní na cesty jiné. Budeme zejména šarlivě střežit jednotu svého osvobozenského hnutí, neboť bez této jednoty nedosáhli bychom svého cíle.

Nepnéme proto všechny své síly, abychom v mezích zákonů nové své vlasti učinili vše, čeho je třeba k obnově svobody drahé staré vlasti naší, stě nající pod jarmem, jakého v novější době nepoznal žádný jiný národ.

Se vztyčenou hlavou a oddaným srdcem do dalších zápasů za svobodu staré vlasti: za demokratické, na všechny strany nezávislé svobodné Československo ve svobodné Evropě.

Československá národní rada v Americe
J.J. Zmrhal, předseda
Josef Martinek, výk. tajemník

29. prosince 1949

Vážená redakce:

Prosíme o umístění této zprávy na prvé straně.

Československá národní rada.

Váček dr. E. Beneše Americe.

Konečné vítězství nedaleké.

/Tisková služba Čsl.N.R./

Československá národní rada v Americe posílala v minulých dnech kabelogram Československému národnímu výboru, v němž blahopřála k uznání tohoto vrcholného orgánu odbojového hnutí britskou vládou a slíbila mu všechnu podporu, již Československá Amerika v mezích zákonů své nové vlasti poskytnouti může. Dr. Edvard Beneš jménem Národního výboru odpovídal na tento projev kabelogramem, v němž děkuje za projev a spolu vyslovuje přesvědčení, že konečné vítězství, v zápasu za svobodné Československo je nedaleké: Kabelogram zní:

Československé národní radě v Americe.

Děk za vaše poselství. Váš slib podporovat práci Československého národního výboru je velkým přispěvkem k našemu konečnému vítězství, které jak věřím, není daleké.

Vše nejlepší přeje Vám i všem přátelům

Beneš.

O p i s .

June 27 PM

Dr. Jan Papanek
318 Hotels Windermere

Edelta krajanekému tisku Československé vyslanectví
oznamuje katastrofální shroucení francouzského odporu naší
armádu, která byla půvou třetím nasazena do boje, v kritické situaci,
Stop Dr. Beneš zajistil okamžitě pomoc Anglie k záchraně, stop
Evakuace vojska i civilistů pokud ~~ne~~ byla možná, byla provedena
výhradně pomocí Anglie. Stop Není možno ještě sdělit jak, ale je
nádeje, že i zbytek vojska bude zachráněn, Stop Naši letci jsou
v bezpečí, Stop Doktor Beneš končí svoji zprávu těmito slovy:
Situace zde je pevná, bez všeho váhání a defeatismu, Stop Sam napovím
a jdem do konce!

Vladimír S. Hurban Czechoslovak Minister

Porážka Francie a situace čs. armády se stala „choulostivým
problémem“ pro čs. zahraniční odboj.

CHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL OF AMERICA
2608 SO. CENTRAL PARK AVENUE
CHICAGO, ILL.

TELEPHONE ROCKWELL 0447

7. března 1940

Vážená redakce:

Prosíme snažně o to, aby nebyla ve Vašem ot. listě
otisknuta zpráva ze Svornosti 7. března pod názvem
"Vzdáváme Baslovi čest", která se do listu dostala ne-
milým nedopatřením redakce a v níž jsou uvedeny o prv-
ním padlém československém vojákovi na francouzské frontě
podrobnosti, které jeho rodině mohou přivodit persekuci
se strany Gestapa. Žádáme též snažně, abyste laskavě
upustili i od polemik o tomto případu, aby náš nebylo
zvláště upozorňováno a aby, jestliže unikl pozornosti
tiskových úřadů německých /poněvadž zpráva byla náho-
dou uveřejněna mezi zprávami místními/nebyly na tento
případ upozorněny. Německé úřady zde velmi ostržitě náš
tisk sledují.

Prosíme dále, by stejná opatrnost byla zachována i
při zmínkách o jiných československých vojácích ve
Francii, zejména, když vaši čtenáři si přejí uveřejnit
dopisy od vojáků, svých to přátel neb známých. Tedy:
neuvádět pravě jméno ani příbuzenské podrobnosti ani
místo odkud pochází.

Doufajíc že této snažné žádosti laskavě vyhovíte,
jsme

s krajanským pozdravem a odbojovým "živě!"

Josef Martinek
oný tajemník
Sch

J. J. Zmrhal
předseda

Upozornění ČSNRA časopisu Svornost, aby
nezveřejňoval jména padlých čs. vojáků vzhledem
k možné persekuci jejich rodin gestapem.

Československá národní rada v Americe /4049 W.26th Str., Chicago, Ill./

Dne 14. srpna 1941.

PROSÍME O OTISK TCHOTO DOPISU NA PRVNÍ STRANĚ.

Na vítězném postupu .
President Beneš Čsl. Národní radě.
/ Tisk.služba Čsl.N.R./

President dr. Eduard Beneš odpovídal na kabelogram Národní rady,
vyjadřující blahopřání k uznání čsl.vlády Anglií a Ruskem, tímto dopi-
sem:

"Československé národní radě v Chicago :

Dne 25.července 1941.

Vážení pánové,

děkuji Vám srdečně za projev, který mi zasíláte u pří-
ležitosti plného právního uznání československé vlády Velkou Británií
a Sovětským Svazem.

Tento historický počín ukazuje světle, že naše věc je
na vítězném postupu a že o konečném osvobození našeho národa nemůže bý-
ti nejmenších pochyb.

Dovolte mi, abych při této příležitosti Vám znovu podě-
koval za velikou pomoc, kterou mi Československá Amerika poskytovala s
plnou důvěrou od počátku našeho boje. Výsledky naší společné práce jsou,
jak vidíte, velké a skončí jistě stejným vítězstvím jako ve válce po-
slední.

Mnoho zdaru ve veškeré Vaší práci.
Váš oddaný

Dr. Eduard Beneš, v.r."

.....

Československá národní rada v Americe/ 4049 W.26th Str., Chicago, Ill./

Dne 14. srpna 1941.

Naši v Ecuatoru.
/ Tisk.služba Čsl.N.R./

Československá kolonie v Ecuatoru s ústředím v Quito, potápitel-
ně roste. Má podle posledních zpráv již přes 300 členů a těší se stou-
pajícímu sympatiím jak ecuatorské společnosti, tak příslušníků správele-
ných národů, a jejichž zástupci udržuje dobrý styk. Pracuje živě přede-
vším na poli kulturním. Doplnila v poslední době svoji knihovnu a zřídila
le čítárnu přístupnou členům a hostům. V červenci pořádala velmi zdařilý
koncert s pořadem hudby české, polské, španělské a rakouské, za účinko-
vání pí Nory Hahnové, pí Friedenbergové a p. Rosena. Měl neobyčejný úspěch
po stránce umělecké i společenské, jak to prokazuje ohlas koncertu v
ecuatorském tisku, který v odborných kritikách řadí koncert k nejdale-
šímu uměleckému úspěchu tohoto roku.

Nitger
prepis rádiové zprávy

11 /Zpráva ze sobotního ranního rozhlasu z Londýna zachyceného v Chicago /.

Londýn, 4. října - "Československo se stalo v Anglii symbolem disciplinovaného a odhodlaného odporu. Československo se nám všem stalo zdrojem víry." Tato slova pronesl britský zahr. ministr Eden ve svém poselství k Čechoslovákům. Pražský rozhlas oznámil včera v noci, že bylo popraveno dalších 14 československých vlastenců. Uvádíme jména čtyř: pluk. Jos. Balabán, Praha
Jos. Fridrich, místopředseda Společnosti Mammam Morávro v Brně
Jos. Svoboda, ředitel Obilního oddělení v Brně
Jan P. Müller.

Dalších 131 bylo odevzdáno Gestapu. Do Londýna sice došel ~~úplný~~ seznam čs. mučedníků a ~~úplný~~ přehled jmen zatčených. Z několika desítek uveřejněných jmen vyplývá, že Němci stojí tváří v tvář nejenom odhodlaným jednotlivcům, ale musí čelit odporu celého národa. Mušové ze všech částí republiky a ze všech společenských vrstev podstoupili tuto hrdinnou oběť a zemřeli mučednickou smrtí pro svou vlast. Oznamujeme zde ~~jména~~ ~~mučedníků~~ ~~z~~ ~~některých~~ ~~desítek~~ ~~jmen~~, o nichž ~~mučednickým~~ ~~popravením~~ ~~došly~~ ~~zprávy~~, že byli popraveni. Velká Británie a všichni naši Spojenci vzpomínají s úctou ~~na~~ ~~jejich~~ ~~památku~~. Jednoho dne budeme znát všech jména. Nezapomeneme žádného z nich a zapamatujeme si každé.

Dnes uvádíme tato jména:

2/

/Seznam následující jména sdějí tužší: / a další data
Redakce: Porovnejte a případně doplňte jména ze seznamu jmen známých dříve /.

Armádní štáb, Josef Bílý
Div. gen. Hugo Vojta
Brig. gen. Frant. Horáček
Jaroslav Sedláček
Frant. Wänsch, Praha
Jan Feštuka, Praha
Vladimír Komzák,
Václav Frant.
Alois Trunečka,
Pospíšil
Subrt, Praha
prof. Vlad. Groh, Brno
Jos. Mölzer, Louhy,
Václav T. Léger, Louhy
~~jména~~
Jiří Fišer, Praha
Leo Svato, Praha
pluk. Karel Čapek, Brno
Alois Sixta, Kladno
Siegfried Hofer, Praha
Otokar Bolek, Praha
Karel Ledvina, Praha
~~jména~~
Edvard Šturo, Praha
Bohumír Melínek, Praha
Oto Stárek, Praha
Frant. Tausig, Praha
Ant. Zbuzek, Praha
Jan Grafi, Praha
A. T. Svarda, Rakovník
Dr. Karel Treybal, Velvary
Jaroslav Velisek, Praha
Haken, Praha
Schneider - Praha
brig. gen. Bohumír Mikuláš Doležal
brig. gen. August Oleg J. Svátek, brig. gen. Václav Mára,
Jos. Beneš, Roudnice
Jos. Smilovský / Smrkovský / Praha,
Václav Svoboda, Brno
Karel Klusio,
Frant. Křížek.

Úřední německá zpravodajská kancelář oznamuje, že bývalý primátor dr. O. Klapka byl odsouzen k smrti. Podle této zprávy chystal velezradu. ~~jména~~ ~~mučedníků~~ ~~z~~ ~~některých~~ ~~desítek~~ ~~jmen~~, o nichž ~~mučednickým~~ ~~popravením~~ ~~došly~~ ~~zprávy~~, že byli popraveni. Velká Británie a všichni naši Spojenci vzpomínají s úctou ~~na~~ ~~jejich~~ ~~památku~~. Jednoho dne budeme znát všech jména. Nezapomeneme žádného z nich a zapamatujeme si každé.

Dr. Hubert Ripka, státní tajemník zahr. věcí, byl zmočen, aby pronesl ~~prohlašování~~
vládní prohlášení republiky Československé
bert Ripka: V zasedání ministerské rady, které se konalo

Vedle tiskových zpráv dostávala tisková služba ČSNRA průběžně po celou dobu války i fotografie dokumentující působení čs. vojenských jednotek v Anglii a v SSSR i snímky z významných událostí pro čs. zahraniční odboj. Ze SSSR byly fotografie zasílány prostřednictvím velvyslance Zdeňka Fierlingera, který osobně znal většinu představitelů ČSNR z doby svého působení v USA v roce 1918. Tehdy v hodnosti kapitána ruských legií stál v čele Vojenského odboru Československé národní rady v USA. Později v Americe zastával funkci velvyslance.

E. Beneš s W. Churchillem.

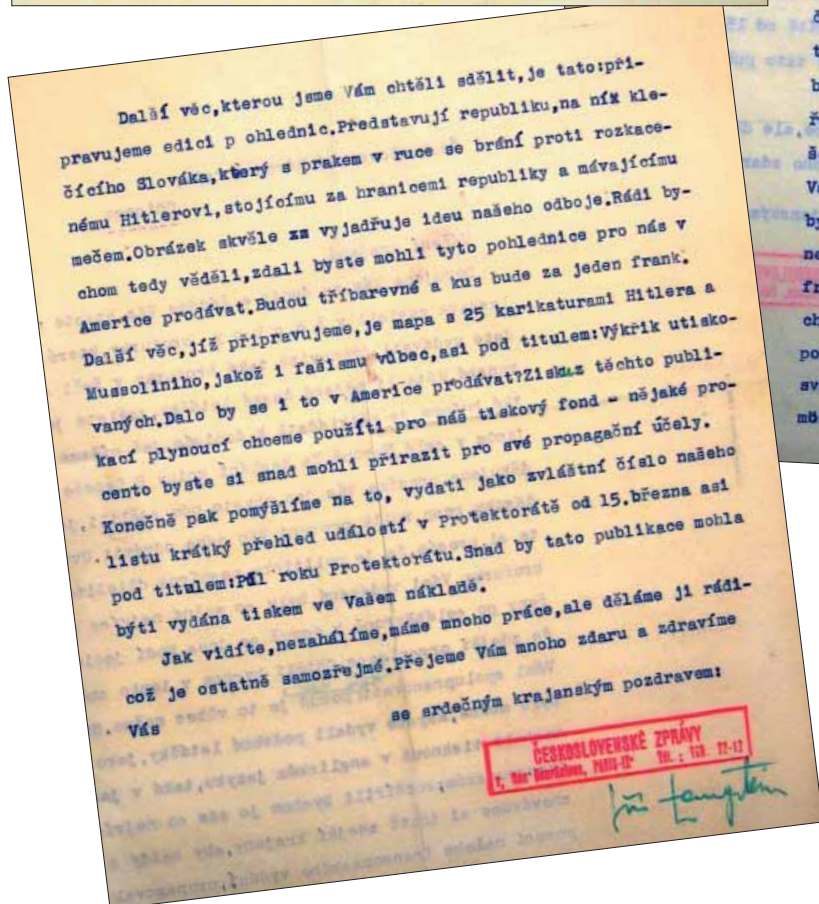
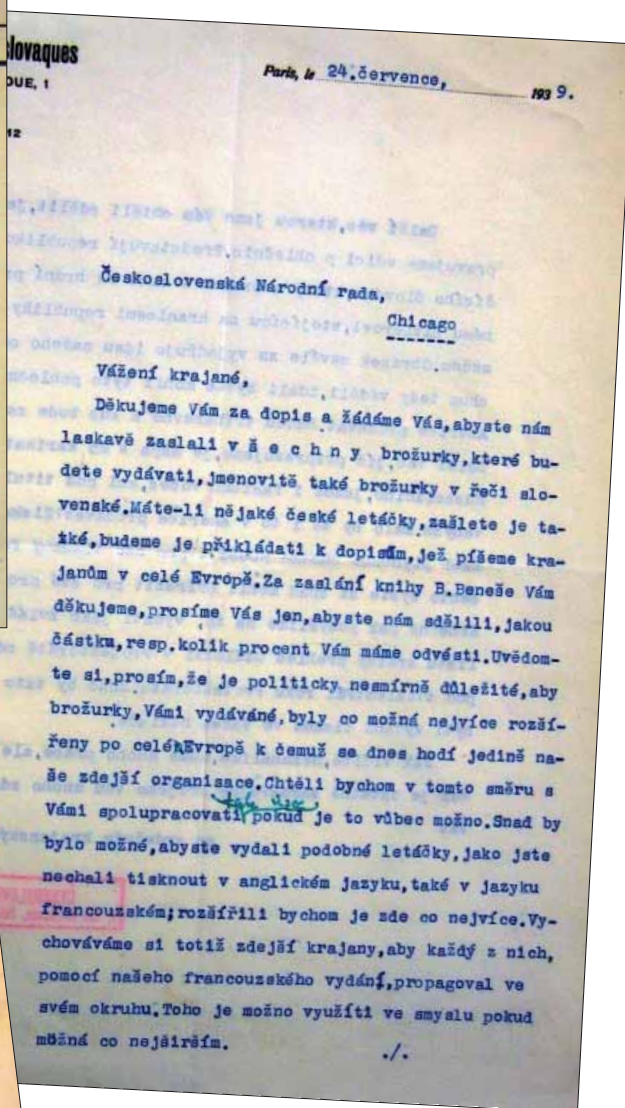
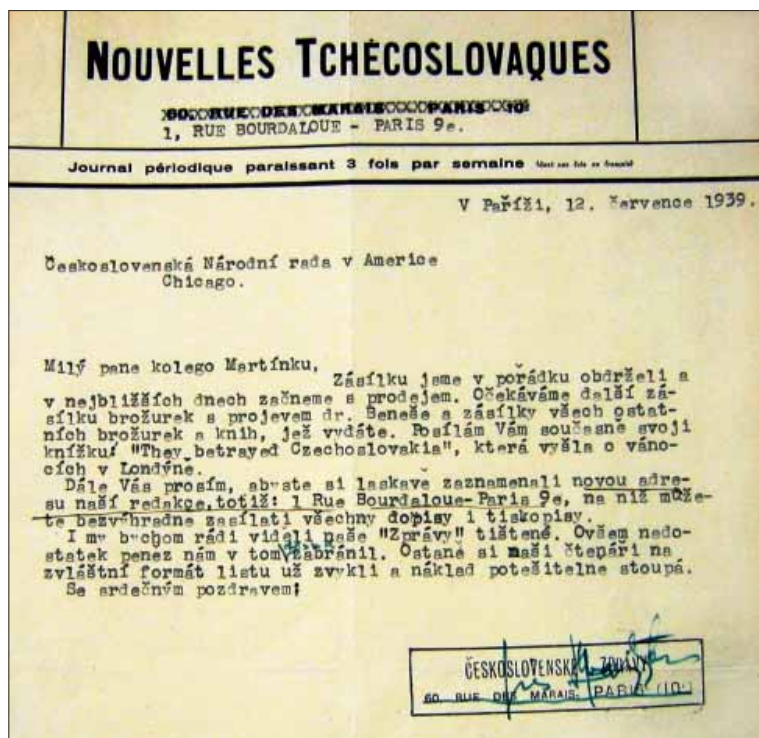

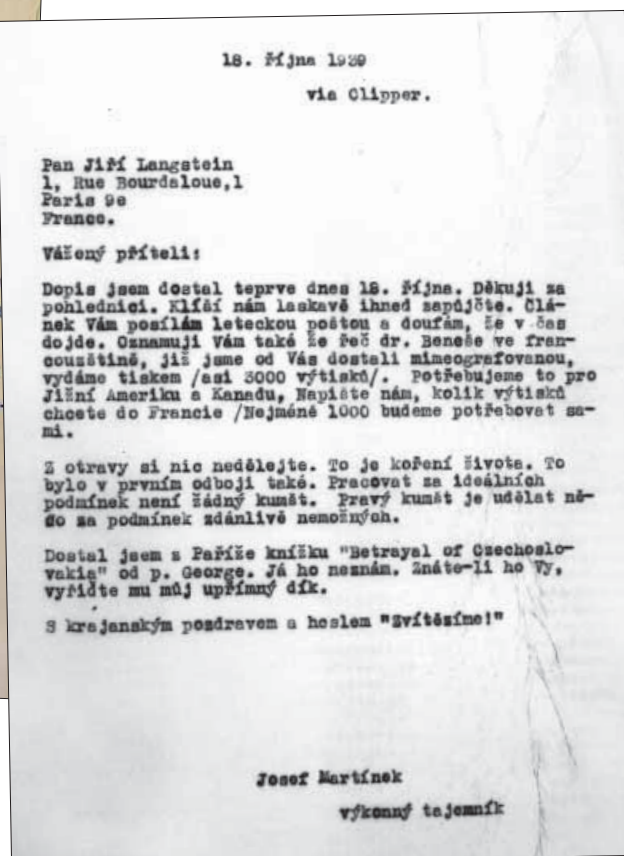
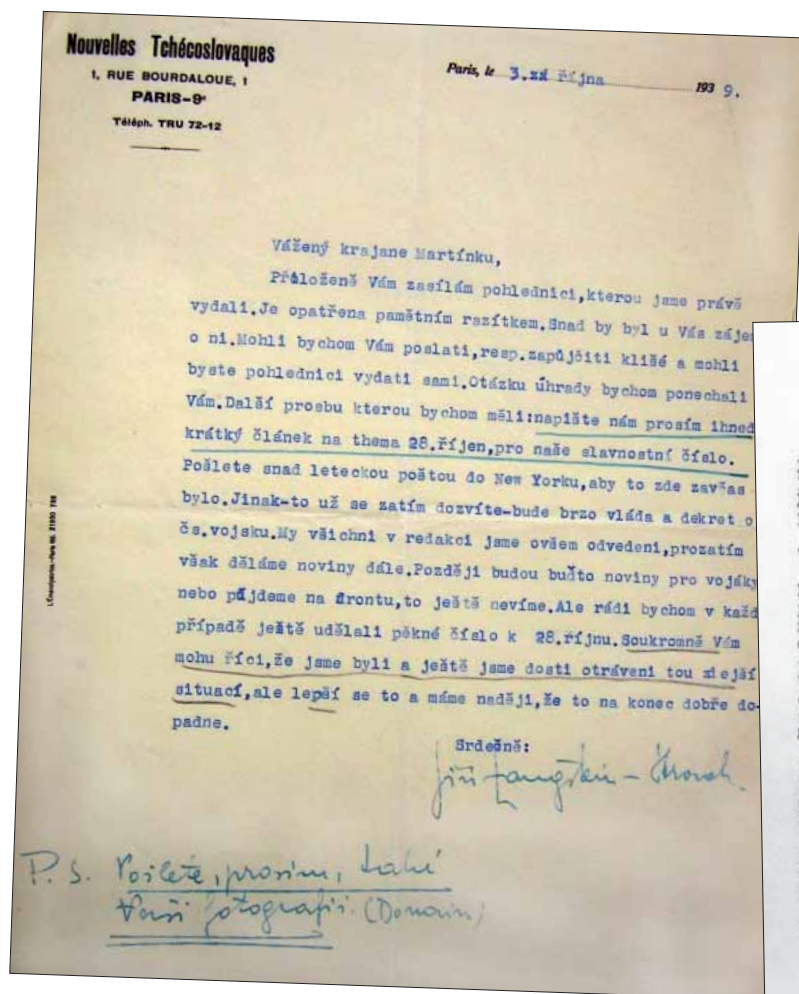
E. Beneš blahopřeje vyznamenaným příslušníkům čs. letectva v Anglii.

Fotografie ze života čs. vojenských jednotek v SSSR.

Od léta 1939 udržovala ČSNRA nepřetržité kontakty s vedením čs. zahraničního odboje ve Velké Británii. Úzce spolupracovala především s redakcí časopisu Čechoslovák. Podílela se na jeho rozšiřování mezi krajanů po celém světě. Časopis Čechoslovák naopak přinášel podrobné informace o činnosti ČSNRA a našich krajanů v ostatních státech. Výsledkem široké spolupráce bylo i vydávání knih, brožur, pohlednic i dalších tiskovin. Ty byly s pomocí odboček ČSNRA distribuovány po celém světě. Jejich odebrání považovali krajané, především v Latinské Americe, za svoji povinnost. Přispívali i tímto způsobem k získání prostředků pro čs. zahraniční odboj a pro osoby, které se po opuštění okupované vlasti ocitly v tísní.

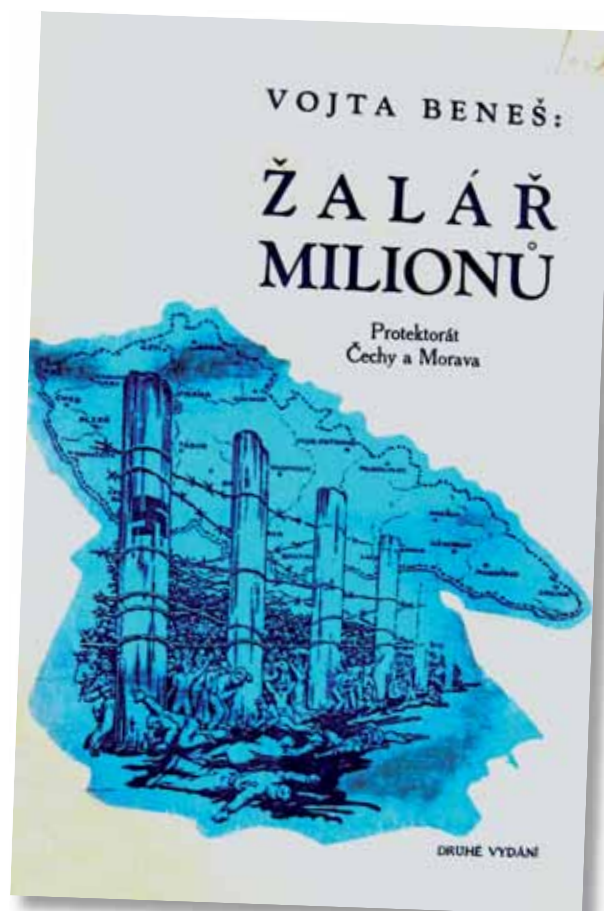
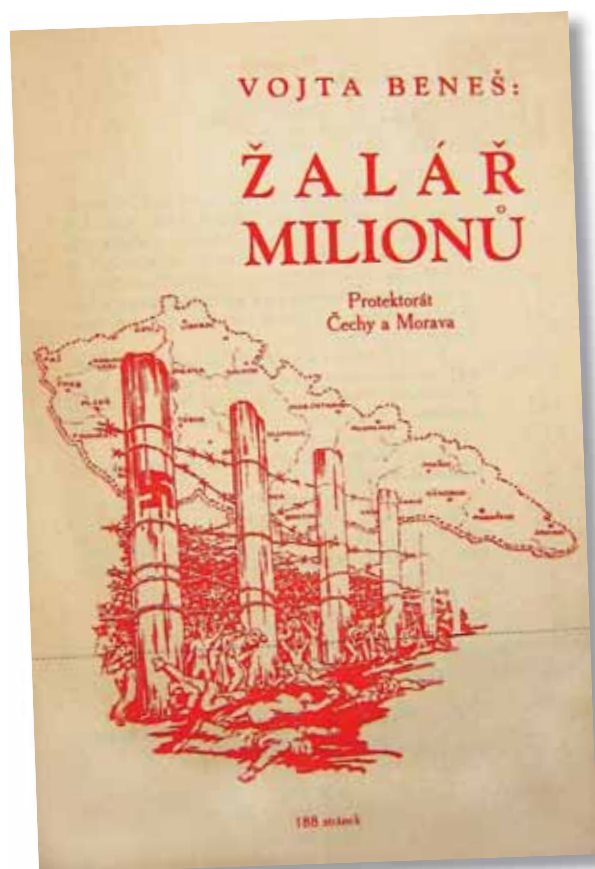

Příslušníci čs. zahraniční armády v Anglii si prohlíží plakát, který byl rozšiřován prostřednictvím ČSNRA i v USA a v dalších státech. VÚA-VHA Praha.

[illegible][illegible]

Svým nákladem vydala tisková služba ČSNRA 20 knih v anglickém jazyce, 15 v jazyce českém a 3 publikace ve španělštině.²³ Současně finančně podporovala vydávání dalších publikací.

OBSAH	
	Stránka
I. NÁVRAT DO RODNÉ ZEMĚ	3
II. NĚMECKÝ VPAD	21
III. HACKENKREUZ NAD PRAHOU	30
IV. JAKÝ BUDE NOVÝ PÁN ZEMĚ?	41
V. PROČ BYCHOM SE NETĚŠILI?	53
VI. POLITICKÝ TEROR	61
VII. SPOUTEJTE DUCHA!	96
VIII. OŽEBRAČENÝ NÁROD	111
IX. STATEČNÁ DUŠE LIDU	122
X. ŽIDĚ	129
XI. FUROR TEUTONICUS	136
XII. ÚTĚK	163
XIII. POSLEDNÍ KAPITOLA	182

Když jsem před čtyřiařiceti léty unikl rakouskému násilí a v srpnu 1915 jsem připlul do "země svobody," napsal jsem malou knížku "Jak žije a trpí naše domovina pod ranami války."

Ach, jakou idyllu líčila tato knížka proti utrpení a hrůzám, jimiž stihá mou i Vaši vlast tento nazistický "Protektorát!" Jak se tam žije, když jeho muži tak zoufale "volají k nám v hodině smrti!"

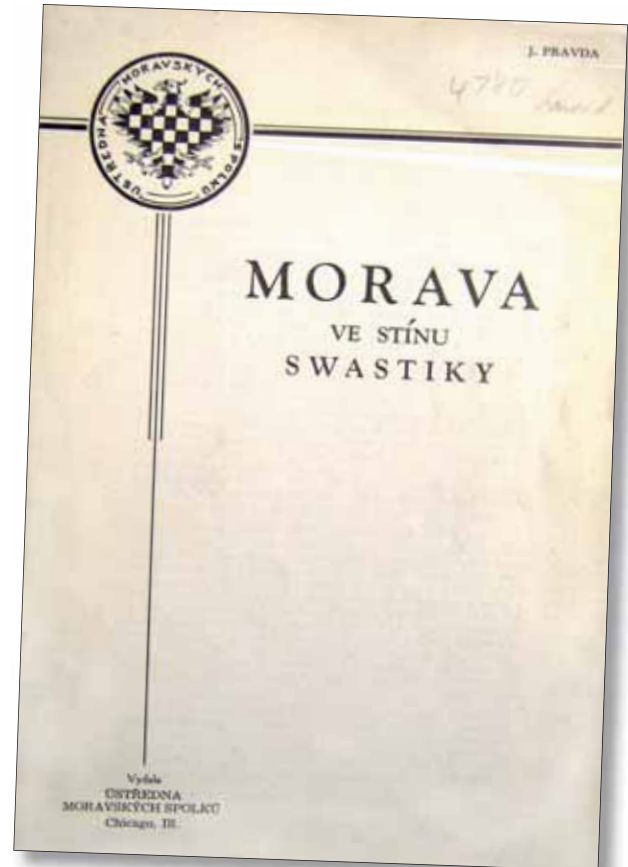
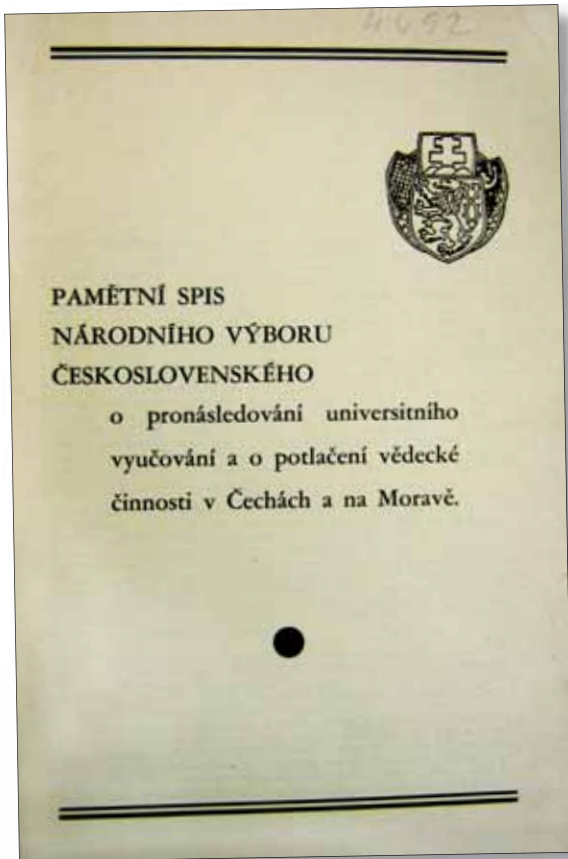
Tenkrát, v letech světové války "větev osamělá znovu zašuměla," jak napsal českoamerický básník Josef Mach. Vstali jste, bratři moji a sestry. Vy i otcové Vaši jste vstali k boji za svobodu země svých otců. Osud byl s Vámi. Vybojovali jste svůj zápas za svobodu národa pod Tomášem Masarykem, který ověřen i Vaší láskou a silou i Vaší silou, vrátil se v 1918, aby do svých hrdinských rukou vzal osudy svého lidu, "když vláda věcí Tvých se k Tobě vrátila, o lide český."

Co učiníte dnes, Vy všichni, kdož máte srdce, duši i jméno po českých otcích zděděné? Co učiníte Vy, bratři Slováci, kteří jste přísahali velkému synu své vlasti Dr. Milanu Štefánikovi?

Vstanete všichni od Atlantiku až k Pacifiku, od kanadských plání a jezer až k širým rovinám Texasu, abyste svou prací a láskou znovu pomáhali tvořit "Svobodné Československo ve svobodné Evropě," jehož ideálem jest "Ježíš, nikoli Caesar"?

Pozdravuje Vás všechny revolučním pozdravem druhého boje za svobodu "Zvítězíme!"

Váš starý
Vojta Beneš.

věc, která do Mnichova nikoho neurážela. Na příklad Berlína vláda druhé republiky byla nucena propustit všechny židovské profesory, stejně jako musla "vyčistit" tisk a hospodářský život. Československá věda ztratila touto málo slavnou operací několik vědců prvního řádu — uvádíme na příklad profesora Schoenbauma, matematika a statistika světové pověsti, profesora Jakobsona, znamenitého linguistu, organizátora a duši "Pražské školy", a jiné. Profesor Otakar Fischer, germanista velmi dobře známý v mezinárodních vědeckých kruzích, překladatel Goetheova "Fausta", jemný básník a spolehlivý učenec, podlehl nervovému napětí, které se stalo nesnesitelným několik měsíců před Mnichovem, první ztráta, kterou československý vědecký svět utrpěl z řady tolika jiných, jež následovaly. Na německých vysokých školách, na kterých do Mnichova vyučovali profesori všech vyznání a všech směrů politických, všichni židovští profesori a profesori liberálního smýšlení — na příklad slavný právník Kelsen — musili být propuštěni a nahrazeni ihned nacistickými profesory.

Po 15. březnu: pokus o zotročení intelektuálního života československého.

Příchod Němců do Prahy 15. března 1939 umožnil Německu, vyzbrojenému všemi prostředky donucování, špehování a mučení, provést plány nadvlády, o které jsme se zmínili. Vedle úplného politického zotročení a hospodářského loupění, jež není příkladem, Německo se pustilo do politiky nelítostného duchovního roudení československého národa. Území podrobené "ochraně" Reichu, které podle samotné německé statistiky mělo 94,78 procent českého a jenom 3,66 procent německého obyvatelstva, musilo přijmout německé kolonisty vystěhovalé z jižních Tyrol, ze Sovětského Ruska a z Baltských zemí. Část československého obyvatelstva měla být doslova vyhlazena nebo rozptýlena do různých koutů Reichu, kdežto druhá část měla zůstat jako dělnická masa, zbavená jakékoliv politické vůle a intelektuálních zájmů. Autor pozoruhodných článků uveřejněných v londýnských "Times" v listopadu pod názvem "Mučení Čechové", vypravuje, že jeden z vůdců sudetských Němců mu udal jako cíl nacistické politiky vůči Čechům "smash the brains out of the Czechs", vymlátit mozek z hlav Čechů, zničit intelektuální vrstvy, které "měly neblahý vliv na poměr, jež kdysi existoval mezi německými zaměstnavateli a českými dělníky a jež patrně dosud trvá". "Češi mají příliš početnou vzdělanou mládež. Bude nutno přikazít, aby příliš mnoho mládeže šlo na vysoká studia a hledět na to, aby se více věnovala obchodu a řemeslům", napsal "Voelkischer Beobachter", hlavní orgán nacionálně-socialistické strany. Takto zachází německý režim s národem, jež měl nejmenší počet analfabetů v celé Evropě, který vybudoval skvělou síť kulturních organizací, který má veřejnou knihovnu v každé obci, malé nebo velké, a v jehož zemi nejkrásnější budova každého města a každé vesnice je školní budova. "Český národ má za úkol pouze pracovat a plodit děti," prohlásil úřední orgán Protektora von Neuratha "Der Neue Tag", několik týdnů po invasi. Tímto heslem řídí se německý režim ve svém jednání s československým národem a toto heslo vysvětluje zločinný spáchaný jmenovitě na universitní mládeži a na představitelích intelektuálního života československého.

Německá zbláznlost se rozšířila hned na počátku německého režimu proti všem odvětvím československé kultury. Díla umělců dávno zemřelých byla podrobena cenzuře neméně pňané než práce autorů žijících; vše, co v literatuře, v hudbě, ve výtvarném umění posledního staletí bylo inspirováno vůlí probuzeného národa žít svým samostatným životem — a všechna velká umě-

Výzva k civilisovanému světu o záchranu československé kultury, již hrozí zničení.

Shrňme-li všechno, dostáváme tento obraz: Zavřené university a vysoké školy, zavraždění, mučení a uvěznění studenti, profesori vystavení honění a vězení, vědecké sbírky zničené a odvrácené, umělecké předměty ukradené a rozmetané, umělecky cenné pomníky rozbité, vědecké a literární knihovny zavřené, díla největších básníků a romanopisců zapovězená cenzurou, jakékoliv svobodné vědecké bádání znemožněné, jakýkoliv styk s cizím intelektuálním světem zakázaný. Takový je strašný obraz, který poskytuje československá civilisace sotva rok po příchodu Němců do Prahy. Dokázali jsme, že všechny ukrutnosti spáchané proti ní a proti jejím zástupcům nejsou svévolnými činy, za které jsou zodpovědní jenom podřízené nacistické úřady. Jde tu naopak o plán pečlivě připravený, vypracovaný v nejvyšších vůdčích politických a intelektuálních kruzích nacistických a vyvěra-jících zcela přirozeně ze základních hitlerovských myšlenek. Podle nich československý národ má být definitivně zbaven své inteligence a stát se prostě zásobou lidského materiálu pro provedení prací projektovaných a řízených národem vládců. Je to otroctví v nejpůlnějším, nejzastaralejším a nejodpornějším smyslu, jež nacistické Německo připravuje národu Svatého Václava, Jana Husa, Komenského, T. G. Masaryka. Přiváděje tyto informace před svědomí civilisovaného světa a zejména na vědomí universit, cizích učených společností, Československý Národní Výbor slavnostně protestuje proti těmto aktům barbarství a žádá zástupce vědy v celém světě o pomoc v jeho zápasu o zachování národního duchovního dědictví.

Není to poprvé co vývoj československé civilisace je ve smrtelném nebezpečí. Náboženské války, četné cizí vpády jej přerušily mnohokrát. Ale nikdy, dokonce ani v nejhorších dobách po Bílé Hoře, útlak nebyl tak brutální a tak systematický. Nikdy neměl tak přesný cíl rozdrtit veškerý intelektuální život národa. Nikdy neměl po ruce tak strašné prostředky za rukou mozků do té míry zbavených ohledů. Proto je nebezpečí velké. Doufáme, že společné vítězství dá československému národu možnost znovu nalézt svou nezávislost dočasně ztracenou. Avšak nechtěli bychom znovu začínati svůj národní život na hřbitově všeho toho, co československý národ vytvořil velkého během tisíciletých dějin, a na hrobech svých učenců, svých umělců, své drahé studující mládeže. Děkujeme cizímu vzdělanému světu za všechny dojemné projevy účasti, které nám poslal v okamžiku, kdy byli ubíjeni a deportováni naši studenti. Ceníme si vysoko projevy universitní mládeže ve všech téměř zemích, kde svoboda nebyla potlačena. Jsou to patrně tyto projevy, které přivodily rozpak, ve kterých se nachází zodpovědné kruhy německé po pražských ukrutnostech. Nepodařilo se jim rozdrtit duši národa uprostřed ticha zastrášeného anebo lhostejného světa. Obracíme se na všechny, komu je stejně drahá svoboda ducha a pokrok věd, s prosbou, aby bděl nad naším potlačeným duchovním životem a nedovolili našim katům dovršit své zločinné a šílené úmysly.

Chicago, Ill., březen 1940

Dnes už jsou jasny celému světu pravé cíle Německa. Dnes víme, že byl to den 15. března 1939, kdy konečně svět prociť. Vše co se potom odehrávalo v dočasně obsazené naší staré vlasti a v Polsku, bylo už jenom dotvorením toho, před čím Čechoslováci varovali už dávno před Mnichovem.

Do dnešního dne proniklo už dosti informací o tom, co se děje u nás doma. A pořád dochází a budou docházet další neutěšené zprávy. Naši Moravané se z nich dozvídají, že je to hlavně jejich rodný kraj, kde se nejvíce soustřeďuje germanizační nápor. Je samozřejmé, že doposud není možno podat úplný obrázek těchto trudných poměrů. Nemůže jej podat ani tento spisek, z něhož si utvoříme aspoň částečnou představu. Následující vylišení poměrů na Moravě je podáno od důvěryhodného krajana z Moravy, jenž přijel do Spoj. Států před nedávnem a jeho zprávy můžeme zde doplnit ještě několika dalšími podrobnostmi ze spolehlivých pramenů:

Tak na př. z Opavyka vzali zdravá děvčata "na práci" do Německa. Odvezli je však na frontu pro vojáky a mnohé dívky se vrátily v jiném stavu, rozvráceny tělesně a duševně. Jak to dopadá se zásobováním, se už všeobecně ví. Méně je známo, že v Brně už v listopadu m.r. nemohli být vydávány tuk ani na listky. Jejich platnost na onen měsíc propadla. Představovalo to celkem na 75.000 kg. tuků pro brněnské obyvatelstvo na celý měsíc. Mýdlo už dávno není ani na listky, panuje nedostatek stavebního železa, železného nádobí a nářadí, hřebíků, gumového zboží, kůže, olejů a tuků všeho druhu, fermeží, šelaku, glycerinu a parafínu.

O tom, jak si Němci brousí zuby na rozlifení svého "Lebensraumu" na úctě Čechů, svědčí jejich mapa, kde je zakreslena hranice vedoucí východně od Vídně po řece Moravě k Uherskému Hradišti, Přerovu, Hranicím a východně od Nového Jičína na Jablunkovský průsmyk, odtud dále na hranice Slovenska přes Krakov a pak na sever přes Kutno k Východnímu Prusku. "Tá prý je čára "železného pásma" a od ní na východ může být i obyvatelstvo nejvíce 30 procent německých menšin, západní pak mohou být jen Němci. Čechy prý vyvezou do kolonií nebo poněmčí. Na Moravě Němci dnes neznají Čechy, nýbrž jen Slováky, Valachy, Slováky, Hanáky atd. a prohlašují je oddělené národnostní skupiny. Chtějí český živel na Moravě obklopit úplně Němci!

Takové jsou plány Němců z Moravy. Ovšem, chtějí-li je uskutečnit, napřed by musli válku vyhrát, o čemž však už dnes rozvídnější Němci sami pochybují. My zde, ve svobodné zemi, víme vidíme do skutečného poměru síl válečných stran a víme, že i přes možné počáteční úspěchy Němců budou to na konec Spojenci, kteří učiní konec šílenému řádění teutonických barbarů.

A pak budou účtovat s nositeli hákové kříže i Čechoslováci

2

MORAVA VE STÍNĚ SWASTIKY

Morava je střední částí Československé republiky. Krásný a úrodný kraj, s pracovitým a dobrým lidem, kulturně vyspělým a umělecky mimořádně nadaným. Dokud nad tímto krajem zářilo slunce svobody, bylo to, jako by k této části zemského povrchu sám Bůh obracel vždy svou shovívavou a usměvavou tvář. Dnes je Morava zastřena mrazivým stínem lomeného kříže.

Před nedávnem jsme se dozvěděli, že dva ministři tak zvaného "Protektorátu" (Nečas a Fierabend) uprchli do Francie a že se jako důsledek očekává další zostření německého útisku v Československu. Jako by zde kalich utrpení nevinných obětí nebyl dovršen až po samý okraj! V dalších řádcích podáváme doklady o situaci na Moravě ke konci r. 1939. Pak si snadněji představíme, co to znamená, když se nyní očekává ještě brutálnější útisk.

Nikdo neví, kdy na něho dojde.

Všeobecně je možno říci, že je-li kdo Čech — at' muž či žena starý nebo mladý, z kterékoli společenské vrstvy a jakéhokoli zaměstnání — není jist ani svým majetkem, ani osobní bezpečností. Je to stav naprosté nejistoty a úplného právního zmatku neboť nikdo neví, kterého dne či noci a pod jakou záminkou bude odvlečen Gestapem — snad do místa, odkud už vůbec není návratu. Mnozí z našich lidí se zprvu utěšovali, že "na ně nedojde" protože oni nebyli nikdy politicky ani jinak veřejně činní protože proti Němcům nikdy nevystupovali a naopak mají dřívějších dob mezi Němci mnoho známých a přátel. Brzy se ukázalo, že se zmýlili, neboť i takoví dnes trpí duševní a tělesnou mukou v koncentračních táborech. Někteří členové Gestapa s s pustým výsměchem přiznávají, když byli tázáni Němci z "Protektorátu" proč zavírají i osoby naprosto nevinné, že "je přece nutné také občas někoho z uvězněných Čechů pustit, jen tak aby neřeklo a aby se zase udělalo místo pro další a že vůbec neuškočí, když pokud možno každý Čech si toho okusí, aby mu jednou p vždy zašla chuť k odboji!" — Je naprosto jasno, že toto v je částí předem promyšleného plánu, jakéhosi "zastřehovacího systému", aby co nejvíce Čechoslováků bylo v koncentračních táborech "přivedeno k rozumu", "ukázněno", "mučeno k pro vší loajlnosti vůči novému režimu", krátce, aby pokud možno všichni Češi prošli tímto německým "zkulturovacím" procesem. Vždyť přece jejich noví pánové jsou "národem pánů". Herrenvolk a "nositelé kultury" — Kulturtraeger!

DOSLOV

ÚSTŘEDNY MORAVSKÝCH SPOLKŮ.

Rádi jsme uvítali příležitost, která se nám naskytla k vydání této informační brožurky, vypisující dnešní trudné poměry u nás doma na Moravě. Práli bychom si, aby dobře splnila vytčené poslání a utvrdila a povzbudila k další úsilovné osvobozené práci všechny věrné Čechoslováky nejen z Moravy, ale z celé Československé republiky.

Nepotřebujeme znovu zdůrazňovat, že naše Ústředna Moravských Spolků, jejíž sdružené organizace představují na 3.000 členů, stojí pevně a neochvějně za osvobozenou akcí, pod vedením Československé národní rady v Americe. Dokázala to hned krátce po svém zorganizování loňského roku svým Prvním Moravským Dnem, pořádaným 24. září v Plzeňském Parku, kdy polovina čistého výtěžku tohoto úspěšného podniku byla odevzena Československé Národní Radě a kdy bylo též středě pamatováno na fond pro postavení Masarykova pomníku.

Dlouho zůstane v živých vzpomínkách veřejnosti tento náš první velký podnik s velkolepým průvodem v nádherných krojích, pestřým banderiem z Jizdy králů, alegorickými vozy, dojmavou a veselou moravskou svatbou, velkou soutěží svěřích a snaživých moravsko-amerických děvčat o "královskou korunu" a řadou dalších malebných atrakcí, jímž se loni potěšilo na 5.000 návštěvníků. Zdařila se nám věc krásná a všlechtilá, uspořádaná v zájmu věci dobré a cíle nám všem nejvyššího. A přáli bychom si zcela srdce, aby se nám podařilo i tohoto léta v měřítku mnohem větším a výsledkem po stránce morální i hmotné ještě pronikavějším.

Proto už dnes s chutí a nadšením zahajujeme předběžnou práci a upozorňujeme naši veřejnost

NA DEN 21. ČERVENCE V PLZEŇSKÉM PARKU kdy ve prospěch osvobozené akce uspořádáme ve velkém měřítku.

II. MORAVSKÝ DEN.

Chceme to připomenout zvláště všem krajanským spolkovým činitelům v Chicagu i předměstích, aby měli tento den v patrnosti a pokud možno v zájmu solidarity a

14

záslužné věci netříštili síly pořádáním jiných větších podniků na tuto červencovou neděli. — Doposud není rozhodnuto, jaké ukázky z bohatého moravského folkloru budou tentokrát veřejnosti předvedeny, můžeme však všechny ujistit předem, že budou to jedny z nejkrásnějších a nejvýraznějších. Chceme k této význačné všennárodní slavnosti seztat krajany z široka daleka a pozveme do našeho kruhu i mnoho našich přátel z kruhů amerických. 21. červenec bude velkým dnem našich Moravanů, který bude pořádán v duchu ryze československém. Chceme dokázat, že stojíme věrně za československou jednotou a za těmi ideály, které v první osvobozené akci úspěšně tlumočili celému světu Tomáš G. Masaryk, Milan R. Štefánik a Edvard Beneš. V souhlasu s myšlenkami a zásadami těchto velikánů našeho národa chceme poctivě, s nadšením, beznárodně a bez výhrad podporovat dnešní osudový zápas o svobodné Československo ve svobodné Evropě. Stojíme pevně za naší Československou národní radou v Americe, která vede tento zápas o bytí a nebytí našeho národa na svobodné půdě naší adoptované vlasti a svou práci výdatně podpirá celé osvobozené zahraniční hnutí s dr. Edvardem Benešem v čele. V naší práci nepovolíme, dokud se znovu neobjeví na mapě Evropy svobodné Československo. Jsme pevně přesvědčeni o tom, že tak jak se vynořil, tak opět zmizí zlopověstný stín barbarské swastiky nejen u nás doma, ale z celé střední Evropy. Opět bude volně dýchat celý svět! Aby se tak stalo co nejdříve, k tomu chtějí svorně také tisíce a tisíce našich krajanů z Moravy od Texasu až do Kanady a od New Yorku až k Pacifiku rádi a ze všech sil pracovat.

Za výkonný výbor

ÚSTŘEDNY MORAVSKÝCH SPOLKŮ

D. Skarecký, předseda V. Wučka, místopředseda
J. G. Lizák, pokladník, Jos. V. Lysák, tajemník
Ant. Daňková

Za tiskový výbor Ú.M.S.:

J. V. Lysák, L. Bezděk, Fr. Hrachovský

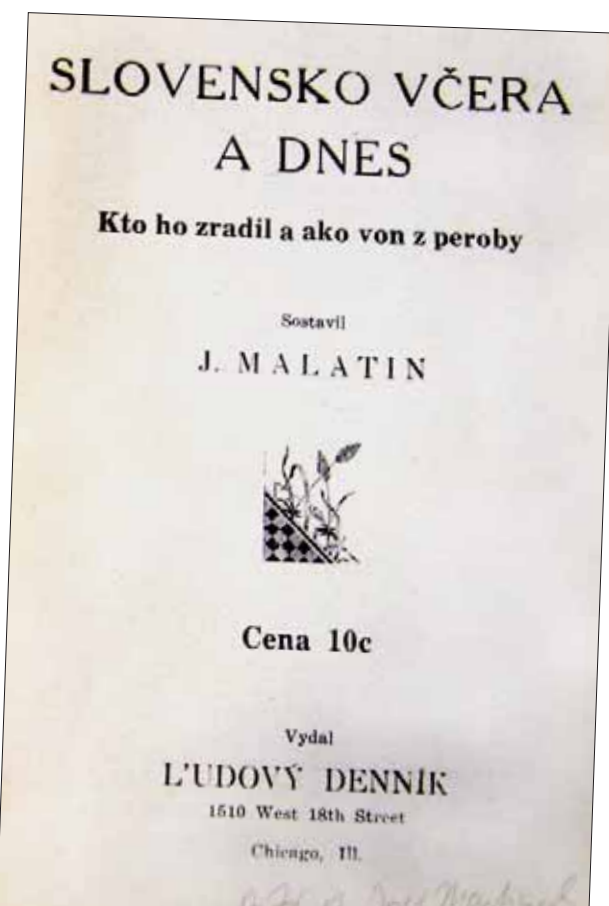
KUPTE SI KORBELOVU PLAKETU ODBOJE!

Bude to krásná úpominka na náš druhý osvobozený boj v Americe, která v mnohých rodinách jako vzácná památka se bude dědit s pokolení na pokolení. Výrazná symbolická bronzová plaketa vytvořená vynikajícím sochařem-krajanem M. Korbelem jest výdatným morálním pomocníkem v našem boji za osvobození Československa. Znamená i pomoc materiální, poněvadž čistý výtěžek z jejího prodeje je věnován osvobozené akci. Opatřte si ji co nejdříve!

16

SST Color Printing Co.

Na cestu

Nedávne hrozné a neslychané dni, čo sa preválili nad starou vlasťou, veľmi citel'ne sa nás dotkli. Ba ešte aj dnes, čo raz nám to zide na um, lomcujú našim vnútrom. Ešte nedávno myšlienka na starú vlasť' vzbudzovala v tomto cudzom a šírom svete chuť' do života a radosť', hoci nechybovaly najmä na našej strane vážne obavy nad niektorými zjavmi, že tým rodným d'aleko doma to ide tak sl'ubne a krásne. Naraz prišiel Mnichov a po ňom zakrátko Viedeň. Pri našich spomienkach na starú vlasť' musel sa teraz nutne vymaniť' obraz žobráka, zapredaného a vlastnými vodcami zradeného žobráka. Ešte nedávno ako statný junák — bol práve pred dvaciatkou — smelo a nebojáčne dral sa vpred po oslobodenej domacej postati. A dnes? Zo zdravého a nádejného junáka mladý žobrák. Hej, žobrák; lebo ako inak pomenovať' dnešné Československo? Pred Mnichovom a Viedňou pohľad na mapu Československej republiky vyvolával radosť', chuť', nádej do budúcnosti; dnes iba bolesť', žiaľ, starosť'. Čechy s Moravou a Sliezkom ozbiľané skoro o všetok priemysel a bohatstvo. Slovensko obraté o najúrodnejšie kraje. Tak samo aj Zakarpatsko. Celé státisíce Slovákov, Čechov a Karpatorusov dostali sa po nie celých dvaciat' rokoch znova do poroby. Ešte do horšej, v akej boli pred dvadsiatimi rokmi. Bo čo je svet svetom, ešte nebolo takého krutého jarma, aké je jarmo fašistické. Do takého jarma dostali sa tie státisíce našich rodákov a takéto jarmo hrozí aj tým, čo ostaly v ožobráčenom Československu.

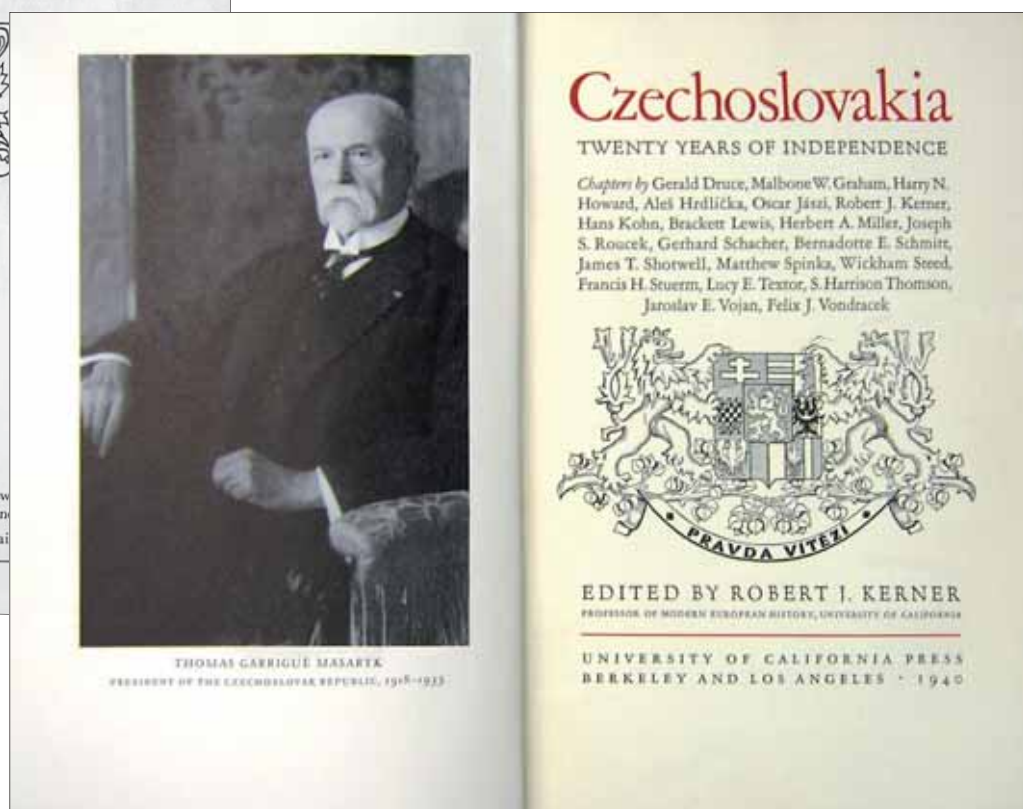
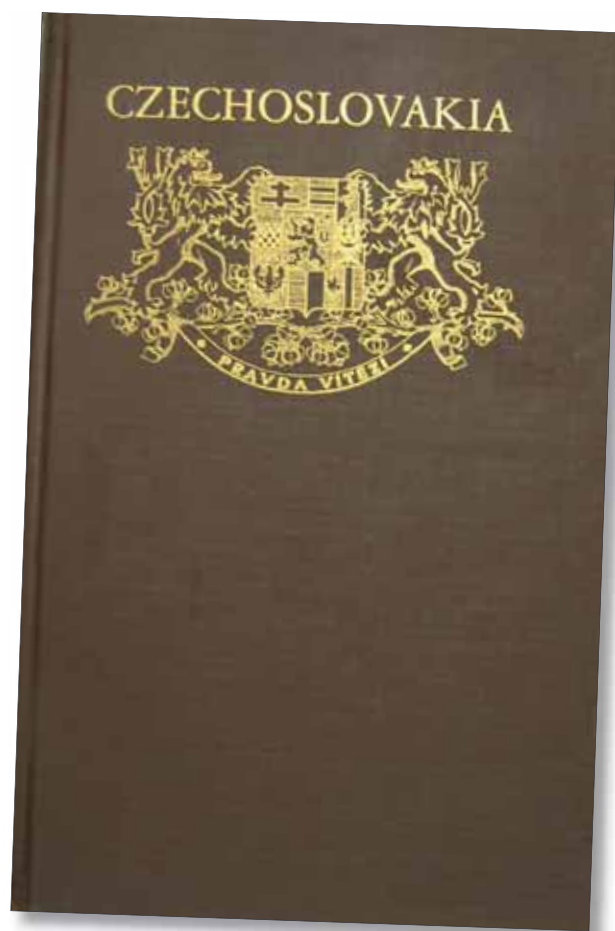
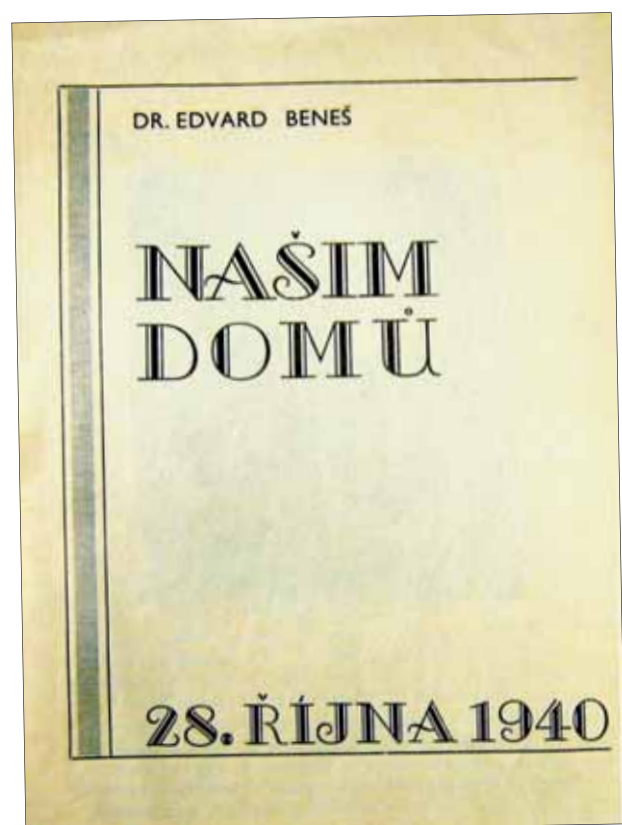
ROK ČESKOSLOVENSKÉ ZAHRANIČNÍ ČINNOSTI

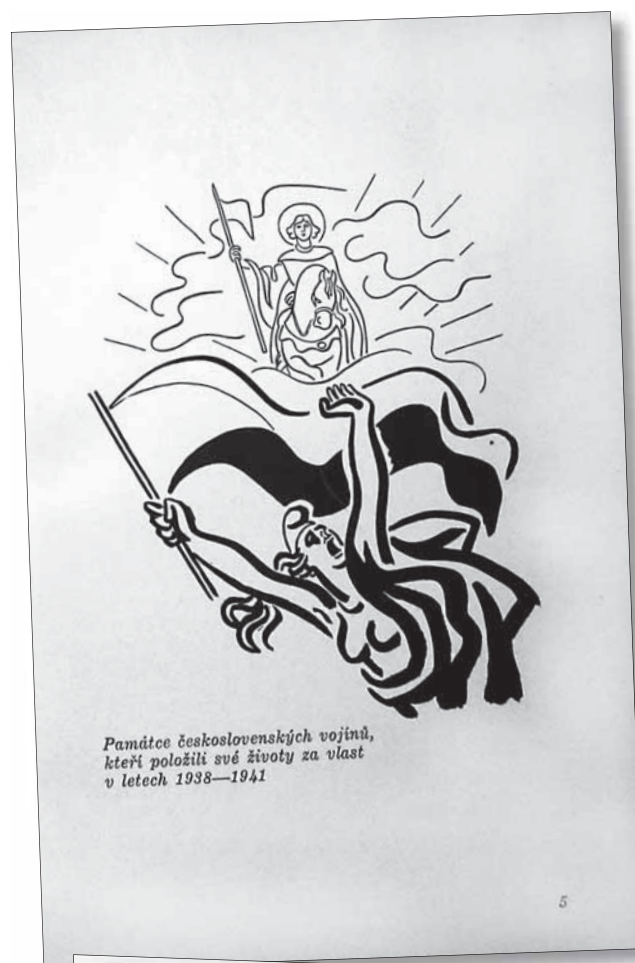
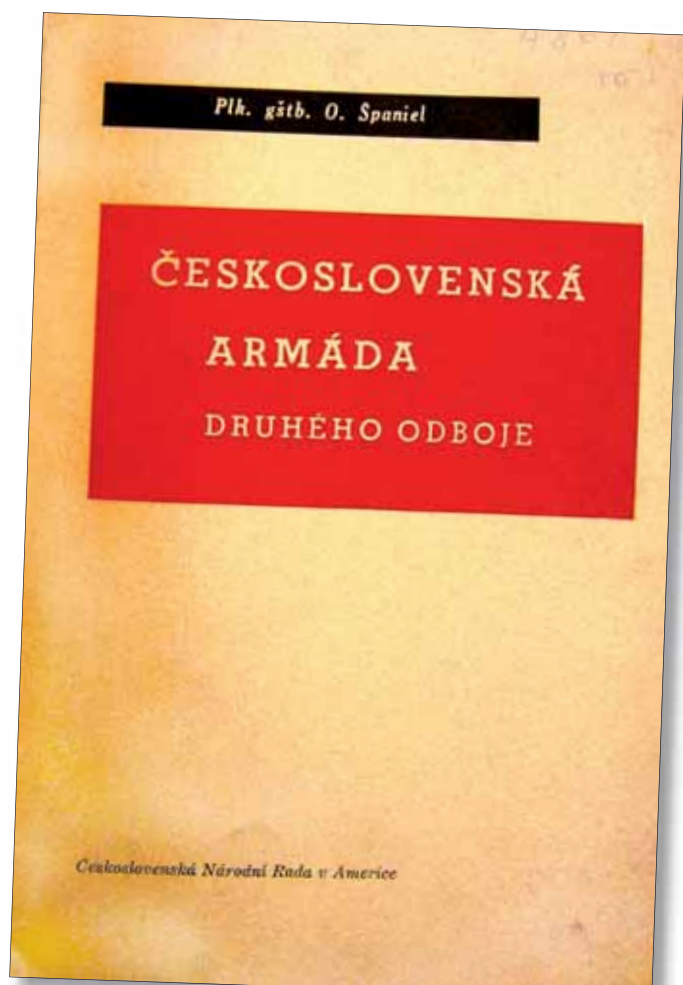

SESTAVIL
JIRÍ L. HRONEK

Politické tisky Československého Boje

Prix : Frs. 8,50

Npor. Jiří Orlický:

ZE MY SE VZDÁME?

Ze my se vzdáme
i když tak málo nás,
že zaváháme,
když smrt jde kolem nás?
Ne. Nikdy.
Vždyť sama vlast
nám náruč otvírá
Čermáku, neváhej,
s úsměvem jdi tam,
kde se umírá.
Ci myslíš snad,
že útok se zastaví,
když ty jsi v boji pad?
Dál půjde válka —
najísto,
dál půjde boj,
tvůj bratr půjde na tvoje
místo
útočit v roj.
Dál budou dunět tanky,
kravět červánky —
za tebou padne Karel dnes,
Míla zítra kdes —
v zákopech —

Pak půjdu já, bratr můj,
my všichni půjdeme,
my všichni pro vlast
zemřeme.
Až jednou zazní do světa
vítězná odvěta —
ty, jak voják neznámý
v Polsku, Francii — v
anglické hlině,
uslyšíš hlas vlasti v
matčině klíně.
Volnost pak a láska
půjde světem —
pak slunko zasvitne tvým
dětem ...
Dneska však neváhej,
dnes musíš jít
do boje
s vrahy se bit.
Vždyť sama vlast
ti náruč otvírá —
a sama vlast tě posílá
tam — kde se umírá.

Napsáno po bitvě o Francii.

OBSAH

Npor. Jiří Orlický: Ze my se vzdáme?.....	Stránka
Slovo úvodem.....	9
1—Opona se zvedá.....	13
2—Čechoslováci v polském dramatu.....	17
3—Budování čs. armády ve Francii.....	24
4—Československé vojsko v bitvě o Francii.....	38
5—Odjezd do Anglie a účast v bitvě o Anglii (od evakuace až do 28. října 1940).....	73
6—Vybudování čs. armády v Anglii a bojová činnost čs. letectva.....	93
7—Čs. vojenské jednotky v Palestině a bojová činnost čs. dobrovolníků ve spojeneckých armádách.....	111
8—Účast čs. lékařů, inženýrů a umělců v zápase o svobodu.....	123
9—Krajané ve Spoj. Státech.....	117
10—Krajané v Kanadě a ostatních zemích všech světadílů.....	134
Doslov	139
Přehled významných událostí.....	141
Přílohy	
1—Dohoda týkající se obnovení čs. armády ve Francii.....	149
2—Armádní rozkaz č. 1.....	153
3—Armádní rozkaz č. 2.....	156
4—Dopis Lorda Halifaxe o uznání čs. vlády v Anglii.....	158
5—Čs. válečný kříž—status.....	159
6—Čs. medaile za chrabrost—status.....	162
7—Churchillův projev v druhém výročí Mnichova.....	165
8—Seznam členů Státní rady.....	167
9—Některé vysvětlivky k vojenským pojmům.....	171
10—Dopis W. Churchilla a citace z "The Battle of Britain" o letcích.....	173

Čechoslovák
NEZAVISLÝ TYDENÍK
The Czechoslovak Independent Weekly

54 KESWICK ROAD
LONDON, S.W.15
Telephone: PUTNEY 2214

Londýn, 17.1.1941.

Prof. J. Zarnhal,
c/o Čs. Národní Rada
v Chicagu, Illinois.

Milý a vážený profesore,

dal jsem zaslat Československé Národní Radě přips o brožurkách a knihách, které zde vydáváme a učinil jsem Radě některé návrhy jménem zahraničního ministerstva i svým vlastním. Byl bych Ti velmi vděčen, kdyby ses s ostatními kolegy na věc laskavě po díval a se vši upřímností dal napsat, co pro nás všechny můžete udělat.

Mám dále svou osobní věc, která Tě jistě bude také zajímat. Právě jsem dopsal knížku, kterou jsem nazval, U.S. with US's podtitulem *Amerika jde s námi*. Knížka dramaticky líčí všechny dojm a zážitky i politické vývoje z šestiměsíčního pobytu dr. Edvarda Beneše a jeho průvodců ve Spojených Státech. Knížka především sleduje účel - který velmi důrazně propaguje - poukázat na úžasnou úlohu, kterou Spojené Státy hrály ve vývoji evropské a světové krise. Zvláštní zářetel jest ovšem vzat na úlohu dr. Edvarda Beneše a Českoslovanů v Americe v celém tomto problému a ve všech těch událostech v první polovině 1939. Knížka bude mít asi 100 - 120 stránek a přinese nejmenš 30 fotografií ze života krajanů i dr. E. Beneše v Americe.

Prosím, buď tak laskav a přednes mým jménem Národní Radě žádost, aby tuto knížku vydala jako svůj tisk. Vydal bych ji současně zde v Londýně a to v případě své přímé dohody s Národní Radou o podmínkách, t.j. nějaký honorář, snad také s hlavičkou Čs. Národní Rady v Chicagu. Toto jen v případě, že byste si svou kopii vytiskli v Americe sami podle originálu, který bych Vám poslal. Bylo by také ovšem možno, abych dal kopii, jež by si ČNR v Americe ode mne za mírnou cenu koupila, poslat z Londýna přímo do Chicagu. Bylo by to levnější, než tisknout věc u Vás - a tam byste věc nějak už označili za tisk ČNR v Chicagu.

Doufám, že se Ti pěkně daří, ba jsem o tom přesvědčen vzhledem k tomu, co slyším o činnosti Národní Rady. Byl bych Ti velmi vděčen za rychlou odpověď.

S upřímnými pozdravy
Tvůj
B. Beneš

nská
NICH VĚCI

"Fursecroft", Brown Street,
LONDON, W.1.
RAYFAIR 9721-5

nské Národní Radě
linois.

Londýn, 17.1.1941.

Vášení krajané,

naše propagační oddělení rozšířilo značně svoji činnost a bude mít nadále k dispozici celou řadu nových publikací československých i anglických.

Jednak rozšiřujeme program vydávání anglických brožur a kromě toho vydáme v nejbližší době řadu československých knih a to prozatím:
1/ dr. Edvard Beneš: Demokracie dnes a zítra / 2 díly, 2/ revoluční básně dovezené ze Slovenska, 3/ Krátká mluvnice česká od profesora Trávnicka, 4/ knížka o Velké Británii od šesti českých autorů, 5/ velká politická o Francii, Masaryk v anekdotách / asi 100 stránek/.

Dovolil jsem si Vám, vášení krajané, zaslat bez předchozího dovolení a Vašeho souhlasu, po 2000 našich brožur: It happened in Czechoslovakia a 6 d., Beneš-Bechyně: Naš boj o osvobození republiky a 9 d., Czechoslovakia's Second Struggle for Freedom. a 9 d.

Byli bychom Vám velmi vděční, kdybyste se laskavě ujali distribuce těchto brožur buď v rámci své činnosti a nebo kdybyste někoho pověřili tímto úkolem za 25 % provizi. Kdybyste snad neměli jiných možností - a já si dovoluji mít ve Vás plnou důvěru - bylo by snad lze odevzdat celou věc bostonskému Krátkovlnnému rozhlasu v New Yorku, přesto bychom byli mnohem raději, aby se tato naše mová akce soustředila spíše v Chicagu a ve Vašich rukou.

Kdybyste knížky jako je: dr. E. Beneš Demokracie dnes a zítra nebo dr. G. Wintera: Francie a pod. chtěli vydat sami, prosil bych Vás, abyste pak zaplatili za autorské právo částku, o níž se velmi snadno domluvíme.

Buďte tak laskav, a napište nám co nejrychleji, možno-li leteckou poštou, svůj názor na celou věc. Velmi rádi bychom zařídili v Americe pevnější vedené zastupitelství svých vydavatelských podniků a rádi bychom slyšeli Váš názor, zda by se Vaše oddělení pro podobné věci nemohlo touto záležitostí přímo zabývat nebo zda máte nějaké jiné náměty.

Těšíme se na Vaše pokyny a přejeme Vám ve Vaší činnosti mnoho zdaru.

Se srdečnými a přátelskými pozdravy

za redakci

Váš

B. Beneš

Čechoslovák
NEZAVISLÝ TYDENÍK
The Czechoslovak Independent Weekly

54 KESWICK ROAD
LONDON, S.W.15
Telephone: PUTNEY 2214

Londýn, 26.1.1941.

Prof. J. Zarnhal,
předseda ČNR
CNR 1000, Ill.

Milý příteli,

před několika dny jsem Ti dal poslati leteckou poštou jeden exemplář "2 Years of German Protectorate".

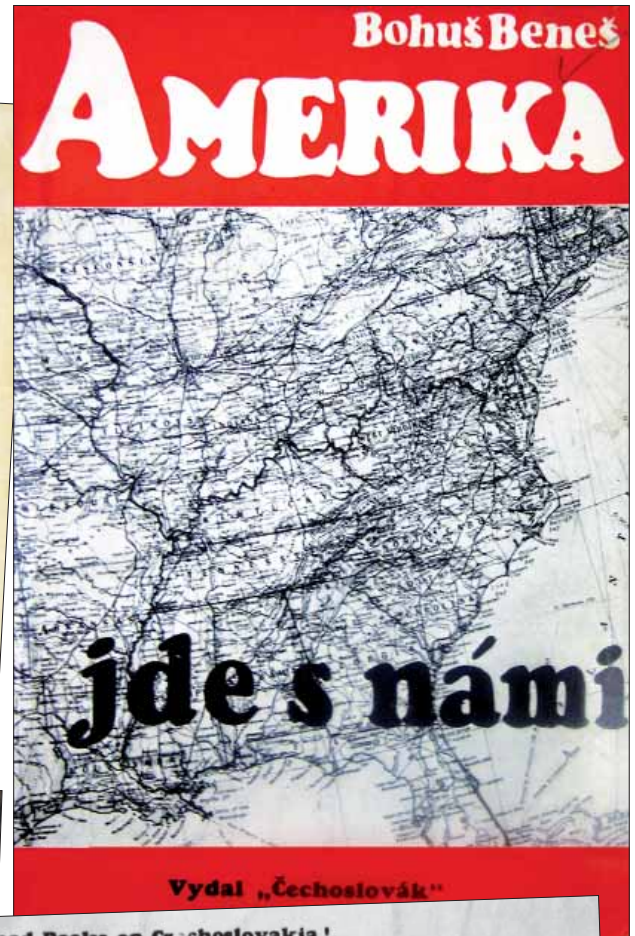
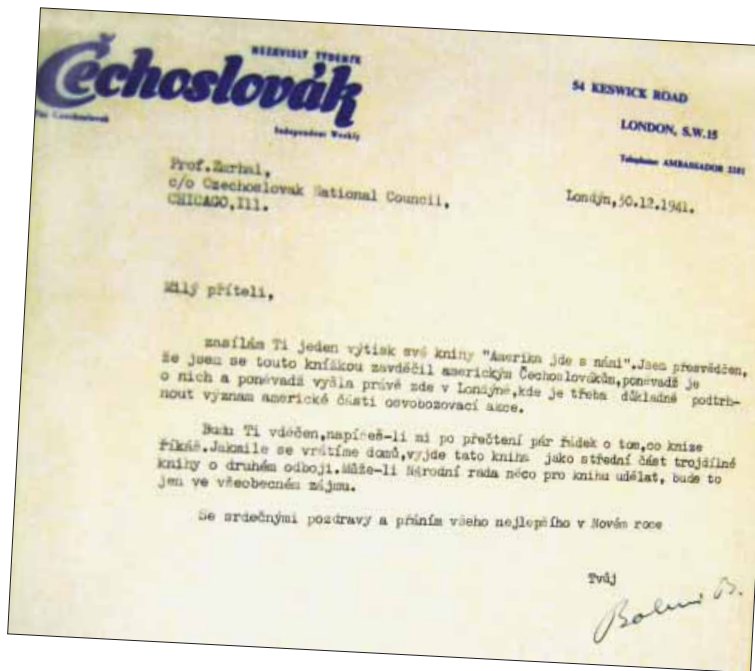
Tato kniha měla v Anglii velký úspěch a je to jedna z nejlepších věcí, vydaných o protektorátu v anglickém jazyce. Předpokládáme, že i Vy ji budete moci výborně využít v Americe a vydati ji vlastním nákladem, popřípadě bez označení, že je to publikace Ministerstva zahraničních věcí (pokud možno).

Za právo vydání / copyright / žádáme \$ 50, které nám laskavě pošlete co nejdříve. Pro případ, že byste pořídili český překlad a vydali knihu taky český, žádáme umělecký poplatek 200 exemplářů českého vydání zdarma. - Není snad "fair", že chceme tyto umělecké poplatky, ale fakt jest, že máme ohromné výlohy, málo peněz a skoro žádný trh na knihy, takže - Vaše se nás snažíme prodat.

V nejbližších dnech vydáme také anglicky knihu o sokolském hnutí, kterou sestavil známý sokolský pracovník F. A. Soufar. Tato kniha obsahuje ideologický podklad sokolského hnutí, jeho rozvoj a rozšíření po celém světě, ohlas posledního všesokolského sletu ve evropské tisku a bude doplněna krásnými fotografiemi. Pošleme Vám 1 exemplář anglického překladu leteckou poštou. Doufáme, že jej dostanete ještě včas, abyste knihu mohli vydati ještě před sokolským sletem v Americe. V případě, že byste tohoto materiálu použili, což Vám srdečně doporučujeme, žádáme za copyright rovněž \$ 50. Přikládáme český originál a upozornění, že si vyměňujeme 200 exemplářů zdarma, kdybyste věc vydali v češtině (zároveň - zdarma).

Požádám laskavě, aby nám Národní rada potvrdila příjem obou výtisků a oznámila nám obrátěn stanovisko.

S přátelským pozdravem
redaktor Bohuš Beneš.

Read Books on Czechoslovakia!

Československé knihy ve Velké Británii

(anglické knihy o Československu)

Seznam publikací vydaných „Čechoslovákem“.

- Anglické číslo Čechoslováka (č. 1) číslo 6d.
Druhé, bohatě ilustrované číslo anglického Čechoslováka. 1/-
T. G. M. Malé historky o velkém muži 2/3
T. G. M. druhému odboji (výroky Prezidenta-Osvoboditele) 8d.
Výbor básní Petra Bezruče (vojenský tisk) 2/6
Sbírka básní „Domů“ 1/-
Vojáci, uťte se anglicky (základy angličtiny pro Čechoslováky) 6d.
Sedmdesát let Magma. Sránka 1/6
Francie, červen 1940 (tisk II. pluku č. 1/6 vojáka)
Dr. E. Beneš: Czechoslovakia's Second Struggle for Freedom (projev prezidenta Republiky při zahájení Státní rady) 6d.
Dr. E. Beneš: Náš boj o osvobození republiky (řeč k Státní radě) 6d.
Dr. E. Beneš: Nazi Barbarism in Czechoslovakia (Projev k členům Press Club v Londýně) 6d.
Dr. E. Beneš: Vojáci Československé republiky (řeč k vojákům) 3d.
Bohuš Beneš: Czechoslovakia, its Sacrifice and Future (první knížka o druhém odboji, Chicago 1939) 6d.
Malá knížka básní Věry Szathmáryové „Praze“ 1/-
Propagační pohlednice (7 druhů) kus 1d.
Vojenské pohlednice malíře Szobela (7 druhů) kus 1d.
J. Hroněk: Churchill, život bojovníka, s předmluvou J. Masaryka 2/6
Jiří Mucha: Úje a cesta na konec světa. Novela ilustrovaná 2/6
Viktor Fischl: Evropské žalmy. Svazek básní 2/6
Jan Neruda: básník vzdoru a víry (výbor básní) 2/6
„Slezské slzy“, básně, tajně dopravené z protektorátu 2/-
Bohuš Beneš: Amerika jde s námi. Bohatě ilustrovaná kniha o americkém zásahu v dnešním konfliktu a v našem boji. 6/-
Křídla ve vyhnanství, velké dílo o životě a práci čs. letců ve Francii a Velké Británii. (Napsal čs. letci, sestavil Bohuš Beneš).

Politická knihovna „Čechoslováka“:

- Dr. P. Drtina: Hitler contra Beneš 1/6
Prof. R. Muir: Britská třeť 1/6
B. Beneš a J. Šuhaj: Bitva o Československo 2/3
K. Kleiner: 700 let angločeských vztahů. 2/6
Anglicko-český a česko-anglický slovník 10/6

Knihy kruhu přátel čs. knihy:

- Dr. F. Trávníček: Stručná mluvnice česká 1/6
Dr. G. Winter: To není konec Francie 5/-
Karel Čapek: Povídky z obou kapes 2/6
Dr. E. Beneš: Demokracie dnes a zítra 2/6
Básně odbojného Slovenska: Před ohnivým drakem 3/3

Ministerstvo zahraničních věcí vydalo:

- Two Years of German Oppression 4/-

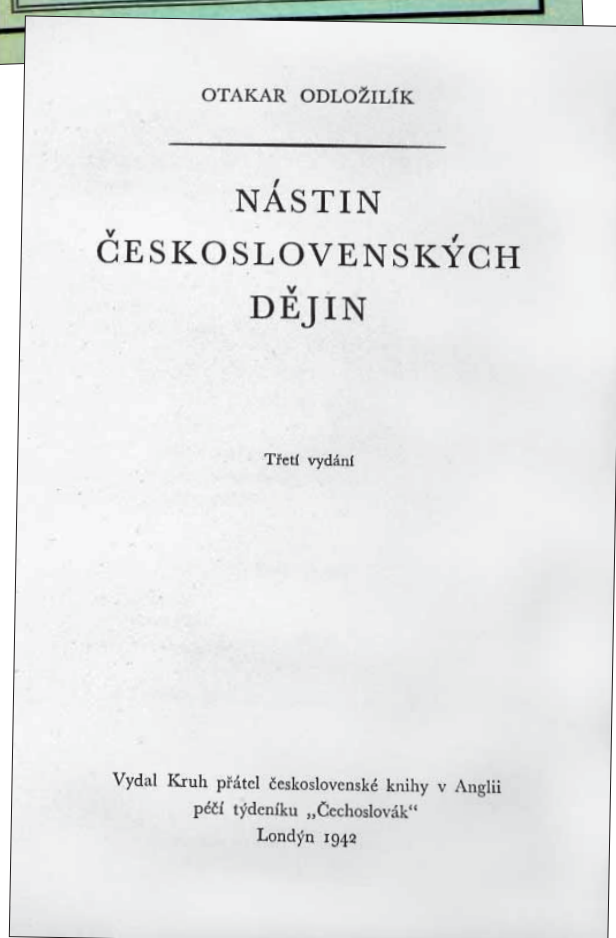
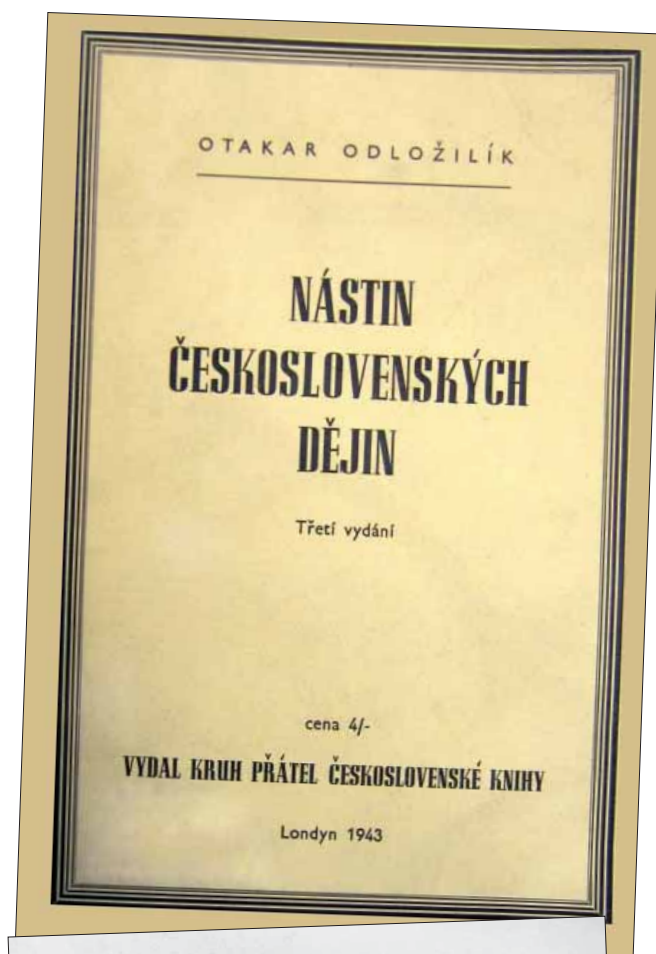
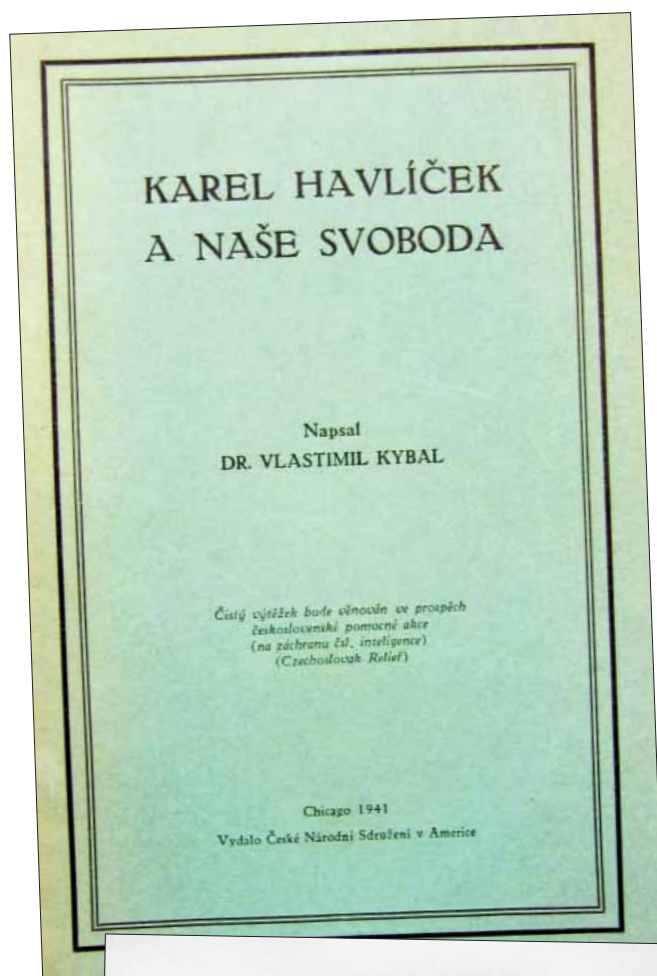
Různé

- Soul of Czechoslovakia (vydal Herbert Barber). 6d.
Jiří Hroněk: Volcano under Hitler (odpor čs. lidu v protektorátě). „Dvořák“ (vydáno k Dvořákovu výročí). Sestavil Viktor Fischl, vydal Herbert Barber. Dr. E. Beneš: Democracy Today and Tomorrow (vydal Book Club) 2/6
Czechoslovakia's Fight for Freedom (vojenský reprezentativní tisk) 12/-
Karel Čapek: T. G. Masaryk tells his story (Allen & Unwin) 7/6
Karel Čapek: Hovory s T. G. M. (Allen & Unwin) 7/6
Karel Čapek: Anglické listy (Allen & Unwin) 3/6

Připravuje se:

- J. Urzidil: Hollar, Czech émigré in England.
Dr. F. Langer: Praha (zvláštní, bohatě vypravený tisk).
Jan Neruda: Výbor z malostranských povídek. „Kruh“.
Stírka: „O Anglii a Angličanech“ („Kruh“).
Jirásek: Filosofická historie („Kruh“).
Palacký: Výbor statí („Kruh“).
Pravidla českého pravopisu („Kruh“).

Objednávky v administraci t. l. 54 Keswick Road, London S.W.15
Při objednávkách přiložte lask. 6d. na poštovné

OBSAH		STR.
Předmluva k třetímu vydání		9
Předmluva k druhému vydání		11
I		
STARÁ DOBA		
1 První státní útvary		15
2 Růst národa		22
3 Vzestup české moci		27
II		
STŘEDNÍ DOBA		
1 Husitská revoluce		33
2 Obnova pokoje a vnitřní rovnováhy		41
3 Boj o politickou a náboženskou svobodu		48
4 V habsburském podruží		57
III		
NOVÁ DOBA		
1 Národní obrození		65
2 Cesta k svobodě		90
3 Výstavba demokracie		117
Hlavní pomůcky ke studiu československých dějin		131

A 3947
BOH. LAUŠMAN**CO JSEM VIDĚL
V SOVĚTSKÉM
SVAZU**

CENA 60

Boh. Laušman
PUBLIKACE „NOVÉ SVOBODY“ ČÍSLO 4
LONDÝN, 1943**BOHUMIL LAUŠMAN,**

člen Státní rady v Londýně, býv. člen Poslanecké sněmovny v Praze, odjel loni na jaře do Sovětského svazu, kde pobyl až do února tohoto roku. Měl to neobyčejné štěstí, že uprostřed války mohl vykonat velkou okružní cestu Severními moři, potom letadlem přes Persii, Iran, Irak a celou Afriku zpět do Anglie a zblízka uvidět boje i nasazování životů tisíců a statisíců neznámých vojínů hrdinů. Na cestě do SSSR byl pasažérem v britsko-sovětském konvoji; na sovětských lodích se seznámil s hrdinnými sovětskými námořníky a vojáky, kteří se probíjovávají útoky ze vzduchu i s moře. Zde prodělal jednu z oněch dramatických severních cest s neočekávanými zastávkami na Islandu i v Gronsku, kde se vede onen nepřetržitý boj, jenž obětmi a krví spojuje dnes lid Sovětského svazu a Velké Británie. V přednášce, kterou „Nová Svoboda“ vydává jako samostatnou publikaci, podává autor své dojmy z obrovského úsilí sovětského lidu, dobré účinky tohoto heroického odhodlání na čs. občany, dnes vojáky bojující čs. jednotky na sovětské frontě a vyslovuje i závěry a povinnosti, jaké vyplývají pro každého z nás, jakožto nedělitelnou součást bojujícího národa doma, bojujících letců čs. zde ve Velké Británii i čs. vojáků tam na sovětské frontě.

Jako každé přímé svědectví z velké bojující země sovětské, tak i přednášky Laušmanovy v Londýně i u čs. pozemních jednotek vzbudily veliký zájem. Pro informaci těm, kdož přednášek se nemohli účastnit i jako zajímavý válečný dokument, vydává „Nová Svoboda“ přednášku samostatně, vycházející tak vstřícně dyktivostí i zájmu čs. občanů po všem, co nás přímo spojuje se Sovětským svazem.

DR. EDVARD BENEŠ
DRUHÉMU ODBOJÍ**DR. EDVARD BENEŠ**

druhému odboji

K šedesátiletým narozeninám
presidenta Československé republiky

vydala

„NOVÁ VLAST“

československý týdeník v Montrealu

• • •

1944

SLOVO ÚVODEM

Tuto řeč presidenta Československé republiky Dr. Edvarda Beneše přinášíme k jeho 60 letým narozeninám, které zajisté nejlépe oslavíme, když si ji všípíme v paměť.

Svátek našeho presidenta je svátkem každého z nás-vždyť v jeho boji spatřujeme boj celého národa. Obdivuhodný člověk: pracuje obětavě a houževnatě. Nevšímá si útoků a pomluv svých osobních i politických nepřátel a má na zřeteli pouze zájmy vlasti. S neochvějnou vírou ujal se Dr. Beneš svého dějinného úkolu, úkolu prostředníka mezi západem a východem, mezi věřejškem a zítřkem. Beneš pochopil naše poslání: jsme malý národ a jen duchovní síla učiní z nás národ nepřemožitelný a věčný.

K jeho šedesátce mu přejeme ze srdce, aby mu bylo dopřáno věku, kterého se dočkal jeho předchůdce President-Osvoboditel T. G. Masaryk, aby i jeho nesmrtelné dílo bylo šťastně dovršeno a zabezpečeno. Přejeme mu, aby za jeho námahu, práci a strádání v exilu se mu dostalo odměny tím, že náš lid osvobozený ze spárů germánských lupičů a vrahů otevře dokořán brány pražského hradu svému milovanému presidentu, aby se tak úplně splnilo naše heslo: **P r a v d a v í t ě z í !**

K. J. Pečman.

MUDOVÍT NOVÁK:

ČESKOSLOVENSKO A SLOVÁCI.

OKTÓBER 1943.

Vydává
SLOVENSKÉ NÁRODNÉ SDRUŽENIE
V AMERIKE

PRINTED IN U. S. A.

Jan Kolovrat

Vojin
Václav Pišout
a spol.

Jan Kolovrat

Vojin
Václav Pišout
a spol.

v New Yorku 1945

"PRAVDA VÍTÁZÍ!"

(Pohľad do zrkadla druhého odboja.)

DR. ŠTEFAN OSUSKÝ

V

Vyšlo ako I. sväzok edície "Pravda"
v Londýne r. 1942
II. vydanie v New Yorku, 1943

Napokon sa dr. Ripka, svojimi propagačnými metódami, snažil v Štátnej rade vyvolať dojem, ako keby som bol mníchovským, ako keby som bol vo Francúzsku s mníchovskými sympatizoval a hral im na ruku. A Štátna rada sa tak ďaleko zabudla, že túto Ripkovu insináciu si osvojila a v rezolúcii z 30. marca 1942 ju vyjadrila v tej forme, že povedala, že takzvaná "legálna koncepcia" odboja, ktorú som vo Francúzsku po 15. marci 1939 reprezentoval, nebola, vraj, ničím iným než koncepciou mníchovskou, predstavujúcou mníchovskú Republiku, a ja ničím iným než predstaviteľom mníchovskej Republiky, nepriateľskej Masarykovej Prvej republiky.

Moju koncepciu a prácu pp. ministri i prezident znali už od 15. marca 1939. Po páde Francúzska a po príchode do Londýna, v júni 1940, moja práca a koncepcia nevadily, aby som sa stal ministrom v provizórnej vláde v júli 1940, a neskôr, roku 1941-ého, vo vláde definitívnej. Až 1. a 2. júla 1941 začalo to vadit' piatim ministrom vlády, a Srámkovej vláde definitívne 3. októbra 1941. To je dôkaz, že to, čo mi vyčítajú, je len zámlienka, aby ma mohli potupit'.

Dňa 26. februára 1942 varoval som Štátnu radu, aby do rozpravy o evakuácii nezahŕňovala Mnichov a predmníchovskú zahraničnú politiku, veci, o ktorých sa nemá hovoriť bez zatahnutia do rozpravy dr. Beneša, čo by v emigrácii nebolo národné ťiaženie. Svoje varovanie som opakoval 4. 11. a konečne 18. marca, ale všetko márne. Lutujem, že to predseda Štátnej rady dovolil.

Milal som v záujme národnej jednoty. Dúfal som, že sa v ľuďoch zobudí smysiel pre povinnosť a národnú zodpovednosť, ale dúfal som márne. Vláda sa už 3. októbra 1941 rozhodla byť nepravdy a stotožniť sa s nimi proti mne a oznámila to prezidentovi Benešovi. Po tomto vládnom rozhodnutí bola inšcenovaná rozprava v Štátnej rade, dňa 6. februára 1942, ktorá sa skončila 30. marca 1942, pravda, podľa vládného rozhodnutia, oznámeného prezidentovi Benešovi už 3. októbra 1941. A dňa 31. marca 1942 prezident Beneš sám svojím úradným pláňom toto všetko prikryl.

vj

"PRAVDA VÍTÁZÍ!"

(Pohľad do zrkadla druhého odboja.)

DR. ŠTEFAN OSUSKÝ

Vyšlo

ÚVODOM

Nemám príčiny tajit, čo sa stalo. Hovorí a píše sa, že som sa kresla štátneho ministra vzdal. Keby to bola pravda, je možné, že by som mohol, ba, už, i mal povinnosť—v záujme politickej a národnej jednoty—zachovať do konca vojny mlčanie. Ale ja som sa nevzdal. Bol som proste prepustený. Ak sa v politickom živote stáva, že sa minister vzdáva svojho kresla z osobných dôvodov, ktoré nemusi verejnosti vykladať, nie je tomu tak, ak je prepustený, a to ešte, ak je prepustený v čas vojny, keď bojujeme za obnovenie Československej republiky.

Neinformovaní ľudia ľahko by mohli uveriť, že som bol prepustený buď pre niečo nečestného, alebo preto, že som nechcel v boji pokračovať, alebo preto, že nie som pre obnovenie samostatnosti Československej republiky. Toto by im bolo tým ľahšie uveriť, keďže je známe, že ma členovia vlády obvinili pred Štátnou radou z nečestných, nepoctivých a nevdaných činov.

Dňa 1. júla 1941 gen. S. Ingr obvinil ma pred Štátnou radou medziiným, že som urobil pokusy použiť štátnych peňazí "pro jiné účely" a že "muselo být vynaloženo úsilí, aby se tak nestalo", inými slovami, že som urobil pokusy spreneveriť štátne peniaze. Dňa 2. júla 1941 obvinil ma p. Bečka zo zrady.

Okrem toho členovia Národného výboru ma pred Štátnou radou osočili, že som pri evakuácii z Bordeaux nelenil niž pre evakuáciu nevykonával, ale čo bolo horšie, že som, vraj, členom Národného výboru v ich evakuačných snahách robil prekážky.

Ďalej min. Bečka tvrdil, že som už pred Mnichovom pomáhal Hitlerovi rozdeľovať náš národ, tým, že som, vraj, posielal zahraničným ministrom, Kamilovi Kroftovi, o Benešovej politike správy priaznivé, a Beranovi správy nepriaznivé.

v

Dnes však musím o veciach hovoriť. Mám povinnosť nielen voči sebe samému, ale i voči svojim spolupracovníkom na legácii v Paríži a na konzulátach vo Francúzsku, a na pokon i voči tým, ktorí sa po 15. marci k spolupráci prihlásili. Mám povinnosť brániť ich proti nespravodlivému osočeniu so strany vlády a Štátnej rady, aby títo nemohli z nás pred verejnosťou robiť mníchovskov len preto, že majú tu v Londýne v rukách moc.

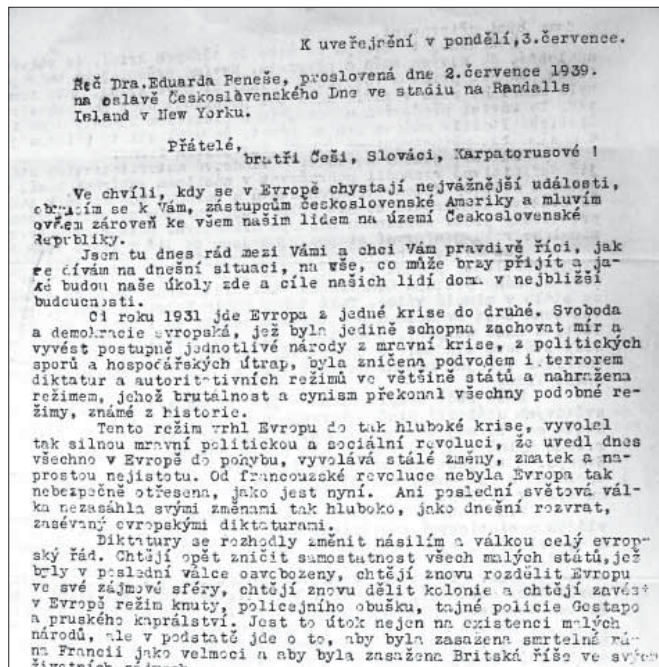
Všetko toto mi ukláda povinnosť, vysvetliť našej verejnosti, čo sa stalo.

V Londýne dňa 12. apríla 1942.

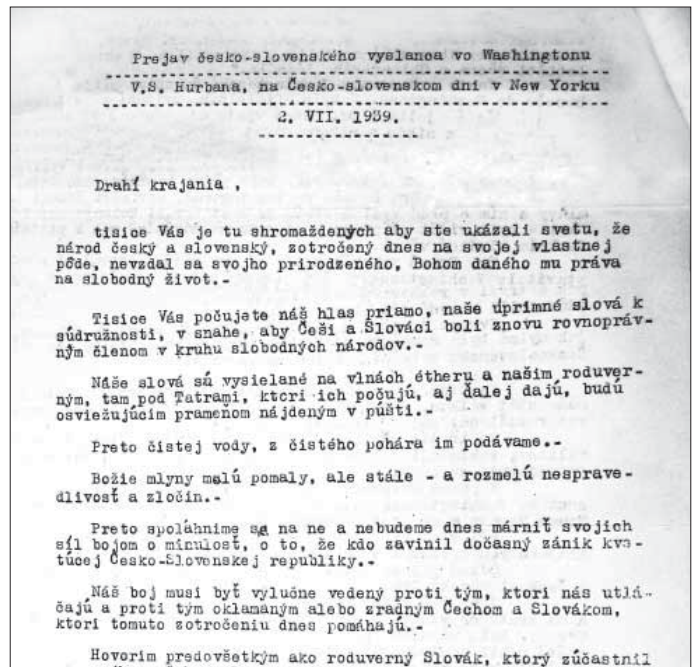
S. O.

Vedľa väčšiny publikácií podporujúcich čs. zahraniční odboj vychádzali i takové, jejichž obsah byl zaměřen proti E. Benešovi a některým osobám, které stály v čele zahraničního odboje. Jednou z nich byla i publikace vydaná Š. Osuským v Londýně a v New Yorku jeho vlastním nákladem.

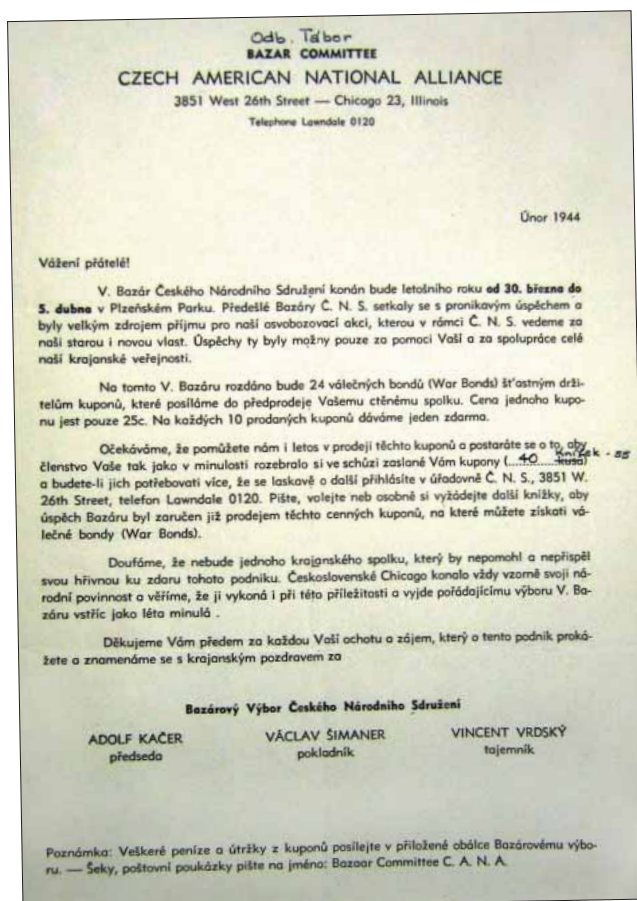
Prodej knih, časopisů i dalších tiskovin, které přinášely informace o situaci v okupované vlasti, o čs. zahraničním odboji i o činnosti krajanů v různých zemích světa, se stal významným zdrojem financí. Další formou získávání finančních prostředků bylo organizování tzv. bazarů nebo Československých dnů. Se souhlasem amerických úřadů byly vydávány i tzv. válečné bondy (kupony). Jejich prodejem byly získány rovněž značné částky. Souběžně s finanční pomocí byla našimi krajany poskytována i pomoc materiální. Směřovala především ve prospěch našich vojáků v Anglii.

Část projevu E. Beneše na prvním československém dnu po okupaci Československa 2. července 1939. Celý projev zveřejnila ČNRA cestou tiskové služby.

Velký ohlas mezi krajauskou veřejností vyvolal i projev Vladimíra Hurbana, velvyslance ČSR v USA, který byl rovněž zveřejněn tiskovou službou ČNRA.

ŠESTÝ ČESKOSLOVENSKÝ DEN

Spojených odboček Českého Národního Sdružení na Long Island a odbočky New York

Již uplynulo pět dlouhých roků od památného prvního Československého Dne, konaného 2. července 1939 na Randall's Island, kde čestný předseda Dr. Edvard Beneš prohlásil na rozhlase do staré vlasti:

"Češi, Slováci, Karpatorusové, československý lide od Šumavy až k Tatráům, od Chebu až do Jasiny. Mluvíím k Vám ze svobodné Ameriky:

My všichni svobodní Čechoslováci se zavazujeme, že neustaneme ve svém boji, pokud nebude celý československý národ svobođen a pokud naše vlast, Masarykova republika, nebude opět obnovena."

Dnes, při konání šestého Československého Dne, když již stojí vojska ruského národa na hranicích Československa a již se blíží osvobození a konec utrpení našeho lidu doma, jsme blíže cíle, který nám určil Edvard Beneš.

My, členové Spojených odboček na Long Islandu a New York City, dodržíme svůj slib, daný na prvním Československém Dni a neustaneme v práci odbojové, dokud nebudou nacističtí vrahové vyhnáni ze staré vlasti a potrestáni za všechny nelidské surovosti.

Slibujeme teď na Šestém Čsl. Dni, že budeme pracovat i po konečném vítězství, které jest již nedaleké, neb spojenecká vojska svírají železným kruhem hordy barbarských nacistů, a co nevidět jim zasadí smrtelnou ránu.

Budeme pracovat o to, abychom pomohli zahojiti aspoň částečně ty strašné rány a utrpení československého lidu ve staré vlasti.

To budiž všech nás hlavním poválečným úkolem.

Památník Československého Dne Spojených odboček Českého Národního Sdružení jest možno vydávati jen s pomocí našich obchodníků a příznivců, kteří vždy po celou dobu odbojové akce nám vycházejí vstříc a dávají až to někdy bojí.

Za to Vám z hloubi srdce děkujeme jménem československého národa.

OUR APPRECIATION

The United Branches of Czech National Alliance express sincere appreciation to all who so generously contributed in the support of our Journal. It is our sincere hope that their effort will in some way help to bring about a better understanding between mankind, out of this war torn world.

ZA TISKOVÝ VÝBOR:

Václav Pech

ZŮSTANEME VĚRNÍ SVÉMU SLIBU!

Projev Ústředny Českého Národního Sdružení v Americe k "Československému Dni" odboček ČNS ve Winfield, L. I.

České Národní Sdružení v Americe od doby Mnichova plní věrně své poslání v této druhé osvobozené akci a po pět roků vělá česká srdce v Americe jsou pamětliva velké důvěry, kterou již v českou Ameriku měl v prvním odboji Tomáš G. Masaryk a kterou projevil ve slovech: "Věřím v ty tam za hranicemi". Masaryk věřil v nás — a my jsme věřili v něho. Vzájemná důvěra trvala od počátku do konce a proto to tak šťastně dopadlo.

Historie se opakuje — po Mnichově obrátil se na českou Ameriku žák T. G. Masaryka a jeho spolubojovník v prvním odboji, Dr. Edvard Beneš, neb i on věřil v poctivá srdce amerických krajanů. Slíbili jsme mu pomoc s ujištěním, že neustaneme od boje za novou svobodu staré otčiny, dokud věc práva a spravedlnosti nezvítězí a Mnichov nebude odčiněn svobodným Československem ve svobodné Evropě.

Svému slibu zůstali jsme věrní a vykonali jsme v minulých pěti letech velké historické dílo, jež v dějinách nejen naší československé větve v Americe, nýbrž i národa za mořem zůstane navždy zapsáno na čestném místě.

Práce naše mohla býti korunována zdarem jen za spolupráce celé české Ameriky, která v uceleném šiku postavila se nekompromisně do řad obránců svobody a demokracie a pomáhala k vítězství, které se již každým dnem blíží.

Ústřední Výbor ČNS. oceňuje tuto součinnost české pokrokové složky, jež ve své silné a cílevědomé organizaci Českého Národního Sdružení koná své povinnosti nejen k zemi svých otců, nýbrž i k zemi Washingtona a Lincolnova a jejich velkým demokratickým tradicím. Děkujeme naší krajanové veřejnosti za vše, čím přispěla v tomto druhém odboji a pevně věříme, že ve spolupráci té vytrvá a zůstane věrna svému slibu, danému prezidentovi Dr. Edvardu Benešovi.

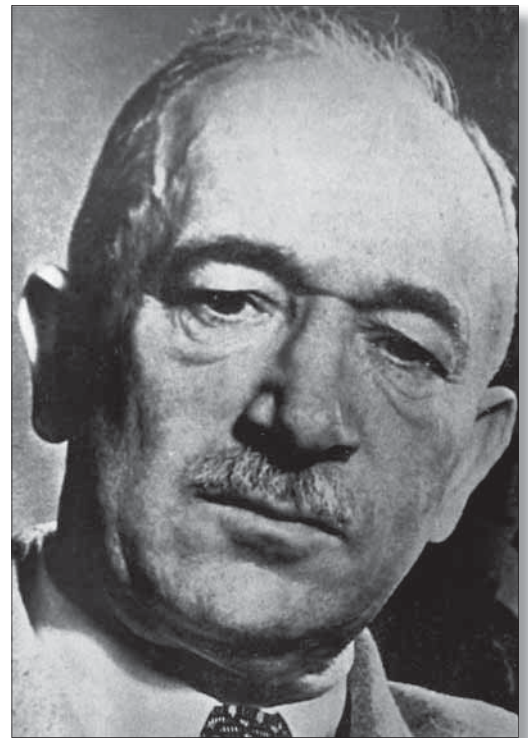
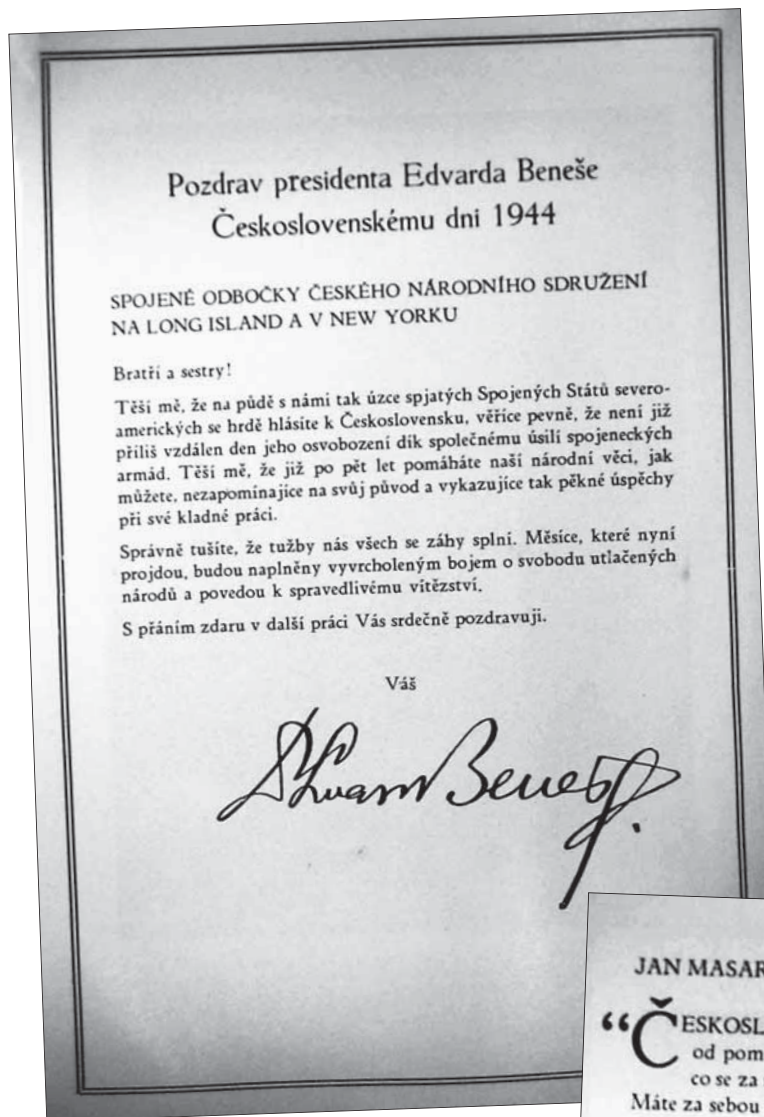
U příležitosti výroční manifestace odboček ČNS, ve Winfield, L. I., N. Y., Ústředna ČNS zdraví členstvo na východě a děkuje mu za účinnou jeho spolupráci s přáním mnoha zdaru v budoucnosti.

ZA ÚSTŘEDNÍ VÝBOR ČNS V AMERICE:

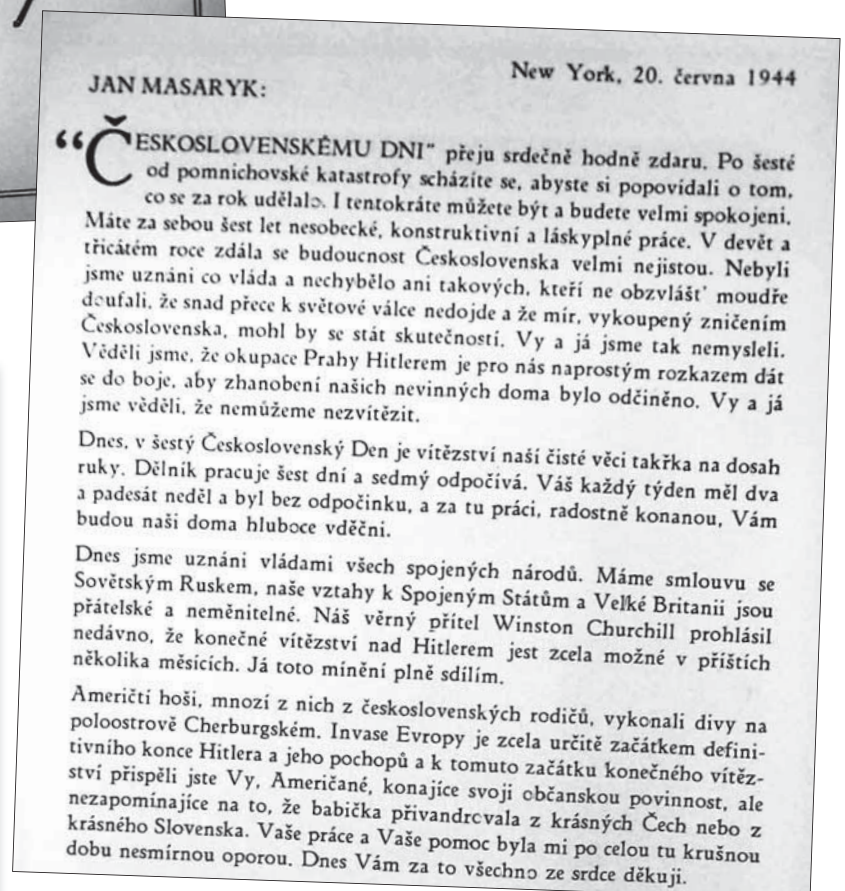
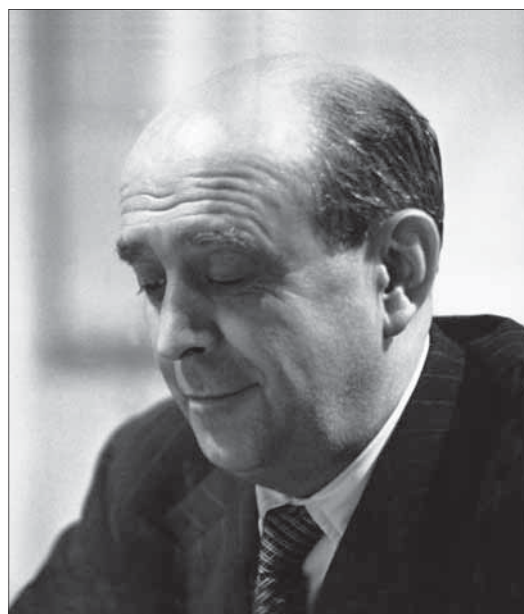
Adolf Kačer, předs. Václav Šimaner, pokladník, Vincenc Vrdský, taj.

Prezident Spojených států F. D. Roosevelt.

Dr. Edvard Beneš.

Ministr zahraniční čs. exilové vlády v Londýně Jan Masaryk. Fotoarchiv VÚA-VHA Praha.

ČERVÁNKY NOVÉ SVOBODY

LETOŠNÍ "Československý Den" se koná ve znamení blížícího se vítězství nad krvavými germánskými barbary. Československý lid doma i za hranicemi cítí, že konečně se přibližuje den, pro který jsou obětovány životy nejlepších synů československého a amerického národa spolu se životy bratrského lidu sovětského, anglického a všech bojovníků v řadách Spojených národů, kteří se obětovali a obětují za společný náš cíl: vítězství nad fašismem a trvalý, spravedlivý mír do budoucnosti, v níž znovuzrozená Československá republika opět zaujme kreví své země zasloužené místo mezi civilisovanými národy světa.

Nikdy nesmíme zapomenout hrdinství našich trpících mužů, žen a dětí doma ve vlasti, kteří vzdor nevylicitelnému utrpení a bolestným ztrátám na životech a majetku nesklánějí své hlavy, ale vysoko a nebojácně třímají prapor Svobody, jenž věčně bude vlát nad naší Československou republikou. Tisíce nevinných obětí bylo přineseno za nás a za lepší příští lidstva, sta tisíce srdcí bije láskou k svobodě a k nesmrtelným ideálům Husovým, Masarykovým a Lincolnovým, jež tak úzce spojují naši drahou vlast s novou vlastí našich amerických krajanů.

Náš československý lid dobře ví, že není na světě sám a že zejména zde v Americe, v Anglii a v Sovětském Svazu má miliony věrných přátel, kteří nikdy nezapomenou na hrdinný boj našeho lidu a budou se snažit společně vybudovat lepší budoucnost pro příští generace tak, aby krvavá tragédie mnichovská se nikdy více nemohla opakovat.

President Beneš a ministr Jan Masaryk nikdy neopomenou při zmínce o amerických krajanech vzpomenout jejich šlechetné úlohy jak v prvním tak i v druhém odboji a já sám se těším z toho, že naši krajané společně a jednotně jdou za naším společným cílem. Tato jednota musí být zachována, máme-li být hodnými svých bratří a sester daleko za mořem. Tato jednota je též zárukou toho, že naši krajané budou stát po boku Československa i po vítězné válce, aby byli vši silou nápomocní při odčinění těžkých ztrát a namnoze nenahraditelných škod, natropených nacistickými bestii.

Po proudech krve, prolité na půdě těžce trpící československé země a na všech bojištích světa, konečně se blíží nové ráno a červánky svobody se rýsují na temné ještě obloze. Nesmíme složit ruce v klín, neboť nejtěžší zkoušky nás teprve čekají. Zůstaneme-li však spojeni v bratrské jednotě a věrni ideálům lidství, nic nemůže toto vítězství zadržet. Půjdeme-li stále vpřed, naši bratři a sestry doma v Československu a všude na světě, kde bije československé srdce, přispějí s ještě větším odhodláním a odvahou k tomu, aby den svobody se rychleji vynořil z temných oblaků otroctví.

CZECHOSLOVAK DAY

JULY 9th, 1944

National Hall and Park, 65-13 - 38th Avenue,
Woodside, N. Y.

Program

Karel Svoboda, Chairman

National Anthems Pěvecký sbor "ODBOJ"
Karel Leitner, sborníř

Addresses:

FRANK BALEK,

Chairman, Eastern Division of the Czechoslovak
National Council

HON. KAREL HUDEC,

Czechoslovak Consul General, New York

HON. EVGENIJ KISELEV,

USSR Consul General, New York

HON. VLADIMÍR S. HURBAN,

Ambassador of the Czechoslovak Republic,
Washington, D. C.

HON. JAN MASARYK,

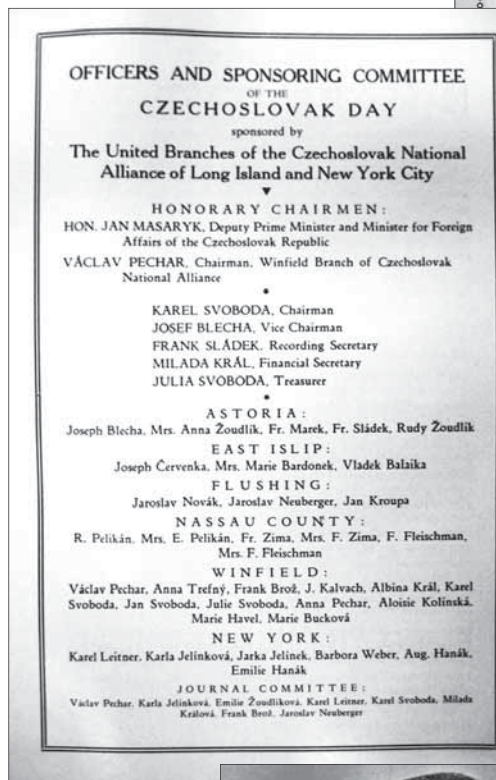
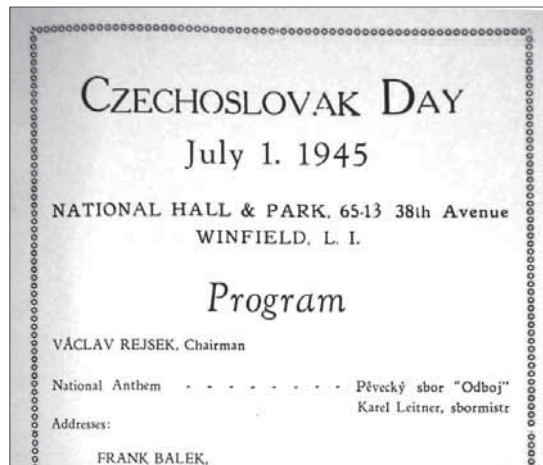
Deputy Prime Minister and Minister for Foreign
Affairs of the Czechoslovak Republic

Music by the Czechoslovak Band Standa Mezírka, Conductor

Československý Den
amerického Východu
1945

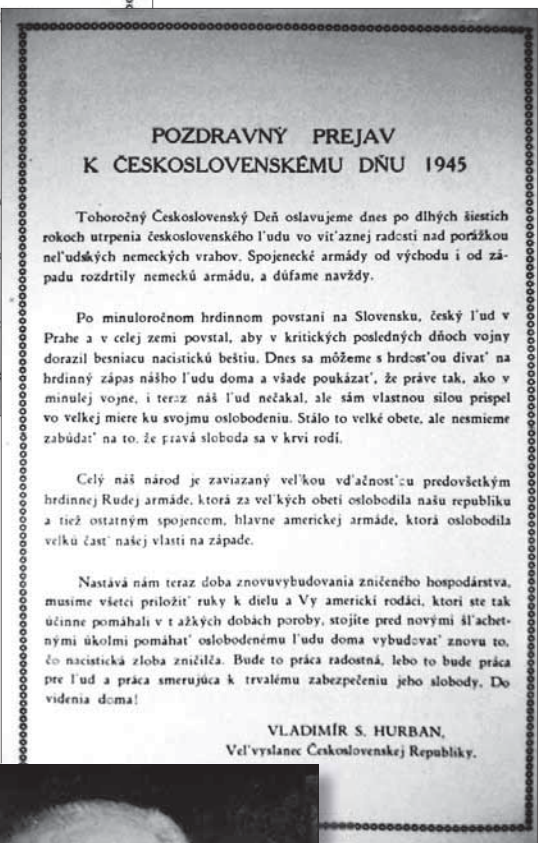
K OSLAVĚ

VÍTĚZSTVÍ A OSVOBOZENÍ
LIDU ČESKOSLOVENSKÉHOPo smrti prezidenta F. D. Roosevelta se jeho nástupcem
stal H. Truman.

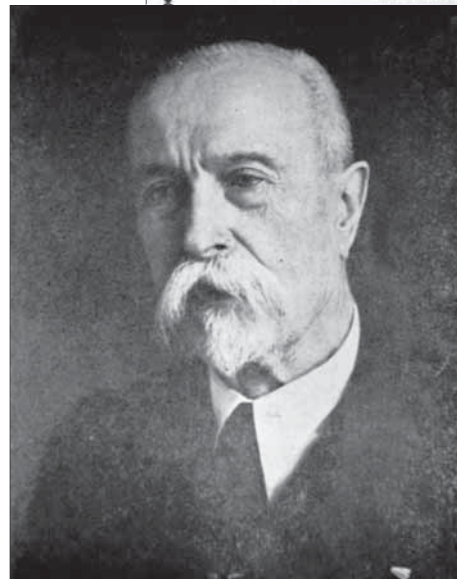

FRANK BALEK,
 Chairman, Eastern Division of the Czechoslovak National Council,
 HON. KAREL HUDEC,
 Czechoslovak Consul General, New York
 HON. PAVEL P. MIKHAILOV,
 Acting USSR. Consul General, New York
 HON. OSKAR GAVRILOVIC,
 Consul General of Yugoslavia, New York
 HON. JAN MASARYK,
 Deputy Prime Minister and Minister of Foreign Affairs of the Czechoslovak Republic.

by the Czechoslovak Band - - - Standa Me

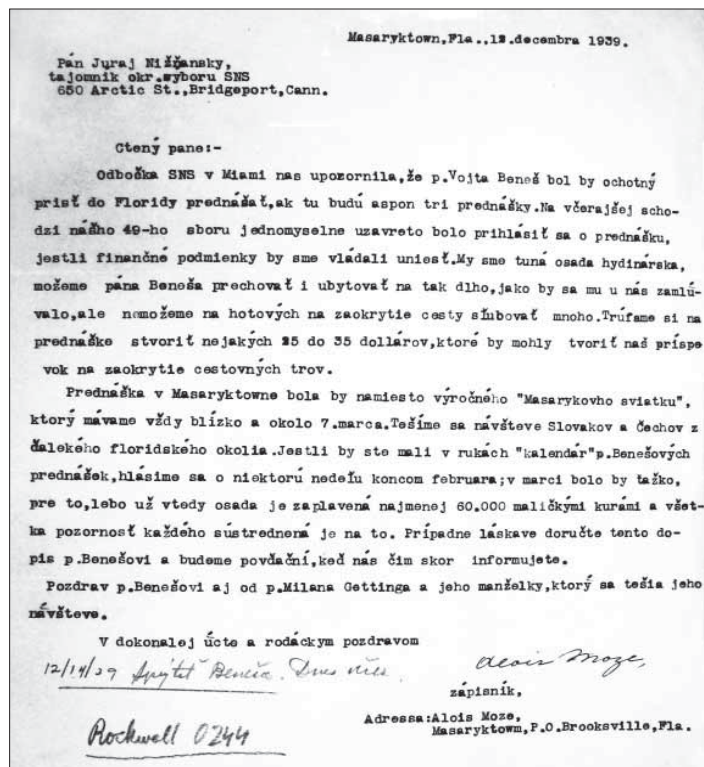

Vladimír Hurban, vel'vyslanec Československé republiky pro Spojené státy americké.

T. G. Masaryk – jeho fotografie nechyběla v žádné z tiskovin věnovaných Československým dnům.

Zdrojem finančních prostředků byly také kulturní akce a přednášky významných představitelů čs. exilu, organizované ve státech, kde žili krajané. Největší ohlas vyvolaly přednášky J. Masaryka, J. Papánka, F. Němce a V. Beneše. O tyto přednášky byl mezi krajany mimořádný zájem. Přednášející za svá vystoupení nebyli honorováni a dobrovolné vstupné bylo odváděno ve prospěch ČSNRA na pomoc čs. zahraničnímu odboji. Veškeré akce směřovaly také k mobilizaci krajanů k co největšímu úsilí při poskytování všech forem pomoci.

ČSNRA dostávala prostřednictvím ČNS často přímo stovky podobných žádostí o zajištění přednášek Vojty Beneše nebo jiných osobností čs. zahraničního odboje.

Přivítání J. Masaryka na jedné z přednášek.

TO ALL MEMBERS OF THE
Amalgamated Clothing Workers of America

The Fight for Freedom Committee has planned a very interesting meeting for the people of Chicago. The ACWA is co-operating with this Committee, and urges all members to attend.

YOU WILL HEAR:

DOROTHY THOMPSON
Famous Columnist and Lecturer

AND

JAN MASARYK
Foreign Minister of the Czechoslovak Republic in London

IN TWO BRILLIANT ADDRESSES DISCUSSING CONDITIONS IN ENGLAND AND EUROPE TODAY, AND AMERICA'S CONTRIBUTION TOWARDS LASTING PEACE AFTER THE VICTORIOUS END OF THIS WAR.

WEDNESDAY, NOVEMBER 19, 1941
AT 8:00 P. M.

International Amphitheatre
HALSTED AND 42ND STREET

Free Parking for 4000 Cars ADMISSION 25 CENTS (tax included)

GET YOUR TICKETS NOW FROM SHOP CHAIRMEN, OR AT
AMALGAMATED CENTRE, 333 SOUTH ASHLAND BLVD., PHONE MAYMARKET 8320

Chicago Joint Board, Amalgamated Clothing Workers of America

Fight For Freedom, Inc.
PRESENTS

DOROTHY THOMPSON
Famous Columnist and Lecturer

and

JAN MASARYK
Foreign Minister of the Czechoslovak Republic in London

In two brilliant addresses discussing conditions in England and Europe today, and America's contribution towards lasting peace after the victorious end of this war.

WEDNESDAY, NOVEMBER 19th, 1941, at 8 p. m.

International Amphitheatre
Halsted and 42nd Street

Free Parking for 4000 Cars

Admission 25 cents (tax included)
Reserved seats in boxes only --- Boxes seating 6 -- \$11.00 (tax included)

Tickets Now at
Fight For Freedom, Inc. **Czechoslovak National Council**
111 West Washington Street, Room 1302 4043 West 26th Street
ANDOVER 5747 ROCKWELL 0447

Amphitheatre Box Office opens November 19, at 6:30 p. m.

Velmi populární a masově navštěvované byly přednášky J. Masaryka a britské novinářky Dorothy Thompsonové.

K. MCKENZIE & COMPANY
Tailors and Importers
313 DAVID WHITNEY BLDG.
DETROIT

7. února 1942

Milý příteli!

Obdržel jsem zprávu od p. Allen B. Crow a oznamuje že psal Mr. Radě ohledně návštěvy Jana Masaryka pro jejich klub (Economic Club) Jak Ti známo měl před tímto klubem přednášku pres. Beneš a byla to jedna z nejvíce nevstívených. *přes 800 osob*

Klub se stává z nejpromáčenějších američanů a proto zdali jest to možné učinite vše aby zde Jan Masaryk promluvil. Mám opět několik výstrizku a zaslu je co nejdříve

S bratrským "Zvítězíme"

J. V. Fucík

Dne 10. února 1942.

P. Jan Masaryk,
minister zahraničních věcí,
Československé republiky,
3 Czechoslovak Consulate General,
1440 Broadway,
New York City, N.Y.

Vážený pane ministře:

Byli jsme požádáni předsedou The Economic Club of Detroit, společností, jež se skládá z nejvýznamnějších amerických osobností města Detroit, která své doby hostila i p. presidenta Beneše, bychom podepřeli jejich žádost o Vaši přednášku 21. února. Připojujeme se k jejich žádosti, podporované i z kruhů krajanů z Detroit a máme za to, že toto Vaše vystoupení v Detroit naší společné věci neobyčejně prospěje.

Srdečně zdraví s odbojovým Zvítězíme!

Josef Martinek
výkonný tajemník

J. J. Zarhal
předseda

UNITED NATIONS RELIEF AND REHABILITATION ADMINISTRATION

Claridge Hotel,
Room 1816,
Atlantic City, N.J.

A i r m a i l.

Mr. J. Martinek,
Czechoslovak National Council,
4049 West 26 Street,
Chicago, Ill.

Milý příteli:

V odpověď na Tvůj telegram, zasílám Ti v příloze krátké curriculum vitae. Bohužel obrázky Ti nemohu poslati, neboť jich nemám.

Srdečně Tě zdraví,

František Němec

Ministr František Němec

fn:bl
přil.

František Němec

Narodil jsem se 20. května 1898 v Libiševě u Pardubic. Vystudoval reálku, po maturitě jsem narukoval do armády v roce 1917. Po návratu z vojny po světové válce redigoval krajanův časopis v Písku. Od 1. února 1919 redaktorem odborářského časopisu Železničářů, od roku 1935 ústředním tajemníkem této organizace a od posledních voleb poslancem za Župu klášenskou.

Od roku 1929 do 1935 členem správního sboru při Ministerstvu Železnic a po dobu patnácti let členem výkonného výboru strany soc. dem. a od posledního sjezdu členem jejího představenstva.

Z republiky unikl v únoru 1940 do Paříže, narukoval do československé armády jako svobodník, odešel s ní po pádu Francie do Anglie, kde byl jmenován v červenci 1940 členem zahraniční vlády a to ministrem sociální péče. Při změně vlády v roce 1942 byl jmenován ministrem hospodářské obnovy a pověřen správou ministerstva obchodu.

Atlantic City,
29. listopadu 1943.

Také přednášky ministra exilové vlády Františka Němce byly hojně navštěvovány. ČSNRA jej žádala o dodání základních informací, aby mohla propagovat jeho přednášky prostřednictvím tiskové služby.

Přednášková cesta ministra Františka Němce
(Tisková služba Čsl. Nár. Rady.)

Československý ministr hospodářské obnovy František Němec vyje se tohoto týdne na přednáškovou cestu po hlavních krajských střediscích. Podle jeho předpokladů, programu započítá přednášek určených bylo na 12. listopadu, ale pro neodbytnost úřední jednání Spojených států v Atlantic City, který se uskutečnil, první přednáška bude malá až v sobotu 4. prosince. Odpadá tím shrnutí přednášky, plánované pro jeho přednášku po 12. prosinci, nebo ministr Němec odjede z Ameriky o týden dříve, než bylo původně plánováno.

Přednášky ministra Františka Němce budou v těchto městech:

- V sobotu, 4. prosince v Clevelandu, Ohio, o 8. hod. večer v české národní síni, na Broadway.
- V neděli, 5. prosince v Detroitu, Mich., po poledni v Československé Dole, na Tillman & Butterfield Sts.
- V pondělík, 6. prosince v Chicagu, Ill., o 8. hod. večer v síni Škola Havlíček-Tyrs, na So. LaVern Ave.
- V úterý, 8. prosince v Cedar Rapids, Iowa, o 8. hod. večer.
- Ve čtvrtek, 9. prosince v St. Paul, Minn., o 8. hod. večer v síni ČSPS, roh W. 7. St. & Western Ave.
- V sobotu, 11. prosince v St. Louis, Mo., o 8. hod. večer v české síni, na Allen Ave.
- V neděli, 12. prosince v Omaha, Neb., o 8. hod. večer v Sokolově auditoriu, 12th St. & Martha Ave.

Ministr Němec je známý lidový řečník. V starém kraji byl tajemným tajemníkem Unie železničářů a podlégal mnoha národním shromážděním. Před válkou byl v úřadu velitele železničářské organizace. Po válce se stal členem Československé státní rady a později ministrem hospodářské obnovy. Do Ameriky přišel v listopadu tohoto roku, aby se s ministrem zahraničí J. B. Štejnem a delegací Československých hospodářských snímek účastní konferenci Spojených států v Atlantic City, která rokovala o organizaci pomoci naší země k hospodářské obnově pro válkou postižené kraje.

KRAJANÉ!!! **ČESKOSLOVENČI!!!**

Dostavte se a přiveďte své známé na přednášku
FRANTIŠKA NĚMCE
Československého ministra hospodářské obnovy
ve čtvrtek, dne 9. prosince, v 8. hod. večer
v síni Č.S.P.S.
roh zap. 7me ul. & Western Ave., St. Paul, Minn.

Ministr Němec byl vyslán československou vládou v Londýně co zástupce na mezinárodní konferenci v Atlantic City, N. J. pro poválečnou rekonstrukci v Evropě. Před "knichovem" byl tajemníkem unie československých železničářů, kteří tolik pomáhají při sobotě německého válečného usilí.

Vaši hojnou návštěvu očekává
KRAJSKÝ VÝBOR ČESKÉHO NÁRODNÍHO SDRUŽENÍ
V ST. PAUL.

Svornost
May 14, 1944

VOJTA BENEŠ DŮJE NA ROZHLASE.
Dnes v 1.15 hodin odpovídal prezidentu Čsl. republiky a člen Československé státní rady Vojta Beneš na rozhlasu ze stanic WGN. Téma jeho přednášky bylo "Československo a svět".

Sen. Vojta Beneš přednáší dnes na univerzitě De Paul. Senátor Vojta Beneš přednáší dnes v pondělí večer, v síni University De Paul, 64 East Lake St. Přednáška se koná v rámci univerzitního přednáškového klubu, v němž se řadí američtí studenti. Vojta Beneš, jenž má mnoho let zkušeností s výstavou v Spojených státech a Kanadě, měl Američany naprosto novou řadu velmi úspěšných přednášek, promítání na obraz "Československo dnes a zítra". Během této přednášky dr. Gabor de Bessenyey, přednáškový přítel Vojty Beneše, přednáší o "Československu a světě". Po přednášce bude Vojta Beneš odpovídat na dotazy a řadu otázek.

Chicago Sun
May 16, 1944

De Paul Professor Assails Orlemanski
Dr. Gabor de Bessenyey, professor of history and government at De Paul University, in last night's session of the De Paul University Forum, assailed the Rev. Michael Orlemanski of Springfield, Mass., for his V. L. S. Message to youth with President Joseph Stalin and mentioned it as "a little much in our present Polish situation."

"The a few hours it lasted in the evening, Dr. Bessenyey, who is a convert to Catholicism, made it a point to mention that the doctrine of the Church, which must not be confused with the doctrine of the State, as the latter must be concerned, but it doesn't mean the same thing as the Church. The Catholic Church, which is a religion, must not be confused with the State."

The other speaker of the program, which was held in the hall of the De Paul University, was Dr. E. J. Kane, who is a convert to Catholicism, and who is a member of the De Paul University.

De Paul University Forum
The International Relations Club will meet at the Downtown College, 64 East Lake Street, on Monday, May 15, 1944, 8:30 P. M. sharp.

The Speaker and his Subject
An introduction by
DR. GABOR DE BESSENEY, Sponsor
Czechoslovakia Today and Tomorrow
an address by
Senator Vojta Beneš
Distinguished statesman, like his brother, President Edward Beneš, one of the great patriots of his country.

Joseph De Maria and Boris Melik
Co-Presidents
William Caplan, John Fox, Eve Packard
Members: Paulina, Irene Wilson

Hitler nezvítězí!

Jak odpoví česká pokroková Amerika na Hitlerovy dočasné úspěchy? Bezradnosti, nářkem, poraženectvím? Nebo činy, zapříčenou práci a obětavostí?

Jen slabost a zbabělost vzdávají se předčasně. Muži vytrvají! A my vytrvat musíme! Nezdáme se! Nezdáme své české matky! Nezdáme svou americkou vlast! Neboť, padne-li Anglie, přijde neúprosný útok na Ameriku. Možná až po Rusku. Avšak na konec věčně a nepotlačitelné síly — pravda, právo, spravedlnost, svoboda a demokracie zvítězí a my s nimi, vytrváme-li.

Čím horší zprávy, tím více je potřeba naší pomoci zahraničnímu odboji, čsl. armádě, našim uprchlíkům a raněným.

Dr. E. Beneš, jeho spolupracovníci a čsl. armáda bojují v Anglii. Budou možná bojovat z Kanady, možná společně s námi se všemi z Ameriky. Vytrvají a my s nimi!

Bojují stejně jako Poláci a Angličané, ne za imperialism, ne za Chamberlaina, ale za sebezáchovu, za svobodu světa. Bojují i za Ameriku, aby chom získali čas a připravili se.

Proto i my musíme nasadit všechny síly a pomáhat. Jak to dokážeme co nejdříve? Každý jednotlivec, každý spolek zvlášť? Či všichni dohromady, spojenou silou?

Spojená síla české pokrokové Ameriky k obraně americké demokracie, k zajištění svobody vlasti ve svobodné Evropě, k uchování naší národní existence, je ČESKÉ NÁRODNÍ SDRUŽENÍ V AMERICE.

Je již v boji za nás za všechny — spolky, jednotlivce — proti vnějšímu i vnitřnímu nepříteli Ameriky. Bojuje za svobodu vlasti. Chystá akci pro uchování naší národní existence, získávání mládeže i podporu škol a kulturních i národních institucí. Vedou je v ústředí, krajích i odbočkách pracovníci z řad sokolstva, sesterských i bratrských podpůrných jednot, legionářských, krajských i dělnických spolků. Vedou je poctivě a úspěšně se souhlasem statisíců členů svých zastoupených spolků, jež si Národní Sdružení společně vybudovaly a dodaly základ jeho padesátitisíc přímých členů v odbočkách. Tito členové a úředníci Českého Národního Sdružení jsou drtivou většinou dělníci a farmáři, jako ti za mořem ve vlasti — v nacistickém pekle — jimž se snažíme pomoci, právě jako těm raněným a uprchlíkům v zahraničí.

České Národní Sdružení je nejsilnější oporou Čsl. Národní Rady, v níž spolupracuje se složkou slovenskou a katolickou. Sdružení je hlavním pilířem zahraničního odboje a jeho armády — finančně, politicky, organizačně.

Zde je tedy naše americká odpověď na dočasné úspěchy Hitlerovy: Do práce, do boje! Srazit šiky!
VŠICHNI DO ČESKÉHO NÁRODNÍHO SDRUŽENÍ!

Nechť není jediného našeho spolku, který by ještě dnes nebyl zastoupen ve Sdružení, nechť není jediného krajana, který by nebyl členem své místní odbočky a nepracoval pro ni. Neboť každá místní odbočka znamená spojenou sílu všech spolků a krajanů v místě.

Slabost, malověrnost, zrádci, lhostejní a agenti páté kolony nechť zůstanou mimo naše řady. Ale my všichni ostatní, věrní sobě a svému národu, věrní Americe:

S ČESKÝM NÁRODNÍM SDRUŽENÍM
VYTRVÁME A ZVÍTĚZÍME!

Červenec 1940 Ústředí Českého Národního Sdružení, Chicago, Ill.

MOBILISACE!
VŠECH
NÁRODNÍCH SLOZEK
celé krajanův Ameriky

Do boje! **AŽ DO ÚPLNÉHO VÍTEZSTVÍ!**

ČESKÉ NÁRODNÍ SDRUŽENÍ
2345 So. Kedzie Ave. - Chicago, Ill.

KRAJANÉ!
STÁNTE SE ČLENY • JEDNEJTE

11. srpna 1940
v Plzeňském Parku

II. Mobilisace

všech věrných Čechoslováků
v Chicagu a okolí

●

Průvod - Velké atrakce
Bohatý program

●

NEZAPOMENTE!

COLOR PRINTING CO., 2215 S. CHRISTIANA AVE., CHICAGO

LIBERATE CZECHOSLOVAKIA

**MEMBER
CZECH-AMERICAN NATIONAL ALLIANCE**

**Can we help the Czechs
to stop their extermination by the Nazis?**

Passive indignation about the Nazis outrages is not enough. Let us express our sympathy and admiration for the Czechs by our loyal support to the President of the United States, and by contributing money to the Czech Cause.

Attend the **CZECH EXPOSITION AND BAZAAR** at Sokol Tabor Hall, 16th St. and Clarence Ave., Berwyn, Ill., October 29, 30, 31, and November 1 and 2, 1941. The Exposition shows the Czech activity in 1914 - 1918 and at present time.

Get priceless souvenirs for your money and lasting memories for your time. This is your admission ticket.

CHAPTER TABOR C. A. N. A., BERWYN.

When you call Czech, a Human shall respond.

**Můžete pomoci českému národu
zastavit jeho vyhubení Nacisty?**

Nečinné rozhorlení nad nacistickou ukrutností nestačí. Prokažme svůj soucit a obdiv pro český národ věrnou podporou presidenta Spojených Států a peněžní podporou české věci.

Přijďte na **ČESKOU VÝSTAVU A BAZAR** do Sokola Tábor na 16. ulici a Clarence Ave. v Berwyn, Ill., 29., 30. a 31. října a 1. a 2. listopadu 1941. Výstava Vám ukáže naši činnost 1914 - 1918 a v době přítomné.

Zde obdržíte za Vaše peníze neocenitelné památky a za Váš čas nezmírající vzpomínky.

Toťo jest Vaše vstupenka.

Zavoláš-li Cech, necht' se ti ozve člověk.

ODBOČKA TÁBOR Č. N. S. A., BERWYN.

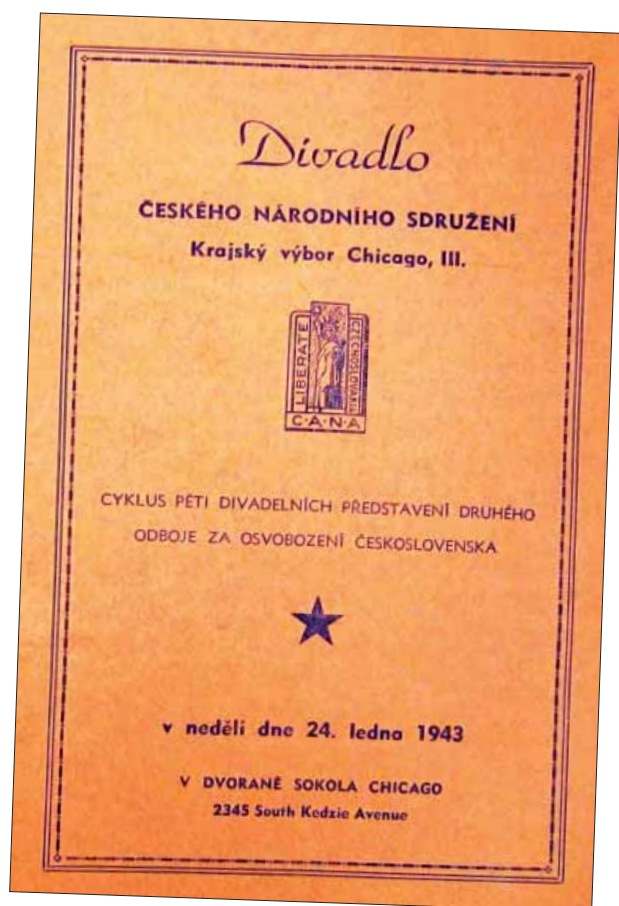
WE HAVE HELPED

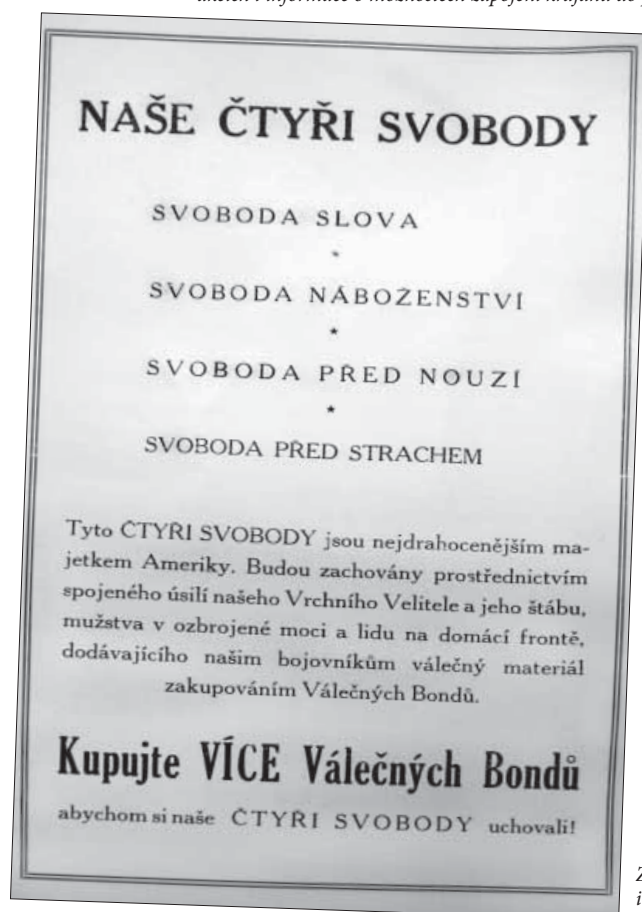
CZECHOSLOVAKIA

CZECHOSLOVAK NATIONAL ALLIANCE OF AMERICA

Plakáty byly vydávány v desetitisíkových nákladech a prostřednictvím ČSNRA rozšiřovány v USA i v dalších zemích světa, kde žili krajané.

Kulturní akce se staly rovněž významným zdrojem příjmů pro pomoc čs. odboji. ČSNRA vydávala několikastránkové brožury, které obsahovaly informace o kulturních akcích i informace o možnostech zapojení krajanů do pomocných akcí.

Zápas za osvobození Československa podporovali krajané i nákupem válečných kuponů – bondů.

Každoročně organizovali krajané oslavy výročí narození T. G. Masaryka. Sedmý březen považovali za jeden z nejvýznamnějších dnů. Všechny krajské organizace dokázaly využít v letech války také oslavy výročí narození prvního československého prezidenta k získávání finančních prostředků na podporu čs. zahraničního odboje. Oslavy jeho narozenin probíhaly nejen mezi krajany, ale i v řadě amerických institucí a na vysokých školách po celých Spojených státech. Nejrozsáhlejší akce proběhly v roce 1940, kdy si krajané i Američané připomínali 90. výročí narození T. G. Masaryka.

2608 S. Central Park Avenue, Chicago, Ill. 20.I.40

K devadesátinám T.G.M.
Masarykův den československého zahraničí.
(Tisková služba Čsl.N.R.)

Dne 7. března tohoto roku budeme vzpomínat již devadesátého výročí narození prezidenta Osvoboditele.

Náš lid ve staré vlasti bude moci věnovat T. G. Masarykovi jen tichou vzpomínku. Po událostech, jež se stály u nás doma 20. října i po 28. října nacisté zesílili všechna svoje opatření, aby československý lid nemohl dát snad ani náznakem na jevo pravé svoje smýšlení. Sebe krutější opatření policejní nebo vojenské arci nevyhladí z prsou věrných československých vzpomínku na tvůrce první republiky a jeho dílo, jež obnovit je dílem našeho pokolení.

Čím větší hřbitovní ticho bude vynuceno 7. března v staré naší vlasti, tím hlasitěji jest promluvit československým, jižicím ve svobodných zemích.

7. březen musí se stát velkým dnem československého zahraničí.

V posledních letech ve staré vlasti byl 7 březen věnován krajanům jižicím v cizině a byl slaven jako Masarykův den československého zahraničí. V parlamentě konala se v ten den manifestační schůze za účasti vlády a krajských delegací z ciziny; po větších městech pořádány přednášky o krajanech v zahraničí a všechny tisk přinášel články o nich.

Letos Masarykův den československého zahraničí si uspořádáme sami, abychom u příležitosti devadesátých narozenin prezidenta Osvoboditele upozornili svět na všechnu tu hrůzu, která je dnes údelem zemi Masarykově a na dílo o opětné vybudování nezávislé československé republiky.

Nechť není letos žádná československá osada, která by neuspořádala jubilejní slavnost Masarykovu.

Devadesáté výročí narození T.G.M. nechť je skutečným "Masarykovým dnem československého zahraničí".

Víme, jaké úctě těšilo se toto jméno ve všem vzdělaném světě. Nechť proto toto jméno ozve se opět v celém světě, při nejmenším všude, kde bijí poctivá československá srdce. Máme necht opět k světu promluvit veliký náš učitel.

Venezuelský tisk o Československu
(Tisková služba Čsl.N.R.)

Velké demiky v Caracasu, hlavním městě Venezuely zabývají se v poslední době stále více událostmi v staré naší vlasti. Ani válka rusko-finská neodsunula věc československou do pozadí. Zvláště persekuci českého studentstva a popravám pražských studentů věnují mnoho pozornosti. Deník "Ahora" přinesl o nich velký článek na první straně. Deník "El Herald" rozešel se rovněž na první straně velmi podrobně o nynějších poměrech v tak zv. "Protaktorátě". Tato publicita není nám prospěšná jen politicky, ale bude velmi užitečná staré naší vlasti hospodářsky, až československá republika bude obnovovat dnes otřesenou základnu svého vývozu.

Španělské spravodajství Čsl. národní rady v Americe.
(Tisková služba Čsl.N.R.)

Tisková služba Československé národní rady byla v tomto roce rozšířena o další významný odbor. Vedle bulletinů českých, slovenských a anglických od 1. ledna Národní rada zavedla též spravodajskou službu v jazyce španělském pro republiky střední a jižní Ameriky, které v druhém odboji dobývají si velmi významného místa zejména po stránce propagační. Tyto správy jsou zasílány do všech zemí s jednocí řečí španělskou a portugalskou a stanou se jistou protiváhou propagandě nacistické v těchto zemích přes to, že ani z daleka se s ní nemohou měřit prostředky finančními. Jáme-li však proti propagačnímu těžkému stroji Goebbelsovu chudí, máme jednu velkou přednost a výhodu: nemusíme při informování ciziny lhát a pravda na konec vítězí, jen když se jí aspoň trochu pomáhá.

Tisková služba ČSNRA každoročně ve svých zprávách, zasílaných do států, kde žili naši krajané, připomínala výročí narození T. G. Masaryka – 7. března s dostatečným časovým předstihem.

T.G. MASARYK'S 90TH ANNIVERSARY
2608 S. CENTRAL PARK AVE. CHICAGO ILL.

Únor 1940.

Vážení Přátelé!

Dovolujeme si Vám poslati k laskavému odkoupení 4 lístky po 25 centech na Oslavu 90ho výročí narození T. G. Masaryka, kterou pořádá Ústřední výbor Čs. legionářů s Oblastním výborem Čs. nár. rady v sobotu 9ho března v 8 hodin večer v Auditoriu Morton High School v Cicerou Ill.

Na březen připadá též smutné výročí zavržení Československé republiky nacisty.

Uvěříme tento večer mohutnou manifestací všech složek našeho osvobozeného hnutí a s pietní vzpomínkou na našeho velkého vůdce, hlasatele humanity a demokracie, čerpejme posilu k dalšímu boji za svobodnou Československou republiku.

Vstupenky možno obdržeti v úředovně Čs. nár. rady, 2608 South Central Park Ave. Telefon Rockwell 0447.

Dobrovolné peněžité dary jsou vítány.

Pořádající výbor.

Důstojný program je připraven.
Podrobnosti sledujte v časopisech.

Odstřihněte zde a pošlete s penězi co nejdříve.

Jméno spolku _____

Zasílám Vám za vstupenky \$ _____

Dobrovolný příspěvek \$ _____

Checky a Money Orders vyplňte na Celkem \$ _____

T. G. Masaryk's 90th Anniversary
2608 So. Central Park Ave.
Chicago Ill.

Slavnost 90. narozenin T. G. Masaryka

Československé Chicago s okolím vzpomene devadesátých narozenin prezidenta Masaryka připadajících na 7. března velkou manifestací.

KDY? – V sobotu, dne 9. března v 8 hodin večer

KDE? – Ve velké dvoraně Morton High School v Cicero

Tato manifestace je pořádána Ústředním výborem Československých legionářů a Oblastním výborem Československé národní rady v Chicagu. Naše národní organizace apelují na všechny československé lidi, aby vzpomínali mohutnou manifestací DEVADESÁTÝCH NAROZENIN PREZIDENTA OSVOBODITELE a spolu se spojili v mocném protestu proti nacistickému národu Československa, jehož prvé výročí připadá rovněž v tyto dny.

K slavnosti je připraven krásný umělecký, nikoli však dlouhý program. O životě T. G. Masaryka promluví pouze dva řečníci: Čestmír J. Hynčický 93letý ochotný vyhlášený špičkový ml. Anna Krutová.

VSTUPENKY MOŽNO OBDRŽETI: (Platí Deníci Masaryka 1940 až 18. ul. Národn. 1937) Alport ul. J. Trajhan. 1418 až 18. ul. – Trávník Křehovské; Čs. nár. rada 2608 Jit. Central Park Ave. Čs. nár. Barabari, 2245 Jit. Kesho Ave. Heger-Dei, 2153 až 26. ul. J. Jakubčík, 2219 až 26. ul. F. Pauer, 2605 až 26. ul. B. Linka, 3018 až 26. ul. Svornost, 2520 Jit. Pulaski Rd. Cicero; M. Pauer, 4121 Cermak Rd. Novák Book Store, 3021 Cermak Road. Beresky Knocky Drug Store, 6248–38. ul. E. LaSalle, 2740 So. Ridgeland Ave. Town of Oak, 1945 sev. Cicero Ave. Zdrávkova škola, 4624 sev. Pulaski Rd. Kibota Hall, 4808 až. Lawrence Ave. Stokowsky, J. Prápek, 4301 Jit. Harlem Ave.

Ústřední výbor Československých legionářů
Oblastní výbor Československé národní rady v Chicagu.

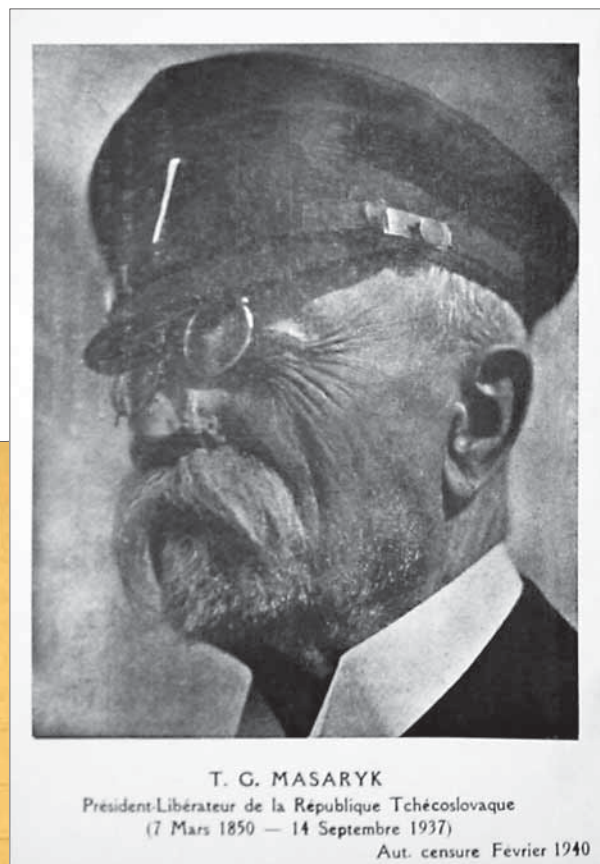
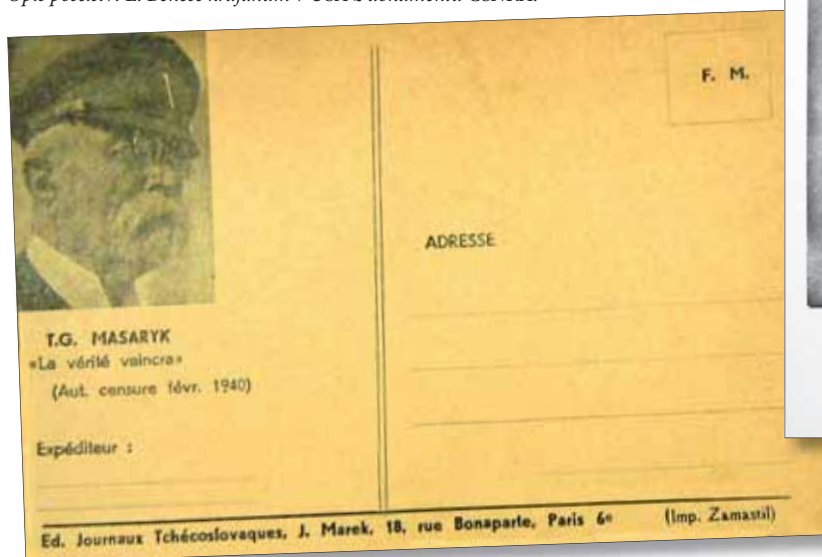
Poselství dr. Beneše Američanům československého původu.

Londýn, 7. března 1940

Společně s československý celého světa vzpomínáte nejvážnějšímu našemu národu v první revoluci a ve svobodném státě. Masaryk byl naším programem, stálá taková a bude pro nás věčným příkladem houževnatosti, síly a jednoty našeho národa a státu. Sám jste nás přesvědčil, abychom právě dnes vzpomínali těchto Masarykovských vlastností. Spojení Čechů a Slováků bojující pro naši vlast a lásku, kterou chováte k této zemi, budete tím, co Masaryk ve vás viděl a my ve vás spojujeme odvahu a statečnost věrného národa, jeho sílu v dobách slávy, kráse a vítězství.

Beneš

Opis poselství E. Beneše krajanům v USA z dokumentů ČSNRA.

Ve Francii byly ústředím čs. odboje ve velkých nákladech vydány při příležitosti 90. výročí narození T. G. Masaryka pohlednice.

ČSL. NÁR. RADA BLAHOPŘEJE JANU MASARYKOVÍ.

(Tisk. služba Čsl. nár. rady v Americe)

Československá národní rada v Americe poslala Čsl. zahraničnímu ministru Janu Masarykovi k jeho 60. narozeninám tento kabelegram:

Drahý příteli!

Československá národní rada v Americe co nejserdečněji přeje všeho nejlepšího k Vaším šedesátým narozeninám.

Vzpomínáme rádi Vaší skvělé spolupráce v americkém hnutí za osvobození staré naší vlasti. S obdivem sledujeme Vaši činnost na mírové konferenci. A z hloubi srdce děkujeme za neocenitelné služby, které jste prokázal věci sblížení a dorozumění staré i nové vlasti naší, a za vše, čím jste přispěl k dobrému zvuku jména československého ve Spojených státech.

Žili jste léta mezi námi a američtí krajané nikdy Vás nepřestanou považovati za svého.

Mnoga je ljeta!

J. J. Zarhal, předseda
Josef Martinek, tajemník

Jan Masaryk narodil se dne 14. září 1850 v Praze.

Jest velmi případné, že telegram vzpomíná toho, čím Jan Masaryk prospěl naší krajanové obci americké. Je vedle presidenta Beneše nejpopulárnějším politikem československým v Americe a svými neobyčejně rozsáhlými styky osobními v politickém a kulturním světě americkém a svými projevy přispěl věru k dobrému zvuku jména československého v Americe více než kdokoli jiný. A dobré jméno československé v Americe je praktickou službou nejen pro starou vlast naši, ale i pro velkou naši krajanovou obec v Americe, která Janu Masarykovi nikdy nezapomene, čím přispěl k tomu, aby naši američtí spoluobčané hleděli na Čechoslováky jako na příslušníky spolehlivého, energického, vzdělaného a pokrokového národa.

Výstřižek z časopisu Čechoslovák, který informoval o oslavách výročí narození T. G. Masaryka v USA.

TEL. MICHIGAN 1884

**ČESKOSLOVENSKÁ OBEC LEGIONÁŘSKÁ
V AMERICE**

(UNITED CZECHOSLOVAK LEGION OF AMERICA)
POMOCNÝ VÝBOR LEGIONÁŘSKÝ
HEADQUARTERS: 4732 BROADWAY
CLEVELAND, OHIO.

17. února, 1943.

Čs. Mr. Radě,
Br. Josef Martinek, taj.
4049 West 26th St.
Chicago, Ill.

Bratře tajemníku:

Družina legionářů pořádá oslavu narozenin Presidenta osvoboditele T. G. Masaryka, v sobotu 7. března, 1943 v Čs. Mr. Sini na Broadway.

Jelikož jsme slyšeli, že v Chicagu mešká pan Falta, bývalý tajemník předsedy čs. senátu Dr. F. Soukupa, přicházíme se žádostí, aby přijel pozván jako slavnostní řečník.

Prosíme, abyste nám obratem sdělili, zda jmenovaný pán přijme funkci řečníka a jaké jsou jeho podmínky.

Se srdečnými pozdravy,
za Výbor oslavy:

Josef Martinek
tajemník.

Ústřední Výbor Československých Legionářů v Chicagu
United Council of Czechoslovak Legionnaires
2619 South Lawrence Avenue
CHICAGO, ILLINOIS

1. února 1943.

Československá nár. rada,
4049 W. 26th St.,
Chicago, Ill.

Váčení přátel:-

Dovolujeme si Vás srdečně zvát na Oslavu 94. výročí narozenin prez. T. G. Masaryka, kterou Ústřední výbor čs. legionářů v Chicagu uspořádá v neděli 7. března ve 2:30 odpoled. ve dvoraně Sokola Havlíček-Tyrš.

Oslava bude uspořádána ve formě lidové akademie s pestrým a poutavým programem, a aby účast byla možná každému, byla stanovena nízká vstupná - 35 centů i s vládní daní.

"Zvítáme:-"
s legionářským pozdravem

za
Ústřední výbor Československých Legionářů
v Chicagu

Louis Divina, před.
Břetislav Jonáš
Břetislav Jonáš, taj.

UNITED COUNCIL
OF
CZECHOSLOVAK LEGIONNAIRES
4049 WEST 26TH STREET
CHICAGO, ILL. (7-2)

12. února 1944.

Československá národní rada,
4049 W. 26th St.,
Chicago 23, Ill.

Váčení přátel:-

Dovolujeme si Vás bratrsky zvát na Oslavu 94. výročí narozenin prez. T. G. Masaryka, kterou Ústřední výbor čs. legionářů uspořádá v neděli 5. března ve 2:30 odpoled. ve dvoraně Sokola Havlíček-Tyrš. Oslava bude ve formě lidové akademie, s pestrým a poutavým programem. Vstupné je jednotná - 55 centů i s vládní daní.

Prosíme, abyste tomuto podniku dali vše-
možnou podporu a aby také v tiskové službě Čs. nár. rady byla naše veřejnost vyzvána k účasti.

Vstupenky možno zakoupiti od bratra Martínka.

"Zvítáme:-"
s bratrským pozdravem a přáním všeho zdu

za

John Charvát, před.
Břetislav Jonáš
Břetislav Jonáš, taj.

15 listů přiloženo
2. únor 1944
vstoupil do redakce 7. března 1944

Dvarana Sokola Havlíček-Tyrš
2619 So. Lawrence Avenue, Chicago, Ill.

v neděli, dne 5. března 1944
ve 2:30 ODPOLEDNE

OSLAVA

**94. VÝROČÍ NAROZENIN
PRESIDENTA T. G. MASARYKA**

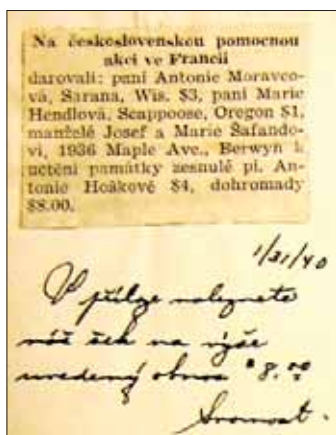
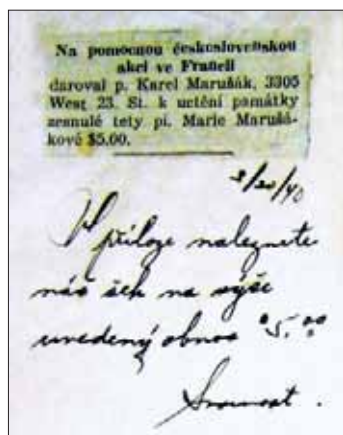
Pořádá
Ústřední výbor Československých Legionářů
v Chicagu

Při oslavách výročí narození T. G. Masaryka se každoročně angažovaly organizace Československé obce legionářské v USA.

Finanční prostředky ve prospěch čs. zahraničního odboje a uprchlíků z Československa nebyly zasílány pouze Československou národní radou americkou. Řada dárců, jednotlivců nebo i krajských organizací zasílala finanční prostředky i materiální pomoc přímo. Nejříve do Francie a po její porážce do Anglie, ale i do Sovětského svazu a jiných míst. Některé krajské výbory Českého národního sdružení si dokonce stanovovaly měsíční kvóty pro výši získaných finančních prostředků a pravidelně v tisku zveřejňovaly dosažené výsledky.

9. března 1940	
Dr. Edward Benes C/O Dr. Jan Papánek Hotels Windermere 1648 E. 56 St. Chicago, Illinois	
Pane presidente:	
Prosíme Vás snažně, abyste poslal laškově Českému národnímu sdružení dopis, potvrzující příjem 480,000, jež odevzdalo mimo kvotu jako příspěvek mimořádný (480,000 již odevzdalo a 10,000 odevzdalo nám sdružení tohoto roka, jež předáváme dle ujednání. Velmi tento dopis potvrdí další práci, v níž jest nám překonávat různé potyplývající se zvláštních amerických poměrů, které je sám velmi dobře poznal.	
Naše práce politická, organizační, novinářská i finanční celkem dobře pokračuje a každý úspěch, jehož docílíme v Evropě, je nám velikou posilou.	
Přejeme Vám pevného zdraví a všeho nejlepšího v nejbližším jak se domníváme období naší akce.	
Se srdečným pozdravením a odbojovým "zvitěním!"	
Josef Martinek výkonný tajemník	J. J. Barhal předseda
JM/Scb PS. Předsedou je Ill.	
Finanční zpráva Českého Národního Sdružení v Americe od 14. května 1939 do 31. července 1941.	
Příjem:	
Roční příspěvky od jednotlivců v úřadovně přijaté ---	439.00
Měsíční úpisy přijaté v úřadovně ---	217.50
Roční poplatky od organizací (před tvořením K.V.) ---	200.00
Dary od jednotlivců a spolků ---	5,001.70
Pomocná akce ---	15,353.61
Krajské výbory a odbočky (příspěvky atd.) ---	326,916.07
5 centové příspěvky od organizací ---	35,346.52
Věstník "Svobodné Československo" ---	10,409.48
Odznaky, literatura atd. ---	5,930.35
Krajský výbor Chicago, měsíční poplatky ---	1,350.00
Vrácené cestovné a služné ---	881.58
Knihy pro odbočky, čs. pavilony a dary ze zábav ---	170.06
Různé ---	1,020.04
Celkem --- 401,295.91	
Rozvrh různého příjmu:	
-2-	
Vydání.	
Čs. Národní Radě v Americe ---	142,700.00
Československé akci (Anglie) ---	130,000.00
Pomocná akce ---	33,897.78
Nájem úřadovny ---	929.00
Služné úředníkům ---	7,645.23
Poštovné ---	936.04
Telefon a telegramy ---	516.96
Potravy v kanceláři ---	365.42
Tisk všech věcí ---	5,445.21
Věstník "Svobodné Československo" ---	6,981.06
Cestovné řečníkům ---	4,311.18
Propagace v Americe ---	3,231.50
Legionářský Fond v Americe ---	2,000.00
Čs. Národní Radě za literaturu ---	1,117.35
Odznaky Č.N.S. ---	1,030.07
Vrácená půjčka Americké Obci Sokolské ---	4,000.00
Vrácení šek ---	840.00
Social Security ---	156.00
Různé ---	1,145.93
Celkem --- 347,188.73	
Základní hotovost 31. července 1941 --- 54,107.18	
401,295.91	
840.00 121.63 68.55 18.00 17.46 14.40 Celkem -- 1,080.04	

Největší finanční částky ve prospěch pomoci čs. zahraničnímu odboji získávalo České národní sdružení.

ČSNRA i ČNS zasílaly podobné menší částky tisíce krajanů z celých Spojených států.

Dne 3. února 1941 byla do Anglie z letiště ve Washingtonu odeslána pro potřebu čs. vojenských jednotek ambulance zakoupená z prostředků získaných sbírkou mezi krajany v USA.

Měsíční Zpravodaj
Ústřední Českého Národního Sdružení v Americe.
Ročník I. Květen 1942 Číslo 8.

Výsledky kvót za první čtvrtletí

Dne 31. března t. g. končilo první čtvrtletí našeho fiskálního roku. Bylo zvykem ústřední oznamovat každého čtvrt roku výsledky kvót jednotlivých krajanů. Bylo od toho upuštěno z několika důvodů, takže výsledek bude oznámen až po 30. červnu t. g., kdy končí čtvrtletí a kdy by každý kraj odvěstil malý nebo velký 50% své kvóty. Opakujeme proto úředníky odborů, aby hleděli do 15. června odevzdat svůj kraj. výborům sbrané peníze, aby úředníci kraj. výborů mohli včas poslat peníze ústřední. Jen ty obnosy budou pořízeny k dobrému prvnímu pololetí, které ústřední dostane do 30. června, kdy uzavírá knihu. Peníze, které obdrží po 30. červnu budou již počítány do druhého pololetí. Oznamujeme výsledky práce jednotlivých krajanů v našem Zpravodaji a též ve věstníku, "Svobodném Československu." Bude to zajímavá statistika a bylo by si jen přát, aby vykazovala se těm nejlepšími výsledky.

Dle toho, jak ústřední dostávala peníze v prvních 4 měsících, dá se očekávat, že všechny kraje vykonají svůj díl a že letošní kvóta, která končí 31. prosince bude přeplněna. Některé kraje oznamují již dnes, že jejich letošní kvóta v krátkosti bude dosažena.

Upozorňujeme znovu odbory, které odevzdaly peníze Americkému červenému kříži ve jménu Č.N.S. ne ze svých fondů ale ze zvláštních akcí podniknutých ve prospěch A.C.K., aby styrenky A.C.K. vystavené na jeho odbory posílaly svým kraj. výborům, které dary ty připočtou k dárům na kvóta odborů. Úředníci kraj. výborů pak započítají, aby ústřední oznámili hromadný součet obnosů, jež byly jejich odbory dle styrenek odevzdány A.C.K. Obnosy tzn. ústřední připočtou k dárům každého kraje na kvóta. Finanční výbor ústřední má úřední kraje i odbory, aby toto upozornění vzali na vědomí a jím se řídili, aby po uzavření prvního pololetí a uzavření finanční zprávy nedošlo k nedorozumění, že výkaz kvót není správný.

Válečné známky a bondy Spoj. Států.

Byli jsme vládním departmátem pokladu vyzváni, abychom se činně zúčastnili na prodeji válečných známek a bondů. Slibili jsme naší spolupráci a nyní záleží na členstvu samém, aby České Nář. Sdružení vykazalo se tím nejlepším výsledkem a dalo nový důkaz svého patriotizmu k této naší nové vlasti. Ve svém povolání ředitel oddělení válečných bondů H.C. Barton píše členstvu Č.N.S.:

"České Národní Sdružení v Americe, 4049 W. 26th St., Chicago, Ill. Veškerému členstvu - Vyslat skadróny bombardérů, aby podnikly útok na Berlín a Tokio, vyžaduje pečlivého plánování a společné práce. Bylo nutno vybrat objekty, vybudat město, avšak aeroplány do nejlepšího stavu vykonat a udržovat spojení, jednak k vůli bezpečnosti mužstva, jednak k vůli účinnosti útoku. - Nelze vyslat jednotlivé aeroplány pouze dle dohady a doufat, že se zase šťastně vrátí. Taková taktika může mít přísné výsledky v některých případech, ale hlavně vždy dlužno klást se plánovanou akci. - Váš úředník a ředitel vypracovali pro Vás plán, jak můžete podniknout útok na Osu svými dolary. Každý z Vás může jednotlivě koupit válečné bondy a známky právě tak, jako může utéci ojedinelý pilot. Je-li máte-li určitý plán a pracujete-li všichni společně, bude útok na nepřítel mnohem silnější. Spojíte-li se všichni k válce, společnému útoku, bude Čes. Nář. Sdružení pro každého z Vás ještě více známeno a všichni budete ctit, že Váš organizace plní

O výsledcích akcí na pomoc čs. odboji byli krajane pravidelně informováni prostřednictvím tiskovin vydávaných tiskovou službou ČSNRA i ústředím ČNS.

Již v průběhu války byly organizovány sbírky poválečné pomoci Československu.

ODOBKA DETROIT Č.N.S.
Sbírka poválečné pomoci Československu - Duben 1943.

Přítel!

Těchto ústřední válka a zrušení země naší domov, Československo, v hrozném stavu vyčerpání jak materiálního tak i duševního. Náš lid bude potřebovat rychlou pomoc aby se dostal co nejdříve z trosk do kterých byl na chvíli nešťastně vržen. Jen tak může znovu zaujmout své místo mezi národy světa a dostat zpět co bylo ztraceno.

České Národní Sdružení v Americe již začátkem r. 1942 založilo poválečný fond do kterého ukládala jest jen část zbytečných peněz, nyní 50 procent všech příjmů. Fond obsahuje dočasně na \$100,000.00 a jest našim úkolem vybudovat tento fond tak aby byl dosti velký pro všechny potřeby občanské země naší po válce.

Odborka Detroit Č.N.S. zabývá sbírku poválečné pomoci Československu velkým kulturním podnikem dne 25. dubna v Českém Národním Domě Tillman a Dutton st. Zdáme Vás snažně o Vás příspěvek na tento humanitární a největší potřebný úhel. Dobrovolný dar Vás ušetří dle své možnosti a odevzdáte výboru při podniku 25. dubna nebo zašlete ústřední odborku Detroitu ke John Šumbers, 9063 Monica Ave. Dearborn, Mich. Výbor odborky bude též v Náš domě při schůzce a podnikání tam konaných a budete moci dar Váš jim odevzdat. Sběrka končí 13. června.

Váš dar bude potvrzen v tisku a mimo úřední styrenky Č.N.S. každý dárci obdrží na památku daru medaili "Ukřižovaný Československo". Krajane z Dearborn a okolí mohou odevzdat dar svůj úředním své odborky neb zaslat na ústřední odborku Dearbornu ke Carl Bartoček, 7333 Williamson Ave. Dearborn, Mich. a dar Váš bude podobně potvrzen.

Věříme, že v této velké akci Československé Ameriky Váš dobrý srdce promluví a společně na Vás.

ZA ODOBKOU DETROIT Č.N.S.:
A. RAZANT, předseda. GEO. VRŠNÍK, tajemník.

ZA ODOBKOU DEARBORN, Č.N.S.:
JOSEF HOUDK, předseda. JOSEF RIZNER, tajemník.

ČESKÉ NÁRODNÍ SDRUŽENÍ V AMERICE
Czech American National Alliance
TEL. LAWDALE 0120
3851 WEST 26th STREET
CHICAGO 23, ILL.

ÚSTŘEDNÍ VÝBOR Č.N.S.
JOSEF KAČER, předseda
JOHN A. ČOVČOKA, člen
LEON A. BIVINA, člen
MARIE HEDVOŠOVÁ, členka
JOSEF HARTNÍK, člen
ANTONIE HAZDOVÁ, členka
W. J. HULÍN, člen
FRANKE POHMAN, člen
KARL M. PRICHAL, člen
JIRÍ PROSPER, člen
LUDVÍK J. ŠEBAL, člen
JOSEFA VERNICHOVSKÁ, členka
JAN. A. ZEMAN, člen

Vážení krajané!

České Národní Sdružení v Americe plní věrně své poslání od tragédie Mnichova, která dala základ k této druhé světové válce. Svědomitě klaní své povinnosti k zemi svých otců za matem i ke své nové vlasti americké. Svou úsilnou prací pomáhá k osvobození čsl. národa a při tom spolupracuje s Ruskou armádou pro bezpečnost této země v americkém válečném úsilí k vítězství nad zločinnou a bezohlednou nacistickou vládou. Nezapomínáme ani na oběti války v celém světě a chabě bojovníky, kteří v čsl. armádě, v letectvu v Anglii a v Rusku prolévají krev za svobodu nejen svého národa ale celého světa.

Při své velké agendě pomáhá i na ty, kteří trpí nejvíce - na lid v zahraničí Československu - a připravuje se již nyní na okamžik pomoci po válce těm, kteří nacistickou bezohlednou přípravou budou a vše k lidem žít. Vzplo si na úkol poslati těmto nejvíce hrozně trpícím bratřím a sestřím již. Vzplo si na úkol poslati těmto nejvíce hrozně trpícím bratřím a sestřím již. Vzplo si na úkol poslati těmto nejvíce hrozně trpícím bratřím a sestřím již.

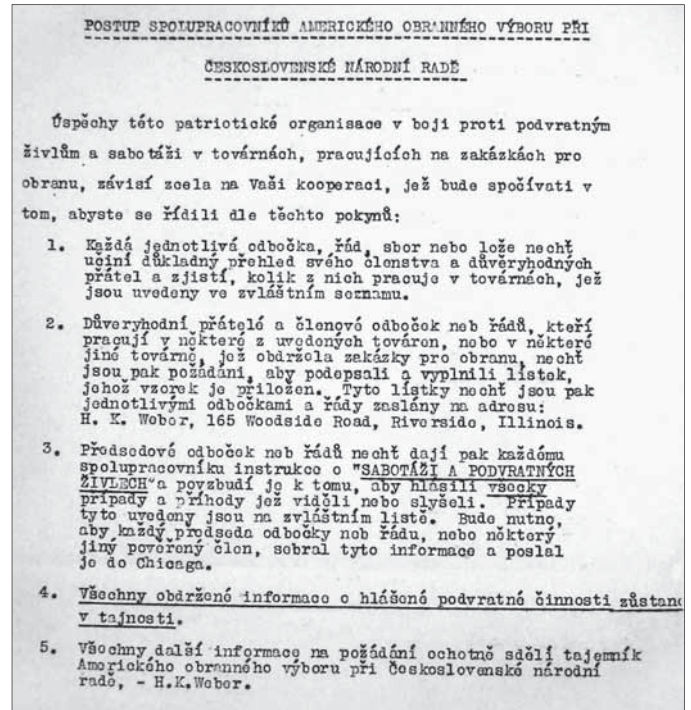
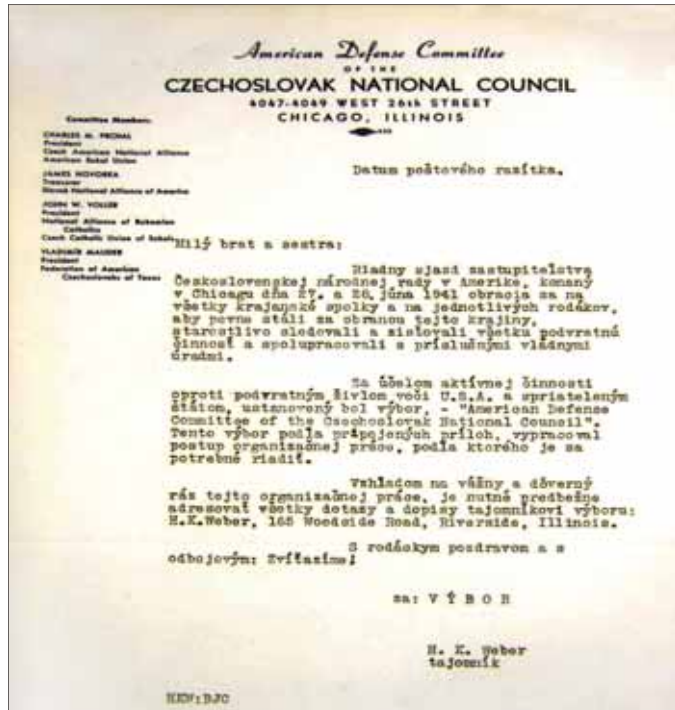
Ku zvěsti tohoto poválečného fondu Č.N.S. vydány jsou letošního roku vánoční nálepky, které Vám posíláme k laskavému odkoupení. Cena aritku těchto nálepek jest \$1.00 a očekáváme, že vzhledem k účelu, nebude ani jeden vrácen. Odkoupením jich přispěte laskavě k poválečnému fondu, a kterého bude tento laskavý čin čsl. Ameriky financován.

Prosíme, aby jste laskavě obnos \$1.00 za nálepky poslali v příloze zpáteční obálce.

Děkujeme Vám předem za každou Vaši pomoc a zasměná se s krajaným pozdravem

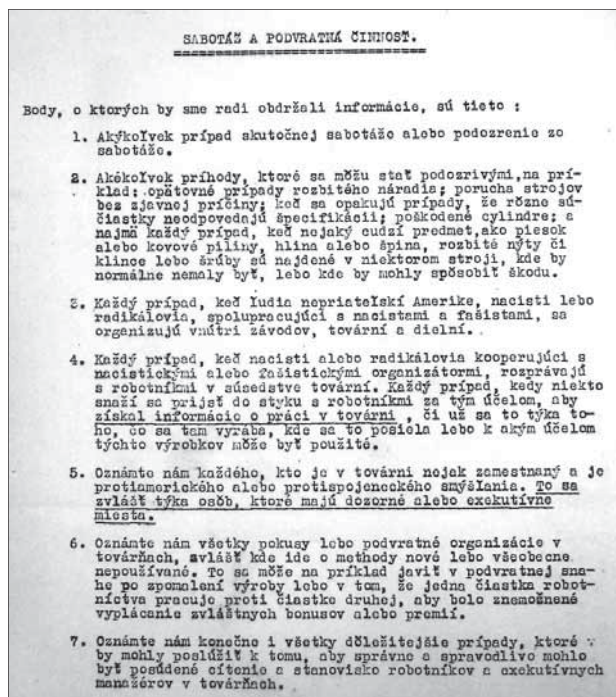
ZA Ústřední Výbor Českého Národního Sdružení v Americe:
ADOLF KAČER, předseda. VINCENC VRDSKÝ, tajemník.

Významným způsobem podporovala ČSNRA také náborové akce do čs. zahraniční armády v USA, ale i v dalších zemích, kde pracovaly její odbočky.²⁴ Svoji činnost značně rozšířila po uznání čs. exilové vlády v Londýně a po vstupu USA do války. V polovině roku 1941 vznikly na základě rozhodnutí ČSNRA obranné výbory (American Defense Committee).²⁵ Obranný výbor ČSNRA pracoval ve složení: Karel Prchal, James Hovorka, John Voller a Vladimír Maudr. Tajemníkem výboru se stal Karel Weber. ČSNRA vytvářela strukturu obranných výborů v krajských organizacích a síť důvěrníků ve státech, kde žili naši krajané.

ČSNRA vyzvala již v polovině roku 1941, ještě před vstupem USA do války, všechny krajské organizace a krajané k obraně Spojených států proti podvratné činnosti. Zároveň rozhodla o založení obranného výboru ČSNRA.

První strana pokynů pro spolupracovníky obranných výborů.

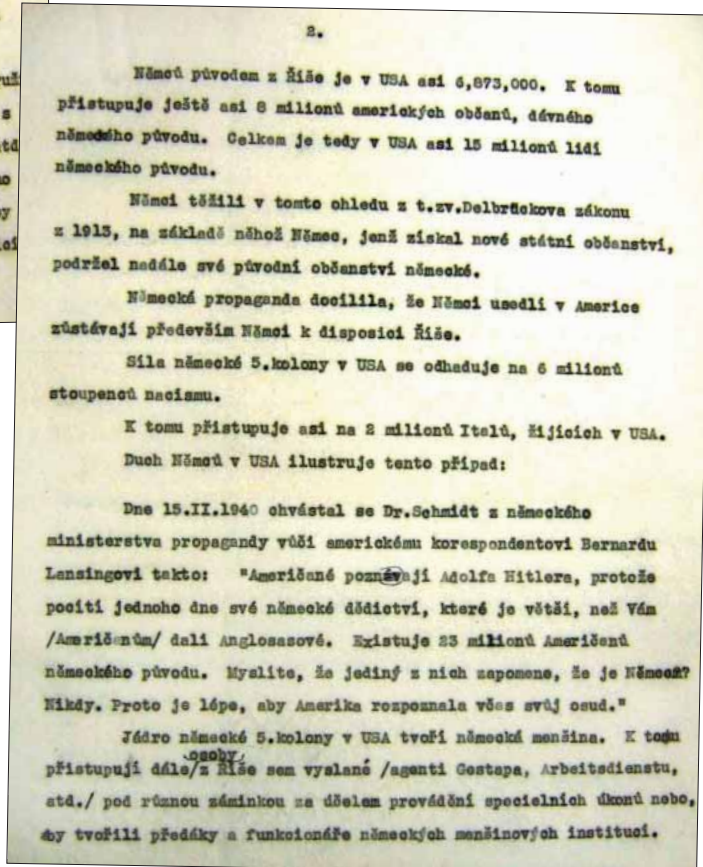
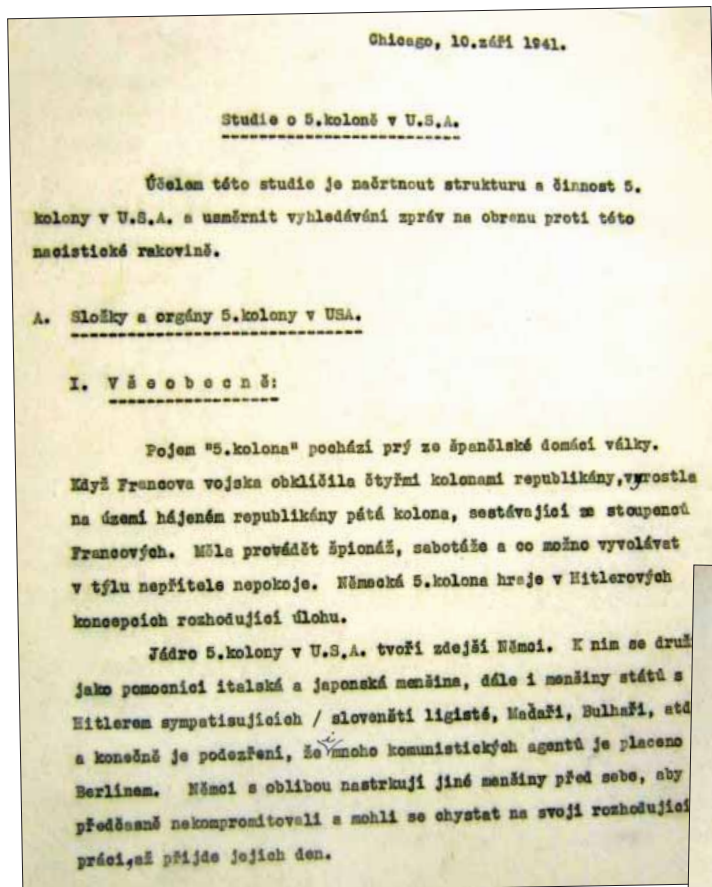

Mapa s vyznačením počtu důvěrníků v jednotlivých státech USA.

Instrukce, které obdrželi všichni členové a spolupracovníci obranných výborů.

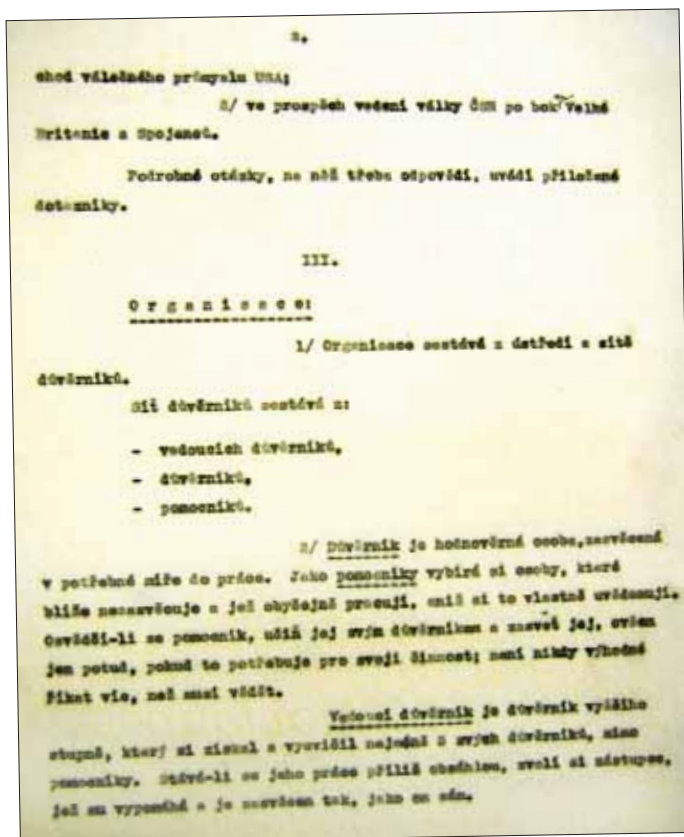
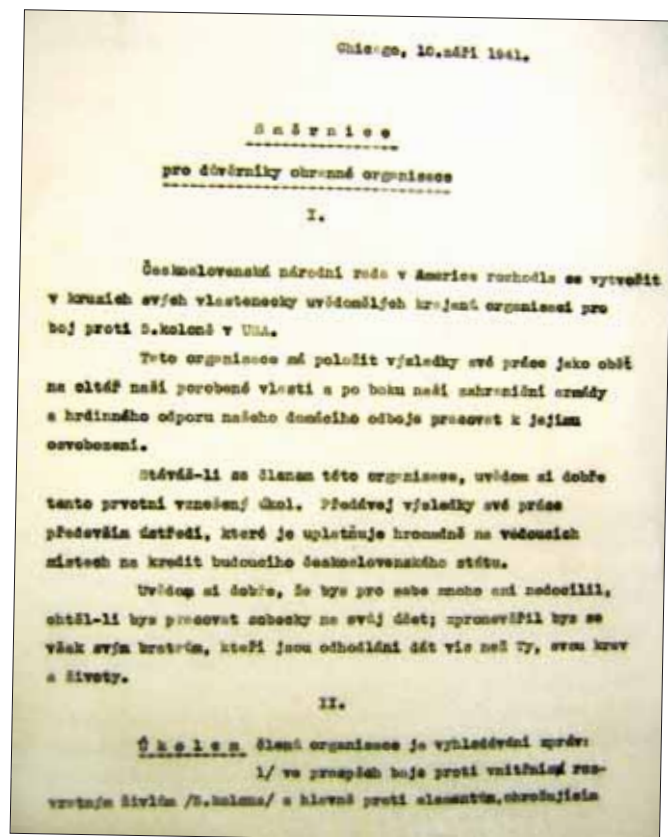
V září roku 1941 byla péčí ČSNRA zpracována *Studie o 5. koloně v U.S.A.*²⁶ Podle údajů uvedených ve studii žilo v USA v té době téměř 15 milionů osob německého původu (6 873 000 osob pocházelo z Německa a 8 000 000 občanů USA německého původu) a téměř 2 miliony Italů. Podle odhadů 6 milionů z nich patřilo ke stoupencům nacismu. Obavy vyvolávala v USA i vystoupení představitelů německé propagandy. Při rozhovoru s americkým korespondentem Bernardem Lansingem uvedl dr. Schmidt z německého ministerstva propagandy: „Američané poznají Adolfa Hitlera, protože pocítí jednoho dne své německé dědictví, které je větší než vám (Američanům) dali Anglosasové. Existuje 23 milionů Američanů německého původu. Myslíte, že jediný z nich zapomene, že je Němec? Nikdy. Proto je lépe, aby Amerika rozpoznala včas svůj osud.“²⁷

Studie v první části podrobně hodnotí možné metody a prostředky působení jednotlivých organizací a institucí, které by mohly být součástí páté kolony, ve všech oblastech života společnosti (gestapo, zastupitelské úřady, obchodní společnosti, kulturní, vědecké a jiné instituce atd.). V závěru první části studie jsou uvedeny největší případy sabotáží na území USA v roce 1940.

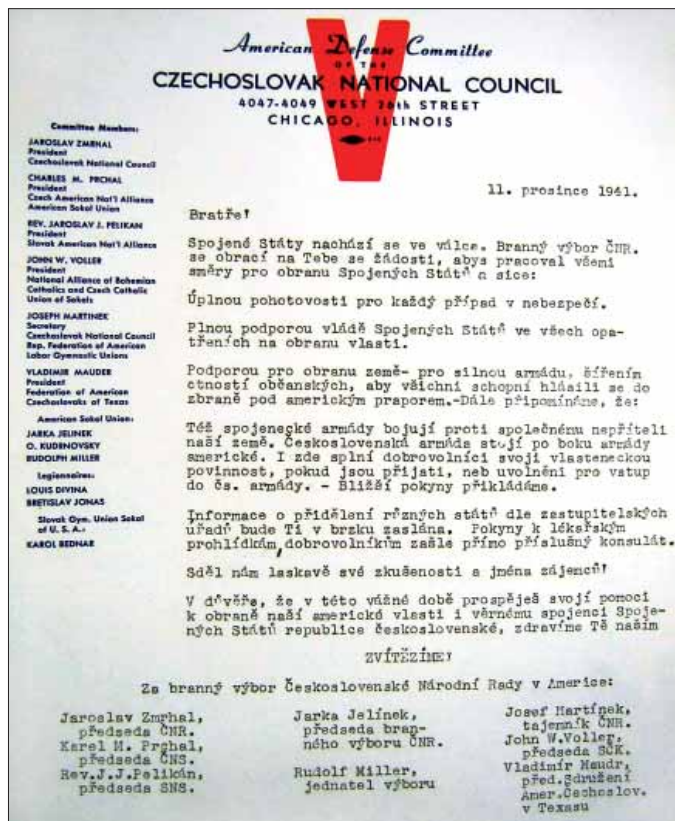

První dvě strany tajné Studie o 5. koloně v USA (celkem 18 stran textu), kterou vydala ČSNRA 10. září 1941. Proklamaci starosty Edwarda Kellyho byl na tento den vyhlášen chicagský Den obrany. V Coliseu se konalo velké slavnostní shromáždění na kterém promluvil i new yorský starosta La Guardia.

Druhá část studie je věnována úkolům obranného zpravodajství proti páté koloně. Součástí práce jsou i *Směrnice pro důvěrníky obranné organizace* z 10. září 1941. Činnost obranných výborů byla zaměřena na plnění několika hlavních úkolů. Za nejdůležitější byl považován boj proti páté koloně na území USA, ochrana závodů zabývajících se zbrojní výrobou a závodů, které se jakýmkoli způsobem podílely na dodávkách pro armádu.

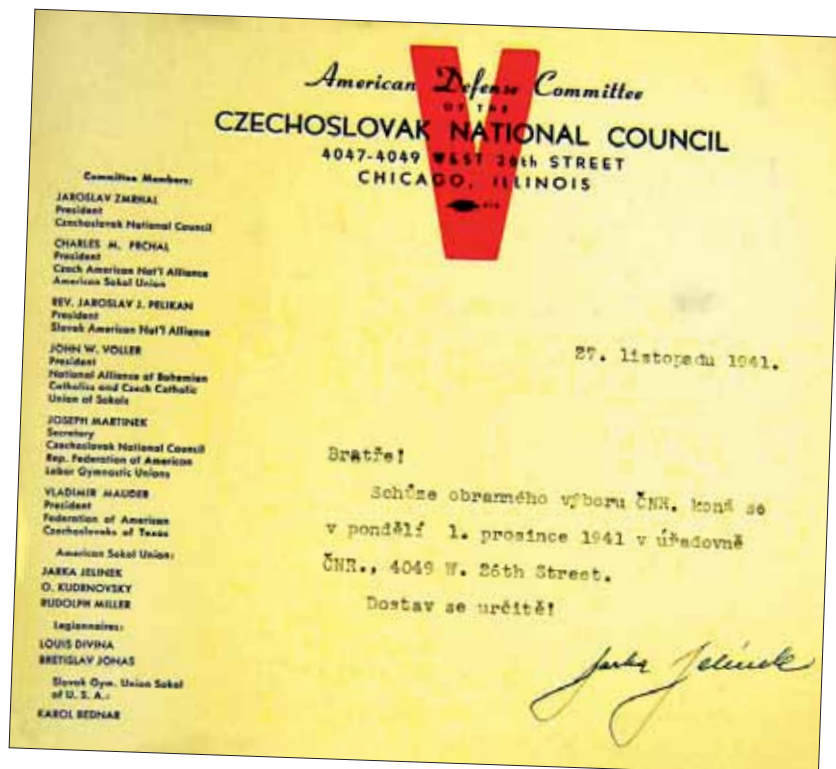

Část Směrnice pro důvěrníky obranné organizace.

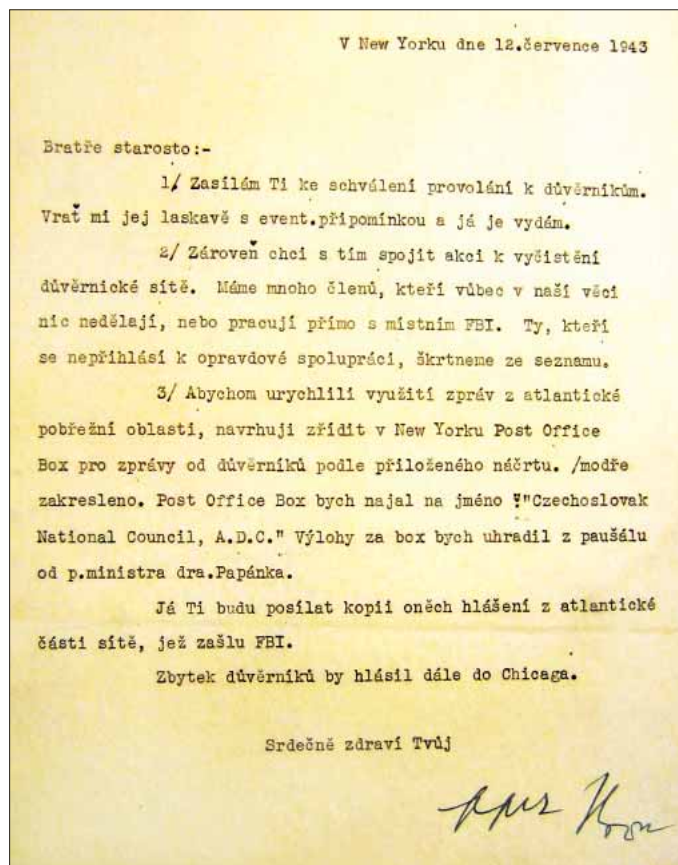

Dopis obranného výboru ČSNRA všem členům a spolupracovníkům obranných výborů po vstupu USA do války.

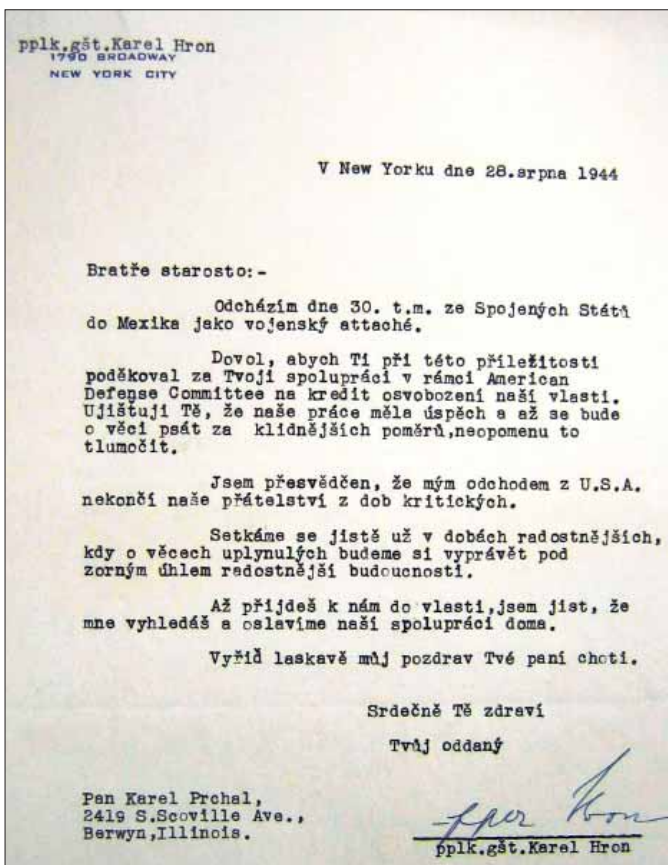
Systém důvěrníků obranných výborů fungoval až do roku 1944. Podávali pravidelná hlášení do New Yorku a do Chicaga. Z New Yorku udržoval spojení s ČSNRA, až do svého odchodu na funkci vojenského atašé do Mexika v roce 1944, pplk. gšt. Karel Hron. Informace, které upozorňovaly na různá nebezpečí byly předávány k prošetření FBI.

Pozvánka na jednání obranného výboru.

S obranným výborem ČSNRA v USA úzce spolupracoval pplk. Karel Hron.

Dopis pplk. Karla Hrona členu obranného výboru ČSNRA Karlu Prchalovi při ukončení jeho působení v USA.

Následně ČSNRA rozvinula širokou propagační kampaň, v níž vyzývala krajanů k nástupu do československé zahraniční armády. Vydávala letáky, plakáty, pohlednice, výzvy v krajaněm tisku i prohlášení, která byla čtena v rozhlasu. Prostřednictvím svých odboček v mnohých částech světa se propagační materiály dostaly i ke krajanům v dalších zemích světa v Latinské Americe, Africe, Austrálii i v Asii. V tomto smyslu byly využívány i všechny další aktivity, především veřejná vystoupení členů ČSNRA při příležitosti různých výročí (narození T. G. Masaryka, 28. říjen, výročí upálení J. Husa), při kulturních a sportovních akcích i při přednáškách osobností čs. zahraničního odboje.

Čechoslováci, do zbraně!

Vaše vlast, Československá republika, svolává své roztroušené syny. Nemůžete stát opodál, když vše je v sázce – svoboda celého světa, mateřský jazyk, odkazy předků, holý život vašich nejdražších. Nemůžete stát opodál, když uznáním československé vlády v Londýně říká vám Spojené Státy, Velká Británie, Sovětský Svaz, Čína a ostatní spojenci: "Byli jste a budete." Nemůžete stát opodál bezradní a rozpacití, když pruský vrah, který si dal jméno "protektor", vraždí nejlepších synů našeho národa.

Do zbraně, Čechoslováci!

Za pobité studenty, za umučené vědce, za zneuctěný jazyk, za svobodný život a svobodnou víru, za nevinnou krev, jež volá o pomstu.

Každého z vás, kterému osud národa není lhostejný, čeká radostně československá armáda, bojující dnes na všech frontách. Muži od 18 do 41 roku, případně do 48 let, tělesně zdatní a morálně pevní, splňte svou národní povinnost tím, že se přihlásíte ať osobně nebo písemně u československých zastupitelských úřadů ve Washingtonu, New Yorku, Chicagu, Pittsburghu nebo Clevelandu.

Statistice bezbranných doma upírají svou naději a víru na vás v dále. Jejich zoufalý odboj, trvaný mučením a smrtí, čerpá posilu z činů armády, jež spoléhá také na vás. Nedopusťte, aby se jednou změnila tato naděje našich nejdražších ve výčitku.

Hlas hrdinů a mučedníků volá: do zbraně! Nuže, do zbraně a na pochod!

Printed in U. S.

Pro rozhlas.

Krajané !

Naši předkové v osudných chvílích měli heslo: "Až do těch hrdel a statků", připraveni obětovat pro vlast jmění i životy. To heslo platí i v dnešní době, kdy se opět rozhoduje o osudu našeho národa na staletí. Ani Čechoslováci žijící v Americe nejsou z této povinnosti vyjmuti. Československá armáda čeká dobrovolníky i z Ameriky, kde žije více krajanů než v kterékoliv jiné svobodné zemi světa. Muži českoslovenští, nastupte do zbraně ! Podmínky vstupu jsou : Muži od 18 do 41 let, u letců případně do 45 let od 17 a čtvrt roku, kteří budou uznáni za zdravé při lékařské prohlídce u československých zastupitelských úřadů. Bližší podrobnosti podá každý československý zastupitelský úřad.

ČECHOSLOVÁCI , DO ZBRANĚ !

Vývoj událostí na světových bojištích svědčí o tom, že nastalo rozhodující období světového zápasu. Němci jsou bití v Rusku, Němci a Italové jsou bití v Africe a jejich japonský spojenc, kterého Hitler vtáhl do války slibem, že v několika dnech vstoupí do Moskvy, namáhá se ze všech sil, aby přivodil roznoanuti v bitvě o Pacific dříve, než britsko-americké posily přivodí obrat ve východní Asii. Nastala chvíle, kdy dlužno vhodit na váhu každou kapku energie a zmobilizovat kde jakou sílu svobodných národů, aby porážka Němců v Evropě a v Africe byla zpečetěna a japonský postup zastaven.

Tato situace ukládá i těžkou povinnost všem Čechoslovákům. Také s naší strany třeba přispět k společnému úsilí o porážku litého nepřítele veškeré svobody a to nejen po stránce oběti hmotné, ale i vojenské. Staročeské heslo "Až do těch hrdel a statků." platí i dnes jako v dávných dobách našeho národa.

Československá armáda čeká dobrovolníky i z Ameriky, kde žije více našich krajanů, než v kterékoliv jiné svobodné zemi světa.

Vlast volá.

Podmínky pro vstup do československé armády jsou :

Muži od 18 do 41 let, případně do 45 let, budou-li uznáni za naprosto zdravé při lékařské prohlídce u čsl. zastupitelských úřadů.

Pro letectvo přijímání jsou muži již od 17 a 1/4 roku.

Muži českoslovenští , hlaste se a žádejte přímé nebo písemné informace u kteréhokoli československého zastupitelského úřadu.

Dne 20. ledna 1942.

Vážení krajané :

Příloženě zasíláme Vám letáky s prosbou, abyste je rozšířili mezi našimi krajanů a tak podpořili akci, která má pro dosažení vítězství v našem boji za svobodu našeho lidu význam mimořádně důležitý.

Spolu prosíme, aby předseda Vaší odbočky přečetl v příští schůzi krátký projev, jehož text přikládáme.

Dále je přiložen kratičký proslov pro rozhlas, který laskavě dodejte místnímu hlasateli, máte-li v místě Vaší působnosti československý program na radiu.

Obranný výbor
Československá národní rady v Americe.

Důvěrníkům obranné organizace byly zaslány také podrobné *Směrnice pro nábor do československého letectva v USA* a *Informace o vstupu dobrovolným amerických občanů do čs. armády*.²⁸ Oba dokumenty obsahují podrobné informace o podmínkách vstupu do československého letectva a do armády, včetně přesných informací o jejich finančním a jiném zajištění. Následoval další dokument – *Pokyny pro důvěrníky branného odboru Československé Národní Rady v Americe*²⁹ ve kterém jsou uvedeny informace o stanovisku amerických úřadů ke vstupu dobrovolníků do československých vojenských jednotek.

Důvěrné.

Informace o vstupu dobrovolných amer. občanů do čs. armády.

American citizens of Czechoslovakian descent have the same status as any other American citizens.

The Regulations allow local boards to issue permits to depart from the United States, provided that in the local board's opinion the registrant's absence is not likely to interfere with the proper administration of the Selective Service Law. The permit is for the convenience of the registrant. A registrant's departure without a permit is not unlawful.

A registrant who departs from the United States without his permit may become delinquent by his inability to comply with orders of the local board, and be so reported by his local board. A registrant who departs under a permit for a definitive period of time may become delinquent if he overstays his time. The local boards are not expected to require registrants to file questionnaires, re-examine them for physical examination, or take other action which may result in the registrant's delinquency during the period of time for which a permit is granted.

When a registrant becomes delinquent, the local board's obligation is at an end after it reports the delinquency to the authorities charged with enforcement of Federal Law.

Požítky čs. vojinů a zvláštní příspěvky pro příslušníky jejich rodin.

Část I. Denní platy (výnos MNO č.j.3001/II/2. odděl.1940).

Hodnost	svobodný rozlučený vdovec	ženatý rozvedený
Praporčík	sh 11,8	sh 12,6
šrtm.	8,6	9,-
rtm.	6,6	8,-
rotný	5,3	-
šetař	4,6	-
desátník	3,9	-
svobodník	2,6	-
vojín	-	-

Kromě toho náleží všem vojenským osobám strava a ubytování. Denní plat ženatého (rozvedeného) pokud je pro jednotlivé hodnosti stanoven, náleží na rodiny kdekoli bydlící (tedy v ČR). Tento výnos nabyl platnosti dne 8. listopadu.

Část II. (Výnos MNO č.j.1900-II/2 odděl.1940 ze dne 7. října 1940).
Příspěvky poskytnuté čs. vládou pro příslušníky mužstva číni týdně:

a) až do hodnosti rotného a to týdně	1/16/-
b) rotník	1/6/6
c) štábní rotník	1/6/-
d) praporčík	-15/6

Příjemci musí přispívat ze svého denního platu k stanoveným částkám:

e) svobodník až do hodnosti rotného a to denně	sh 1/-t.j.týdně sh 7/-
f) rotník a št. rotn. denně	sh 2/-t.j.týdně sh 14/-
g) praporčík	sh 3/-t.j.týdně sh 21/-

Část III. Důstojníci, kteří jsou zařazeni mimo místa systematicky pro důstojníky, mají denní plat sh 6/3.

Směrnice pro nábor do československého letectva v USA.

Podmínky pro přijetí:

- 1./ **Příslušnost** není rozhodující. Cizí příslušníci mají být přivedeni do československého.
- 2./ **Stav:** Přednost mají svobodní, ale mohou být přijati i ti, kteří nereflektují na vyživovací příspěvek na rodinu.
- 3./ **Znalost angličtiny** alespoň takového stupně, aby mohli sledovat školení.
- 4./ **Věk:** 17-1/4 až 31 roků pro piloty, 17-1/4 až 33 roků pro pozorovatele, radiotelegrafisty a 18 až 42 roků pro mechaniky.
- 5./ **Vzdělání:** Pro letácký personál ukončená high school = střední škola, (výjimky jsou přípustné).
- 6./ **Zdravotní stav:** Žádejci musí se podrobiti v USA tomto lékařským prohlídkám:
 - a./ Ti, kteří se chtějí stát **leteci** - a nemají sloužit jako mechanici ani vstoupit do čsl. pozemní armády, - musí získati již v USA potvrzení, v němž musí být uvedeno, že zájemce vyhovuje všem podmínkám kladeným pro "Commercial pilot" bez vady.
 - b./ Ti, kteří se chtějí stát **leteci**, ale souhlasí, v případě že by nevyhověli u letecké ~~zkušební~~ prohlídce, sloužit jako mechanici nebo vstoupit do čsl. pozemní armády, musí se v USA podrobiti základní lékařské prohlídce t.j. normální odvodní.
 - c./ Výkonci letci podrobí se minot v Kanadě zvláštní letecké prohlídce a psychotechnické zkoušce. Mechanici podrobí se pouze krátké odborné zkoušce.

Výlohy spojené s lékařskou prohlídkou a cestovné do Kanady bude uhrazeno.
Cestovní doklady, visa, na cestu do Kanady opatří naše zastupitelské úřady.

Požítky pro čsl. letce jsou tytéž jako pro příslušníky RAF. Během základního výcviku je plat pro všechny 2/6 sh. na den. Po dobu leteckého výcviku obnáší plat: 7/6 sh., pozorovatele 7/-sh., radiotelegrafisty a štětce 4/- sh. denně. Po ukončení výcviku denní plat obnáší (v hodnotě Sergeant) u pilota neb pozorovatele 13/-sh., u radiotelegrafisty a štětce 8/3 sh.

Platy pro mechaniky jsou odvislé od zařazení a od kvalifikace jednotlivých členů. Denní plat se pohybuje v rozmezí od 2/6 sh. do 12 sh.

Odvedenci dostanou jak uniformu, stravu, vybavení, tak lékařské i zubní ošetření zdarma.
Pro příslušníky čsl. letectva platí veškeré předpisy RAF.

Zajištění pro případ úrazu po dobu války stejné jako u britského letectva.
Výcvik nebude prováděn ani v Kanadě ani v Americe, nýbrž všichni budou odesláni do čsl. depot, (pravděpodobně Toronto), odkud poletí po skupinách letadlem do Anglie, kde budou podle možnosti ihned zařazeni do výcviku.

**POKYNY PRO DŮVĚRNÍKY BRANNÉHO ODBORU
ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY V AMERICE.**

Důvěrníkům ČNR:

Posíláme další pokyny k náboru do čs. armády, aby důvěrníci mohli poskytnouti správné informace zájemcům.

1. Občané českoslovenští mají mravní povinnost do armády se hlásiti. Tyto občany je dobře upozorniti na občanskou povinnost ku své vlasti.
2. Není nesázkonné pro občany americké vstoupiti-li do čs. armády. Národní hlavní úřadovna ve Washington, D.C. oznamuje, že vláda Spojených Států nepřestala uznávati diplomatické a konsulární reprezentanty Českoslov. republiky v Americe a že jsou udržovány pravidelné diplomatické styky s prozatímní vládou v Londýně. Jest administrativně zjištěno, že memorandum pro všechny státní fedirele (1-177) jest tak rozšířeno, aby v sobě zahrnovalo, že každý registrant pro armádu Spoj. Států, který by se měl stát členem branné moci československá zařazen a býti do třídy II.-B. u svoji místní odvodní komise (Local Board). Tedy v případě tomto, i když se jedná o zařazeného, jde se jednati dle procedury vyznačené v memorandu všech státní fedirel, zaslaném (1-177) o nám místní odvodní komise jsou uváženy. To značí, že i registranti mohou vstupovati do československé armády a po přihlášení do této, po nutné verifikaci (skutečném zjištění), mohou býti zařazeni do třídy II.-B.
3. Není námitek proti vstupu do armády, mužů starších, neregistrovaných. Nezádní občanství Spoj. Států, ani nejsou prohlášeni za zběhy. Musí si občanství udržeti, prodložením povolení pobytu v cizině.
4. Vyslanectví obdrželo od Immigration and Naturalization Service (Department of Justice) tyto další informace:
Cizí státní občané připuštěni k pobytu v USA. na imigrační kvotové visum (státní resident) mohou žádati před opuštěním USA o Re-Entry Permit na předepsaných formulářích prostřednictvím lokálních imigračních úřadů.
O podrobnější informace nutno se obrátiti na čs. gen. Konsulát v New Yorku, Chicagu. Konsuláty: v Clevelandu, Pittsburghu.
Všichni cizí příslušníci a pobyt v USA. (imigrační, návratovní, tek zvané, studentské visum), kteří hodkají opustiti území USA. musí se vykázat úředním dokladem, že nedluhují Spoj. Státům žádné poplatky (income tax). Příslušné informace lze obdržeti u místních úřadů (Internal Revenue Office).
5. Ze všech podmínek mohou dobrovolníci vstoupit do čs. armády. Příjemci jsou muži morálně i tělesně zdraví ve věku 18-31 let, výjimečně mohou být přijímáni dobrovolníci i do 48 let, hlavně odborníci, jako kovodělníci, letečtí mechanici, telegrafisté a j.
Musí být schopni a ochotni pro službu v kterémkoliv podnebí. Protože československá armáda disponuje přesahem značným počtem důstojníků a poddůstojníků, mohou záložní důstojníci a poddůstojníci být přijati jako vojín, a právy a povinnostmi vojína.

American Defense Committee
CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
 4047-4049 WEST 26th STREET
 CHICAGO, ILLINOIS

Pokyny důvěrníkům - 2.

3. Ovšem hodnost, kterou nabyl v československé armádě, platí nadále do postupu a pořadí a jestliže se uvolní místo, může být dobrovolník opět zařazen v hodnosti, kterou nabyl dříve ve vlasti.

Přijímají se svobodní branci a z ženatých jen ti, kteří nečiní nároků na podpory šep a rodin.

Ti, kteří se hlásí zvlášť pro službu v letectvu, musí být nejen tělesně neobyčejně zdatní, ale vyžaduje se také znalost angličtiny, alespoň takového stupně, aby mohli sledovat školení. Musí mít patřičné vzdělání, a to alespoň ukončenou střední školu (High School). Vyjímky jsou přípustné u zvlášť inteligentních branců.

Československá armáda v Anglii (pozemní i letci) je vybavena jako armáda anglická a také plat našich vojáků je obdobný, jako v anglické armádě.

Dobrovolníci mohou se hlásit u všech československých konsulátů ve Spojených Státech, kde obdrží všechny potřebné informace.

Branný výbor ČNR. poskytne též ochotně informace, aby uměl vstoupit do Čs. armády, vykonán byl správnou cestou v souladu se zákony Spojených Států.

Jména a adresy zájemců ohlásí důvěrníci ČNR. na adr.:

Czechoslovak National Council of America
4049 West 26th Street
Chicago, Illinois.

Att.: O.V.

Důvěrníkům obranného výboru Českoslov. Národní Rady.

Bratře:-

Děkujeme Ti za práci v zájmu obrany naší vlasti Spojených Států a také za práci, kterou konáš pro osvobození Československé Republiky.

Prosíme Tě, abys nám posílal dle možnosti občas stručné zprávy, je-li to možno, aspoň jednou měsíčně a sice:

1. Jak konáte práci pro obranu Spojených Států ve své okolí? Co činíte pro zlepšení a zvýšení uvědomování lidu pro tuto službu?
2. Co konáš, aby příslušníci Čs. republiky splnili svoji povinnost vstupem do armády, buď americké neb československé?
3. Jaký jest zájem o tuto věc všeobecně?

Sdělujeme Ti, že dosud jsou platné všechny výnosy dle zákonů Spojených Států, tak jak Ti informace dříve byly zasílány. Nemáš-li je - napiš nám a obratem Ti je zašleme.

Úřady Spojených Států nečiní ani dnes překážek pro dobrovolný vstup do Čs. armády, jako armády spojenecké. Právě nyní odjíždí do Anglie letci z Americe zrození. Místní Local Board je sprostil vojenské povinnosti a nad to ještě připojil pěkný příspěvek v důsledku jejich vstupu do Čs. letectva. Tito dobrovolníci, před odjezdem do Anglie navštívili ještě Spojené Státy, dokonce již v uniformách Čs. letců.

Ač nestává překážek se strany úřadů USA, přece nutno jednat opatrně s ohledem na nacistické protivníky, aby nebylo známo, kolik dobrovolníků odjíždí.

Pro informaci Tobě sdělujeme: Nábor se nyní začal jevit silnějším počtem dobrovolníků, zejména letců a to v Americe školených. Odesílá již několik transportů z USA a z Kanady se hlásí stále noví dobrovolníci. Pro příští dva měsíce jsou již zaplánováni dobrovolníci ve slušném počtu, zejména studenti.

Pro podání informací zájemcům máš již pokyny. Podotýkáme, že do Anglie může být poslán dobrovolník do 41.-42 let starý. S výjimkou starší. Předpisy jsou velmi přísné, což potvrzuje rada dobrovolníků nepřijatých pro stáří vyšší, než pro zdravotní stav. Myslíme, že podmínky budou časem zmíněny.

Ústřední výbor při Č.N.R. pro obranné záležitosti - všichni členové přihlásili se dobrovolně do armády a procházejí, jako jiní dobrovolníci stejnou odvodní procedurou.

Jako pomůcku pro informace zájemců přikládáme, neb dodatečně zasíláme.

Proslovy pro předsedy spolků.- Proslovy pro rozhlas.- Proslov pro schůze od plk. O. Španíle - časopis "Naše vojsko".

Prosíme, abys nám brzy podal zprávu a sdělil nám své zkušenosti. Zašli jména zájemců o vstup do armády.

Nechť silná armáda Spojených Států a spojenecká armáda československá svojí osvědčenou statečností přinese světu vítězství demokracie, svobodu národům.

S bratrským pozdravem a s heslem:

"Z V Í T Ě Z Í M E"

Za výbor:

Jaroslav Zmrhal,
předseda Č.N.R.

Josef Martínek,
taj. Č.N.R.

Jaroslav Jelínek,
předseda výboru

Anthony Kužel,
jednatel výboru

V dokumentu je konstatováno, že vláda Spojených států nepřestala uznávat diplomatické a konzulární reprezentanty Československé republiky v USA a že jsou udržovány pravidelné diplomatické styky s prozatímní vládou v Londýně. Dále se uvádí: „Není nezákonné pro občany americké vstoupit-li do Čs. armády.“³⁰ Do československé armády mohli vstoupit i američtí občané registrovaní pro odvody do armády americké a také cizí občané, kteří měli povolen dlouhodobý pobyt na území USA. Pro vstup do letectva byly stanoveny věkové hranice 17 a čtvrt roku až 31 let pro piloty, 17 a čtvrt roku až 33 let pro střelce, pozorovatele a radiotelegrafisty a 18 až 42 let pro mechaniky. U pozemních jednotek byl stanoven věk možného vstupu do armády od 18 do 41 let. Americké úřady však povolovaly na základě žádosti i vstup osob starších 41 let, výjimečně až do 48 let věku (letečtí mechanici, telegrafisté atd.).

Zájemci o vstup do armády byli upozorněni na skutečnost, že v našich jednotkách v Angli je nadbytek důstojníků a ti, kdo mají důstojnickou a poddůstojnickou hodnost, mohou být přijati jako vojín. Podrobné informace podávaly konzuláty v New Yorku, Chicagu, Clevelandu a v Pittsburghu. V lednu 1942 byla výzva krajanům ke vstupu do čs. armády zveřejněna i v rozhlasovém vysílání. Obsah dokumentů branného odboru ČSNRA vycházel z dokumentu, který vydalo MNO

- 2-
5. Dobrovolníci nebudou přepravěni bez dohody s místním reprezentantem čs. vlády, kde takový jest.
 6. Přeprava bude obstarána jen pro dobrovolníky, kteří vyhovují shora uvedeným podmínkám přijetí, ale pro několik nevýcvičených přepravu v první instanci ponese Britská vláda s tyto budou na dobrovolníky, kteří si platí nebo zaplatili svoji přepravu, nemají nárok na náhradu výdajů. Manželky, děti nebo jiní potraty. Chce-li taková osoba doprovázet dobrovolníka na své vlastní útraty, musí požádat o potřebná vstupní visa do země určené normální cestou.
 7. 1. Zamýšlí se dobrovolník normálně poslati na Bl. Východ nebo do Spoj. Království, podle toho, co bude výhodnější vzhledem na loďní možnosti. Dobrovolníci nebudou však přepravováni na Bl. Východ bez dotázání se War Office, který zjistí, zda hlavní velitel na Bl. Východě je ochoten je přijmout.
Jestliže však Spoj. Království je výhodnější svojí polohou dobrovolník může být odeslán tam bez dotázání se War Office.
2. Nevýcvičení dobrovolníci budou odesíláni do Spoj. Království.
3. Dobrovolníci budou přepravěni dlouhou námořní cestou a nikoliv přes Kanadu či USA.
8. Nebude-li dáno opácné povolení pro ten který zvláštní případ, přeprava se bude konat na britských lodích, aby výdaje v cizích valutách se zmenšily na míru co nejmenší.
9. Dříve uvedená ustanovení se netýkají dobrovolníků pro civilní místa. Takovíto nebudou přijati bez zvláštního povolení.

Ministerstvo Národní Obrany.

Příl.k čj.1779-1/2.odd.1941.

Podmínky pro přepravu dobrovolníků do československých pozemních sil.

- I. Dobrovolníci, kteří mají být přepravěni, musí splnit tyto podmínky:
 - I. Musí mít vojenský věk, t.j. mezi 18 a 41.
 - II. Musí být schopni a ochotni pro službu v kterémkoliv podnebí.
 - III. Musí být československými státními příslušníky.
 - IV. Musí být britskými úřady pasové kontroly pokládáni za spolehlivé jak s hlediska politického, tak i bezpečnostního.
 - V. Před přepravou musí každý dobrovolník podepsat tento závazek: "Tímto prohlašuji a potvrzuji svým podpisem, že se dávám k dispozici československé vládě v zahraničí a že chci vstoupit do čs. armády v zahraničí, budu-li uznán schopným vojenské služby. Prohlašuji, že nastoupím vojenskou službu ihned, jakmile budu k tomu vyzván a že jsem ochoten jít kamkoliv budu poslán a sloužit v tom zařazení, jež mně bude dáno." Důstojník, který dává sankci k přepravě, musí mít dostatečné přesvědčení, že tento závazek bude splněn.
 - VI. Vedle shora uvedeného závazku, důstojníci a poddůstojníci, kteří chtějí vstoupit do čs. armády, musí podepsat tento závazek: "Tímto prohlašuji, že vzhledem k přebytku důstojníků a poddůstojníků v čs. armádě v zahraničí jsem ochoten sloužit jako voják, se všemi právy a povinnostmi vojína. Souhlasím s tím, že kterýkoliv příspěvek, na nějž moje rodina bude mít nárok, bude ve výši stanovené pro vojiny. Běhu na vědomí, že moje nynější hodnost nabytá v čs. armádě platí nadále co do postupu a pořadí." Tep, kdo není ochoten sloužit jako voják, nebude přijat byt i dříve měl vyšší hodnost.
2. Přijetí dobrovolníků budou ve vojenské službě ode dne jejich příchodu k čs. silám ve Spoj. Království nebo na Bl. Východě a od tohoto dne budou vyřazeni. Každý dobrovolník po svém příjezdu do Spoj. Království nebo na Bl. Východ, než nastoupí vojenskou službu, projde odvodním řízením, jak je předepsáno čs. předpisy, aby bylo vyhověno čs. právu.
3. Dobrovolníci, jejichž rodiny bydlí v nepřátelském nebo nepříteli obsazeném území nebo kdekoliv jinde mimo sterlingovou oblast, obecně nebudou moci zasílat svým rodinám rodinný příspěvek a nebudou mít na něj nárok, leč že rodiny bydlí v neutrální zemi od 3. září 1939 a nezměnily zemi svého pobytu od tohoto dne. Dobrovolníci musí být v tomto smyslu varováni před přepravou. Sterlingová oblast, o níž se shora jedná, se definuje takto Spojené Království a kterákoliv část dominií Jeho Veličenstva (s výjimkou Kanady, Newfoundlandu a Hong Kongu), kterékoliv území, nad nímž byl Jeho Veličenstven přijat mandát jménem Společnosti národů a je vykonáván vládou Jeho Veličenstva ve Spoj. Království nebo v kterémkoliv Dominiu, kterýkoliv Protektorát nebo Protected State, Egypt, Anglo-Egyptský Sudan, Belgické Kongo a Ruanda Urundi, Francouzské Svobodné Kolonie, Island a Ferojské ostrovy.
4. Ženatí dobrovolníci, jejichž rodiny jsou mimo sterlingovou oblast, ale měli by nárok na rodinný příspěvek podle zásad uvedených v par. 3. shora, nebudou přijímáni, leč ve velmi výjimečných případech.

v Londýně pod č. j. 1799-102 odd. 1941 *Podmínky pro přepravu dobrovolníků do československých pozemních sil* podepsaného plk. Chodským.³¹ Všichni, kdo se přihlásili ke službě v čs. armádě, museli podepsat dvě prohlášení. První o tom, že budou vykonávat službu kdekoli, kam budou posláni, a v jakémkoli zařazení. Druhé prohlášení znamenalo ochotu sloužit jako vojín se všemi právy a povinnostmi vojína bez ohledu na stávající dosaženou hodnost. Bez podpisu těchto prohlášení nemohli být dobrovolníci do čs. armády přijati. Pro lepší informaci zájemců o vstup do čs. zahraniční armády rozšiřovaly obranné výbory informace o teritoriálním rozdělení působnosti československých konzulátů na území Spojených států, kterou vydal velvyslanec Vladimír Hurban. S dobrovolníky, kteří se rozhodli nastoupit do čs. zahraniční armády, se slavnostně loučili představitelé obranných výborů v místech jejich pobytu. Informace o těchto akcích byly zveřejňovány a popularizovány v krajském tisku.

<u>Teritoriální rozdělení působnosti skutečných konzulátů Čs.R. v USA.</u>	
<u>Úřad a adresa:</u>	<u>Státy:</u>
1./ Generální konzulát Chicago, 330 South Wells Street	Arizona, California, Colorado, Idaho, Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Minnesota, Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, North Dakota, Oregon, South Dakota, Utah, Washington, Wisconsin, Wyoming, Alaska, Hawaii, Philippine Islands.
2./ Konzulát Cleveland, Ohio, 1900 Euclid Avenue	Kentucky, Michigan, Ohio.
3./ Generální konzulát New York, 1440 Broadway-40th New York, N.Y.	Connecticut, Florida, Georgia, Massachusetts, Maine, Maryland, New Hampshire, New Jersey, New York, North Carolina, Rhode Island, South Carolina, Vermont, Virginia a tyto okresy státu Pennsylvani: Adams, Berks, Bucks, Cumberland, Chester, Dauphin, Delaware, Franklin, Lancaster, Lebanon, Lehigh, Montgomery, North Hampton, Perry, Philadelphia a York. Osady: Porto Rico, Virgin Island.
4./ Konzulát Pittsburgh, Penn. 1718 Investment Building, 239 Fourth Avenue	Alabama, Arkansas, Delaware, Louisiana, Mississippi, New Mexico, Oklahoma, Pennsylvania (mimo okresy přidělené gen.kons. v New Yorku) Tennessee, Texas, West Virginia.
5./ Konzulární oddělení čsl. velvyslanectví Washington, D.C. 2349 Massachusetts Ave. N.W.	Washington, D.C.

 American Defense Committee
 OF THE
ECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
 4047-4049 WEST 26th STREET
 CHICAGO, ILLINOIS

Chicago, 18. března 1942

National Alliance of Bohemian
Catholics and Czech Catholic
Union of Sokols

JOSEPH MARTINEK
Secretary
Czechoslovak National Council
Rep. Federation of American
Labor Gymnastic Unions

VLADIMÍR MAUDER
President
Federation of American
Czechoslovaks of Texas

American Sokol Union:

JARKA JELINEK
O. KUDRNOVSKY
RUDOLPH MILLER

Legionnaires:

LOUIS DIVINA
BRETISLAV JONAS

Slovak Gym. Union Sokol
of U. S. A.:

KAROL BEDNAR

Br. Karel M. Prchal,
2419 - So. Scoville Ave
Berwyn, Illinois

Bratře:-

V pondělí 23. března 1942 rozloučí se s námi
několik dobrovolníků, kteří odcházejí do
československé armády.

Rozloučení provedeno bude o schůzi odbočky
"Česká Kalifornie" ČNS v budově školy "Vojta
Náprstek", 26tá ul. a Homan Ave. v 8 hodin
večer, v týž den.

Zveme Tě srdečně.

S krajským pozdravem a s heslem: "ZVÍTĚZÍME"

za

Obranný výbor ČNR:

Jaroslav Jelínek
předseda

A. Prchal
jezinec

Krajanské organizace věnovaly některým jednotkám československé armády, které vznikly v průběhu války v Anglii a později i v SSSR, bojové prapory.

Oddilu kanonů proti útočné vozbě v Anglii věnovalo bojový prapor České národní sdružení v Americe. Fotoarchiv VHA Praha.

Bojový prapor 2. pěšího pluku v Anglii, který věnovaly okresy New Jersey, Penna a jižní sbory Slovenského národního sdružení. Fotoarchiv VÚA-VHA Praha.

Americká obec sokolská věnovala bojový prapor 1. dělostřeleckému pluku v Anglii. Fotoarchiv VÚA-VHA Praha.

2. pěšímu pluku v Anglii věnovaly bojový prapor Národní svaz českých katolíků a Sdružení amerických Čechoslováků v Texasu. Fotoarchiv VÚA-VHA Praha.

Winston Churchill při návštěvě čs. jednotek před bojovým praporem 1. dělostřeleckého pluku v Anglii.

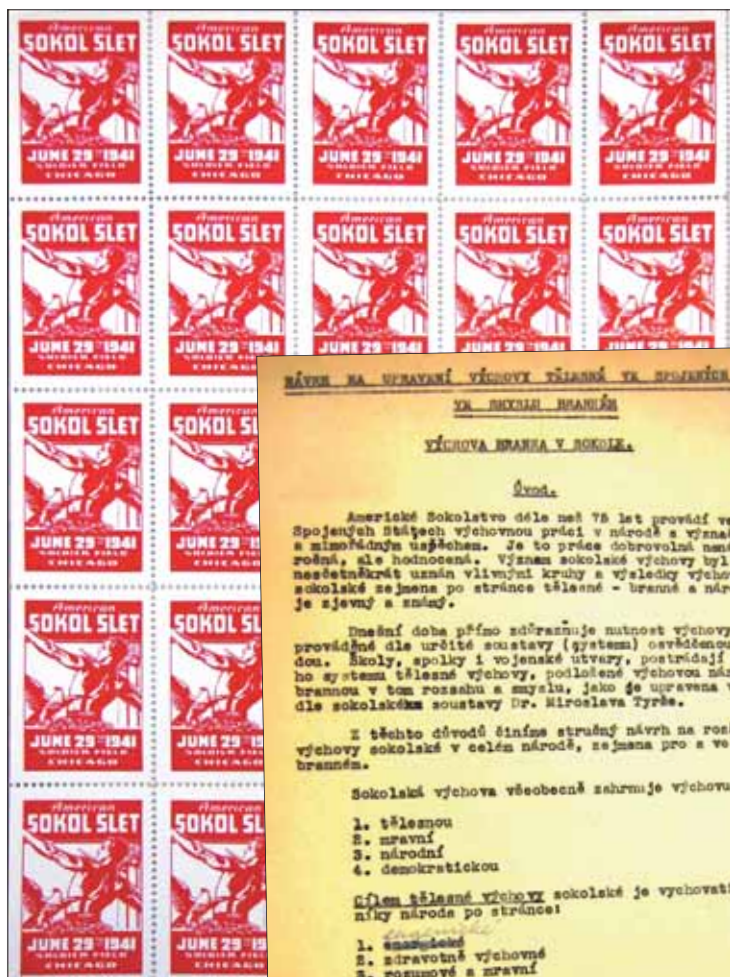
Významnou pomoc ČSNRA ve všech oblastech její činnosti poskytovaly krajské organizace amerického Sokola. V červnu roku 1941 se konal v Chicagu slet Sokola, který byl využit k propagaci pomoci krajanů čs. zahraničnímu odboji. Sletu se zúčastnily významné osobnosti politického a veřejného života Spojených států i představitelé čs. zahraničního odboje v čele s velvyslancem V. Hurbanem a plk. gšt. Španielem. Ve prospěch pomoci čs. zahraničnímu odboji byly využity i finanční prostředky získané prodejem známek vydaných při příležitosti sletu. Veškerá činnost v Sokole směřovala i k branné přípravě členů. V tomto duchu dokonce upravily sokolské organizace obsah celé výchovné práce. Byl zpracován *Návrh na upravení výchovy tělesné ve Spojených státech v smyslu branném*, podle kterého všechny organizace důsledně postupovaly.³²

Všesokolského sletu se zúčastnili čs. velvyslanec v USA Vladimír Hurban (na fotografii v bílém saku a s tmavou kravatou) a plk. gšt. Oldřich Španiel (na fotografii vpravo v brýlích a s motýlkem). Fotoarchiv VÚA-VHA Praha.

Cvičení dorostu chicagského Sokola. Fotoarchiv VÚA-VHA Praha.

Poštovní známky vydané při příležitosti všesokolského sletu.

NÁVRH NA UPRAVENÍ VÝCHOVY TĚLESNÉ A SPRÁVNÍ BRANNÉ

VR. DRUKEM. HNANÍM

VÝCHOVA BRANNÁ V SOKOLU.

Úvod.

Americké Sokolstvo dále než 75 let provádí ve Spojených Státech výchovnou práci v národě s význačným a mimořádným úspěchem. Je to práce dobrovolná, nadšená, ale hodnocená. Význam sokolské výchovy byl nespočetněkrát uznán vlivnými kruhy a výsledky výchovy sokolské zejména po stránce tělesné - branné a národní je zjevný a známý.

Dnešní doba přímo sděluje nutnost výchovy tělesné prováděné dle určité soustavy (systemu) osvědčenou metodou. Školy, spolky i vojenské útvary, postrádají jednotného systému tělesné výchovy, podložené výchovou národní a brannou v tom rozsahu a smyslu, jako je upravena výchova dle sokolského soustavy Dr. Miroslava Tyrše.

Z těchto důvodů činíme stručný návrh na rozšíření výchovy sokolské v celém národě, zejména pro a ve myslu branném.

Sokolská výchova všeobecně zahrnuje výchovu:

1. tělesnou
2. mravní
3. národní
4. demokratickou

Cílem tělesné výchovy sokolské je vychovat přibližně národa po stránce:

1. smyslové
2. zdravotní výchovné
3. rozumové a mravní
4. estetické
5. praktické
6. národohospodářské
7. branné

Zásady branné výchovy.

Branná výchova je zařazena v rámci sokolské tělesné výchovy, k níž se pojí výchova mravní a duševní.

Výchova branná je pravidelně prováděna všemi příslušnými jednotkami sokolských (dospělým členstvem, dospívající mládeží i nejmladší mládeží), kteří pravidelně cvičení navštěvují.

Výchova branná je obdařena ve všestranném výcviku tělesném se zřetelom na vyjádření všelobného a výchovného i upevnění mravních hodnot každého jednotlivce. Tato výchova značí směřování národních sil.

(2)

Tělesné cvičení sokolské směřuje k povznesení sil národa a získání hodnoty plynoucí z něj ve prospěch národa.

Tělesné cvičení jsou prostředkem ke zvýšení zdravotnosti, pracovitosti, hospodářské schopnosti, mravní statečnosti národa a brannosti.

Význam branné výchovy.

Dr. Tyrš, zakladatel Sokolstva praví: "Na bojištích se nerozhoduje osud národů, ten je již rozhodnut před bojem. Jen národ zdravý - tělesně branný je!" T. G. Masaryk, vědec-myslitel prohlašuje: "Každý z nás, každý opravdový muž musí být chrabrý, ušlechtilý, k obranné válce připravený."

Sokolstvo věrně ideálům našich zakladatelů o míru nechce připravovat válku, ani budit válečnou náladu, ale svoji výchovou vády je připravuje na obranu své země.

V duchu vlasteneckém naše se výchova sokolská dle hesla: "Faše tuž vlasti služ!" V tom je síla ideje sokolské: prospěti národu, své vlasti Spojených Států, a být připraveni v každé době chránit volnost a svobodu naší země, proti každému nepříteli vnitřnímu i vnějšmu.

Výsledky sokolské výchovy.

Sokolstvo sdružení v Americké obci sokolské v této válečné době právě jako v minulosti dalo své velkorysosti sílu a schopnosti do služeb své vlasti. Spojeným Státům a občanské plnilo a plnit bude věrně a čestně. Výchovu tělesnou, duševní a mravní provádí Sokolstvo ve S. S. úspěšně dle třicetileté tradice.

Tato snaha i práce Sokolstva je po shledání oceněna příslušnými kruhy. Členstvo své občanské povinnosti řádně kladá a tělesně výchovu sokolskou byla mnohokrát důkazem schopnosti i statečnosti branné v útvarech vojenských, k čemuž sloužila předvojenská příprava v tělocvičnách, jejíž výsledky jsou zdravě vyvinuté tělo, síla, obratnost, odvaha, inteligence a láska k vlasti.

Zdůraznění branné výchovy v Sokolu.

Americká obec sokolská zděruje důležitost výchovy branné a upozorňuje jednoty a šupy i občanstvo, aby věnovaly zvýšenou pozornost a péči tělesné výchově v tomto směru neboli:

Sokolstvo je organizací národní, je organizací výchovnou, a válečná doba ukládá sokolstvu určité povinnosti k národu a vlasti.

První dvě strany návrhu úpravy tělesné přípravy v sokolských organizacích v USA.

Od podzimu 1941 sledovali krajané v USA se zvláštní pozorností tragické události v protektorátu. Tisková služba ČSNRA šířila informace o teroru německých okupantů po nástupu R. Heydricha na místo zastupujícího říšského protektora. Počátkem června 1942 se v krajanském tisku objevily zprávy o atentátu na Heydricha. Dne 10 června 1942 oznámili Němci celému světu ve zvláštním komuniké vyhlazení Lidic. Ve velmi krátkém čase se podrobnosti o nacistickém zločinu dostaly do celého světa a vyvolaly obrovskou vlnu odporu. Velký ohlas vyvolal tento zločin především ve Spojených státech amerických. Lidice se staly symbolem zločinnosti německého fašismu na celém světě. Shodou okolností zaslala ústředna Československého národního sdružení v Americe tři dny před lidickou tragédií otevřený dopis prezidentu Edvardu Benešovi do Londýna. Protestovala v něm proti teroru nacistů v protektorátu a požadovala potrestání vrahů bombardováním německých měst spojeneckým letectvem za účasti našich letců. Zároveň představitelé sdružení ubezpečili Beneše všestrannou podporou až do osvobození Československa.

Dne 12. července 1942 se nedaleko Chicaga v městečku Stern Park Gardens konala demonstrace, které se zúčastnilo více než 50 000 osob. Na památku lidické tragédie bylo rozhodnuto o změně jména městečka na Lidice. Jako hlavní řečník vystoupil na demonstraci známý americký státník Wendell Wilkie, který v roce 1940 kandidoval dokonce v prezidentských volbách proti F. D. Rooseveltovi. V roce 1942 byl vůdcem republikánské opozice v americkém parlamentu.

SATEL. 5c
CHICAGO AND SUBURBS
For Art of March 5, 1939.
DAY, JUNE 7, 1942. ČÍSLO — NO. 38

ILA PRCHÁ

OTEVŘENÝ LIST
poslaný Ústřednou Českého Národního Sdružení v Americe prezidentu Dr. Eduardu Benešovi v Londýně

Pane presidente: — Ústřední Výbor Českého Národního Sdružení v Americe u příležitosti tragických událostí ve staré vlasti zasílá Vám a Vaší vládě následující projev:

V dnešních dnech, kdy spojuje nás po celé širé Americe nezlomná a vroucí láska k domovině i k naší Americké demokracii stupňuje se také spravedlivý hněv a žhavá nenávisť k vrahům, kteří zloupili, pokorili a utlačili domovinu za mořem a kteří barbarským způsobem vraždí nevinné oběti a páchají zvěrstva na bezbranných lidech, aby ukojili svou krvelačnou bestialitu a vyvraždili národ dříve, než bude moci osvobozený lid trestati tyto zločiny, nemající příkladu v dějinách lidstva. Protestujeme proti tomuto nelidskému vraždění našich bratrů a sester v Čechách a na Moravě a voláme po odvetě.

Navrhujeme ča. vládě v Londýně, aby odpověděla na tato zvěrstva okamžitou odvetou a trestala vrahy svého národa tím, že by za každé další popravy zpusťovala německá města svými hrdinnými letci, kteří v rámci armády Spojených Národů, hlavně Velké Británie, bojují za svobodu všech národů. Necht' si vládní a vojenské kruhy vymohou od anglické vlády taková opatření, která by byla odplatou, již nyní za páchaná zvěrstva a která by zároveň byla výstrahou německým vrahům v budoucnosti, že za každé vraždění nevinných lidí zničeno bude německé město do základů! Tak nejlépe pomstěna bude smrt 243 mužů a žen, kteří stali se obětí nacistické zbláznlosti v posledních dnech.

Skláníme se v úctě před těmito mučedníky národa doma a uctíváme jejich památku obnovením slibu věrnosti, který jsme Vám dali, pane presidente, na počátku našeho osvobozovacího boje a který u příležitosti těchto tragických událostí si znovu připomínáme:

“České Národní Sdružení v Americe, věrno svým tradicím z první akce odboje, zdraví ve Vás nositele odkazu Masarykova a Štefaníkova a vůdce světové akce zahraničních Čechoslováků k znovudobytí svobody Československa ve svobodné Evropě. Co američtí občané, slibujeme Vám, že v tomto zápase, v němž se rozhodne nejen o dalším osudu Československa a evropské civilizace, ale i o bezpečnosti naší americké vlasti, budeme Vás podporovati všemi silami a všemi zákonnými prostředky, pokud naše nešťastná, porobená, mučená otčina, kterou právě nyní více milujeme než kdy jindy, nebude zbavena tyranie nazismu a navrácena do svazku volných národů Evropy. Jako američtí občané budeme se snažiti, aby v tomto spravedlivém zápase stála s námi, jako dosud, celá demokratická a svobodomilovná Amerika, jejíž tradice i historie, právě tak jako tradice a historie československého národa, jsou protkány odporem k útlaču, bezpráví a krivdě a láskou k ideálům svobody, demokracie a lidskosti. Tyto ideály americké vlasti i země otců, ideály Masarykovy a Lincolnovy, žádná tyranie, žádná temná moc světa nepřemůže a nezničí. Za nimi půjdeme ve společném boji k společnému vítězství!

Za Ústřední Výbor Českého Národního Sdružení v Americe:

Adolf Kačer,	Václav Šimaner,	Vincenc Vrdský,
předseda	pokladník	tajemník

V reakci na bestialitu Němců a utrpení českého národa ve svém vystoupení na demonstraci mimo jiné řekl: „Protože vrah Heydrich byl zabit, Lidice žijí. Protože lidické svítilny zhasly, rozsvítí se plamen, který nikdy nezhasne. Všude a zejména ve Spojených státech severoamerických roste vlna tvrdého, neúprosného odhodlání. Dokud se dějí v jiné zemi věci, jako bylo zničení Lidic a zavraždění Lidických, nemůžeme se zastavit, dokud si nebudeme jisti, že Němci nemohou opakovat podobné zvěrstvo také u nás.“³³

V průběhu demonstrace byl odhalen také pamětní kámen, který se stal místem pietních vzpomínek. Na památníku je nápis: „Lidice v Československu byly zničeny barbary, avšak budou žít navždy v srdcích všech milovníků svobody. Tento pomník postavil svobodný lid americký v Lidicích, Illinois.“

Při této příležitosti byl čten též zvláštní dopis amerického prezidenta Roosevelta a zvláštní prohlášení učinili americký ministr Gordell Hull, americký ministr námořnictva Knox a britský ministr zahraničí Eden. Prezident Roosevelt ve svém dopise napsal: „Dne 10. června 1942 oznámila nacistická vláda vraždu jména Lidice. Nebyla zničena jen malá česká dědinka, byli zavražděni muži, ženy a děti byly rozptýleny, uvězněny nebo zabíjeny. Lidice měly být smazány na věky. Měly být vymýceny z dějin a zapomenuty navždy. Osvícení občané malé osady americké osvojili si jméno Lidice. Místo vraždy Lidic, jak si Němci přáli, dostalo se Lidicům nového zrození.“³⁴

Tragédii Lidic připomínaly po celých Spojených státech články v tisku, rozhlasové relace a také tisíce plakátů a jiných tiskovin.

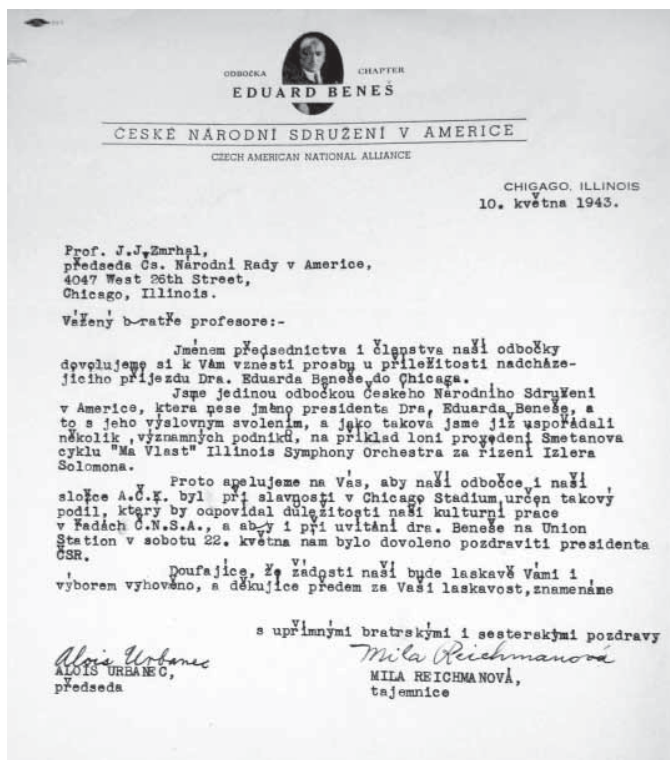
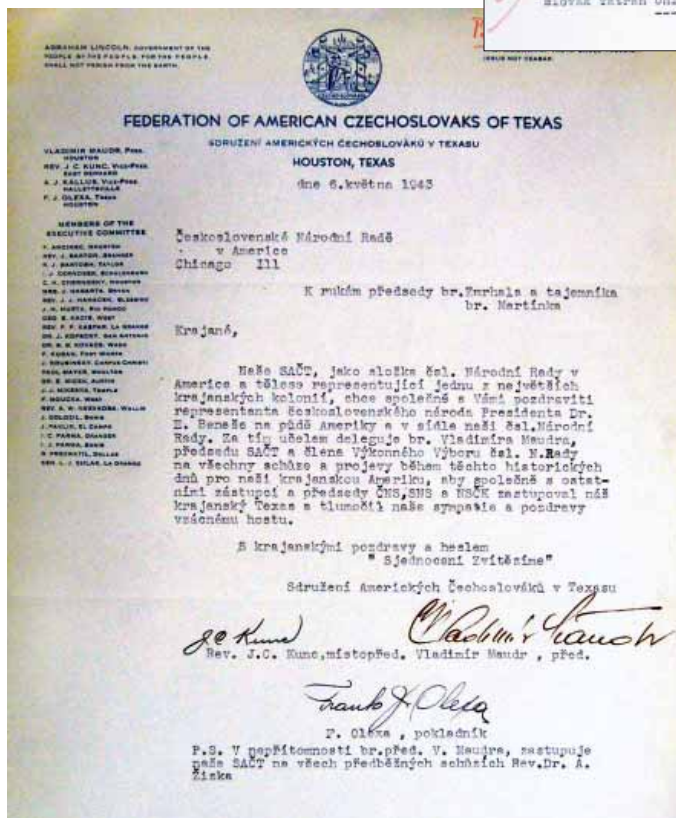

Fotoarchiv VÚA-VHA Praha.

Časopis Svornost
informoval o aktivitách
slovenských separatistů
proti návštěvě E. Beneše
v USA.

*Pracovní plán řazení krajských
organizací v průvodu k přivítání
E. Beneše.*

Dne 14. května 1943

Př. Milá Reichmanová, tajemnice
Odborka Edvard Beneš ČHS.,
1502 West 26th Street
Chicago, Illinois

Vážení:

Uznávající plně Vaši velmi cennou práci pro naši společnou věc, rádi vyhovujeme Vašemu přání oslovit presidenta Beneše jménem Vaší odborky na všetrhu v sobotu 22. května v 8 hod. večer v Hotelu Windermere.

Prosíme, abyste laskavě osobně dojednali s námi podrobnosti. Musíme věšet kdo proslov pronese.

S bratrskými pozdravy a heslem

Zvěřujeme:

ČESKOSLOVENSKÁ NÁRODNÍ RADA V AMERICE

Josef Martinek
výkonný tajemník

J. J. Zarbal
předseda

ČESKOSLOVENSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
CZECHOSLOVAK INFORMATION SERVICE
Telephone: COLUMBUS 5-1914
1790 Broadway New York

8. mája 1943.

Pán Jozef Martinek,
4049 West 26 Street,
Chicago, Ill.

Milý priateľu:

Po svojom návrate z Chicago som našiel už vec hotovú pokiaľ sa týka cesty do Chicaga a bola urobená po dohode štátneho departmentu s vyslanectvom. Plány naše, ako sme o tom hovorili, to trochu mení a nedá sa v tom nič meniť, pretože vlak, ktorým sa pôjde je jediný, ktorý nemá Observation Car a zvláštny voz bude k tomuto vlaku pripojený tak, aby sa ináč nemohol nikto do neho dostať.

Stav je tento: bude sa cestovať z New Yorku 21. na New York Central vlakom The Commodore Vanderbilt, ktorý odchádza o 4:20 P.M. a príde do Chicaga, myslím, 9:20 alebo 9:30 ráno 22. na La Salle Street Station. Veď s privítaním si teda podľa toho zariadte.

Tvo
[Signature]

DrP-RK

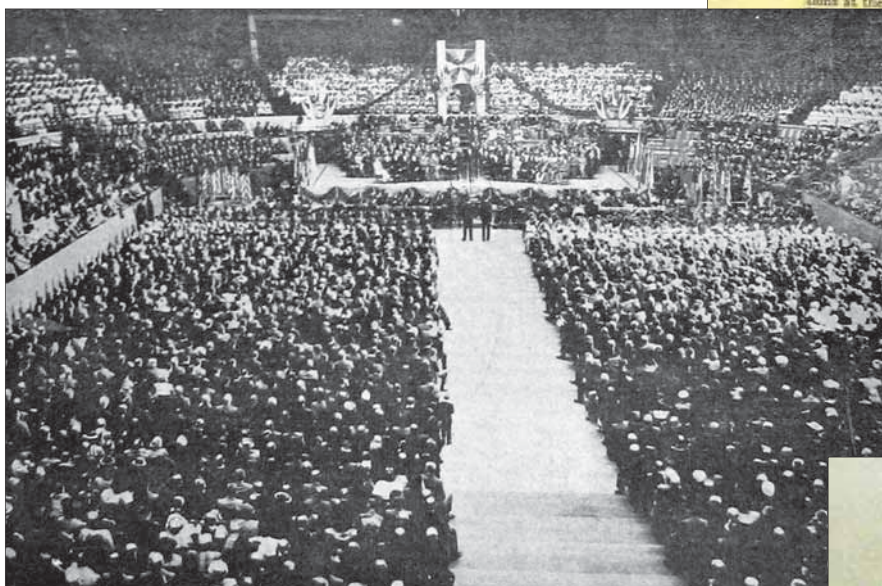
Edvard Beneš navštívil Chicigo v doprovodu plk. O. Španiela, J. Papánka, osobního tajemníka E. Táborského a osobního tajemníka J. Smutného dne 22. května 1943. Slavnostního přivítání delegace se zúčastnilo 150 000 lidí. Krajanský tisk podrobně informoval o výsledcích jednání Beneše s prezidentem USA Rooseveltem, senátory a dalšími významnými představiteli administrativy Spojených států. Souběžně byly zveřejňovány i výsledky dosavadní pomoci krajanů s výzvou k jejímu rozšíření.

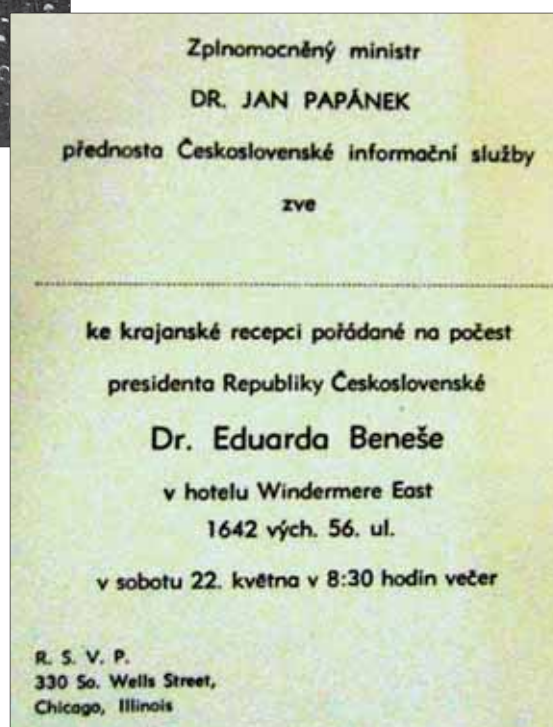
Přivítání E. Beneše v Chicagu.

Velkou pozornost návštěvě E. Beneše věnoval i americký tisk.

Fotografie z průběhu návštěvy E. Beneše v Chicagu zveřejněná v časopise Denní hlasatel.

Pozvánky na akce organizované v průběhu návštěvy E. Beneše v Chicagu.

V létě roku 1943 se v krajařském i v americkém tisku objevily zprávy o plánované cestě Edvarda Beneše k podpisu připravované československo-sovětské smlouvy. Tyto informace vyvolaly rozporuplné reakce v řadách slovenských krajanů. Koncem října 1943 se konal kongres Slovenské ligy, jejíž představitelé podporovali po celou dobu války Tisův režim na Slovensku. Vzhledem k vývoji situace na frontách a k postojům Spojených států již v této době nemohli otevřeně vystupovat proti obnovení Československa. Otevřeně však odsuzovali jednání Beneše se Stalinem. Za hlavní podmínku jejich podpory obnovení Československa považovali zaručení autonomie Slovenska. Naopak představitelé Slovenského národního sdružení vítali podpis dohody a považovali ji za hlavní záruku státní suverenity Československa po osvobození.

Velmi ostře proti podpisu československo-sovětské smlouvy vystupovala také protibenešovská skupina v Argentíně, která svoje názory průběžně publikovala v časopise Jihoameričan.

Průběžně o přípravách a návštěvě E. Beneše v Moskvě informoval nejrozšířenější krajařský časopis Svornost.

Rusko - československá smlouva bude zahrnovat klausuli, die niž jiné země, jako Polsko, které sousedí s Ruskem, budou moci za stejných podmínek přistoupiti k alianci. Tato klausule vede k naději, může znamenati vyřešení rusko-polské diplom. mezi oběma zeměmi panuje zmiňené korespondent lon

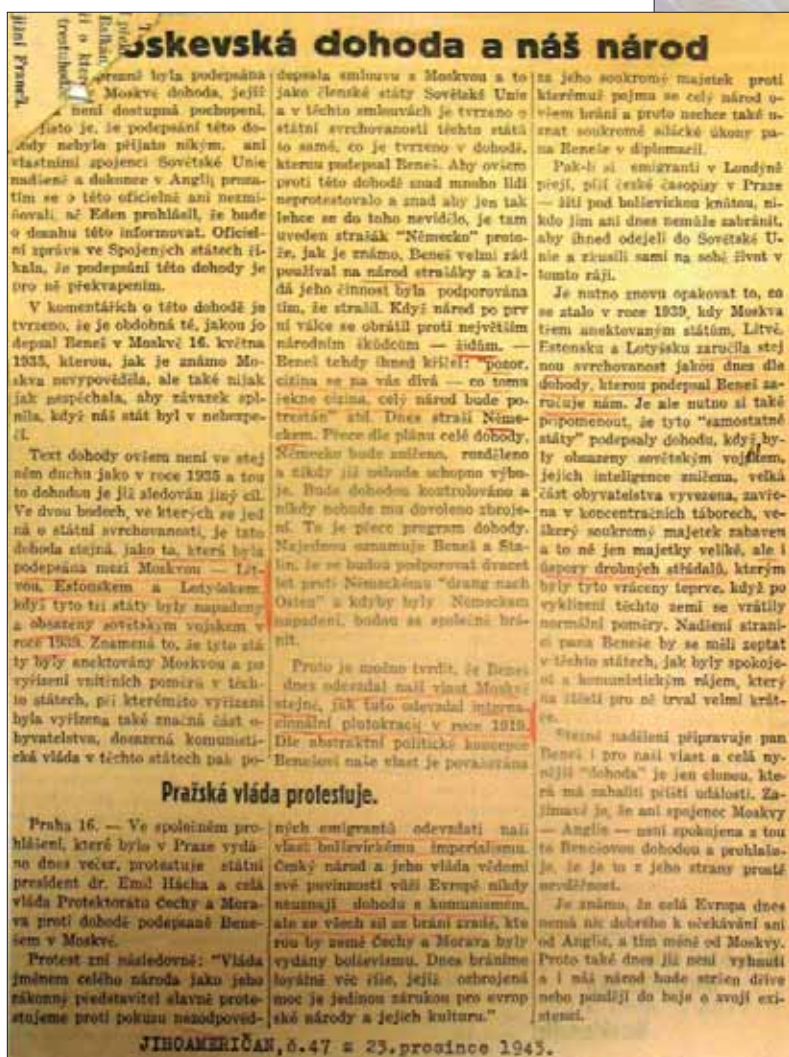

Základní informace o obsahu čs.-sovětské smlouvy přinášel americký tisk ještě před jejím podpisem.

Slovenské národní sdružení zorganizovalo na počest přijetí smlouvy Všenárodní ples.

Za zradu národa bylo podepsání čs.-sovětské smlouvy označeno v rozsáhlém článku v časopise Jingoamericano, který vycházel v Argentině.

Edvard Beneš si po celou dobu války uvědomoval význam všestranné pomoci československému exilu, kterou Československá národní rada v Americe organizovala a koordinovala. Využil každé příležitosti, aby krajanům poděkoval. Svědčí o tom i osobní dopisy, které ČSNRA od Edvarda Beneše obdržela.

Fotografie E. Beneše v exilu.
Fotoarchiv VÚA-VHA Praha.

114-116, PARK STREET,
LONDON, W. 1.
TEL. MAYFAIR 9721-6.

V Londýně, dne 1. srpna 1940.

Drazí krajané,

děkuji za projev národní solidarity a oddanosti k naší vlasti. Čím větší je nesvoboda našeho lidu doma, tím více musí vlast spoléhat na věrnost, vytrvalost a obětavost soukmenovců amerických. Zbývá ještě vykonati veliký úkol a jsem pevně přesvědčen, že krajané v zámoří přispějí k tomu všemi silami. Díla amerických Čechoslováků v tomto zápase bude vždycky vzpomínáno s vděčností v osvobozené vlasti.

S přáním zdu a srdečným pozdravem všem

Váš oddaný
Edvard Beneš

Československé Národní Radě

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

V Londýně dne 15. prosince 1941.

Vážené pánové,

děkuji Vám za projev oddanosti osvobodovacímu boji, do jejíhož alužeb vstupuje nyní i Vaše velká, demokratická země. Bije se nyní za stejné ideály svobody a lidskosti. Bestiální útok, jehož obětí se stala po řadě krvavých sločinnů i Vaše velká země, sjednotil všechny občany do jednoho řádu, který je odhodlán jíti do krajních důsledků a vyhledati slo totalitarismu, sužující lidstvo všech kontinentů. Společný postup, neslomná vůle a vytrvalost spojenců je absolutní zárukou blížícího se vítězství.

Drazí krajané! Váš oddaný a věrný
Váš práce: věrně Vám sloužící
oddaný

Československá Národní Rada
v Americe,
Chicago /Ill./.

Edvard Beneš

7. června 1943.

SELOVAK LEGATION
WASHINGTON, D.C.

Drazí přátelé:

Před odjezdem ze Spojených Států, kde se mi dostalo tak srdečného přijetí od presidenta Roosevelta, od vlády a od obyvatelstva, prosím, abyste přijali mé nejúprimnější díky za Vaši vytrvalou práci, kterou konáte ve prospěch československého lidu trpícího dnes pod brutálním režimem nacistickým. Vy všichni, Češi i Slováci, kteří jste stáli s námi od samého začátku naší druhé zahraniční akce, můžete dnes hrdě konstatovat, že Vaše a naše práce byla úspěšná. Československá samostatnost je dnes mezinárodně již plně zajištěna.

Prosím Vás však všechny, věnujte i nadále všechny své síly práci na dosažení co nejrychlejšího vítězství nad nacismem, neohlízejte se na uměle vyvolávané problémy, ale každý na svém místě konejte pozitivně svou práci, abyste tak co nejúčinněji přispěli k vítězství zbraní Spojených Států, Spojených Národů a Československa.

Československé Národní Radě
v Chicagu, Illinois.

Děkuji Vám všem ještě jednou za Vaši velkou práci
a prosím, abyste tlumočili tyto mé díky všem složkám
Československé Národní Rady.

S úpřímým pozdravem

Váš

Klement Benes

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

V Londýně dne 16. června 1943.

Vážení pánové,

děkuji Vám srdečně za projev, který jste
mně zaslali ze schůze, konané na počest prvního výročí
Lidic.

Jak jsem již několikrát ve svých projevech
zdůraznil, Lidice jsou nám pobídkou k vrcholnému vypětí
sil před blížícím se vítězstvím, které vrátí svobodu naší
rodné zemi a dá jejímu statečnému lidu zadostiučinění za
všechny krivdy, jež byly na něm spáchány.

S přáním zdaru Vás srdečně pozdravuji.

Váš oddaný
Klement Benes

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

V Londýně dne 3. listopadu 1943.

Československá Národní rada
v A m e r i c e .

Milí přátelé,

Posílám Vám srdečný dík za blahopřání, které
jste mi zaslali k 25. výročí založení naší republiky.

Souhlasím s Vámi, že od loňského roku síla
spojenců vzrostla neobyčejnou měrou a že úspěchy, jichž
bylo dosaženo zejména v poslední době na všech frontách
zasadily našim nepřítelům tak osudné rány, že jejich
válečný stroj se zapotácel a den ode dne slábne.

Myslím, že máte pravdu, když věříte, že příští
28. říjen bude již oslavován ve znamení spojeneckého
vítězství. Vše tomu nasvědčuje; nutno proto vytrvat
houževnatě v činnosti až do konce. Jsem přesvědčen, že
konáte dobrou, pozitivní práci, a přeji Vám, aby byla
i nadále korunována zdarem.

S přáním úspěchů Vás srdečně pozdravuji.

Váš upřímně oddaný

Československá národní rada
v A m e r i c e,
C h i c a g o .

Klement Benes

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

V Londýně dne 21. září 1944.

Vážení pánové,

děkuji vám za Váš projev ze dne 14. září
1944, v němž vyslovujete radost a uspokojení nad hrdým
bojem našich vojáků na Slovensku.

Utvrdzuje nás to všechny v nejpevnější víře
v brzké osvobození Československa za svorné spolupráce
a jednotícího úsilí Čechů, Slováků i Podkarpatských Rumů.

S přáním zdaru Vás srdečně pozdravuji.

Váš oddaný
Klement Benes

Československá národní rada
v A m e r i c e,
1049 West 26th Street,
C h i c a g o, Illinois,
U. S. A.

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

V Londýně, 21. února 1945.

Vážení přátelé,

Právě před 6 lety jsem přijel mezi Vás do Spojených států. Bylo to v době naší státní a národní pohromy. Hned jsme se začli připravovat na boj pro znovuzískání ztracené svobody. Vy ve Spojených státech jste nám byli v těchto kritických dobách jednou z nejpevnějších opor, činili jste tak s velkou láskou a oddaností ke své staré vlasti, zachovávající současně věrnost a loyálnost své vlasti americké a věduce, že jen jako dobří Američané můžete zachovati pocit věrnosti Československu.

Pomáhali jste nám morálně, politicky i hmotně. Přispěli jste tak k tomu, abychom se po těžkých dobách nyní mohli vracet domů do osvobozené vlasti. Očekávají nás další těžké úkoly : znovuvybudování svobodného československého života, jenž byl tak záměrně našimi

Československé Národní radě

v Chicagu.

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

- 2 -

nepráteli ničen.

Bezprostředně před svým odchodem z Londýna mluvil jsem domů, co a jak bude dále a zdůrazňoval jsem, že nyní si náš lid převezmé sám zodpovědnost za další vedení československých věcí. Tím se současně uzavírá kapitola Vaší účasti na československé osvobozovací akci. Končíte ji důstojně a já Vám tímto vyslovuji srdečné díky za vše, co jste znova v této válce pro svou starou vlast vykonali. Znáje Vás, jsem pevně přesvědčen, že se tím neskončil Váš zájem o Československou republiku. Vaše práce půjde dále. Ale přizpůsobí se novým poměrům a bude se proto postupně měnit. Druhý odboj končí opět vítězstvím a Vy budete svoji lásku projevovati hmotnou pomocí trpícím našim lidem a šířením naší kultury ve své nové vlasti.

Osvobozený národ přebírá vedení svých politických záležitostí do vlastních rukou. Potrvá však delší dobu, než se úplně zotavíme z nepřátelské okupace, dlouhá léta trvající. Němci a Maďaři vykradali naši republiku a její občany. Mnohé naše obce jsou zničeny, naše přírodní bohatství vypotřebováno a náš lid ožebračen. Vaše pomoc, milí američtí krajané, československým sirotkům, vdovám a všem obětem nacistických zvrstev, je a bude trpícím lidem

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

- 3 -

stále vítána a oceňována. Velmi nám pomáháte také kulturní spoluprací. Rozšiřujte v Americe hodnotnou československou literaturu a literaturu o Československu, aby také Vaši američtí spoluobčané byli o nás správně informováni.

Za krátkou dobu budete moci již navazovat i přímé styky se svými příbuznými a přáteli v osvobozeném Československu. Dovíte se tak přímo od těch nejbližších, jakou útěchou jim bylo v nejtemnějších dobách nacistické tyranie vědomí, že československá Amerika je nikdy neopustila.

Nezapomeneme v osvobozené vlasti, že za pomoc, již jste nám s takovou láskou poskytovali, máme k Vám nové morální povinnosti. Splníme je. Československo bude zase demokratickou republikou, jeho osvobozený lid si zvolí svůj parlament a ten určí, jaká má být sociální, hospodářská, administrativní, kulturní a politická struktura a organizace státu. Byli jsme dobrým státem před rokem 1938, a svět to uznával. Budeme se snažit vybudovati stát ještě lepší a dokonalejší.

Osvobozený národ, všechen československý lid, bude všude vzpomínati toho, co jste pro něj v dobách, kdy byl umlčen cizími vetřelci, vykonali. V osvobozené repu-

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

- 4 -

blíže budeme pracovati tak, abyate Vy v demokratické Americe byli vždy hrdi na Republiku, ze které pocházíte. Do další práce Vám přeji plného zdraví.

Přátelsky Váš

Edvard Beneš

3. Pomoc krajanů z ostatních zemí světa československému exilu v letech druhé světové války

Rozsáhlou finanční, materiální pomoc i politickou podporu poskytovali československému zahraničnímu odboji již od roku 1939 také krajané ze zemí Latinské Ameriky, z Kanady, Austrálie, Jižní Afriky, Indie i z některých dalších oblastí světa. Ve většině zemí vznikly organizace krajanů buď z popudu ústředí Československé národní rady americké v Chicagu nebo z vlastní iniciativy. Převážná většina krajanských organizací ze všech zemí světa akceptovala postavení ČSNRA, která nabádala krajany k založení zcela nových krajanských organizací, jejichž hlavním cílem by byla pomoc čs. zahraničnímu odboji. Původní organizace krajanů založené většinou na kulturních tradicích a spolkové činnosti podle různých zájmů považovala Národní rada pro tyto účely za nevhodné. Doporučovala však jejich začlenění do nově vytvořených odbojových organizací. ČSNRA činnost krajanského hnutí v USA i v dalších zemích od dubna 1939 organizovala a koordinovala. V době války i v následujícím období se stala celosvětovým centrem krajanského hnutí.

V Archivu Čechů a Slováků v zahraničí v Chicagu se nachází množství písemných dokumentů, které tuto činnost dokládají. Obsah zachovalé korespondence, která nebyla dosud podrobně analyzována a zhodnocena, dokumentuje rozsáhlou organizační, propagační a politickou činnost ČSNRA a její úzké kontakty s krajany mnohých zemí světa. Rozdílný obsah, struktura i množství písemných pramenů k činnosti krajanů v jednotlivých zemích neumožňuje provést komplexní a podrobné zhodnocení jejich činnosti ve prospěch čs. odboje za druhé světové války. Přesto však přinášejí cenné svědectví o nezměrném úsilí a vůli většiny krajanů přispět jakýmkoliv způsobem k osvobození Československa a pomoci uprchlíkům z okupované vlasti, kteří se ocitli v nesnázích. Formy, rozsah a výsledky pomoci krajanů z jednotlivých zemí ovlivňovaly konkrétní podmínky, ve kterých se nacházeli.

Některé státy se již od okupace zbytku Československa postavily na jeho stranu a odsoudily německou agresi. Jejich vlády podporovaly činnost našich krajanů a udržovaly kontakty s ústředím čs. odboje v Anglii v čele s E. Benešem. K těmto státům patří především Kanada, Mexiko, Indie, Venezuela, Uruguay, ale i Ekvádor a Guatemala. Jiné státy stály na straně Německa nebo s ním sympatizovaly. V těchto státech byla činnost krajanů velmi obtížná. Složitá situace vznikla v Argentině, kde žila početná kolonie krajanů a jejíž vláda sympatizovala s Německem.

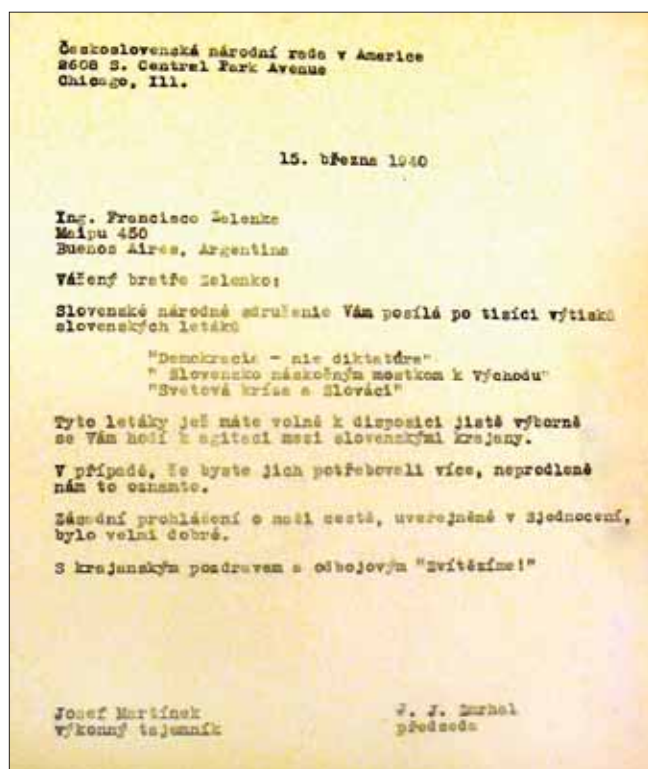
Činnost organizací krajanů ve všech státech měla některé společné rysy. Jejich činnost byla spojena se jmény T. G. Masaryka a E. Beneše, kterého všichni bez výjimky uznávali za vůdčí osobnost čs. zahraničního odboje. Ve většině států se podařilo sjednotit krajany bez ohledu na jejich náboženské a politické přesvědčení. Problémy přetrvávaly ve vztazích mezi krajany české a slovenské národnosti vzhledem k tomu, že část slovenských krajanských organizací podporovala Tisův režim na Slovensku. Tyto problémy se vyskytovaly i v zemích, kde byla kolonie krajanů nejpočetnější, například v USA, v Argentině a v Kanadě. Zvláštní postoje, které rovněž nepřispívaly ke sjednocení krajanů v některých zemích, zaujímalí komunisté. Jejich názory i praktické postoje vycházely z pokynů, které vydávala centrála Komunistické internacionály v Moskvě.

Rozsah a výše poskytované pomoci ovlivňovalo také sociální postavení krajanů v jednotlivých zemích. Vedle pomoci, kterou poskytovaly krajanské organizace, zasílali značné částky přímo ČSNRA do USA, exilové vládě do Londýna, Československému červenému kříži i dalším pomocným organizacím také jednotlivci. Nejpočetnější kolonie našich krajanů se mimo USA nacházela v Argentině.

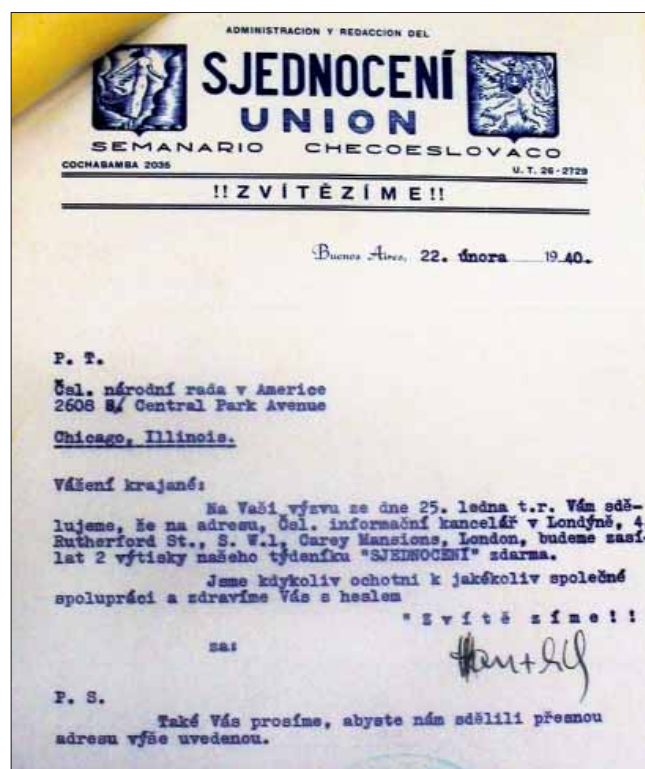
Argentina

V Argentině žilo v roce 1939 podle údajů uvedených samotnými krajanskými organizacemi téměř 50 000 Čechů a Slováků. V době ohrožení republiky v roce 1938 založili krajané Svaz československých spolků na obranu ČSR. Jeho cílem bylo podporovat finančně a morálně akce na obranu ČSR. Po Mnichovu si spolek vytyčil nový úkol. Jeho úsilí se zaměřilo na podporu uprchlíků ze Sudet. Krátce po okupaci zbytku Československa dne 26. března 1939 se sešli krajané v Argentině na veřejné schůzi českého lidu a rozhodli o založení odbojové organizace. Po realizaci nezbytných organizačních opatření založili organizaci Československé sjednocení. Vzhledem k vnitřním sporům uvnitř kolonie slovenských krajanů zůstala většina z jejich organizací mimo Československé sjednocení. Stalo se tak i přesto, že téměř 80 % z nich bylo pro Československo a pouze 20 % bylo považováno za hlinkovce a separatisty.

Hlavní problém pro činnost krajanů představoval politický režim v Argentině, kde vláda otevřeně podporovala Německo. Docházelo k perzekucím komunistů i představitelů dělnického hnutí. Řada osob byla dokonce deportována do Německa a do Itálie. V Argentině vycházel český profašistický časopis Jihoameričan, který byl podporován argentinskými úřady. Zveřejňoval zprávy z protektorátu, které byly dodávány německými úřady a gestapem. Jeho majitelem byl český podnikatel Jandera, který spolupracoval s Němci. Na adresy mnohých krajanů byly dokonce z protektorátu zasílány propagační materiály. Koncem roku 1940 a začátkem roku 1941 obdrželi i knihu Poražená Francie, která oslavovala vítězství Německa. Krajané nemohli realizovat jakékoli veřejné akce proti fašismu nebo na podporu osvobození Československa. Proto oficiálně vystupovalo Československé sjednocení před úřady jako spolek kulturní a hospodářský. Od dubna 1939 navázal spolek úzké kontakty s ČSNRA ve Spojených

ČSNRA zasílala Československému sjednocení v průběhu let 1939–1945 řadu propagačních tiskovin a zpráv tiskové služby.

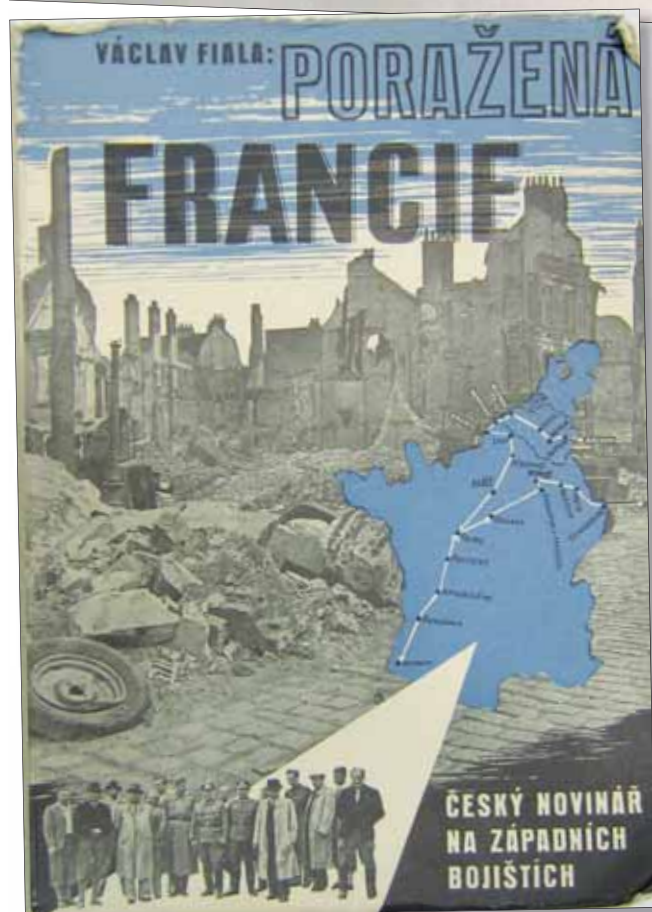
Československé sjednocení vydávalo týdeník Sjednocení, jehož prostřednictvím informovalo o své činnosti krajanmi v Argentině a v dalších zemích. Časopis zasílalo i ČSNRA do Chicaga a čs. informační službě do Londýna. Informace z časopisu byly dále rozšiřovány v časopise Čechoslovák v Londýně a ve zprávách tiskové služby ČSNRA.

Také v krajašském hnutí v Argentině sehrávali významnou úlohu sokolové.

- b) Adresy spolehlivých Čechoslováků, kteří zastávají určité významnější funkce jak v organizacích krajanových, tak i v jiných a kteří jsou zcela spolehliví a ochotní k spolupráci:
- 1.- Čel.pomocné komitě při Argentinském červeném kříži:
předseda: Dr.František Kaderábek, vyslanec Č.S.R. v Buenos Aires,
Jednatel: Karel Starecký, -Avda.de Mayo 1370, esqr.85, Buenos Aires.
 - 2.- Čel.útlice Školák v Argentině:
předseda: Emil Pivnička, Tucumán 2430, Buenos Aires,
Jednatel: Otto Skála, učitel, Palpa 2315, Buenos Aires.
 - 3.- Čel.Sjednocení:
člady: místopředseda: Antonín Novotný, Avda.del Trabajo 1073, Bs.Air.
pokladník: Jaroslav Horák, A.Malaver 726, Olivos, FGCA,
 - 4.- Tělocvičná Jednota Sokol, Buenos Aires:
starosta: Emil Pivnička, Tucumán 2430, Buenos Aires,
Jednatel: Miloš Brunclík, učitel, San Juan 782, Buenos Aires.
 - 5.- Čel.Klub, Buenos Aires:
předseda: Jan Pipek, Córdoba 679, Buenos Aires,
Jednatel: O.Clement, Achával 786, Buenos Aires,
 - 6.- Čel.Klub, Córdoba:
předseda: F.Vagulík, calle 10 No.1469 (Barrio Talleres Oeste) Córdoba,
Jednatel: F.Mrha, - " -
 - 7.- Čel.Sdružení ve Villa Dominico:
předseda: Jan Řehák, calle Giles 4964, Villa Dominico, F.C.S.
Jednatel: M.Gršel, - " -
 - 8.- Čel.podpurný spolek "T.G.Masaryk", Poia.R.S.Peña, Chaco:
předseda: Jan Vitek, a/c Derka Hnos., Poia.R.S.Peña, Chaco,
Jednatel: Emil Hofman, - " -
 - 9.- Spolek "Komenský", Villa Devoto:
předseda: Štěpán Michas, Simbrón 4359, Villa Devoto, Buenos Aires,
Jednatel: I.Balás, - " -
 - 10.- Čel.Jednota Svěpomoc, Buenos Aires:
předseda: A.Míček, Crespo 3465, Buenos Aires,
Jednatel: Lad.Burel.

Československé velvyslanectví v Buenos Aires vydalo pro potřeby Československého sjednocení seznam spolehlivých osob, které zastávaly významné funkce a byly ochotny spolupracovat při pomoci čs. zahraničnímu odboji. Seznam čítal více než 30 osob.

OBSAH

Úvodem	5
Z Berlína do Cách	8
Belgie	10
Dunkerque — anglické Cannae	17
Z Calais do Lille	22
Lens, Douai, Péronne	24
Uprchlíci	28
Přes Compiègne do Paříže	32
Vylidněné Město světla. Opuštěná Paříž — 29. června	35
Německé vítězství a jeho základy	41
Tři skutečnosti	43
Německá armáda a její vítězný zápas	48
O složení německé armády a její disciplíně	57
Katedrála v Chartres	64
Cestou do Bordeaux	68
Porušená sociální struktura Francie	70
Bordeaux, město nezasažené válkou. Němečtí vojáci ve styku s Francouzi	74
Biarritz	78
Na španělských hranicích	82
Po březích Loiry	87
Z Orléansu do Remeše	91
Po starých a nových bojištích	98
Německá organizace ve francouzském tažení	101
	137

Publikace oslavující vítězství Německa nad Francií byla německými úřady z protektorátu zaslána zdarma mnohým krajanům v Argentině, ale i v jiných zemích.

ČESKOSLOVENSKÉ SJEDNOCENÍ v BUENOS AIRES

pořádá v sobotu dne 9. srpna 1941
ve dvoraně "SOKOLA" San Juan

velké divadelní představení

M A R Y Š

Drama o 5 jednáních
Napsali bratři Mrátkové
Režie: Karel Novotný.

Začátek v 8 hod. večer

Po představení

PŘÁTELSKÁ TANEČNÍ ZAHRADKA

při oblíbené hudbě, kterou osobně řídí kapelník

ČISTÝ VÝTĚZEK VE PROSPĚCH ROZHLASU ČSL. SJEDNOCENÍ

K hojně účasti z

STAŇTE SE ČLENY

ČESKOSLOVENSKÉHO SJEDNOCENÍ

Jan Výrava

ČESKOSLOVENSKÉ SJEDNOCENÍ v BUENOS AIRES

pořádá v sobotu 8. listopadu 1941
ve dvoraně "SOKOLA" San Juan 782
velké divadelní představení

"JAN VÝRAVA"

o 4 dějstvích. Napsal a přečetl: Národní divadlo v Praze Fr. Ad. Šubert.
Režie: p. Karla Novotného.

ZAČÁTEK PŘESNĚ o 21. hod.

Vstupné obryské

Hudba br. J. GREGORČÍKA

ČISTÝ VÝTĚZEK VE PROSPĚCH ROZHLASU "VZPOMÍNKY Z MĚ VLASTI"

Šubert v tomto mohutném divadle zrcadluje dobu poddanství
selektuálního stavu v Čechách. Venkovský lid od bitvy bělohorské za-
koušel ohromnou utrpení. Každý sedlák byl majetkem své vrchnos-
ti; ani své vůle neměl. Bez povolení pánův a zvláště úřednictva na
zámcích a panstvích nesměl svého statku prodávati, nesměl se stěho-
vati, kam by chtěl, nesměl nicého podnikati, co by chtěl; ve všem
závisel na libovůli své vrchnosti, která činila si právo na vše, co
bylo sedláckovo. Císařovna Marie Terezie zrušila robotu na polovici
v roce 1775. Venkovský lid, jenž doufal, že všechna poddaná bře-
mena budou odstraněna, domníval se, že vrchnosti a úřady první
patent císařovny zatajili. Z toho nastalo selekce povstání v Čechách,
které bylo vojskem potlačeno. Nevolnictví zrušil teprve císař Jo-
sef II. zákonem z r. 1781, který byl velkým přítelem a dobrodín-
cem selekce. Vzácné životní dílo "Jan Výrava", jehož vojní
hojné postavy jsou mistrně šubertem vyňaty ze života našeho ven-
kovského lidu a tak pravdivě diferencovány a odtínány, že ka-
ždý z nich žije a nevědní intenzitou vitální i psychologickou. Děj
rozvíjí se přirozeně a mohutně, vyrůstá ze srdce jednacích osob
napínavý, plný a bouřlivý, působící tajemně chvění v duši diváka.
A uprostřed svých a kypících plamenů rozpoutávající se rebelie
ozývají se tóny delikátní jemnosti, hluboce intimní něha trpící a
obětavé lásky. Sylvíi, otevírá se posvátné martyrium ženských
srdcí a prosvitají něžně trlinky, usmívajících se v slzách...

OSOBY:

JAN VÝRAVA	p. J. Synek	
Ieroným	p. I. Hajek	
Václav	jeho synové	p. P. Sakrajda
Hrabě Koveredo	p. V. Haida	
Komtesa Sylvie	p. P. Hanušková	
Komtesa Christína	sl. M. Janková	
Hrabě Sternbeck	p. I. Baránek	
Hrabě Morán	p. P. Petkovit	
Direktor Karmin	p. K. Novotný	
Setník Charvat	p. L. Haida	
Kyral	p. L. Dobna	
Betška, jeho dcera	sl. E. Holánová	
Králíček, sedlák	p. L. Švare	
Dvořák, sedlák	p. I. Minarik	
Rychtář Matouš	p. J. Charvat	
Moravcová	p. L. Novotná	
Kyralová	p. M. Martinová	
Lhotská	p. N. Chalopecka	
Bláznivý Martinek	p. J. Janošek	
Mariálek	p. V. Nedělka	
Slavk	vojáci	p. J. Glanz
Pina	p. A. Janita	

Voiško, 1. d. Del v roce 1781.

Vojsko, lid. Děj v roce 1781.

KRAJANE!

Podporujte rozhlas "VZPOMÍNKY Z MĚ VLASTI", který
seznamuje posluchačstvo s hudební kulturou československou a se
všemi událostmi, které se vší k otáskám uměleckým a k výro-
bám historickým našeho národa.účastní se proto v tom největším
poctu, mistrně napsané, výpravě národní hry, která docílila ve
staré vlasti bromohyčejných, rozhodných úspěchů a není nejmenší
pochyby, že i naše divadelní obecenstvo z tohoto divadelního ve-
čera, bude si odnáti ty nejlepší, nezapomenutelné dojmy.

K získávání finančních prostředků na činnost Československého sjednocení sloužily i kulturní akce.

Československá republika
15.11/41 dčv.
V Buenos Aires, dne 26. září 1941.
Československé hnutí v Argentíně.
příloha.

Vyslanectví Československé republiky, Washington.
Čel. zahraniční rada, Washington.
Čel. zahraniční rada, Washington.

Jak je patrné z apáso z novinářských zpráv, zabývá se argentinský parlament v poslední době otázkou nacistické propagandy a nacistického pronikání v Argentíně. Ve věci byla provedeno zvláštní vyšetřování parlamentní komisí rozšířené vyšetřování, kterému zvláštní vyšetřovací komise sestavená z vedoucích (Gruppenführer) nacistického hnutí v zemi. Vyslanectví zasílá prozatím seznam těchto osob, jak byli parlamentem sjednáni. Seznam je přiložen k dopisům, jak byli parlamentem sjednáni. Seznam je přiložen k dopisům, jak byli parlamentem sjednáni.

Osoby červeně zaškrtnuté jsou bývalí českoslovenští příslušníci ze Sudet.
Zasílá se na vědomí.

Antonie Novotný
vyslanec.

Seznam osob:

Walter Baum	Harbert Berke
Klaus Bauer	Emil Beckman
F. Baumgartl	Günther Becheln
Bastke	Salvator Bellachan
Berna Bardenheuer	Georg Bein
Erich H. Baum	A. Bellmann
F. Baumann	Dr. Schilisch
Luis Baumhauer	Albert Schindler
Erich Bates	Willy Schindler
F. Bartholomew	Willy Schindler
Arthur Beyer	Georg Seeling
Friedr. Beyer	Wolfgang Slock
Rolf Berthold	Wolfgang Slock
Werner Bessler	R. Wiedern
J. Peter Betz	H. Wiedern
Besterwieling	Alfred Boldt
Siegfr. Beyer	Richard Bore
Blaschke	Ferdinand Bore
Josef Bistansky	Ernest Bothe
Alfredo Baukenhagen	K. Boelund
Otto Beyer	H. O. Bothe
Kurt Blank	Robert Böttger
Carl Blaschke	H. Borchert
Hermann Bohnenkamp	W. Borchert
Ernst Borne	W. Borchert
F. Bothe	W. Borchert
C. Brenneke	W. Borchert
Dr. Paul Karl Brenner	W. Borchert
Alfons Brenstemberger	W. Borchert
O. Brunner	W. Borchert

V Argentíně působilo rozsáhlé nacistické hnutí. Velvyslanectví v Buenos Aires zaslalo do Washingtonu i ČSNRA do Chicaga seznam osob – vedoucích nacistického hnutí v Argentíně, který získala argentinská parlamentní vyšetřovací komise.

UNION CHECOSLOVACA
AUDICION "RADIOELEFONICA"
"RECUERDOS DE LA VIDA"
PRESENTA
BALANCE DEL MES NOVIEMBRE DE 1941.

DEBE (ENTRADAS)	
Cobrado por avisos de propaganda	m\$ 99.--
Dedicaciones	" 21.50
Préstamo de "Sjednocení"	" 242.00
Total	m\$ 422.50

HABER (SALIDAS)	
Devuelto el préstamo momentáneo para cubrir los gastos del mes anterior	m\$ 163.17
Pago por audiciones a Radio Fenix (pago adelantado p. mes de Diciembre 1941)	250.--
Gastos de la Secretaría	" 9.40
Total	m\$ 422.57

/ Balance N° 18 /

LISTA DE DONACIONES N° 12.
El apoyo prestado por la colectividad y simpatizantes en el mes de NOVIEMBRE DE 1941.

Recibo N°	Apellido y Nombre: Loc.	m\$	Recibo N°	Apellido y Nombre: Loc.	m\$
517	Jenik F., Perisano	5.--	603	Alianza Checoslov. Avella-	9.--
695	Jindra Eda, V. Dominico	5.--		nede	5.--
575	Pavlik J., San Rafael	5.--	1025	Červená A., Capital	3.--
1080	Suchomel M., Sarandi	5.--	1076	Smetanová Lidia, Cap.	5.--
1078	Pišková M., Cap.	3.--	1079	Heřpurová T., Sarandi	3.--
1086	Sedlářová Anita, Cap.	2.--	690	Hodr, Hísignes	2.50
1077	Sedlářová Marie, Cap.	2.--	1081	Blážík Zajík, V. Dominico	2.--
1082	Vyňáková B., V. Dominico	2.--	696	Batuška J., Capital	2.--
689	Serra, San Rafael	2.--	1078	Haida Juan, Capital	2.--
1077	Kedlubec J., Capital	2.--	2162	Cílek E., Wilde	2.--
515	Novotný A., Capital	2.--	516	Pokorný Fr., Capital	2.--
519	Batuška L., Capital	2.--	1023	Sedlář P., Capital	1.--
1084	Kidermay J., Capital	1.--	688	Poráč A., San Rafael	1.--
2162	Talliarico M. Fanny, Wilde	1.--	2163	Bláha V., Wilde	1.--
2165	Repik J., Wilde	1.--	2164	Bláha J., Wilde	1.--
2166	Kulík A., Wilde	1.--	2167	Malich J., Wilde	1.--
Total		42.50	Total		39.50

TOTAL POR DONACIONES m\$ 81.50

Stejně jako v ostatních zemích věnovali ve prospěch krajaňského hnutí menší částky peněz i jednotlivci.

ČESKOSLOVENSKÉ SJEDNOCENÍ
UNION CHECOSLOVACA

Str. 2. Buenos Aires, 10. března 1942.

ČECHO-SLOVÁCI!

Národ nás volá k jednotě, k srozumění a práci. Chceme-li být hodni jména našich otců, musíme se plně zúčastnit společného boje s našimi severoamerickými bratry za svobodu našeho národa.

Nechť heslo velkého Prezidenta - Osvoboditele MASARYKA "PRAVDA VÍTĚZÍ" znamená pro nás, že pro pravdu budeme pracovat, ji pomáhat, za ní vždy a bez únavy bojovat, a věřte, že pak jistě "VÍTĚZÍME".

A krajaňským pozdravem:

Antonie Novotný
1942. PREZIDENTE

Výzva Československého sjednocení při příležitosti oslav výročí narození T. G. Masaryka.

ČESKOSLOVENSKÉ SJEDNOCENÍ
UNION CHECOSLOVACA

Written in Czech language.
Buenos Aires, 21. března 1942.

P.T.
Československé Národní Rada
1049 West 26th Street
Chicago, Ill.-U.S.A.

Všichni krajaňé!

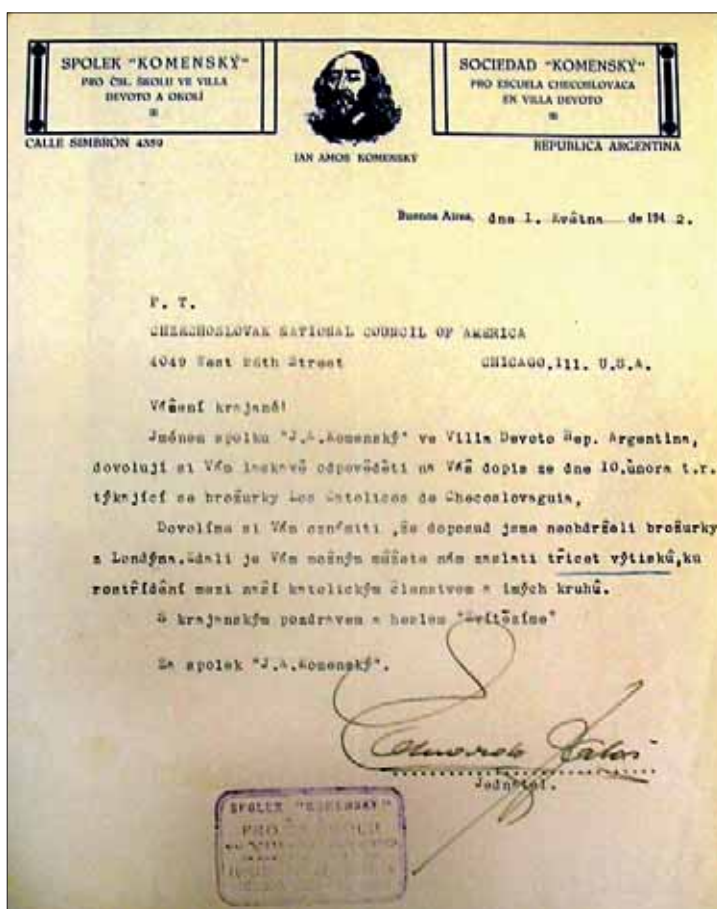
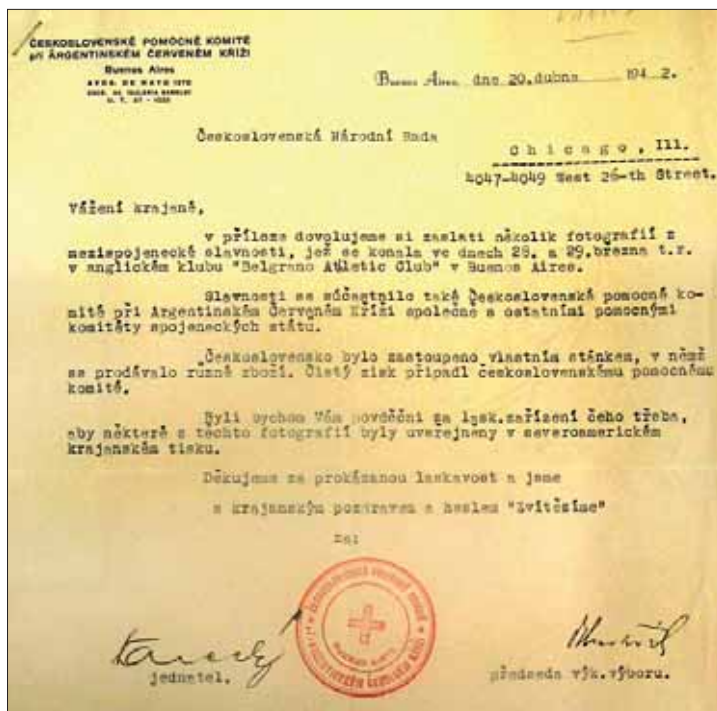
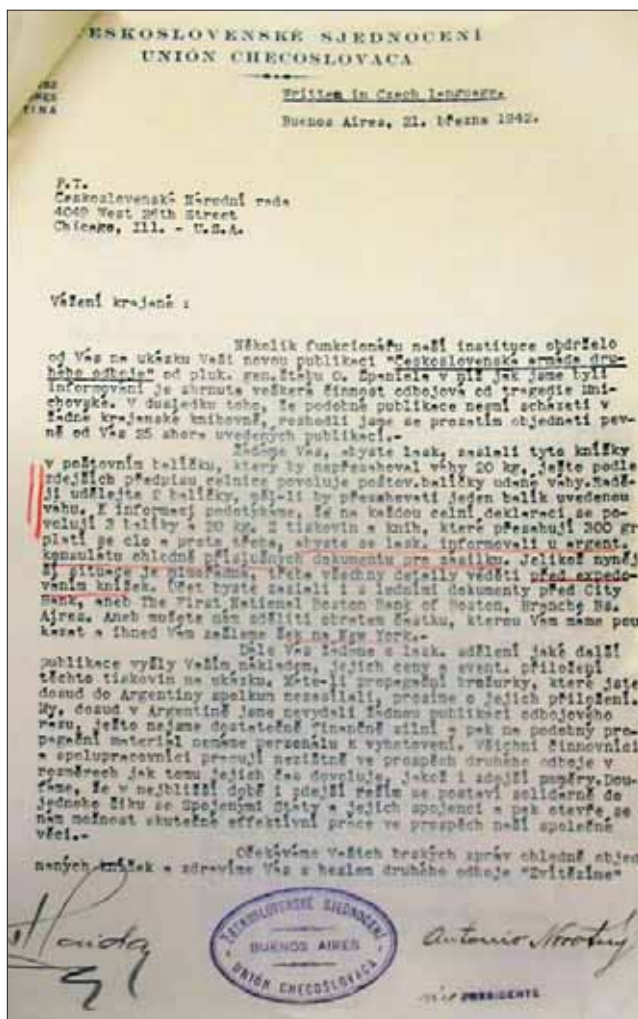
Devoluji se Vám sdělit, že našemu propagačnímu oddělení podřídila se zainteresováno jedno z největších zdejších knihupectví a nakladatelství fu. Domingo Vian y Cia. ku koupi řad. publikací, a zvláště naší literatury vydané Vami, snět v Anglii. Jmenovně firma učinila již svým dopisem ze dne 19. 3. 42. a veš objednávku knih v naší kolektivní a v jednotlivé. Byly vytrány knihy odhalové a z naší literatury ale všem vydáno, seznamu a pak ale publikací v "Čechoslovák" a "Čechoslovák". Jedná se o objednávku na skoušku a kterou dotýká firma alibi le připraviti výklad řad. knih, ev. takovou menší expozitura a doplnění knih zde vydaných a nových knih z krajaňských knihoven. Je to první knihupectví v Buenos Aires, které by vystavělo a prodávalo řad. knihy, čímž by se přispělo k propagaci Československa.

Jelikož fu. Domingo Vian y Cia. nám vyřídila velkou ochotou vstřícnosti, snět by měla v našem stránku komerční, řadíme Vm, aby se objednávka kladla se nepříživěji vyříditi a pokud možno co nejvíce knihy do Buenos Aires expedovaly ale jejich instrukcí. Jelikož poněkud firmy nejsou nám známy, ale doufáme, že patřičné informace shledně solidnosti firmy a jejich bonity můžete dostati na místě u informací kanceláře: Dun and Bradstreet Co. a pak u fy. Henry M. Snyder & Co., 640 Fourth Av., New York, snět u fy. Frynch and European Publications 415 Fifth Av., New York. Splněn jméno knihupectví je následující:

DOMINGO VIAN & CIA.
Librerías - Editores
Florida 530 - Buenos Aires.

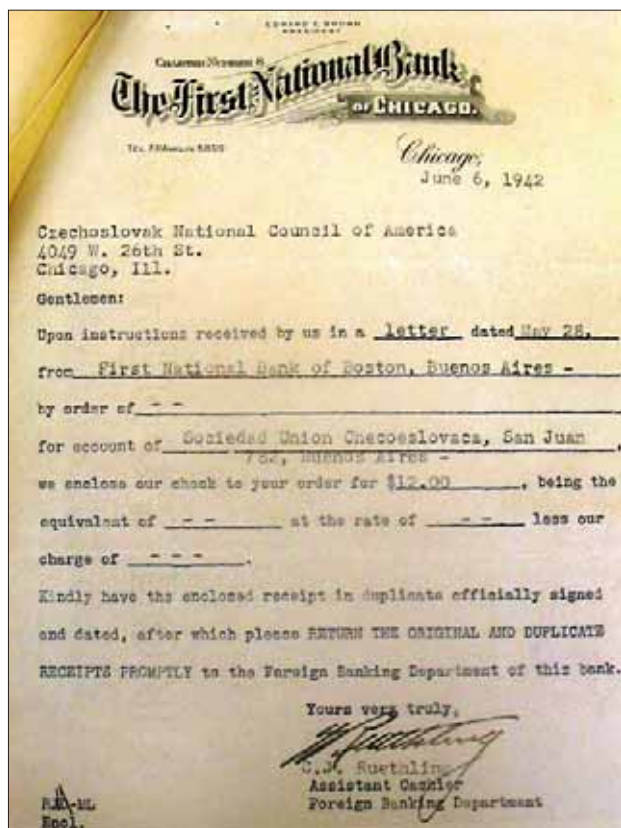
V případě potřeb-li se shledá knihy Čepkovi, J. keř i literaturu vydanou v Anglii, shledněte tyto listy, poštou, J. keř shledněte firmu na neobvyklé velky pájem zblávně a knihy Čepkovi vydané v angličtině. Odkazujeme Vm předen ze Vmí ochotu a poroučíme se Vm s heslem družného odboje "VÍTĚZÍME".

Antonie Novotný
1942. PREZIDENTE

Československý stánek na mezispojenecké slavnosti ve dnech 28. a 29. března 1942 v Buenos Aires.

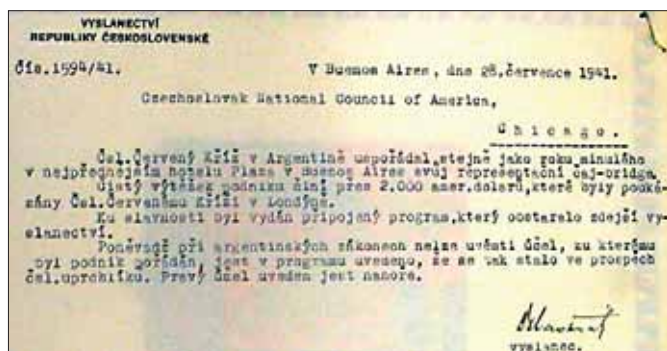
Aktivně pracoval v rámci Československého sjednocení spolek Komenský ve Villa Devoto.

Informace chicagské banky pro ČSNRA o zaslání finanční částky krajany z Buenos Aires.

Výbor pro pomoc Slovanům v Argentíně uspořádal ve spolupráci s Československým sjednocením a dalšími krajanskými organizacemi Slovanů druhý slovanský festival.

Propagační materiál na akci organizovanou Čs. červeným křížem v Argentíně.

Články z časopisu Jihoameričan, který zveřejňoval informace z okupovaného Československa dodávané Němci a šířil gobelsovskou propagandu. Na tuto skutečnost upozorňovalo krajané v Argentíně i v dalších státech Československé sjednocení.

Vyslanectví Československé republiky

Čís. 42/44.

V Buenos Aires, dne 5. ledna 1944.

Vše: mezinárodní studentský den-
vzpomínky v Argentíně, Uruguayi,
Paraguayi a Bolívii.

Přílohy: svazek.

Ministerstvu zahraničních věcí

Londýn.

Vyslanectví sděluje, že v Argentíně bylo upuštěno z důvodu, o nichž netřeba se zmínit, od konání jakéhokoli manifestace k projevu u příležitosti mezinárodního studentského dne. Všechny argentinské vysoké školy jsou intervenovány; vláda zakázala pořádání jakéhokoli projevu, schůze, manifestací a shromáždění.

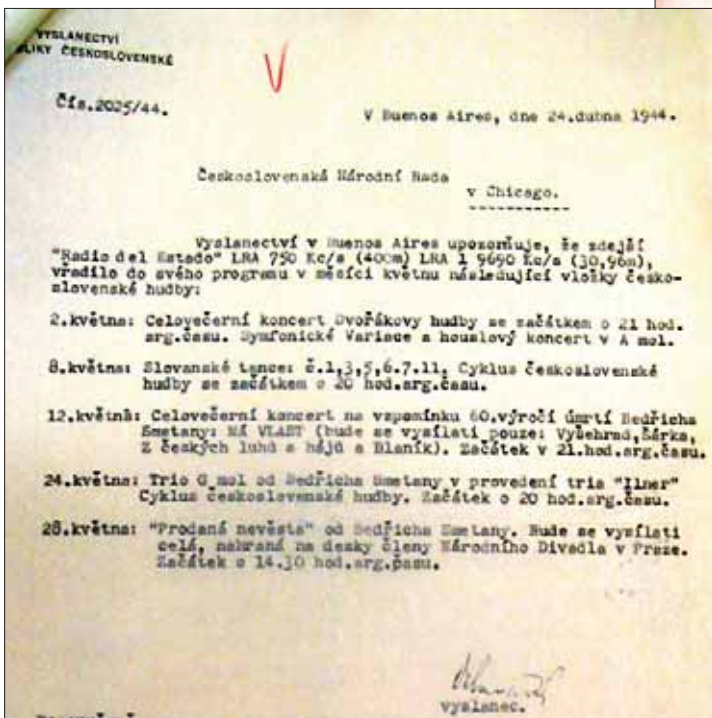
V důsledku této situace, za níž přirozeně nebylo ani poskytnuto na uspořádání nějakého veřejného aktu, rozhodlo se vyslanectví vyjít k mezinárodnímu studentskému dni brožurou o proměšedování studentů v Č.S.R., která byla přijata příslušnými studentskými a učitelskými kruhy velmi příteřsky.

Brožura byla rozseřena všem studentským organizacím v Argentíně, Uruguayi, Paraguayi a Bolívii, školním, státním a občanským sdružením a spolkům profesorů a učitelů, spisovatelům, redaktorům deníků a týdeníků, členům diplomatických sborů a několika tisícům studentů a přátel Č.S.R., jejichž adresy vyslanectví jednak již mělo, jednak se je pro tento účel zaopatřilo.

Č.S.R. zastupitelských úřadů v Jižní a Střední Americe vyřídily si brožuru:

vyslanectví, Havana,	300 výtisků,
vyslanectví, Lima,	200 "
vyslanectví, Santiago de Chile,	210 výtisků,
vyslanectví, Kolumbie,	150 "
vyslanectví, Venezuela,	150 "
gen. konsulat, Montevideo,	400 "

Významnou úlohu sehrálo v Argentíně československé velvyslanectví. Za situace, kdy nebylo možno pořádat jakékoli veřejné akce na podporu čs. zahraničního odboje nebo okupovaného Československa, vydávalo tiskoviny, které byly rozšiřovány mezi krajané v Argentíně i v dalších státech Latinské Ameriky.

[illegible]

Ani prerušení diplomatických styků Argentiny se státy Osy nepřineslo výrazné změny pro činnost organizací krajanů. Zpráva Československého sjednocení pro ČSNRA ukazuje složitou vnitropolitickou situaci v Argentině.

[illegible][illegible]

Československé národní sjednocení v Argentině přivítalo úspěšné vylovení spojenců ve Francii v červnu 1944. ČSNRA zaslalo při této příležitosti pozdravný projev.

Austrálie

V Austrálii se činnost krajanů omezovala většinou na oblast propagační. Nebylo organizováno širší krajské hnutí. Na ČSNRA se obraceli převážně jednotlivci se žádostmi o zasílání časopisů, knih, případně dalších předmětů. Krajané přispívali k šíření informací o situaci v protektorátu a v čs. zahraničním odboji.

GENERÁLNÍ KONSULÁT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY
SYDNEY
CONSULATE GENERAL
OF THE
CZECHOSLOVAK REPUBLIC

BOX 3644-S, G.P.O.
SYDNEY, 9. července 1944.

V OPOVÍZÍ ODPOVÍZTE KE NAŠÍM Č. 858-41
WHEN REPLYING PLEASE QUOTE NO.

Československé národní radě
v Chicago.

Vážený pánové,
naš honorární konsul v Melbourne, p. Edgar H. Peacock, prokázal naší osvobozenské akci velmi cenné služby jednak finanční podporou akce, jednak tím, že získává pro naši národní vůči sympatie v australském prostředí.

V uznání jeho práce věnoval jsem mu nyní jménem Československé národní rady v Americe jednu medaili odboje a zde Vám zasílám v opise jeho poděkování.

Bylo by p. Peacockovi dalším povzbuzením v jeho práci, kdyby mu Československá národní rada poděkovala za jeho úsilí zvláštěm anglickým dopisem, v němž by byla zmínka o tom, že prezentovaná medaile je výrazem uznání Československé národní rady za služby, které p. Peacock našemu osvobozenskému hnutí prokázal.

S krajským pozdravem a odbojovým "Zvitězíme"

Přiloha

Dr. Adolf Salanský,
generální konsul.

134 JEFFCOTT ST.
NTH. ADELAIDE S.A.
Dne 19. prosince 1943.

Vážený pane doktore,
děkuji srdečně tímto Československé národní radě v Americe za věnování medaile na paměť druhého odboje.

Doufám, že svým vstupem do Australské armády bude mi umožněno, vykonat svou povinnost k naší drahé zemi a naší demokracii.

Děkuji Vám, pane doktore, za odevzdání medaile a přeji Vám rovněž Veselých Vánoce a vašeho zdraví v roce 1943.

Váš oddaný
E. MUHLSTEIN v.r.

GENERÁLNÍ KONSULÁT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY
SYDNEY
CONSULATE GENERAL
OF THE
CZECHOSLOVAK REPUBLIC

BOX 3644-S, G.P.O.
SYDNEY
Dne 2. června 1944.

V OPOVÍZÍ ODPOVÍZTE KE NAŠÍM Č. 1259-44
WHEN REPLYING PLEASE QUOTE NO. 5/K

Československé národní radě v Americe
Chicago.

Vážený pánové,
Jeden z hlavních australských rozhlasových komentátorů, Jemuž pravidelně zasílám Vaše News Flashy oznamuje, že mu nedošla tato čísla: 198, 199, 201 až 211 incl., 214, 215, 224 až 229 incl. Právě, že by byl velmi rád, kdyby ztracená čísla mohla být nahrazena.

Poněvadž jde o komentátora, jehož přehledy válečných událostí jsou pravidelně vysílány 20 stanicemi v Austrálii, je velmi žádoucí, aby byl o našich věcech správně informován, aby mohl zase správně informovat australskou veřejnost. Proto bych velmi rád, kdybyste mu mohli vyhovět.

Zásilku ráčte říditi na gen. konsulát.

Děkuje Vám za tuto laskavost, jsem
Váš oddaný
Dr. A. Salanský
generální konsul.

CZECHOSLOVAK SOCIETY
33 Parker Street
Sydney, 26/4/1944

ČESKOSLOVENSKÁ NÁRODNÍ RADA
CHICAGO, U.S.A.

Vážený příteli,

Předtím bych v méj vč.-lozanské, lozanské, i osobní, byste laskavě mohli, bylo-li by možno poslati na Tě OTEP STANKE (i.e. od čísla prvního až do nynějšího) "News Flashes From Czechoslovakia", zahrnuje v tom i přílohy rozpisové.

Ně bych mohl tyto přílohy uvést jakože vč. historické i pamětní, jakož ovšem i rád bych je poslal na čísla rozpisové lozanské i propagandy.

Doufám, že tyto vč. iady laskavě uvážíte, a je-li neustálé, že další čísla (až tři a další v příloze) budete poslati periodě naší.

Shledám s vaším listem.

Jáma Písař

Střední, Československý konsul, Sydney
Střední, United War Committee, Sydney
2.36. Sydney

ČESKOSLOVENSKÝ KLUB VE VICTORII
MELBOURNE
CZECHOSLOVAK CLUB OF VICTORIA

Plzeňská ulice č. 1
Box 2616 W. G.P.O. MELBOURNE
29. října 1944.

Messrs. Czechoslovak National Council,
4049 West 26th Street, Chicago 23, Ill, USA.

Vážený pánové,
Děkuji Vám za správy, které mně zasíláte na adresu : A. Tesar, Box 105, Melbourne. Prosím posílejte tyto na adresu : A. Tesar, Box 2616, W. G.P.O., Melbourne, Vic. Již před rokem jsem Vás žádal, abyste laskavě posílali Vaše správy na moji adresu, ale nestalo se tak. Jsem zde již 3 roky tajemníkem krajského spolku a Vaše správy rád použiji k propagaci naší věci. Očekávám se zájemem Vaše správy a poroučím se Vám
s krajským pozdravem
A. P. Tesar
A. P. Tesar,
Box 2616, W. G.P.O.
Melbourne,
Australia.

Bolívie

Krajané z Bolívie navázali kontakty s ČSNRA v průběhu roku 1940. Při příležitosti oslav vzniku Československa založili v říjnu 1942 Československý kroužek. Hlavní úsilí zaměřilo jeho šedesát členů na organizování kulturních akcí, oslav významných výročí spojených s historií Československa a na šíření informací o čs. zahraničním odboji. Největší akce byly každoročně organizovány na počest výročí narození T. G. Masaryka 7. března a výročí vzniku Československa 28. října. Většinu akcí využili také k získání finančních prostředků, které zasílali ČSNRA, případně Červenému kříži. Celkově přispěli krajané v Bolívii ve prospěch čs. zahraničního odboje částkou v řádu desetitisečů dolarů.

Československý sviv v Cochabamba - Bolívia.
/ Dr. O. I. Cochabamba v únoru 1943./

Československý sviv v Cochabambě v Bolívii uspořádali dne 28. října 1942 na oslavu založení Čsl. Republiky zde v kostele "San Francisco" a po jejího konání uspořádali krátký, který se pohyboval na úbočí huty bolivijského vojáka na hlavní náměstí města, kde se nacházejí věnce v národních barvách na památku šedesát let vlivu v Ohno a budovy prefektury v Cochabambě.

Ně na kromě na účasti celé Čsl. kolonie a zástupců všech složek Spojenosti a mládežnické organizace.

Na večer se shromáždila celá Čsl. kolonie na přátelské veškeru. Ve proslověch se vyslovily památky prezidenta osvoboditele a prezidenta Dra. Edvarda Beneše a proslavili jsme velkou královskou na největší svornosti všech přítomných.

Při této příležitosti jsme zahájili také veškerou práci ku osvobození Čsl. kroužku v Cochabambě, který nyní již existuje a který je odhodlán spolupracovat všemožnou a prospěšnou práci činnosti ku osvobození naší vlasti. Kroužek má dosud 60 členů a členek, je veden v intencích demokratických a humanitních prezidenta osvoboditele T. G. Masaryka a soustřeďuje téměř celou Čsl. kolonii v Cochabambě. Kroužek vybírá mimo členský příspěvek na udržení svých mateřských výdajů také měsíční příspěvek na Čsl. a Ruský červený kříž. Výbor kroužku se schází každý týden a každý z nás se k tomu schází členství, ve kterých výbor podává správu o stavu své práce a informuje své členy o důležitých událostech vlasti a celého světa.

Výbor kroužku udržuje stálý styk se zástupci klubu "Internacional", se všemi organizacemi Spojenosti, spolupracuje v otázkách odboje a snaží se podporovat také práci těchto organizací. Byl také zvolen český výbor červeného kříže na práci mateřské v tomto odboji.

Na den 7. března připravuje kroužek dětskou slavnost v Juillacello v okolí Cochabambě, při které chce proslovem, Čsl. písní a tanečnickými čtení, a mnoho dalších se narodila teprve dále od vlasti, společněkovosti nejen o osobnosti našeho prezidenta osvoboditele, p. Čsl. kultury, hudby a zpívání, a spojití naše děti s Čsl. dušou.

V celé Čsl. kolonii je největší soulad a svornost mezi krajané i vůle a odhodlání k odbojové práci.

O. I.

Cochabamba - 28. října 1942.

Jeden z mála materiálů dokumentujících činnost krajanů v Bolívii, uložený v ACASA v Chicagu.

Československý kroužek **Círculo Checoslovaco**
COCHABAMBA
BOLIVIA
Casilla Correo No. 323
Cochabamba, 22. února 1943

Vážený pane redaktore!

Jako nově založený Čsl. kroužek zahraniční potřebujeme k informacím našeho členstva zejména o událostech ve vlasti pravidelné výtisky Vašeho časopisu.

Z toho důvodu žádám Vás zdv., abyste nám zasílali s každým číslem Vašeho časopisu dva dva 1. leden 1943 posíláme, jeden výtisk a abyste nás tím podporovali v naší činnosti.

Žádám Vás také, abyste nám zasílali s každým číslem Vašeho časopisu dva dva 1. leden 1943 posíláme, jeden výtisk a abyste nás tím podporovali v naší činnosti.

Máme-li k dispozici propagandní materiál nebo jiné podklady pro naši práci odbojovou, budeme Vás o tom informovat, budeme nám dle toho k dispozici, a nás rádi bychom Vám poskytl všechny naše články a články z zahraničí.

V příloze zasíláme si zasílali Vám články a zprávy z Čsl. kolonie v Cochabambě/Bolívia/ a žádám Vás zdv., abyste nám zasílali s každým číslem Vašeho časopisu, jeden výtisk a abyste nás tím podporovali v naší činnosti.

Pro nás a naše děti, kteří jsme se narodili teprve dále od vlasti, společněkovosti nejen o osobnosti našeho prezidenta osvoboditele, p. Čsl. kultury, hudby a zpívání, a spojití naše děti s Čsl. dušou.

V celé Čsl. kolonii je největší soulad a svornost mezi krajané i vůle a odhodlání k odbojové práci.

O. I.

Cochabamba - 28. října 1942.

Vážený pane:

Zařídili jsme podle Vaší žádosti zaslání španělských i anglických bulletinů na adresu p. Ramón Ordóñez.

Jsem velmi potěšen, že naše publikace se u Vás osvědčují. Časopis La Oira Alemana již přes dva roky dostáváme a naše úpravy redakční zasláme.

S krajanstvá pozdraven s helem Zvítkám!

Josef Martinek
vřknout tajemník

J. J. Durhal
předseda

Geskoslovensky krouzek **Círculo Checoslovaco**
COCHABAMBA
BOLIVIA
Casilla Correo No. 323
Cochabamba, 16. března 1943

Czechoslovak National Council of America, Chicago.

Vážený krajané!

Obdrželi jsme Váš ot. dopis z 6. března 1943, jakož i propagační materiál a děkujeme Vám srdečně za vše. Dále Vám děkujeme za otištění článku o Cochabambě ve Tiskové službě.

Jsem Vám povděčen za to, že nám chcete zaslati pravidelné anglický a španělský bulletin. Co se týče seznamu Vašich odbojových publikací, oznamujeme Vám po příští výměně hromadě v začátku července, jaké publikace si přejí naši členové.

V příloze zasíláme Vám krátký přehled naší další práce, a zároveň seznámte, že se snažíme v našem malém kroužku přispívat na náš společný cíl a žádáme Vás zdv., abyste nám zasílali s každým číslem Vašeho časopisu, jeden výtisk a abyste nás tím podporovali v naší činnosti.

Máme v úmyslu, dle rozšíření naším místním rozhlasem každý týden 1/4 hodinu propagandu pro Čsl. věc. K tomu účelu bychom potřebovali velmi nutně mimo propagační materiál gramofonovou desku se státní hymnou a pokud možno noty Čsl. skladatelů. Dále potřebovali bychom v Čsl. barvách pro naše členy.

Kdybyste nám mohli zaslati desky, oznaky a noty, žádáme Vás zdv., abyste nám zasílali 3 gramofonové desky s národními a 120 oznamků s připojením účtu, načež Vám ihned pošleme patřičný obnos.

Očekáváme Vašich brzkých zpráv v tomto smyslu jsme s krajanstvá pozdraveni

Letadlem: 1 příloha.

Josef Martinek
vřknout tajemník

Československý kroužek
COCHABAMBA
BOLIVIA
Casilla Correo No. 323
Cochabamba, 16. března 1943

Vážený krajané!

Obdrželi jsme Váš ot. dopis z 6. března 1943, jakož i propagační materiál a děkujeme Vám srdečně za vše. Dále Vám děkujeme za otištění článku o Cochabambě ve Tiskové službě.

Jsem Vám povděčen za to, že nám chcete zaslati pravidelné anglický a španělský bulletin. Co se týče seznamu Vašich odbojových publikací, oznamujeme Vám po příští výměně hromadě v začátku července, jaké publikace si přejí naši členové.

V příloze zasíláme Vám krátký přehled naší další práce, a zároveň seznámte, že se snažíme v našem malém kroužku přispívat na náš společný cíl a žádáme Vás zdv., abyste nám zasílali s každým číslem Vašeho časopisu, jeden výtisk a abyste nás tím podporovali v naší činnosti.

Máme v úmyslu, dle rozšíření naším místním rozhlasem každý týden 1/4 hodinu propagandu pro Čsl. věc. K tomu účelu bychom potřebovali velmi nutně mimo propagační materiál gramofonovou desku se státní hymnou a pokud možno noty Čsl. skladatelů. Dále potřebovali bychom v Čsl. barvách pro naše členy.

Kdybyste nám mohli zaslati desky, oznaky a noty, žádáme Vás zdv., abyste nám zasílali 3 gramofonové desky s národními a 120 oznamků s připojením účtu, načež Vám ihned pošleme patřičný obnos.

Očekáváme Vašich brzkých zpráv v tomto smyslu jsme s krajanstvá pozdraveni

Letadlem: 1 příloha.

Josef Martinek
vřknout tajemník

Brazílie

V Brazílii založili krajané po vzniku čs. armády ve Francii na podzim 1939 Výbor na pomoc československým vojínům (armádě) v zahraničí. Organizovali pravidelně rozsáhlé sbírky potřeb pro armádu. Do Francie a následně do Anglie byly posílány zásilky zboží (zdravotní potřeby, ošacení, potraviny, cigarety) a později i finanční prostředky. Po porážce Francie v létě roku 1940 odešli do Brazílie i někteří uprchlíci z protektorátu.

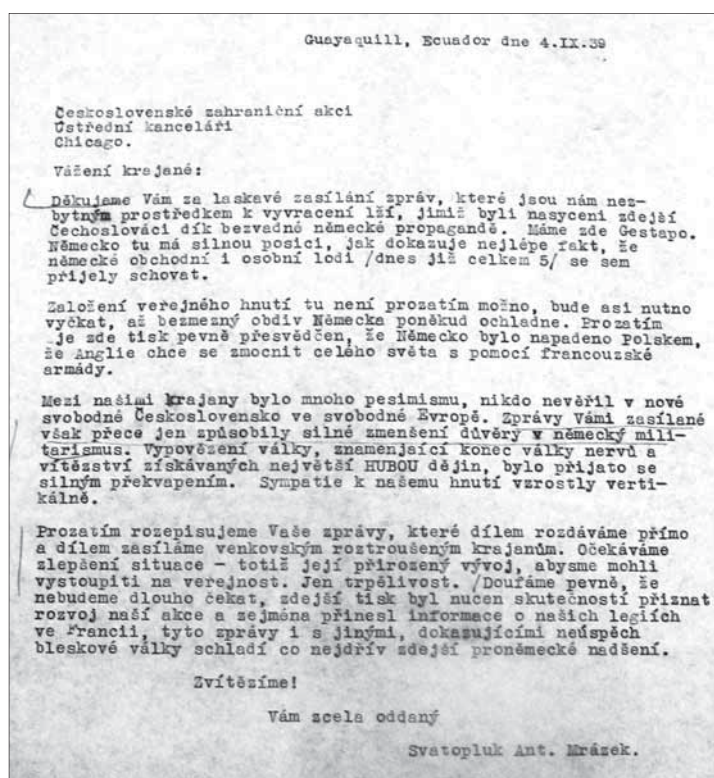

Informace o pomoci krajanů z Brazílie zveřejňoval časopis Čechoslovák vydávaný v Londýně a distribuovaný do dalších států protifašistické koalice.

Ekvádor

V Ekvádoru působilo asi 800–900 krajanů. Již v roce 1939 navázali kontakt a spolupráci s ČSNRA i s Československou informační službou, v jejímž čele stál Ján Papánek. Podle informace, kterou zaslali krajané ČSNRA, byla situace v Ekvádoru složitá vzhledem k působení německé propagandy. Zkresleně bylo chápáno přepadení Polska Německem i souvislosti vzniku války. V roce 1940 založili krajané Československou kolonii v Quitu, která čítala asi 200 osob. Ekvádorská vláda podporovala krajany v jejich činnosti. V novinách byly zveřejňovány informace o situaci v okupovaném Československu. Koncem roku 1939 proběhly protestní manifestace proti teroru okupantů vůči českým studentům.

Vláda omezila činnost německých a italských organizací. Zrušena byla i italská vojenská mise. Ekvádorská vláda vydala pokyny svým diplomatům v jižní Francii a ve Švýcarsku, aby vydávali víza pro československé uprchlíky. Celkem bylo vydáno více než 300 víz. Krajané z Ekvádoru navázali úzké kontakty s krajany v Mexiku. Pravidelně zasílali zprávy o své činnosti ČSNRA do Chicaga. Ve své činnosti se zaměřili na rozsáhlou propagační činnost a získávání finančních prostředků ve prospěch čs. zahraničního odboje a na pomoc uprchlíkům.

ČESKOSLOVENSKÁ KOLONIE
Quito - Ecuador - S. A.
Apartado 684

Československá národní rada v Americe,
CHICAGO.

ČESKÁ OSLAVA 28. ŘÍJNA V QUITO, REP. ECUADOR - J.A.

Den našeho národního osvobození byl oslaven Čsl. Kolonií v Quitu skutečně pietně.

V nejdůležitějším denním ekuadorském EL COMERCIO byla otiskána vzpomínková dváha, která měla přísnou ověru ve všech kruzích.

Oslava sama konala se za nečekané účasti.

K shromážděným Českoslovákům promluvil podepsaný předseda, načež se rozvinul pestrý vzpomínkový program.

Na návrh předsedy byl odeslán panu prezidentovi Dra. Benešovi tento náhl:

"Československá kolonie shromážděná dne 28. října jednoglasně Vám zasílá projev své oddanosti, srdečných upřímných a neotřetelných důvěr v konečné vítězství - ROBERT BARTUŠ - PŘEDSEDA"

Byla vzdána čest našeho zahraničního národnímu odboji vedenému provizorní čsl. vládou v Londýně, a konec tohoto krásného večera byl zakončen národními písněmi.

Washington
Londýn

VLASTNÍ ZDAR I

ROBERT BARTUŠ
Předseda

Quito, dne 30-X-40.
No. 1060/11/111/10.

U. listopadu 1940

Pan Bruno Hoffmann
Apart. 488
Quito, Ecuador

Vážený krajaně!

Děkujeme Vám za Vaš milý dopis ze dne 20.X.M. a za milá slova. Ještě jste věnoval naší rozhlasové slavnosti. Jáse rádi, že nyní můžete rozhlas poslouchat pravidelně a důvěrně, že s ním i nadále budete spokojeni. Naše pořady jsou slyšeny nejen v Turecku, jak předpokládáte, ale také v celé ostatní Evropě i jinde. Iráve nadávne jsme znovu dostali bezpečnou zprávu zejména ze staré vlasti. Ještě potvrzuje, že krajana doma nás i dnes ještě poslouchají bez ohledu na riziko. Ještě s tím je samozřejmě spojeno. Z Vašemu dotazu o pp. Voskovci a Werichovi Vám budu rád musíme oznámit, že jsme s nimi přerušili styky, protože se úplně postavili do služeb komunistů a provozují naši krajany rozkladnou slavnost, nehledíc k tomu, že byli jedinými našimi krajanskými umělci, kteří se každé vystoupení v našem rozhlasu řádili dosti značným honorář, zatím co všichni ostatní dělníci a dělníci v našem. Je nám líto, že tímto sdělením smad nioíme některé Vaše iluze, ale po zkušenostech s oběma pány nemáme d'vodu, abychom krajánům tato fakta zatajovali.

Chcete-li nám zaslat nějaké známky, budeme Vám za to vděčni, Patrně je budete moci sde mezi abstrakci apendit ve prospěch našeho rozhlasového fondu.

Souhlasně s Vaším dopisem došlo také Frejkové kniha, již jste nám poslal, ale budeme nevíme, komu ji chcete věnovat. Předpokládáme, že je určena našim vojákům v Anglii, ale prosíme Vás, abyste nám to ještě výslovně potvrdil.

Děkujeme Vám za trvalý zájem, jež věnujete naší slavnosti, jáse s krajanským posdravem a našim obětovným hlasem: "Zvítězíme!"

Jan Münzer
Krátkovlnný rozhlas Československá Amerika

Jan Fierlinger

Krajané v zemích Latinské Ameriky poslouchali rozhlasovou stanici Československá Amerika, která vysílala z území USA. Kopie dopisu pracovníků rozhlasové stanice krajanům do Ekvádoru obsahuje i zajímavý názor na působení Voskovce a Wericha ve Spojených státech. Považovali je zde za komunistické elementy.

ČESKOSLOVENSKÁ KOLONIE
V ECUADORU
Quito - Ecuador - S. A.
Apartado 636
Calle Guayaquil 47
Teléfono 4-72

Quito, dne 8. srpna 1941.
Čj: 156 Ch 41
Vše: Zpráva o slavnosti.

Národní Rada Československá,
CHICAGO.

Dovolujeme si poslat zprávu o slavnosti Kolonie od počátku července t.r. V této době pořádala Kolonie koncert a pořadem hudby české, polské, španělské a rakouské, za účinkování paní Hory Bohnové, paní Frieisenbergové a pana Nozara.

Koncert měl neobyčejný úspěch po stránce společenské i umělecké, jak to prokazuje ohlas koncertu ve sdělném tisku, který v odborných kritických řadách koncert k nejdůležitějším uměleckým událostem tohoto roku.

Jinak zahřál se výbor Kolonie obšírně zastoupení před sdělnými úřady a opatřena vše pro naše krajané, obzvláště v Jihlavě Francii a ve Švýcarsku. V tomto směru docílili jsme velkého úspěchu tím, že bylo uloženo gen. konsulovi ekuadorskému v Zenevě, vydati všem s největší lástí bez doplatit a jiných poplatků všem našim krajanům, pro něž bylo ládko uloženo vše našim diplomatickým zástupcem v Zenevě.

Pačet členů Kolonie stále stoupá, převyšil již 500. Kolonie doplnila své vlastní knihovnu a zřídila školu přístupnou členům a hostům.

Kolonie těší se stále stoupajícím sympatiím sdělné společnosti a udržuje dobré styky se zástupci sdělných národů.

S krajanským posdravem v dokonalé duši

Dr. Emil Schoenbaum
Předseda

Roman Hoffmann
Jednatel

CABLE (HOURS):
P. O. BOX 881

THE PIONEER MISSIONARY BROADCASTER
— REACHING THE REGIONS BEYOND BY RADIO —

THE VOICE OF THE ANDES
RADIO STATION HCJB

Co-Direction:
Clarence W. Jones — Reuben E. Larsen

QUITO - ECUADOR

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL OF AMERICA
4049 West 26th Street
CHICAGO ILL.

quito 10/3/1942.

Vážení krajané!

Odrázel jsem první dva zasilky NEWS FLASHES FROM CZECHOSLOVAKIA za nez Van vřele děkuji a prosím, abyste mi je zaslali vadycky. Jáse reditelem artistickým stanice na je jim papíre. Van dnes píse a mim to také sefer propagandního oddelení spolu s reditelem stanice. Máse vyhláskna je Americká, patri Americkýa misianarum evanğelickým. Každou neděli mezi 8-9 hod večerní Eastern Standard time vysílame velký demokratický propagandní program. Je tam zastoupena Anglie, Francie, Holandsko, Československo a USA. Hraji se hymny, jsou proslovy atd a vše je na velké basí. Dale budeme vysílat týdně jednu českou pulhodinu, ja Van jeste sdělíme. Máse stanice vysílá pro USA na vlně 24 metru, (12640 megacyclu) a pak na 308 metrech. Stanice má 10000 Watt a je po celou avete slyšitelná, je to nejlepší jsi vysílacka Jiz. Ameriky.

PROSIM VAS, byste vacehen možný propagandní material zaslali máse dal (VSE MOŽNE, CO JEN MÁTE, UPOTREBI SE TO) a máse to na následující adresy:

Mr. Clarence W. Jones
Director de HCJB VOZ DE LOS ANDES
Casilla 691
QUITO - Ecuador

Mr. D. S. CLARK
Casilla 691
QUITO - Ecuador.

Prof. Federico E. Bloch
HCJB LA VOZ DE LOS ANDES
Casilla 691
QUITO Ecuador.

Poslouchajte nás rozhlas v nedeli a napište nám jak se Van líbí. Poradím je j, mluvím tes oaky de radia a prosím Vas o zprávu v poště.

* Z VITELINE*

Prof. Friedrich Bloch.

(Z Československé kolonie v Ecuadoru) Dne 15. dubna 1942 - str. 2.

Mimo to vykonala delegace návštěvy u zdejších vedoucích časopisů El Comercio a El Día, kterým předala memorandum ideové o činnosti a činnosti El Comercio a El Día. Oba časopisy uveřejnily obsahovou zprávu o činnosti a programu El Comercio a El Día výtahu. Také časopisy největšího města v Ecuadoru, Guayaquilu, El Telegrafo a El Universo uveřejnily zprávy o činnosti Kolonie.

Byla vykonána také návštěva u gen. tajemníka veřejné správy p. Jose Chiribog, kde důležen byla rovněž akce přivítání a přislíbení veřejné pomoci ecuadorských úřadů demokratickým stranám Kolonie. Návštěva u ministra vnitra dosud nebyla vykonána.

V novém výboru došlo k ustavení následujících odborů: Kulturní, sportovní, hospodářský a finanční. Tyto odbory zahájily již svou činnost a výsledky jsou následující:

Kulturní výbor uspořádal přednášku p. Albina Barga na téma "Churchill a Československo" s debatou, která se účastnilo řada členů. Dále pořádán byl večer pod heslem "Večer vzpomínek na domov" který se velmi dobře vydařil a kterého se účastnilo asi 120 osob. Na tomto večírku byl předváděn film o sokolském sluhu z r. 1938 a propagandní film z materiálu ministerstva propagandy v Londýně. Byly zpívány národní písně, které se těší mezi členy velké oblibě.

V rámci sportovního odboru byl dosud zahájen šachový turnaj a odbor ping-pongový chystá zápasy se zdejšími mužstvy.

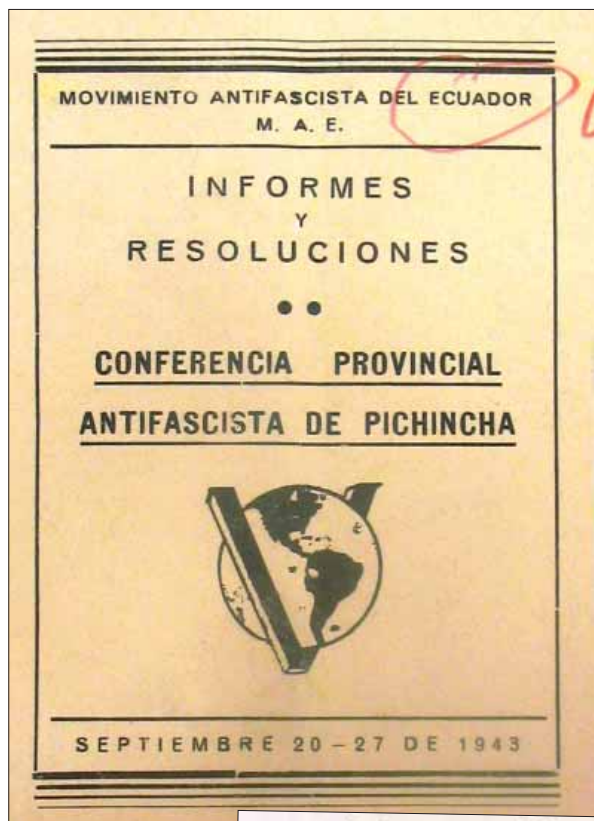
Hospodářský a finanční odbor rovněž již zahájily činnost vykonaly návštěvy u amerického obchodního attache jakož i u předsedy agrikulturní mise severoamerické, aby zjistili, zda nynější situace neposkytuje možnosti pro lepší uplatnění Čechoslováků v hospodářském životě Jihoamerického.

Byla otevřena čítárna cizojazyčných časopisů v klubovních místnostech a v souvislosti vyšlo první číslo národního časopisu "TAHUK" V klubovních místnostech rozvíjí se spolkový život velmi živo.

Kolonie připravuje založení zvláštní sekce "Přátel svobodného Československa". Tato sekce má sdružovat nejvýznamnější osobnosti veřejného a hospodářského života ecuadorského a propagovat styky se zdejší Kolonií a znalosti o Československu. Celá řada vedoucích osobností ecuadorských a spojenských přislíbila svou činnost.

Zdejší rozhlasová stanice zaslouhou člena Kolonie pořádá jednou týdně vysílání v českém jazyce s programem propagandním a hudebním.

Tisková služba ČSNRA informovala ve svých zprávách, které byly vydávány v tisícových nákladech, o širokých aktivitách krajanů v Ekvádoru.

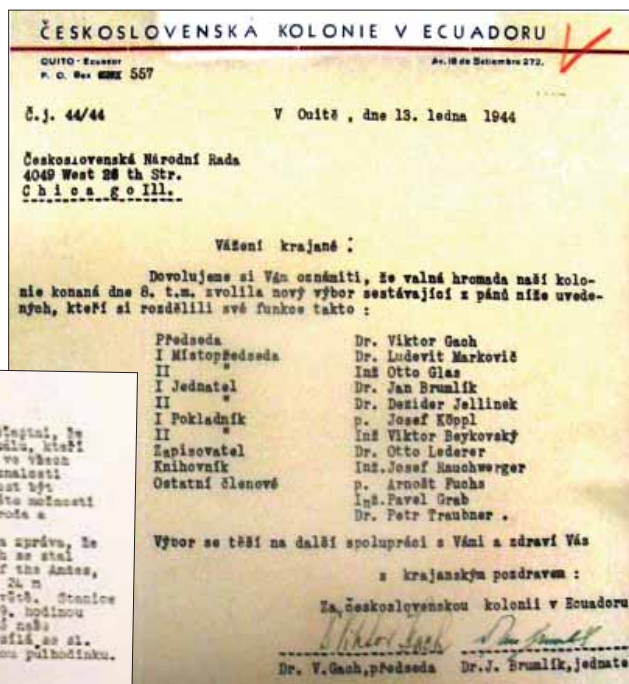
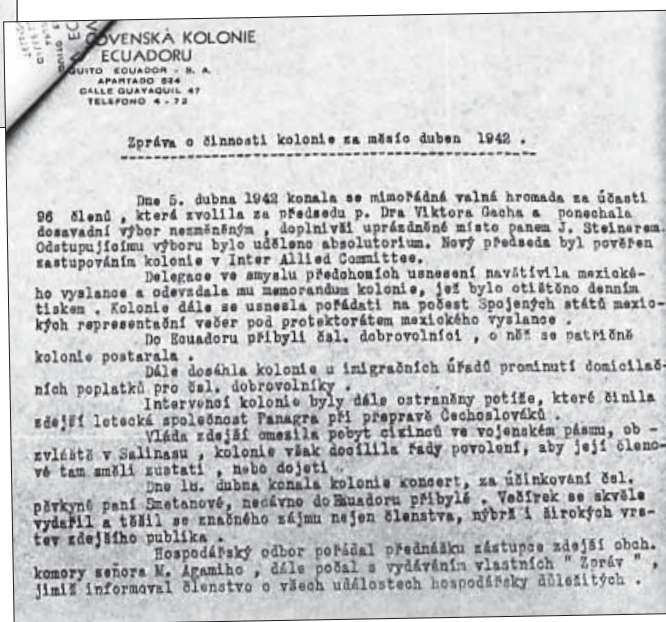
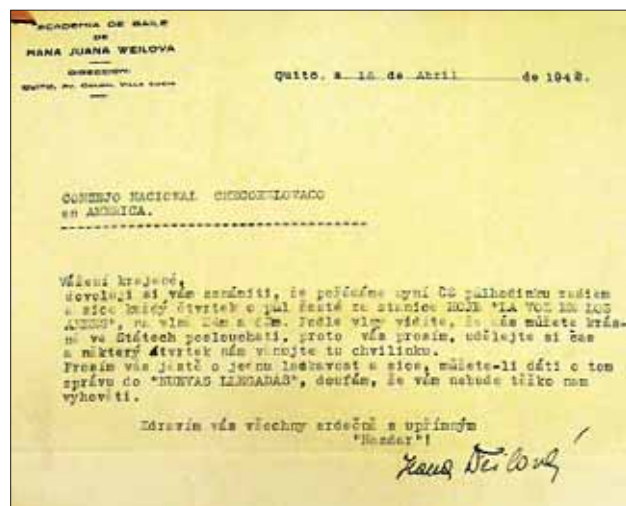

Protifašistické hnutí Ekvádoru (MAE). Zprávy a rezoluce z provinční protifašistické konference v Pichincha. 20.-27. 9. 1943.

Šestý kongres na svobodě spolupráce vstřícnosti
(Tisková služba ČSNRA)

Ve dráha naší na Československou svobodu jsme tak šťastni, že můžeme společně se spolupráci a štěstím čestněho intelektuála, kteří před nacistickou slobou vstoupili a vstoupili a hledali štěstí ve všech zemích světa. Mnozí z nich se pro své vědomosti a odborné znalosti dostali postavení na významných místech, kde mají příležitost být naší věci užiteční. Mnozí z nich se postávají katedrám, že tato možnost také přiláká vstřícnosti a štěstí sami se blíží do služeb národa a vstoupili vstřícnosti.

Ve Quito v Jihoamerické republice Ecuador právě došlo zpráva, že známý huslový virtuos a hudební pedagog prof. Edvard Hirsch se stal artistickým ředitelem nové rozhlasové stanice The Voice of the Andes, nejvládnější to vysíláček v Jižní Americe, která je na vlně 24 m (12000 megacyklů) při síle 1000 wattů vysílá po všem světě. Stanice je americkým majetkem a vydává každý den od 8.00 do 9.00 hodinou "Kongres amerických propagandních programů. Upraví každý také naše akce a prof. Hirsch akce do rusínské řecky. Mimo to vydává se si. Mnoho milovnu na jiné stanici jednou týdně zvláštní českou palubníku.

Guatemala

Počet krajanů v Guatemale čítal pouze několik desítek osob. Jejich pomoc čs. zahraničnímu odboji však byla rozsáhlá. Guatemalská vláda neuznala okupaci 15. března 1939, československý konzulát nebyl vydán německým úřadům. Do uznání čs. exilové vlády v Londýně udržoval konzulát spojení s ČSNRA v Chicagu a s ústředím čs. odboje v Londýně. Vzhledem k tomu, že z důvodu malého počtu krajanů nebyla v Guatemale založena jejich organizace, plnil konzulát ve vztahu k ČSNRA v Chicagu funkci, kterou v ostatních státech Ameriky plnily krajské organizace. Proto i přes malou početnost dosáhli krajané ve spolupráci s konzulátem v organizování pomoci čs. odboji významných úspěchů.

Československý konzulát v Guatemale nevydán.

/ Tisková služba Čsl. M.R. /

Jak se nám osnahuje a Guatemaly, německé vyslanectví v Guatemale počá-
dalo v březnu honorárního konsula Československé republiky, továrníka
Františka Krafku, aby přidal konzulát německým úřadům. Konsul Krafka
odpověděl, že k tomu nedostal rozkaz od pravoplatných činitelů a
konzulát nevyděl. V audieraci u guatemalského ministra zahraničí bylo
mu řečeno, že německý vyslanec sice oznámil guatemalské vládě, že ČSR.
byla sebrána Německem, ale že správa byla pouze vynalehnuta a že zále-
ží na konsuluvi samem, co učiní. Guatemalská vláda nečiní žádných tět-
kontí a uznává dále p. Krafku jako konsula Československé republiky.
Konsul Krafka přihlásil se k součinnosti v osvobozenecké akci a bude
v ní pracovat v souladu s vedením osvobozeneckého hnutí.

Informaci o nevydání československého
konzulátu německým úřadům v Guatemale
zařadila tisková služba ČSNRA do svých zpráv
rozšiřovaných v mnoha státech světa.

Čs. konzul v Guatemale František Krafka
zaslal ČSNRA seznam krajanů žijících
v Guatemale s vyznačením osob, které se
rozhodly finančně přispívat na čs. odboj.

SEZNAM OCEHU žijících v Guatemale.

A/ Část, která bude přispívat:

1/ František Krafka	továrník, konsul ČSR	12 Calle Poniente No.30 Guatemala, Apartado 94
2/ Rudolf Zrnovský	platáčník, místokonzul	finca San Bernardo, El Cerrito, Frayjanes, Depto Guatemala
3/ Vlastimil Bouša	knihvedoucí, sekretář konzulátu ČSR	Puerto Barrios
4/ Václav Mašek	obchodník	Flores, Depto. Petén
5/ František Hrstka	krejčí	10a Calle Oriente, Edificio Coloma, Guatemala
6/ František Chour	řec El Durazno, platá- ník	Chimaltenango
7/ Jan Hrdlička	hodinář	9a Calle Oriente Reloje- ría El Sol, Guatemala
8/ Václav Johnis	representatn Exportního ústavu	5a Avenida Sur

B/ Část, která je nemajetná:

1/ Václav Litera	řec El Durazno	Chimaltenango
2/ Antonín Zátoupek	obchodník	9a Av. Sur No.32, Guatemala
3/ Josef Vítek		4a Av. Norte No. 15
4/ Bohumil Čabelka	zřízenec	Puerto Barrios
5/ Ondřej Hora	zemědělec	Santo Tomás, Pto.Barrios

KONSULÁT
REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ
V GUATEMALE
CONSULADO
DE LA REPUBLICA CHECOSLOVACA
EN GUATEMALA
Číslo Jednot: 15-40.
Vše: Propagační brožurka-
španělská.

Guatemala, dne 8. března 1940.
Za

Československá Národní Rada v Americe,
2608 30 Central Park Avenue,
CHICAGO, Ill.

V příloze tohoto listu dovoluji si Vám zaslati jeden
výtisk španělsky psané brožurky
UN REGIMEN DE TERROR. EL TERROR DE UN REGIMEN..
která byla vydána nákladem zdejšího konzulátu jako propa-
gační tisk pro Guatemalu.

Protože není mi možno vzhledem ke zdejší vládě, která
je nám příznivě nakloněna, vydávati věci oficiálně, byla
tato vše vydána pod jménem osoby soukromé a tak předem zne-
možněn jakýkoliv protest ze strany vyvalance německého.

Tento spis, který rozdávám zdarma, je každým dnem více
vyhledáván, a doufám, že nám velmi pomůže. Jelikož se také
zmínuje spis o Polsku, lidé jsou více přesvědčeni, protože
nepovažují spis za propagaci, nýbrž za informační.

Podepisuji se s pozdravem

VLASTI ZDAR !

F. Krafka,
konsul.

KONSULÁT
REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ
V GUATEMALE
CONSULADO
DE LA REPUBLICA CHECOSLOVACA
EN GUATEMALA
Číslo Jednot: 22-40
Vše: Židnek T.G. Masaryk.

Guatemala, dne 1. dubna 1940.
Za

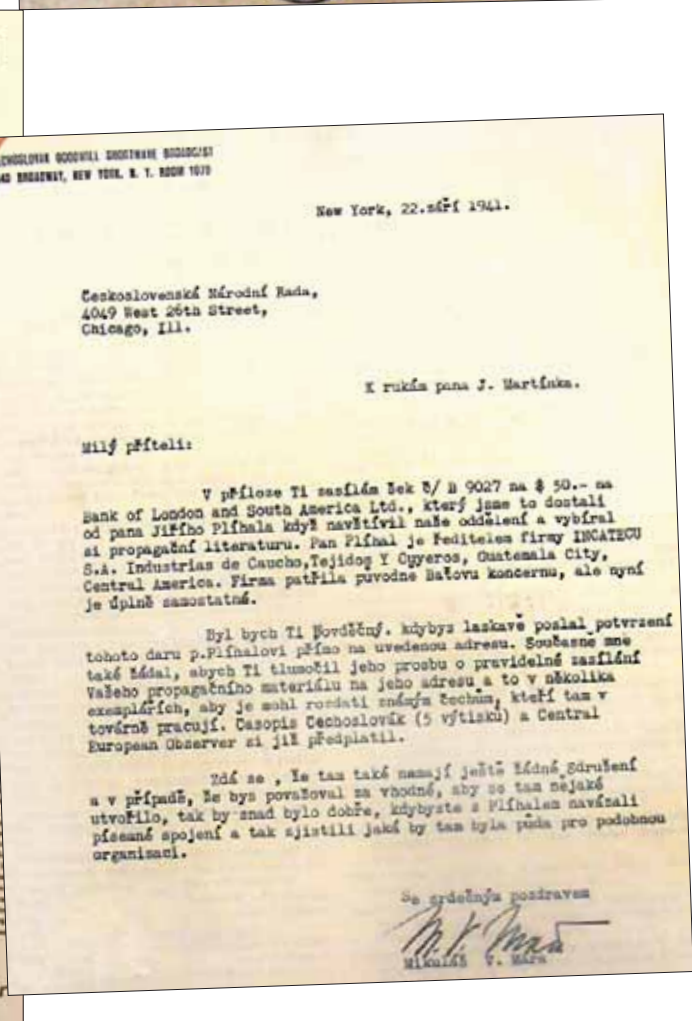
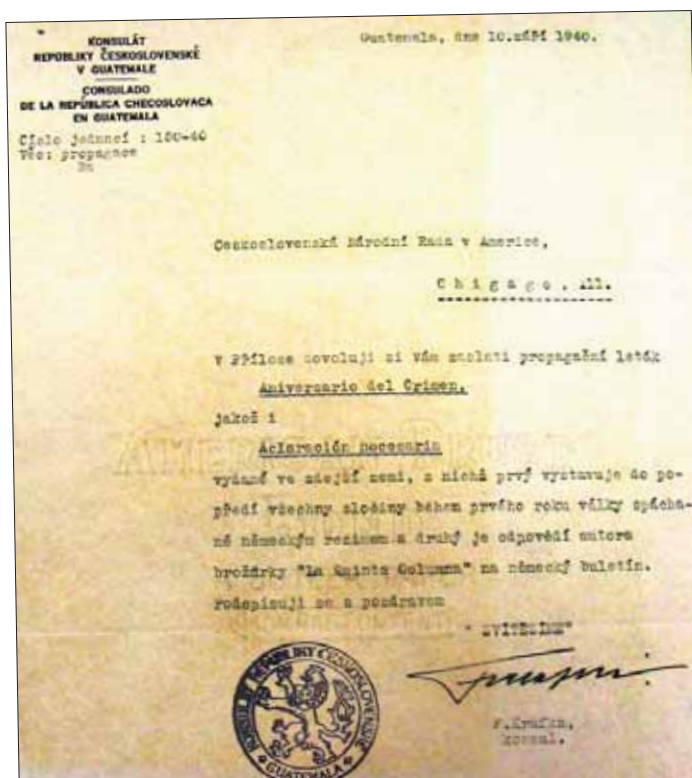
Československá Národní sdružení,
v Americe,
2608 30 Central Park Avenue
CHICAGO, Ill.

V příloze tohoto listu dovoluji si Vám zaslati jeden
výtisk zdejších novin se článkem o našem prvním prezidentu
Goroboditeli T.G. Masarykovi z výročí jeho 90tých naro-
zenin.

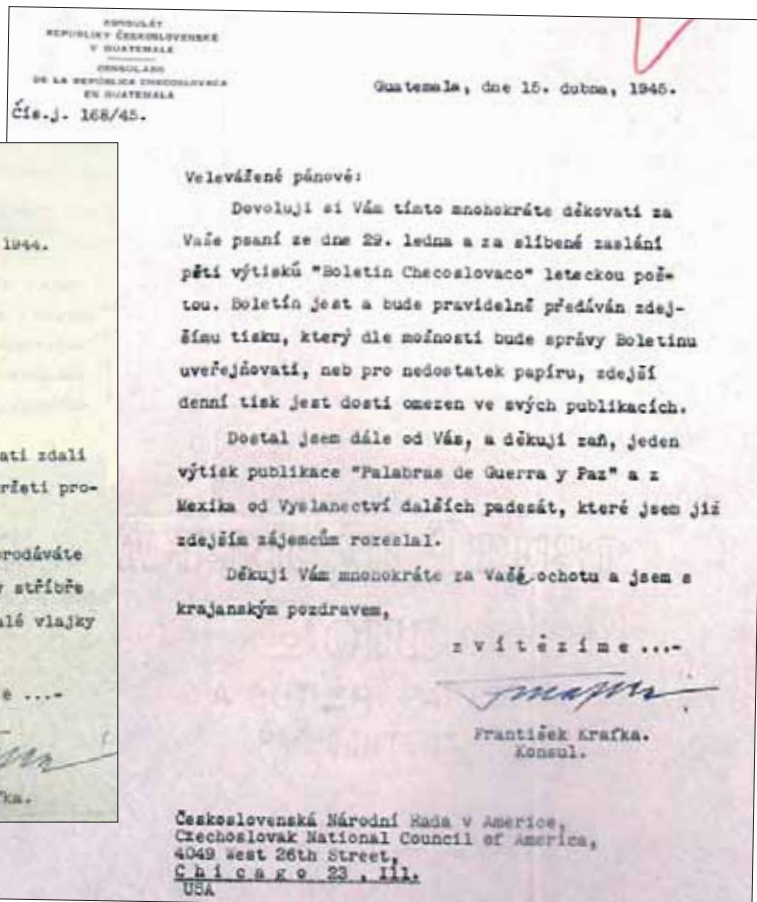
Jak sami poznáte, články jsou sepsány tak, aby vyni-
kly zásady klasické našim prvním prezidentem, zásady, které
dnes v mnohém vlněném Evropy zaslily po brutálním ovla-
dání naší země nacistickým režimem. Tyto zásady, které jsou
velmi blízké zásadám demokracie americké, pomohly nám zís-
knouti, že se více i udržeti sympatie zdejšího národa a jeho
obyvatel.

S krajským pozdravem a bohem " Zvířetina "

F. Krafka,
konsul.

Propagační leták, který vyčísluje zločiny spáchané během prvního roku války německým fašizmem.

Haiti

Také kolonie krajanů na Haiti nebyla příliš početná. Dne 3. července 1941 založili Kroužek Čechoslováků na Haiti, který udržoval kontakty s ČSNRA. Jeho členové vyvíjeli aktivní činnost. Organizovali bazary, kulturní akce i oslavy významných dnů československé historie. Především bazary a kulturní akce využívali k získávání finančních prostředků na pomoc čs. odboji. Získávali také předplatitele tisku a literatury, kterou dodávala ČSNRA. Podíleli se rovněž na řadě propagačních akcí.

FAST DIRECT

RCA

RADIOGRAM

R.C.A. COMMUNICATIONS, INC.

A RADIO CORPORATION OF AMERICA SERVICE

TO ALL THE WORLD — BETWEEN IMPORTANT U.S. CITIES — TO SHIPS AT SEA

RECEIVED AT 453 WEST ERIE ST., CHICAGO, ILL. AT 10:29:34I STANDARD TIME

CR98/C111 PORTAU-PRINCE 25 28 1056AM

HLT CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL

(4047 W 26TH ST) CHICAGO=

UPRILEŽITOSTI 28 RIJNA VZPOMÍNAJE A OCENJUJE VASICH USPECHU

ŠNAZENÍ ODNOVITI ČESKOSLOVENSKO KTERÉ PODORUJEME DO PLNÉHO

VYHLAZENÍ NACISMU=

ZVÍTEŽINE ČECHOSLOVACI HAITI.

Superior 2581-2

If No Answer Call

Central 5621

4047 26TH 28.

Telephone: Central 5621

To ensure prompt action on inquiries, this original RADIOGRAM should be presented at the office of R.C.A. COMMUNICATIONS, INC. In telephone inquiries quote the number preceding the place of origin.

Telegram Čechoslováků z Haiti ČSNRA. Vyjádřili v něm plnou podporu její činnosti.

Port au Prince, 30. června 1941.

Messrs.

Czechoslovak Consulate General,

1410 Broadway,

NEW YORK

USA.

Vážený přítelé,

Odvětvím se na můj dopis ze 16. t.m. a objednávkám u Vás pro sdělení

knihy následující:

Polst. kniha	Titul	Cena	Objed.
9	Soška popraší Pres. Osveoboditele	2.-	10.00
6	Fotoportrét Pres. Dr. B. Beneše	1.-	6.00
14	ditto Pres. Osveoboditele	1.-	14.00
1	stat. znak (dima. brože) postříbený	1.25	1.25
3	ditto pozlacený	2.50	7.50
10	Stat. znak smil. a slaceny, jehlice	1.-	10.00
1	ditto smil. a slaceny, jehlice	1.25	1.25
16	Čsl. stát. vložek hedv. 6" x 3"	0.25	4.00
6	ditto smil. a slaceny, jehlice	0.15	0.60
19	Stat. znak (lev) postříbený	0.25	4.75
11	hedvábných šatů s mapou republ.	0.30	5.50
1	Velký státní znak (barev. reprodukce)	1.50	1.50
4	10" x 28"	1.50	4.00
4	obrazky Pres. T.G.M. (kresky pod sklem) 1.-	1.-	4.00
11	Knihy:		
11	Hlas domova, básně	0.30	3.30
11	Listy z vyhnanství	0.30	3.30
4	It happened there	1.-	4.00
12	Talking about Czechoslovakia	0.75	9.00
3	Pravda vítězí, žež pres. Beneše na legionářském banketu v Chicago	0.10	0.30
3	Hlas domova: Dr. B. Beneš	0.05	0.15
6	Světlo na Křižovatkách	0.35	2.00
7	Vámi ztaneční: B. Beneš	0.35	2.45
8	Salut milions (české)	0.35	4.40
4	7. III. v Americe	0.15	0.60
4	Pamětní spis Čsl. Mír. Vřboru	0.10	0.40
1	Stručné dějiny Slováků	1.-	1.00
1	Democracy today & tomorrow, Dr. B. Beneš	3.00	3.00
2	We shall live again M. Hindus	3.-	6.00

pokrač.

Jednou z forem pomoci byl i nákup publikací a tiskovin vydávaných ČSNRA ve spolupráci s londýnskou čs. exilovou vládou.

F. MEISEL

PORT-AU-PRINCE HAITI

AVENUE 27, LOUIS No 33

CABLE: MEISEL PORTAU-PRINCE

2. května 1941.

Národní Rada československá

a české Národní sdružení

4047 West 26th street

Chicago, Ill.

Vážený pánové,

naše vyslanectví ve Washingtonu mi doporučilo, obrátit se

na Vás stran propagačního materiálu.

Zádám Vás proto zdvořile, abyste mi dali zasílati na moji

adresu:

F. MEISEL, Port au Prince Haiti

mšičník "Svobodné Československo"

5 výtisků Vašeho bulletinu "News Flashes from Czechoslovakia under Nazi domination"

a mi sdělili kolik obnáší předplatné na půl roku, rád Vám jej

ihned poukážím.

Děkuji Vám předem za Vaši laskavost

s krajanským pozdravem

mimo toho též

5 výtisků bulletinu v řeči české

První stránka programu bazaru organizovaného Kroužkem Čechoslováků na Haiti 11. prosince 1943.

PROGRAMME

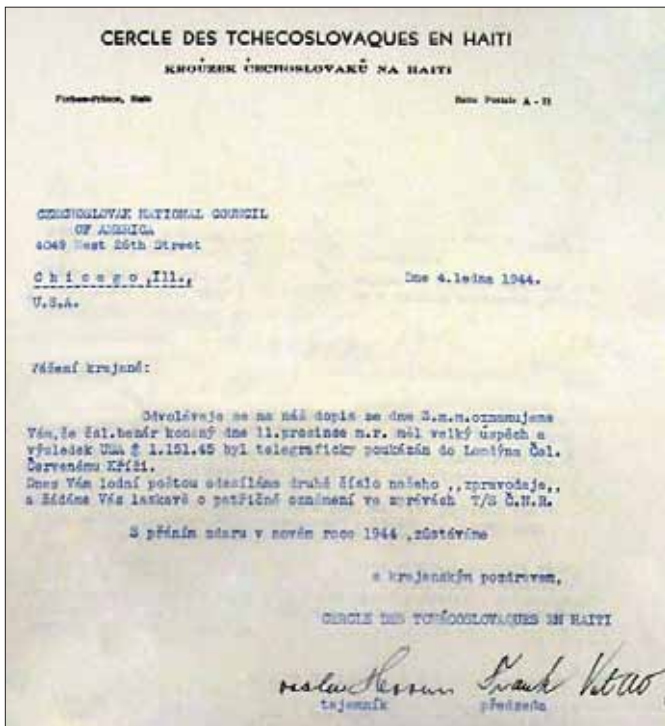
BAZAR et EXPOSITION

Broderies Tchécoslovaques

de la Croix Rouge tchécoslovaque

Au Club Militaire, le 11 Décembre 1943

à 8 hres. du soir

Informace o výsledku bazaru zasláná ČSNRA do Chicago.

DNES ŽENY NA PRVNÍM MÍSTĚ:

Naše české ženy jsou známy svou důsledností a rozhodností. Řekly si: mezi sebou učiníme bazár a také udělaly.

Přelým dalším podnikem byl čsl. bazár s výstavkou, pořádaný odborem žen, v klubu vojenském, Port au Prince, dne 11. prosince.

Tímto podnikem dokázaly naše ženy, co dovodou po stránce umělecké a za svoji práci a píli byly odměněny obdivem a uznáním haitajských přátele.

Výstava šateček, doček, halonok a jiných krásných národních věcí, upoutala všechny hosty, kteří v brzkou rozkopili tyto věci.

Colkový výnos USA \$ 1.151.45, byl telegraficky poukázán paní Haně Jonošové, předsedkyni čsl. červeného Kříže, ve prospěch čs. Č. Kříže v Londýně.

Sál, kde byl bazár konán byl na průčelní straně vkusně dekorován spojnými vlajkami a na hlavním stánku obrazy Prezidenta osvoboditele Prezidenta Beneše, uprostřed pak volky znak Republiky československé.

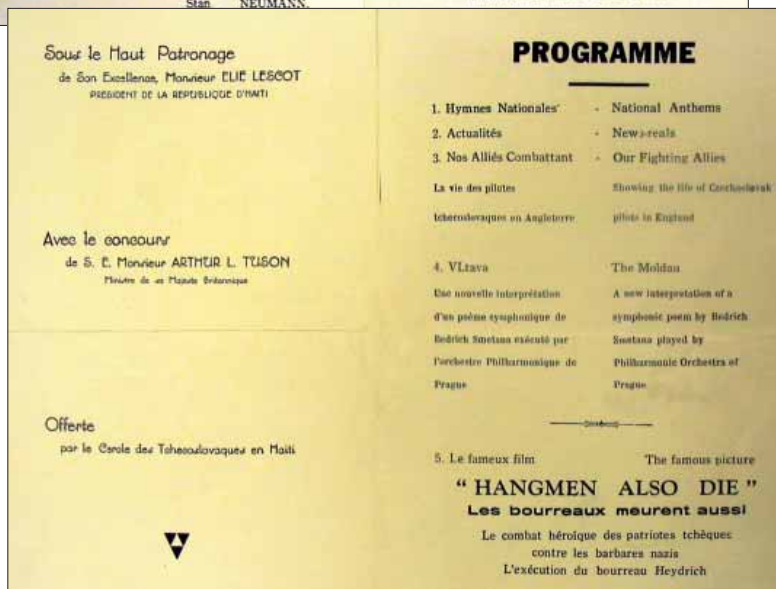
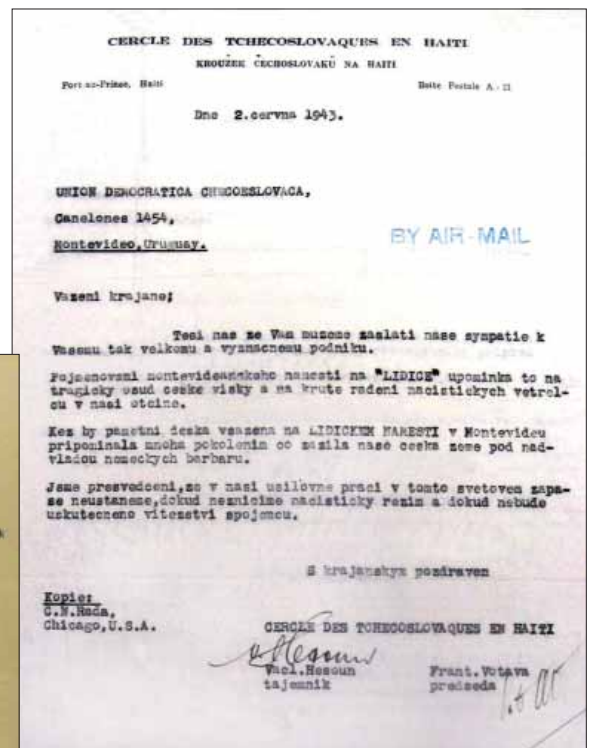
Součástí bylo zahájení hymnou haitajskou a československou, zahrnou hudbu Gardu du Palais, na to Prezident Elie Lescot přestřihnutím stužky, otevřel čs. bazár.

Mozí zábavou která se protáhla do 2 hod. ráno byl proveden tah losů na různé vyšité soupravy, dále vydražování polštářů, na kterém byly děti noseny nůžky p. prezidentovi, dále klobouk a praporek.

S diplomatického sboru se zúčastnili tohoto večera americký velvyslanec a paní Campbell White, britský ministr a paní A. L. Tuson, mexický ministr a paní Alcazar Ternal, kubánský ministr Salvador Alloman, dominikánský ministr Hernandez Franco, dále host haitajské vlády, kubánský plukovník Marino a mnozí j.

Leták informující o výsledcích akcí Kroužku Čechoslováků na Haiti.

Program akce organizované Kroužkem Čechoslováků na Haiti při příležitosti výročí vzniku ČSR.

Honduras

V Hondurasu působilo pouze několik desítek krajanů. S ČSNRA udržovalo kontakty pouze několik jednotlivců, kteří využívali tiskové zprávy ČSNRA i další materiály k informování veřejnosti v Hondurasu o situaci v okupované vlasti i o výsledcích, kterých dosáhl čs. zahraniční odboj. Podle možností podporovali činnost ČSNRA a Československé informační služby menšími částkami peněz.

Antonio Šilner
Puerto Cortes
Honduras C. A.

Puerto Cortes, 28 října 1939.

Československá Národní Rada,
Chicago.

Drazí krajané:

Na uctění našeho Národního Svátku, zasílám Vám \$ 5.- přílohou, pro naše osvobozené knuti.
Děkuji Vám srdečně za pravidelné zasílání Vašich tiskových zpráv, které dostávám pravidelně.
S krajanem pozdravem zůstává Vás

Prosím vězte na vědomí změnu mé adresy.

Diario Comercial 22. listopadu 1939
Honduras
San Pedro Sula

Teror v Československu

Panuje vláda hrůzy v Československu. Agenti Gestapo, tajné, policie nenáviděného Hitlera, jsou činní v to, co až před nedávnem byla samostatná republika; a vřede panuje strach před strašnými německými represáliemi a zátěží pro vše co jest německé. Noviny z Německa nic nepraví ohledně této věci. Žádné zprávy nemohli poslat novinářští dopisovatelé a correspondenti protože jim to zakazuje přísná cenzura německá. Přes to všechno, nějaké zprávy se propašují a ví se, že bylo vzbouření studentů a obyvatelstva v Praze a v jiných městech a že panuje velká nejistota v celé zemi, zatím co tajná policie a německé vojsko v Praze, potlačuje protestní hnutí, nejbrutálnější způsobem. Věc začala nevinným protestem studentů. Ale potlačení se stalo tak brutálním způsobem, že studenti, kteří byli pasivní v Universitě v Praze, šli na ulici též protestovat. Následkem toho byly bitky v několika částech města; česká policie obdržela rozkaz střílet proti studentům; ale když neposlechli byli zatčeni tajnou policií německou a S. S. oddily, která jest vojenská policie. Berlin souhlasí, že dvě části policie byly popraveny a snímí devět českých studentů. Berlin připouští popravu studentů, nejenom že stím souhlasí ale hledí to ospravedlnit. Právě jedna zpráva z hlavního města německého - "Vládní kruhy tohoto města ~~možná~~ potvrzují, že popravy v Praze byly potřebné. Může být, že tyto prostředky byly hodné tvrdé, ale byly absolutně potřebné následkem toho, že německý stát se nachází ve velice a že v situaci nynější, jest rozhodně nemožné aby se dovolilo aby český národ byl nakázan od několika horkokrevných lidí. Tyto vládní kruhy tvrdí, že český národ souhlasí aby byl zachován na každý pád pořádek. Jiné zprávy, které přišly do tohoto města tvrdí, že obyvatelstvo nevědělo nic o popravě až krátkovlnná stanice oznamovala. Jednu hodinu později po popravě, že studenti byli zastřeleni." To jsou jediné zprávy, co nám podává Německo ohledně těchto událostí. V jiných zemích evropských, poprava studentů dala příčinu k různým komentářům, a velice lítostí pro obě těchto mučedníků, jejichž smrt není nadarmo, protože tato oběť poslouží aby dala na jevo, že situace v Československu jest velmi vážná, a v budoucnosti poslouží jako prapor revoluce proti nadylkové nedecké kterou každým dnem se zapalem a rozhorleností Češi nenávidí.

Jedna zpráva z Prahy, které nějakým tajným způsobem se podařilo dostat přes síť cenzury, praví že německí úředníci hlídají velmi opatrně studenty; 1200 jich bylo zatčeno a oznamuje se úředně, že Pražská Universita jedna s nejstarších a nejslavnějších ve světě, zůstane po dobu tří let zavřena, a jestli protesty nepřestanou a budou pokračovat bude zavřena definitivně. Právě tato zpráva: Jedn oddíl S. S. přijel do Prahy a tím se zvýšila posádka těchto zuričků, byl policejních oddílů na 10 tisíc. Dobře informované kruhy tvrdí, že vláda zavede nové a přísné metody proti všem esáferům českého člověka. Obchodní čtvrť města zůstala po popravě devíti studentů mrtva a opuštěná. Češi nevycházejí na ulice a zůstávají ve svých domovech a vyjdu jen v případě nejnějnější potřeby. Vládní správa vydána pro vnitro země praví, že byla nucena zakročit tvrdě v českém protektorátu aby zabránila nepořádku, vyvolanému revolučními studenty.

-- 2 --

Zpráva z Prahy zaslana přes hranice popisuje vládní hrůzy. Právě tato zpráva zaslana toho dne z Prahy zvláštním prostředkem: "Pod hrozbou automatických zbraní mnozí studenti byli vyvezeni z lůžek a z domovu a v nakladních autech byli vezeni do věznic a koncentračních táborů. Studenti srbsí a bulharští, kteří byli se studenty českými, protestovali proti jejich zatčení ale německí je nebrali v úvahu. Odpoledne, německé vojsko s nasazenými bajonety obsadilo Universitu lékařskou a právnickou, pak techniku a vysokou školu hospodářskou a pozatýkali studenty a profesory kteří právě poslouchali kurs. Tito byli odvezeni do koncentračního tábora, speciálního pro Čechy.

Mezi českými emigranty v Paříži, se lituje hluboce, že tyto incidenty zapaly již nyní, ale zda se že urážky dobytelských voják jsou takové, že nemohly zůstat bez protestu, ačkoli protest znamená smrt. České komitě v Paříži ví, že takové incidenty musí bezpodmínečně přijít, ale ne teď kdy válka právě začíná, ale až německo bude slabší a když jiné národy pokorené se sjednotí pro boj, který pak bude možný a úspěšný.

V Paříži se ustanovil Československý výbor, kterému předseda Dr. Eduard Beneš a kterým jsou činní ti nejlepší mezi českými a slovenskými emigranty. Tento výbor řídí všechny snahy pro samostatnost Československa, jak ve vnitru země obsazené nemci, tak i v cizině.

Vyslo:
Editorial "DIARIO COMERCIAL" v San Pedro Sula, Honduras C. A.
ve středu, dne 22 listopadu 1939.

Článek o teroru nacistů proti vysokoškolským studentům v protektorátu, který byl zveřejněn v novinách v Hondurasu.

PUERTO CORTES
TELEFONO NO. 57

PUERTO CORTES
HONDURAS C. A.

JARON "GALLO"

Československá Národní Rada
v Americe.

Vážení krajané:

Obdržel jsem Vás oběšením ve kterém doporučujete časopis osvobozené knuti v říšské Americe, který jest vydáván v Buenos Aires. Souhlasnou poštou zasílám přímo penezitou částku na jeho přispění.

Až dosud naše buletiny, které zasíláte zdejšími novinami "Diario Comercial" a "El Norte" byly skoro všechny uveřejněny, a výstřišky těchto zasílám přímo na náš Generální Konsulat v New Yorku. V tomto výstřižku jsem přiložil a 10.- na naši akci. Prosím Vás laskavě zdejte mě, zdali příspěvky mám zasílat Vám nebo našemu p. Konsulovi v New Yorku.

Příkladem výstřižek z "El Norte" editorial který vyšel poslední nedělí.

S krajanem pozdravem a s odbojovým "Zvítězíme"

Antonio Šilner

puerto Cortes, 22 dubna 1940.

Czechoslovak Information Service
1790 Broadway, New York, N. Y. P. O. DIST. 19

New York, 26. března 1944.

Č. 3061/44

AP/2M

Letecky.

Pen Antonio Ellner
FABRICA Estrella, S.A.
Puerto Cortés,
Honduras, C.A.

Vážený pane Ellnere,

Čs. informační služba potvrzuje příjem dopisu ze dne 13. března t.r. se šekem na 20 amer. dolarů a sděluje, že ve smyslu Vašeho přání předplatí pro Vás "Čechoslovák" a zbytek odešle Čs. národní radě v Chicagu.

Zdejší služba vzala s povděkem na vědomí, že obyčejnou poštou jí zasíláte balík novin, které uveřejnily články o Čs. věcech. Příslušné výstřižky budou po obdržení uschovány ve zdejšímu archivu.

Čs. informační služba oceňuje, že již po leta zasíláte jí předplatné na Čs. časopisy, že pamatujete peněžitými příspěvky na Čs. národní radu a že obohacujete tiskový archiv výstřižky z honduraského tisku.

Při této příležitosti sdělujeme, že Vám zasíláme obyčejnou poštou román E. Hostovského "Ukryt" / 1 výtisk/, revui "Zítřek č. 3" / 1 výtisk/ a Front. Uhlí "O nové Československo" / 1 výtisk/, které publikace jsou určeny Vám osobně. Dále Vám zasíláme ve španěl-ském jazyku "Checoslovaquia lucha", "El Salvamento del mundo" a "La conquista económica de Checoslovaquia"; tyto publikace zasíláme ve 25 výtiscích se současnou prosbou, abyste je laskavě rozdělil mezi redakce, event. knihovny, školy, své známé, kteří mají zájem o Česko-slovensko, a pod. Znajíce Vaši ochotu, jsme přesvědčeni, že naši žádosti o rozdělení publikací jistě vyhovíte, zařadíte předem děkujeme.

Za přednostu:
-/-

Čs. národní rada

v Chicagu

na vědomí.

Za přednostu:
Blazek

CHECOSLOVENSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
CZECHOSLOVAK INFORMATION SERVICE
1790 Broadway, New York 17, N. Y.

Dne 30. prosince 1944.

Číslo 12914/44.

Čsl. Národní rada v Americe,
4049 West, 25th Street,
Chicago, Ill.

Vážený krajané,

Čs. informační služba zasílá Vám v příloze šek pana Antonio Ellnera, Sigastepeque, Honduras, C.A., vystavený na Váš rád, ve výši \$ 20.00, jako předplatné na Čechoslovák a příspěvek Národní radě.

Čs. inf. služba žádá o laskavý poukaz částky \$ 5.60 na předplatné a potvrzení zbytku příjmu, to jest \$ 16.40 panu Ellnerovi přímo.

Za přednostu:
Blazek

B.Gr./ab
1 příloha

Indie

Většina krajanů, kteří žili v Indii, byla spjata s působením firmy Baťa. Firma měla v Indii vlastní filiálky a více než 7 000 prodejen. Počet krajanů se pohyboval kolem 400 osob. Jejich postavení bylo zcela rozdílné od situace krajanů v chudých zemích Latinské Ameriky, z nichž většina byla nemajetná a s velmi nízkými příjmy. Sociální postavení krajanů v Indii umožňovalo, aby přispívali na pomoc čs. zahraničnímu odboji významnými částkami. V Kalkatě byl již v srpnu 1939 založen Československý spolek, který ve spolupráci s konzulátem v Bombaji organizoval akce na podporu čs. zahraničního odboje. V řadách Československého spolku se sešli krajané bez ohledu na náboženské a politické přesvědčení. Uznávali vedení osvobozenického hnutí v čele s E. Benešem. Do konce roku 1941 poskytl spolek finanční pomoc organizacím spojeným s čs. odbojem i uprchlíkům, kteří se ocitli v nouzi ve výši 110 000 indických rupií – více než 30 000 dolarů. Pro rok 1941 se spolek zavázal poskytovat čs. exilové vládě v Londýně měsíčně 10 000 indických rupií (přes 3 000 dolarů). Další rozsáhlou pomoc poskytovaly filiálky firmy Baťa. Jednalo se například o vydávání tiskovin a propagačních materiálů. Samotní krajané organizovali kulturní a společenské akce, které se setkávaly s mimořádným zájmem indické veřejnosti. Čechoslováci v Kalkatě a v Batangaru se usnesli dávat 10 % platu na pomoc odboji.

ČECHOSLOVÁCI V INDII

Ze všech míst na světě, kde žijí a pracují Čechoslováci, docházejí zprávy o tom, jak se organizují v boji za osvobození Československa. Nyní dostáváme zprávu z Indie, kde v Bombaji a v Kalkatě naši krajané plně pracují pro naše hnutí. Ve svém svolání k Čechoslovákům v Indii nově založený Československý spolek v Bombaji zdůrazňuje, že "organizace se bude starat hlavně o opatření peněz na československou zahraniční akci, o zajištění existence konzulátu RČS v Bombaji, o důstojnou reprezentaci a propagaci československého boje za nezávislost, o dobrovolníky a vojáky odjíždějící do československé armády, a konečně podle možnosti též o krajany, kteří upadli bez viny do nouze." V Kalkatě pracuje stejným směrem spolek "Palacký."

Článek zveřejněný v časopise Čechoslovák v Anglii v březnu 1940.

ČECHOSLOVENSKÝ SPOLEK
CZECHOSLOVAK SOCIETY

Josef Bretiš,
Batanagar, 24-Parganas,
British India,
jedenatel.

CALCUTTA
Batanagar 30.dubna 1941.

F.T.
Československé Národní Radě v Americe,
4047-49, West 26th Street,
Chicago, Ill. U.S.A.

Vážený pánové,

Dodatkem ke svému dopisu ze dne 15.ledna t.r. zasílám Vám k případnému laskavému použití, film "Čechoslováci in India - how they live and work. Film je doplněk článku krajana Jana Baroše "Čechoslováci na březích Gangu", který jsem Vám zaslal 15.ledna 1941, a který pokud jsem informován byl uveřejněn v krajaněm tisku.

S krajaněmi pozdravy,

Jedenatel.

SPRÁVY A HALOVITTY.

Josef Bretiš,

Všechna dílna krajanská v Calcuttě a v okolí je od počátku velice soustředěna v Československém spolku pro Calcuttu a okolí, který byl založen v srpnu 1939 a jehož členem je většina všech Čechoslovenů dobrých vůle, bez rozdílu státní příslušnosti, do Československé zahraniční organizace; spojují se, sdružují se a bojují všemi silami a prostředky za osvobození republiky Československé a za její nezávislost. Spolek stará se o opatření peněz na zahraniční akci, o dobrovolníky a vojáky odjíždějící do Československé zahraniční armády a konečně podle možnosti též o krajany v Britské Indii, kteří bez vlastní viny upadli do nouze.

Děky pochopení všech členů a velké finanční podpoře firmy Data Shoe Company Ltd., Calcutta, u které je 95% členů spolku zaměstnáni, měl spolek dostát předsevzetí okolím. Za konec roku 1940 měl spolek 103 členů a za krátkou dobu svého trvání poskytl, resp. vyplatil tyto obnosy:

Národní Výbor Československém, resp. Československé vládě v Londýně	70.000 indických rupií
Československému Konsulátu v Londýně	20.757 " "
Československému Konsulátu v Paříži	700 " "
Československému Konsulátu v Bombaji	10.660 " "
Podpora št. letáků, kteří přijeli do Bombaje na cestě do Anglie a Polska	1.200 " "
Za št. letáky a publikace	613 " "
Na podporách nemajetných krajanů	773 " "
Celkem na zahraniční akci a její pomocné účely	104.503 indických rupií
t.j. cca 7.930 liber sterlinů	
a na britské a jiné spojenecké vlády	4.387 " "
Celkem	108.890 indických rupií.

Pro rok 1941 předsevzal si spolek poskytnouti Československé vládě v Londýně měsíčně 10.000 indických rupií a včty, že se dobrovolní finanční pomoci firmy Data Shoe Company Ltd., Calcutta se na to podaří.

Těm, po stránce reprezentativní a propagační byl spolek značnou mírou odměn na podporu firmy Data Shoe, která má v Indii více než 700 vlastních prodejen a v Batangaru v Calcuttě velkou továrnu. Firma spolku umožnila vydání v Československu a v Československé zahraniční akci získala informací a propagačních materiálů, které byly indickými štáty velice vítány a používány. Počátkem roku 1940 umožnila pak spolku potěšit v Batangaru 73 ml od Calcutty/ repre-

zentativní a po stránce finanční velice úspěšný plán ve prospěch Československé Pomoci a dne 29.říří 1941 kvaterválenská pořízení, které mělo velký ohlas v tisku po celé Indii a bylo též filmováno. Film běžel po celé Britské Indii, v Malajsku a v Straits Settlement a bude též poslán do Anglie a Holandské Indie. Podpora firmy též umožnila, aby Calcuttskou Amateur Theatrical Society byla v calcuttském New Empire Theatre dvakrát sebrána Dákové hra "La Hiveta Bayan". Představení bylo navštíveno vybranými obecnostmi a nadšeně uvítáno. Taktéž Československá účast na karnevalu pořádaném ve dnech 28 a 29.prosince 1940 její výměstí Mohyraní a Joseph Benar, ve prospěch "Lady Mary Herbert's Bengali Women's War Fund" byla spolku umožněna finanční pomocí firmy Data Shoe Company. Československá oddělení bylo obecenstvem nejvíce navštěvováno, jakel i postlou navštíveno choti vicekráte Indii Lady Lindithgaw, guvernérka Bengálu Siram John Herbertson a choti a skore velkoreu paměť Indicku Slehton. Beseda a ostatní národní tance téžily se velké pozornosti a bouřlivě bylo sledová jejich opakování. Staročeská hospoda byla stále plná a české písky, klobáky a jaterníky vždy vyprodány. Propagační úspěch této účasti nelze doocenit.

Do armády ve Francii vypravil spolek dva své štáby /cestovní za oba hradiła firma Data Shoe/. odjedu dalších dobrovolníků zahraniční kapitulace Francie. Odjedu do armády v Anglii zatím povolen nebyl.

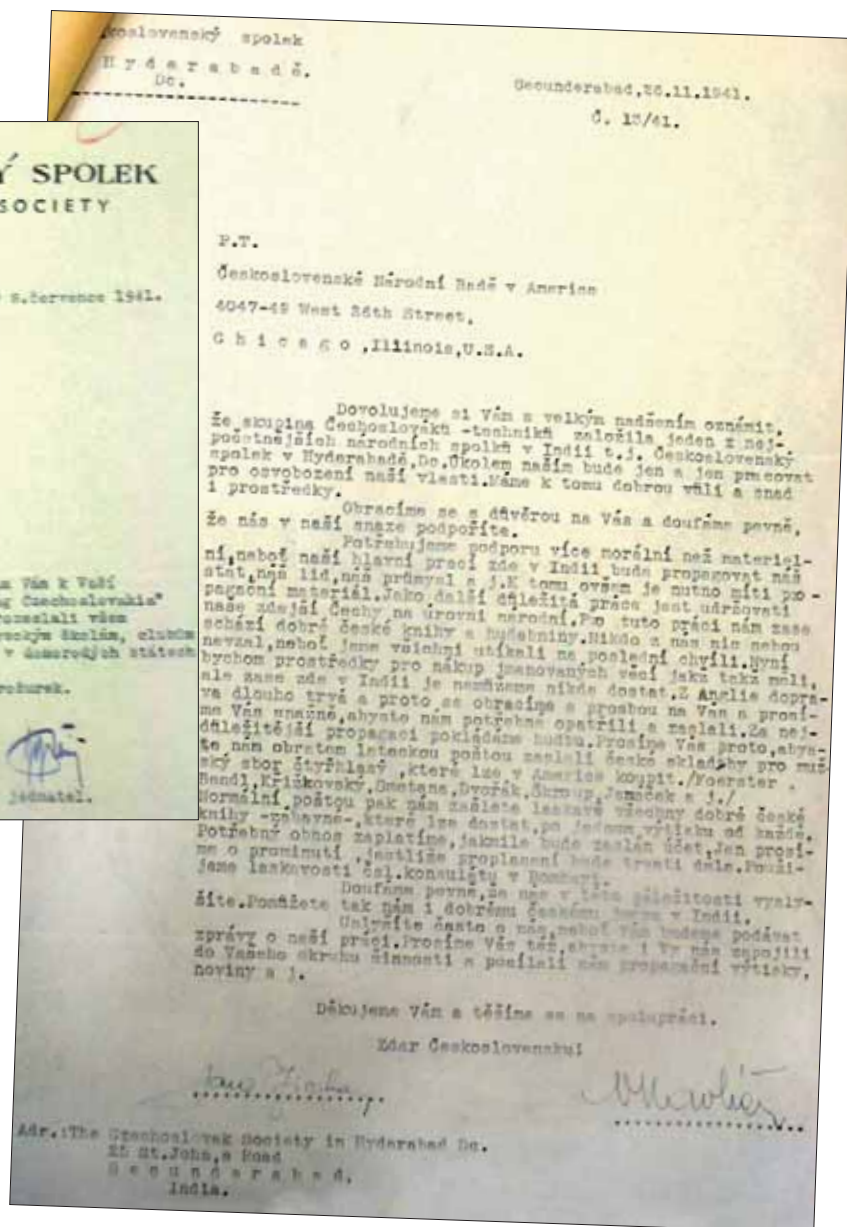
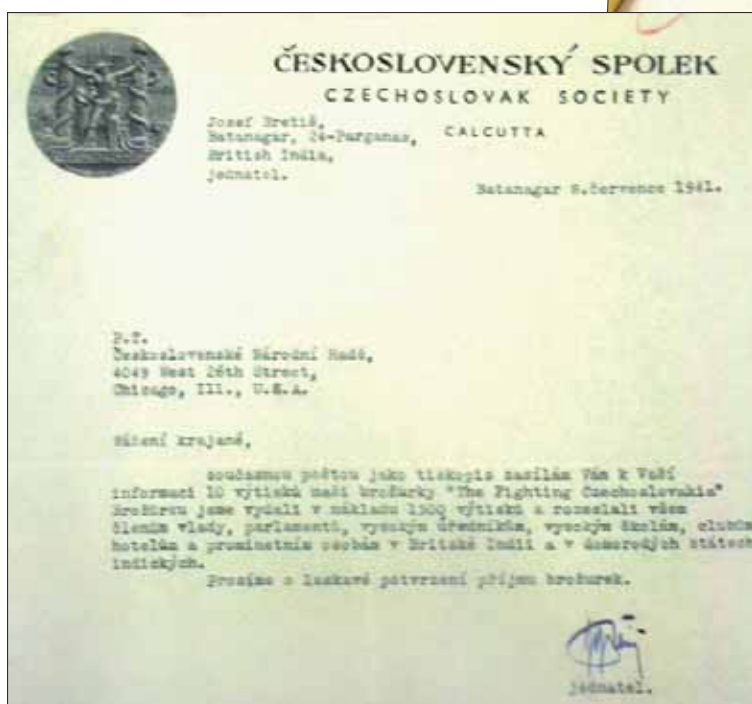
Čechoslováci v Calcuttě a v okolí je pouhá hrstka, ale všichni - naturalisovaní navyčkané - rádi přimáknou každou příležitost se vrátit domů do svéboční vlasti, očerávají zahraničním vedení a hledají bez obav větší budoucnosti.

Batanagar 10.ledna 1941.

Zpráva o činnosti krajanů v Indii do ledna 1941 zasláná ČSNRA do Chicago.

Fotografie ze Svatováclavského posvícení dne 29. září 1940 organizovaného krajany.

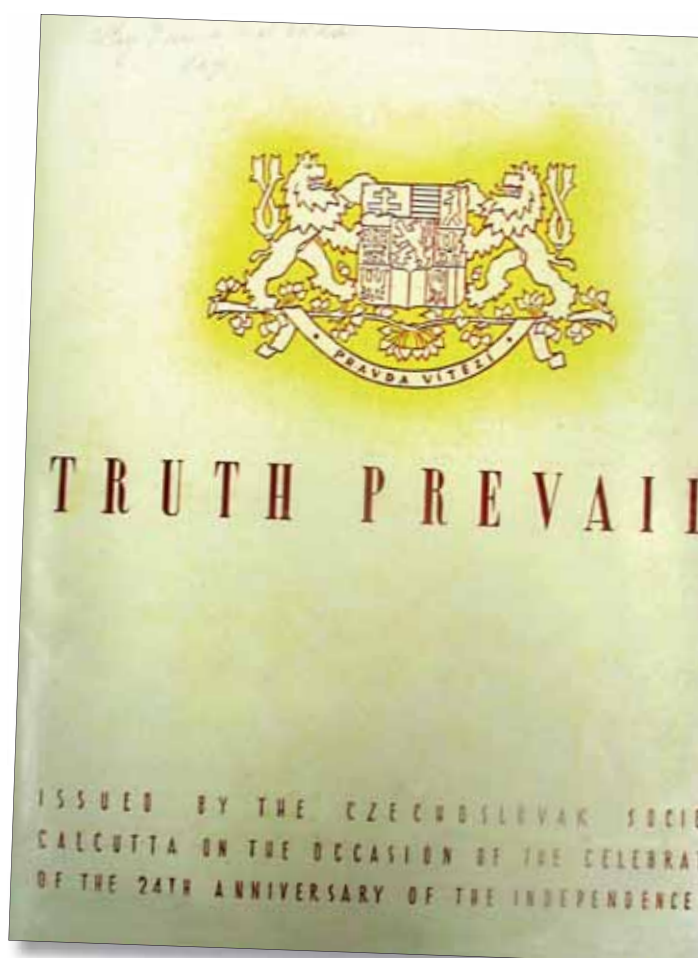
KONSULÁT ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY V B o m b a j i. Dne 20. září 1942.
 Přílohy:
 2250/42.
 Odpověď k čís.
 Věc: Zásilka brožury "Why I am a Czechoslovak Soldier".
 U/U
 Československé národní radě ve Spoj. Státech Amerických
 v C h i c a g o u.

Konsulát obdržel 25 výtisků shora jmenované brožury, kterou rozeslal čtyřem čl. spolkům v Indii "Czechoslovak Society" v Bombaji, Kalkutě, Secunderabadu a Lahore. Několik výtisků bylo zasláno též krajanům v Afganistanu.

Byli bychom Vám povděční, kdybyste sem zaslali ještě 25 výtisků. V Indii a Afganistanu je celkem asi 400 krajanů, z nichž mnozí již slouží v československé a britské armádě. Ostatní pracují ve válečném průmyslu. Přesto rádi rozešleme publikace jako je tato k novému povzbuzení ducha našich lidí.

S pozdravy,

 konsul.

DEC 22 1942 *Post 33*
 22. prosince 1942

P. Ladislav Urban
 Czechoslovak Consulate
 Bombay, India

Milý příteli:

Ve zvláštním obalu zasíláme žadaných 25 výtisků letáku, "Why I am a Czechoslovak Soldier", dále po 10 výtiscích brožury, "The Way of Light" a "Lidice Lives Forever."

S přáním všeho nejlepšího v Novém Roce a s odbojovým Zvítězím,

Josef Martinek
 vykonavatel tajemník

J. J. Zarhal
 předseda

Brožura vydaná Československým spolkem v Kalkatě při příležitosti 24. výročí vzniku ČSR.

Kanada

Kanada patřila k zemím, které poskytovaly čs. zahraničnímu odboji největší pomoc. Oficiálně podporovala již od roku 1939 čs. zahraniční odboj. V Kanadě pracovala od roku 1939 čs. vojenská mise. Vojenským atašé v Kanadě se stal pplk. J. Kalla. Krajané, kterých žilo v Kanadě asi 35 000, založili Československé národní sdružení. Sjednotili se v něm krajanské organizace i noví členové bez rozdílu vyznání a politického přesvědčení, včetně většiny Slováků. V roce 1941 mělo ČNS 60 odboček a 3 000 přírodních členů. Ve prospěch odboje získali krajané částku více než 20 000 dolarů. Členové ČNS platili příspěvek 1 dolar ročně, členové krajských výborů 5 dolarů. Průběžně uskutecňovali sbírky, bazary, zábavy, kulturní a propagační akce. Členové jiných tradičních krajanských organizací se rovněž stali členy ČSNS v Kanadě – např. sokolové. Ti navíc odváděli příspěvky ve výši 1 dolaru na jednoho člena. Podle doporučení ČSNRA z Chicaga organizovalo ČSNS v Kanadě sbor řečníků, kteří navštěvovali schůze odbočky a rozšiřovali informace o poměrech v okupované vlasti. Významnou úlohu v tomto smyslu sehrávali příslušníci čs. vojenské mise i plk. gšt. O. Španiel a pplk. Hron, kteří několikrát navštívili Kanadu a uspořádali řadu přednášek. Tyto akce byly využívány nejen k náboru nových členů ČSNS, ale i k náboru dobrovolníků do čs. zahraniční armády. První dobrovolníci se hlásili již v roce 1939.

NAŠI V KANADĚ

JEDNOTNÍ A NEZLOMNÍ

Odbojová práce Čechů a Slováků, kterých osud zavál do Kanady, nabývá čím dál tím většího rozměru, takže dnes představují už tisíce našich rodáků jednu z nejvýznamnějších složek zahraničního odboje. Právě proto, že Češi a Slováci začali organizovat odboj okamžitě po nástupu nacistického vpádu, utvořilo se už v únoru minulého roku Československé národní sdružení v Montrealu a v červnu v Torontu sjednotila se zúčastnění delegáty ze všech krajů Kanady. Na tomto významném sjednocení bylo utvořeno Národní sdružení Slováků, Čechů a Karpatorusů, které se v únoru t. r. spojilo s montrealským ústředím, takže dnes je už organizací našich krajanů jednotná a cílevědomě usměrněná. Počet odbočiek stupa velmi úspěšně, zahrnuje nic méně skupiny ve velkých městech, ale i malé odbočky na odlehklých farmách kanadského nápadu. Podle rozhodnutí sjednocení se celá činnost jednotného Československého národního sdružení soustřeďuje v ústředním vedením zahraničního odboje.

Odras této činnosti neprepájave sa len v podobe zvýšeného politického života kanadských Čechoslovakov, ktorí už usporiadali neprehľadný rad schôdzí a manifestácií, ale aj rozvetvenou propagačnou prácou v kanadských verejnosti, ktorá voči nám prejavuje veľké porozumenie. Nezlomná vernosť k vlasti nedokumentuje sa iba v tom, že kanadskí Češi a Slováci prejavujú účinnú starostlivosť o našich vojakov, ale pomohla im tiež prekonať najhoršie chvíle, navrhne na ich bedrá ďalšie zahraničné politické zmeny. Jednotná organizácia zahraničního odboja zpevnila nie len kolónajících, ale podporala aj tých, ktorí začínali klesať pod hmotnými starostami života. Právě proto, že Kanade připadá v této vojne čím dál tím větší zástoj, uvědomují si kanadští Češi a Slováci velmi jasne, aká nesmierna práca ich čaká. Nechajú sa za nej, veď sa pomery menia v ich prospech a okrem toho si povedali, že v boji neprestanú, dokiaľ nebudú mať dokonalú istotu, že si "plným právom vybrali za svoj odbojový pánov hrdlo "Zvíťazíme!"

Výstřižky z časopisu
Čechoslovák vydávaného
v Londýně, který
informoval o činnosti
krajanů v Kanadě.

21. září 1939.

Pan
generál Jasan,
Londýn.

Pane generále,

na Váš telef. dotaz sděluji:

Do dnešního dne se přihlásilo 1080 mužů a 241 žen.

Z toho je asi polovina nevojáků, takže se myslím počet nejméně o 10 % sníží.

V celku jest v Anglii asi 8000 uprchlíků; jest mi dosti těžko odhadnouti, kolik z toho bude vojáků. Jednak neznám stáří, za druhé nevím, jak bude vyřízena otázka sudetských Němců. Myslím, že z tohoto součtu můžete počítat asi s 2500, půjdou-li s námi sud. Němci.

Podle statistiky z r. 1925 žilo v Kanadě 25.000 Čechoslovaků, dnes pravděpodobně bude číslo větší.

Z tohoto počtu si netroufám odhadnouti počet dobrovolníků. Za normálních poměrů odvodem myslím by bylo možno říci asi 5000.

Voj. a let. attaché
pplk. J. Kalla.

První zpráva o přibližném počtu krajanů v Kanadě, kterou zaslal čs. vojenský atašé pplk. J. Kalla do Londýna. VÚA-VHA Praha, sbírka 37, sign. 37-22.

KANADA

První rok války ukázal, že krajanská Kanada si našla své místo v československém odboji a že skvěle pochopila význam dokonalé spolupráce. V úzkém styku s krajanskou Amerikou rozšířila svou práci z okruhu československých organizací do kanadské veřejnosti a vybudovala si hnutí, které je důležitou složkou československého osvobozovacího boje. Snad nikde nedocílila dokonalá spolupráce tak krásných a výrazných úspěchů.

Starý přítel československého národa, premiér kanadské vlády McKenzie King poslal kanadským Čechoslovakům krásný oficiální projev, v němž říká:

"Uprostřed tohoto velkého zápasu za právo svobodného člověka, dovoluji vám se poselství, které poslal dr. Edvard Beneš jako prezident Československé republiky všem Čechoslovakům o vánocích roku 1936. Řekl tehdy, že československá demokracie stála v střední Evropě jako maják, vysoko nad úskalím, uprostřed vln, dorážejících se všech stran, a naznačil, že československá vlajka je praporem víry v silnější a mravně lepší lidstvo.

Žal a neštěstí, které postihlo vaši otčinu, nezakrylo skutečnost těchto pravd. Československý lid byl celou svou historií úzce spojen s humanitou, která stála nad národy, ať již mluvil s náboženským přízvukem knížete Václava, kterého my Anglosasové ctíme jako "dobrého krále Wenceslava," nebo výmluvnou řečí prvního, slavného prezidenta Československé republiky Tomáše Masaryka.

Lid britské říše je hrdý, že jeho věc je podepřena vytrvalostí a odvahou československé podpory. Kanadští mužové jsou stejně jako vy rozhodnutí bojovat až do vítězného konce. Připojujeme se k vám ve víře, že tyranství zhyne a svoboda bude žít a ve světě, rozvráceném falší a zaprodaným nacistickými podvodníky, zazní slova Mistra Jana Husa, která jsou dnes heslem Československé republiky: "Pravda vítězí!"

Čechoslováci v Kanadě poslali kanadské vládě resoluci, v níž jí slavnostně ujistili loyálností a bez výhrad nabídkou služby každého svého člena k provedení úkolů, společného všem demokratickým lidem, a požádali kanadskou vládu, aby nyní, kdy je britskou říší uznávána československá vláda v Londýně, byli kanadští Čechoslováci úředně uznáni za spojenecký národ tak jako jsou uznáváni Poláci, Holanďané a Belgičané.

Současné a krajany pracující na československé věci i naši kanadští přátelé, organizovaní v "Canadian Friends of Czechoslovakia." Po uznání československé vlády vzkázali jménem svého členstva prezidentu Benešovi a členům nové vlády, jak jsou rádi a uspokojeni" uznáním ideálů československého národa, které jsou tak blízké lidu všeho světa, milujícímu demokracii a svobodu.

Po nedávném zákazu časopisu slovenských komunistů v Kanadě "Hlasu Lodu" bylo v Ottavě úředně zakázáno "podle zákona na ochranu státu, vydávání dalšího komunistického listu "Jiskry." Oba tyto časopisy byly často citovány nacistickou propagandou, která je vydávala za jediné reprezentanty českého a slovenského dělnictva Kanadě. Proto kanadští Slováci, nacisticko-komunistické orientace, založili narychlo nový čtrnáctideník "Slovenské Slovo," jímž prý chtějí "chránit slovenské zájmy v Kanadě a pravdivě informovat anglickou veřejnost o svobodném Slovensku." Linie časopisu je určena úvodním článkem slovenského autonomisty dr. Hlečka z Chicaga, který pracuje v Americe pro Tuku a Hitlera.

Kanada Československu

Čechoslováci v Kanadě drží stále vzhůru prapor svobodného Československa. Žijí v zemi, kde jim to usnadňuje nerozlučné spojení kanadsko-anglické. V Torontu Čechoslováci a jejich kanadští přátelé, vedení našim honorárním konsulem Horacem H. Van Wartem, vypravili čechoslovanský stánek na Kanadské národní výstavě. Pod nápisem: „Czechoslovakia shall be free again“, jsou osud Československa a jeho boj za svobodu symbolicky vyznačeny. V pravu jest velký plakát s poselstvím kanadského ministerského předsedy MacKenzie Kinga čechoslovanskému národu a jeho prozatímní vládě v Londýně.

Zprávy z Kanady

Čechoslovanské národní sdružení chce vyjádřit vděčnost každému dobrovolníkovi, který nastupuje službu v čsl. vojsku. Zřídilo proto fond, z něhož se dobrovolníkům před jejich odjezdem do Anglie kupují potřebné věci.

Z fondu na čs. vojáky v Rusku, na který se sešla v ústředí již hezká částka, byly zakoupeny léky v celkové hodnotě \$2.062,28. Zboží bylo složeno do pěti velkých beden, které byly odeslány z Toronta do New Yorku. Jejich další dopravu na přímé lodi z USA do ruského přístavu převzal Russian War Relief v New Yorku.

Na základě telegrafické výzvy o zastání dalších cigaret pro čs. vojáky v Anglii bude zasláno z Kanady dalších 300.000 cigaret.

Čechoslovanské Národní Sdružení ve Windsoru v Ontariu pořádalo dne 8. března Masarykovu oslavu v Jihoslovanském národním domě. Měla velký úspěch, dům byl vyprodán.

Americký Čech E. Kolanda přijel do Kanady, kde se přihlásil do čs. letectva.

V neděli 29. března pořádalo ústředí Národního sdružení v Torontě schůzi širokého výkonného výboru, již se zúčastnili i přespolní členové. Hnutí má dnes již 85 odboček po celé Kanadě, přibývá přihlášek do čechoslovanské armády a sbírka na národní dar vynesla \$50.000.

Na britské lodi zahynul čechoslovanský lékař Pavel Deymel, bratr člena Českoslovanského Národního sdružení v Torontě.

Dvořákova hudba v Montrealu

V únoru byl v Montrealu uspořádán v hotelu Ritz Carlton koncert hudby Antonína Dvořáka. Koncert se konal pod záštitou guvernéra provincie Quebec, generála Eugènea Fiseta ve prospěch Čs. červeného kříže v Londýně. Na pořadu byl smyčcový kvartet opus 66. Zvláštní pozornost vzbudil francouzský smíšený pěvecký sbor Hízny Victorem Braultem, který zpíval svůj program česky a slovensky. Zazpíval „Kdož jste boží bojovníci“ a tři sbory z Rusalky, jakož i čs. státní hymnu. Finanční výtěžek činil přes 1.000 dolarů.

* Českoslovenští vojáci, kteří přijeli do čs. armády z Kanady, si stěžovali, že „Čechoslovák“ nestojí dost pozornosti našim v Kanadě. Tu jest náprava. Red.

Sjezd čs. národního sdružení v Kanadě

Telegrafická zpráva „Čechoslovák“

Dne 28. srpna konal se v Ottawě sjezd Českoslovanského národního sdružení v Kanadě. Na sjezd byl také pozván kanadský ministerský předseda. Kanadský ministr spravedlnosti Ernest Lapointe jej omluvil telegramem, ve kterém praví:

„V nepřítomnosti ministerského předsedy děkuji za vaše laskavé pozvání na výroční schůzi Českoslovanského národního sdružení v Kanadě. Pan ministerský předseda lituje, že se nebudete moci zúčastnit a obávám se, že nával veřejné práce znemožní i mně, abych se jako jeho zástupce sjezdu zúčastnil. Posílám vám však přání úspěchu a zdaru.“

Když minulý rok poslal pan ministerský předseda své poselství k výročnímu sjezdu Čs. národního sdružení v Kanadě, situace spojenců byla těžká a jejich úkol téměř nepřekonatelný. Měli jsme však stejnou důvěru ve svoji schopnost odrazit nacistický útok a osvobodit třpící národy Evropy. Dnes je naše víra ve vítězství ještě více oprávněná, ačkoliv nám stojí v cestě velké překážky, a vše, co se stalo během minulého roku, ospravedlnilo přesvědčení spojenců, že odvaha, práce a sebeobětování mohou a zaručí svobodu ztotožněným a ohroženým národům celého světa.

Milióny Němců umírají dnes v bažinách a lesích Sovětského svazu, a německý lid si počíná uvědomovat zločinnost nacistického režimu. Věčníci, kteří milují svobodu, chápou se zbraní: čechoslovanská armáda znovu povstala a stará válečná láska čechoslovanského lidu ke svobodě a civilizaci plane prudčeji než kdy před tím.

Posílám českým a slovenským účastníkům sjezdu toto poselství: Zachovejte si svoji víru, pilně pracujte, udrzte si soudržnost; vítězství

přichází. Českoslovanská republika bude brzy obnovena na půdě Čechů a Slováků!“

Se sjezdu byly zaslány pozdravné projevy Churchillovi, Rooseveltovi, MacKenzie Kingovi a Majákmu. Prostřednictvím bostonské vysílky byl poslán čs. lidu doima projev povzbuzení.

Čs. vojenská mise v Kanadě u příležitosti sjezdu vydala prohlášení, že každé odmítnutí splnění vojenské povinnosti se strany čs. občanů bude pokládáno za nepřátelský čin vůči republice. Ti, kteří se k nám nepřipojí, budou proti nám. V resoluci se dále praví a varuje, že si po vyhrané válce za svobodu budeme pamatovat ty, kteří odmítli pomoci v nynějším společném boji.

Naši krajané, jako členové velkého kanadského národa, a hrdostí sledují činnost kanadské vlády, která snímá počet cizinců ze všech Českoslováků, usedlých v domovině. Českoslovákům bylo umožněno zúčastnit se jakéhokoli místního válečného úsilí. V akci „Pětiky vítězství“ naši krajané upsalí 350.000 dolarů. V národní dani čs. Kanady bylo již téměř dosaženo určené výše 50.000 dolarů. Počet členů Českoslovanského národního sdružení dosáhl pěti tisíc, počet všech odboček 76. Po celé Kanadě mnoho Českoslováků vstoupilo do kanadské armády.

„Jako kanadští Českoslováci — prohlásili účastníci sjezdu — známe svého společného nepřítele. Je viditelný a skutečný. Proto také naše fronta proti němu musí být spojitá, viditelná a skutečná. Naším hlavním poselstvem je proto jednotu všech Čechů a Slováků v Kanadě a našim heslem: Společně k vítězství!“

Bůžek.

Výstřižky z časopisu Čechoslovák vydávaného v Londýně, který informoval o činnosti krajanů v Kanadě.

Osobnosti, které se podílely na organizování pomoci a náboru dobrovolníků do čs. armády v Kanadě. Zleva v civilu plk. gšt. O. Španiel, konzul J. Hnízdo, generální konzul F. Pavlásek, v uniformě pplk. K. Hron. Foto z pikniku Evangelické obce slovanské v Kanadě 6. července 1941. Fotoarchiv VÚA-VHA Praha.

Mexiko

V Mexiku pracovala přes nepatrný počet krajanů Československo-mexická asociace. Klíčovou úlohu sehrávalo československé velvyslanectví v čele s J. V. Hykou. Ve spolupráci s asociací organizovalo velvyslanectví řadu akcí, které seznamovaly mexickou veřejnost se situací v okupované vlasti, s činností exilové vlády v Londýně i s působením ČSNRA v Chicagu. Členové Československo-mexické asociace organizovali sbírky peněz na pomoc čs. zahraničnímu odboji. Většina krajanů přispívala pravidelnými měsíčními částkami na národní daň. Souběžně byly pořádány i sbírky národního osvobození. Mimořádnou reakci mexické veřejnosti vyvolalo vyhlazení Lidic. Na památku této tragédie byla jedna z mexických vesnic přejmenována na Lidice. Krajané v Mexiku poskytovali finanční pomoc Československu ještě dlouhou dobu po osvobození.

Asociación
eslovaco-mexicana
Asociado Núm. 1172
México, D. F.

México, D.F., 13. září 1940.

Národní rada Československá v Americe:
4049 West 26th Street
Chicago, Ill., U.S.A.

Vážení krajané:

V příloze zasíláme šek na 100,00 dolarů č. 210266 a
šek na 200,00 * č. 0563488

k dispozici Nár. Radě Čel. v Americe pro účely zahraničního odboje.
Tento obnos odpovídá výsledku pravidelné měsíční sbírky "Národní daň",
která obnáší za oam měsíců 1810,00 pesos m.n., a zvětšený o 89,00 pesos
přebytkem z členských příspěvků, tedy celkem 1599,00 pesos m.n.

S krajanekým pozdravem

J. Hyka
předseda.

Z. Proštilová
pokladní.

Přílohy: 2 šeky
výkaz "Národní daň".

Asociación
eslovaco-mexicana
Asociado Núm. 1172
México, D. F.

México, D.F., 13. září 1940.

Výkaz "Národní daň".

ou zaplatili členové výše uvedeného spolku za 8 měsíců tohoto roku,
m počínaje:

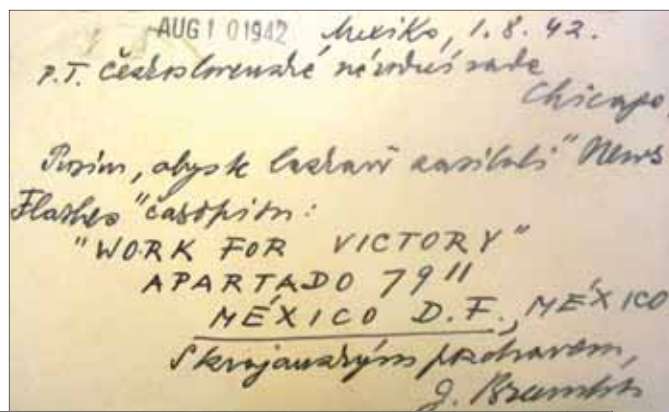
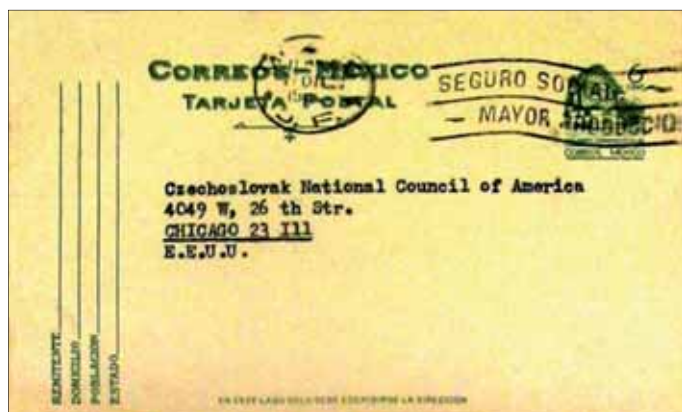
Benyó Mikuláš.....	10,00	pesos m.n.
Čejka Eduard.....	60,00	" "
Fischgrund Evžen.....	10,00	" "
Herek Milos.....	20,00	" "
Jalch.....	30,00	" "
Kohn Josef.....	5,00	" "
Nechyba Josef.....	60,00	" "
Nechybová Marie.....	10,00	" "
Penhas Jan.....	25,00	" "
Penhasová Anna.....	15,00	" "
Pospíšil Karel.....	170,00	" "
Pospíšilová Růžka.....	160,00	" "
Reich Jiří.....	80,00	" "
Shön-Lips Mike.....	5,00	" "
Schwartz Teodor.....	60,00	" "
Smutný Josef.....	30,00	" "
Sudek Rudolf.....	105,00	" "
Šedková Rozalje.....	60,00	" "
Suchánek Josef.....	60,00	" "
Vrátný Václav.....	160,00	" "
Vrátná Aloisie.....	160,00	" "
Weiss Leopold.....	80,00	" "
Weiss Max.....	25,00	" "
Wolf Martin.....	30,00	" "
Zvoněček Josef.....	20,00	" "
Celkem.....	1810,00	pesos m.n.

J. Hyka
předseda.

Z. Proštilová
pokladní.

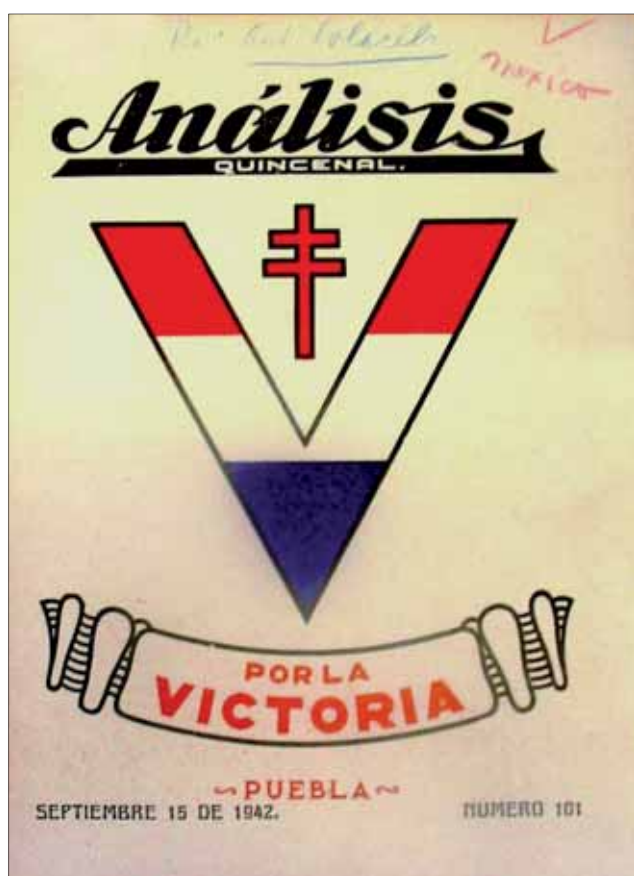

Fotografie z přejmenování mexické vesnice na Lidice na památku vyhlazení českých Lidic nacisty 10. června 1942.

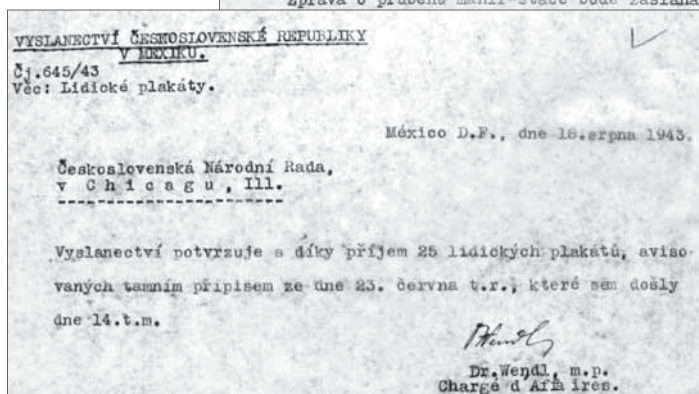
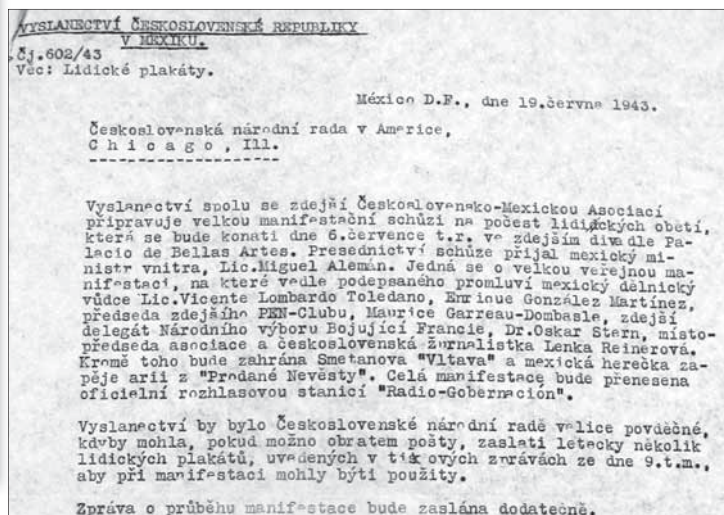
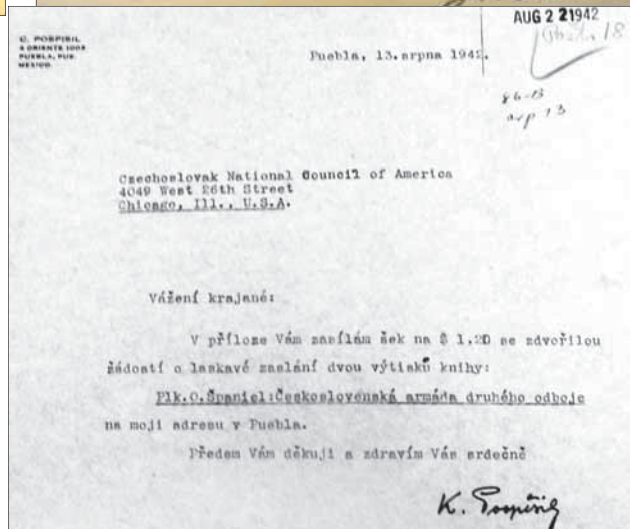

ČSNRA do Chicaga přicházely z Mexika i dopisy jednotlivců, kteří žádali zaslání časopisu nebo publikací vydávaných národní radou.

Velmi populární se mezi krajany ve většině zemí stala kniha plk. gšt. O. Španiela Československá armáda druhého odboje.

Časopis Analýza, který vycházel jako čtrnáctideník, zveřejňoval i informace o čs. zahraničním odboji, o situaci v okupovaném Československu i o činnosti krajanů v Mexiku.

Sbírka Národního Osvobození	
Seznam dárců.	
Jméno:	Obnos:
Ing. Václav Skála	2.000.-- max. pes
František Přemfert	10.--
Pavel Drucker	200.--
Bedřich Strass	120.--
Julius a Leo Priester	1.000.--
Ing. Jiří Reich	100.--
Ing. Josef Smutný	150.--
Marie Gangová	50.--
František Tassar	150.--
Jan Václav Nyka	300.--
Dr. František Roth	500.--
Dr. Erich Arnstein	1.000.--
Margarita Regensburgerová	100.--
Jiří Popper	1.000.--
Luis Stern	200.--
Edvard Čejka	100.--
Dr. Ladislav Bruloviš	250.--
Dr. Arpad Wiesemann	100.--
I. B. Sutton	100.--
Dr. Edw. M. Morgenstern	20.000.--
Enrique Aniaz	2.000.--
Václav Vrátný	500.--
Pavel Gottlieb	100.--
Bohumil Hubička	300.--
Rudolf Wurm	300.--
František Wurm	100.--
Dr. Alfred Mandelik	20.--
Klára Zuckerová	100.--
Rudolf Šedek	200.--
Dr. Oskar Stern	50.--
Liebeth Lichtenbergová	1.000.--
Emmanuel Bárta	300.--
Ing. Theo Schwarz	200.--
Josef Fischer	200.--
František Drucker	100.--
Felix Zeller	200.--
Hana Penhas	1.000.--
Teresa Sulz da Gloria Calvão	250.--
Dr. Jiří Hirschmann	50.--
Lilly Steinová	200.--
Ing. Rudolf Arnstein	500.--
Dr. Adolfo Weissmann	50.--
L. Reinárová-Poděbová	100.--
Dr. Otto Weiss	100.--
Prof. Vilém Heráskovic	50.--
Leo Lenk	100.--
Mikuláš Benzo	250.--
Dr. Bernát Heráskovic	100.--
Arnošt Korálek	500.--
Kateřina Gelmanová	1.000.--
Ing. Evžen Schoenfeld	

Sbírka Národního Osvobození.	
- 2 -	
Jméno:	Obnos:
Sándor Hershey	1.000.-- max. pesos
Mefio Mandel	300.--
Alfred Hercock	50.--
František Bergmann	100.--
Lic. Luis Garrido	500.--
Erika Schoen-Lips	100.--
Ing. Josef Český	100.--
František Čechvala	200.--
Dr. Eugen Engel	100.--
Marieta Sebestyánová	100.--
Leo Weiss	500.--
Frans W. Friedler	300.--
Margarita Litvinová	300.--
ŽENYNA	150.--
Emil Red	1.500.--
Dr. Alexander Bruell	200.--
Magda Sternová	150.--
Herbert Aust	10.--
Edith Kplerová	100.--
Josef Nechyba	20.--
Dr. Boris Krenicer	100.--
Ezra Horovitzová	100.--
Marie Gottliebová	50.--
Evžen Fischgrund	5.--
Karel Vogl	500.--
RAPAPORT Julius	500.--
Bedřich Arnstein	20.--
Otto Kauders /Argentina/	100.--
František Řířica /Guatemala/	25.--
Antonín Elner /Honduras/	450.--
	145.50
Václav Mašek /Guatemala/	\$ USA 20.--
Jiří Turnovský "	" " 5.--
František Krafka "	" " 25.--
Oldřich Hora "	" " 5.--
František Hrstka "	" " 10.--
Rudolf Ernovský "	" " 25.--
Václav Bohaně "	" " 10.--
Bedřich Roloz "	" " 25.--
Jan Hrdlička "	" " 10.--
Vera de Nottenbohm "	" " 50.--
Antonín Kátapek "	" " 5.--
Berta Kašparová "	" " 5.--
Antonín Liška "	" " 10.--
Ladislav Peláň "	" " 20.--
Imrich Fischmann "	" " 20.--
Imrich Teplanský "	" " 1.--
Jan Doležal "	" " 5.--
František Chour "	" " 1.--
Josef Ševčík "	" " 5.--
František Poláček "	" " 5.--
Jaroslav Juriš "	" " 5.--
Václav Litara "	" " 1.--
Vlastimil Bouša "	" " 5.--

Sbírka Národního Osvobození.	
- 3 -	
Jméno:	Obnos:
Jaroslav Stefánik /Guatemala/	\$ USA 5.--
Anna Bišková "	" " 5.--
František Řířica "	" " 10.--
Vladislav Javora "	" " 10.--
	\$ USA 303.-- 1.469,55 max. pesos.
	Celkem 46.595,05 max. pesos.

Hyca.

VYSLANECTVÍ ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY
LEGACION DE LA REPUBLICA CHECOSLOVACA
MEXICO, D. F.

Čj. 451
 Vše: Knižní příspěvek pro
 bel.koray v Mexiku
 Mexiko, D.F. 23. května 1944

Československá Národní Rada
 v Chicagu

Vyslanectví obdrželo prostřednictvím Československé Informační
 Služby v New Yorku tyto knihy věnované sdělsím vychovává kursem
 v Československém jazyce:

Rudétné čtení /8 výtisků/
 Druhá kniha
 Glanický /3 výtisky/
 Hostinný čas
 Třetí díl světa
 Česko-anglický tlumač
 Černoberec
 Křivice pro děti českých svobodníků /8 ex./
 Obrázky z Amer. Slovesce
 Svobodná škola
 Jedinec pana rady /9 výtisků/
 Československé a Slováci /2 výtisky/
 Trajdián čítank
 Jaro, díl III.
 Jaro, díl V.
 Ráno
 Inženýři, tane a jeho tančáci
 Stručné dějiny národa českého /9 výtisků/
 Přelod a život
 Pracovní kniha k čtení a "S úsměvem"
 Vše písmíky /9 výtisků/.

Za tento účelstí dar, kterým Čsl. Národní Rada, vydání přispěla
 k obohacení učebního materiálu naší sdělsí školy organizace, vyn-
 lovuje vyslanectví všem ochotným přispíváním upřímně díky.

Dr. Wendl, M.P.
 Charge d'Affaires

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL OF AMERICA
 4049 WEST 24th STREET
 CHICAGO 23, ILL.

Dne 13. června 1944 Telephone Rockwell 0447

Office
 Hon. JOHN A. ČERVENKA
 Honorary President
 FRD. J. J. ŽARHAL
 President
 JOHN VOLLER
 REV. JAROSLAV J. PELIKÁN
 ADOLF KACER
 Vice-Presidents
 CHARLES M. PRCHAL
 Recording Secretary
 MARIE L. KRÁL
 Treasurer
 JOSEPH MARTINEK
 Executive Secretary

Members of the Executive Committee
 JOHN GALEBY
 MATTHEW GAZDIE
 JOHN W. GOLOŠNIEC
 JAMES HOVORKA
 LOUIS KEC
 Prof. JULIUS KUČYŇKA
 VLADIMÍR MAJDL
 JOSEPH SALADAK
 LOUIS VALÁŠEK
 ANDREW J. VALÚŠEK
 EMILY WELCH
 JOHN ZEMAN
 Rt. Rev. Mgr. OLDŘICH ZLÁMAL

Associate Member
 Rev. IVAN A. LADIZINSKI

Čj. 532-44
 Vše: Galavy 60. narozenin pana presidenta
 Dr. Eduarda Beneše, v Mexiku

Dr. Karel Wendl, vyslanec ČSR
 Mexico, D.F.

Všech panů vyslanec:

Děkujeme za zaslání zprávu o slavnostech
 na počest šedesátin p. presidenta Beneše v Mexiku.
 Československému tisku ve Spojených
 Státech byla Vaše relace rozeslána Československou
 informační službou.

S krajanským pozdravem a helem Zvítězíme!

Josef Martinek
 výkonný tajemník

J. J. Žarhal
 předseda

VYSLANECTVÍ ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY V MEXIKU Dne 9. května 1945.

Čj. 832/45
 Otištění článku.

Československá Národní Rada
 v Chicagu.

Vážení pánové,

děkuji Vám srdečně za výstřižek ze Svornosti, jakož
 i za otištění mého článku v ostatních čsl. dennících v
 Chicagu. "Zvítězíme" již není heslem, nýbrž krásnou skuteč-
 ností. Čekám netrpělivě na zprávu, že v naší Praze se pře-
 stalo bojovat, aby radost z konečného osvobození našich lidí
 byla úplná. S krajanským pozdravem,

Váš
 J. V. Hyka.

VYSLANECTVÍ ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY
LEGACION DE LA REPUBLICA CHECOSLOVACA
MEXICO, D. F.

Dne 7. března 1945.

Čj. 456/45.

Ministerstvo zahraničních věcí
 v Londýně.

Oslava narozenin Prezidenta Osvoboditele v mexické střední škole
 která nese jméno T. G. Masaryka.

Ve střední škole Č. 8 v Mexiko City, jež nese jméno
 Prezidenta Osvoboditele, se konala dnes v poledne oslava narozenin
 T. G. Masaryka, již se zúčastnilo za předsednictví ředitelky ústavu
 kolem 600 žáky a celý profesorský sbor. Posluchačstvo vyslechlo
 se živým rájem sdělsí program, jenž mimo krátkou hudební část byl
 složen z předstání tří nejlepších žákovských prací o Prezidentu
 Masarykovi; z proslova profesora Kuro Méndeze, který navštívil
 Československo v roce 1938 a z krátké řeči vyslanecovy. Slavnost
 byla zakončena zapíváním čsl. a mexické hymny, při čemž je zají-
 vé, že naše hymny byly předneseny v bezvadné češtině. Potom ředi-
 telka školy provedla vyslanec a doprovázejícího jej tiskového
 attaché p. Bažanta různými školními ústavami a třídami.

Jak profesori tak i žáky této školy, která je jednou z
 nejlepších v hlavním městě, jsou sjejmá hrát na to, že jejich
 škola nese jméno našeho prvního presidenta. Uchovávají pietně
 alba a jiné památky na Československo a Prezidenta Masaryka. Rádi
 udržují styky se sdělsí vyslanectvím a kolonií a doufají, že po
 válce budou moci vstoupit opět do přímého styku se školami a
 který před šesti léty byl velmi živý. Původně byla to škola smí-
 ná a teprve před třemi lety byla změněna na školu čísl. 8.

Čsl. vyslanec v Mexiku J. V. Hyka
 vyslanec.

Zasílá se na vědomí:
 Československému v Londýně,
 Národní Radě v Chicagu a
 Č. I. S. v New Yorku.

Nikaragua, Paraguay, Peru, Panama

V těchto zemích žily pouze desítky krajanů. Panovala v nich i složitá vnitropolitická situace. Jednotlivci navázali kontakty s ČSNRA v Chicagu a pomáhali zprostředkovat distribuci časopisů, tiskovin a publikací v zemích, kde žili. V Peru byl založen v roce 1940 nepočetný Spolek Čechoslováků. Prostřednictvím tiskovin, časopisů a literatury vydávaných ČSNRA byla veřejnost těchto zemí seznamována s informacemi o válečných událostech ve světě, o situaci v protektorátu i o působení čs. zahraničního odboje a exilové vlády v Londýně.

Mivas, Noviembre 21/1939

PT.
Československá Národní Rada
2608 30 Central Park Avenue
Chicago Ill.-USA

Děkuji Vám mnohokrát za dopisy ze 6 a 15 října p.p. a veškeré publikace, které mně správně došli. Ani nevím jak jsem se s tím potěšil. - Zde panuje proti-nemecká nálada. Germanofilů jest zde jen pořídku. Delším vae bych informoval veřejnost o tom co se děje v ČSR. Vase píši přiložil jsem do španělštiny a zaslal všem časopisům, spolkům atd. celkem na 31 adres. Jkoda že nemáte něco ve španělštině.

Zasílám Vám přiložené US\$10.00 prosím o zaslání jednoho výtisku od každé české publikace a předplatné časopisu Svobodné Československo. Za zbytek zasláte mně publikace cizojazyčné abych to zde v Nicaragui mohl rozestati.

Právě slyšel jsem v radio o masakru nasien studentu v Praze. Vysoce, prosím jen Panobcha abych mohl jeste nez zemru zabít aspoň jednoho prusaka. Ani nevím jak jsem namichl nutej a je mne az k plací. - Radio mne nefungovalo nekolik dni. Chybi zde elektrický proud. Konecne jsem nabyl zase jednou baterii ne jedné pile. Tesim se na vecer. První zprava ihned jak jsem otocil knoflikem byla o strileni studentu. Musel jsem vupit nekolik whis kies abych mohl uasout.

Evitizime- "Zardar.

Václav Horčík

Dopis Václava Horčíky z Nikaragui adresovaný ČSNRA do Chicaga.

Managua, Julio 29 de 1941.

Československá Národní Rada
4049 West 26th Street
Chicago-USA

Přiložena zasílám cek č. 72891 na US\$10.00 a jeden dolar (papír), celkem US\$11.00 a prosím o následující:

Uhradit předplatné na "Čechoslovak v Anglii" rok--\$	2.50
Knihu M. Hindusa: TO BING WITH THE ANGELS-----	2.75
Dva sázky s mapou republiky-----	1.00
Spenku na vazanku-----	1.25
Průtraty 6x7.5 Masaryk a Benes-----	2.00
	<u>9.50</u>

Zbytek na výlehy.

Nad bych Vám zaslal více ale moje nynější situace jest značně špatná. - Zmenil jsem svoje bydliště z Rivas do hlavního města Managua. Moje adresa jest: Wenceslao Heroica-Apartado # 234-Managua Nicaragua. Prosím o zaslání Buletinu na tuto novou adresu.

Préd kratkým casem ustavil se zde spolek vláde-se protinacistické per jmenem: JUVENTUD ANTINACISTA-- zkratka JAN. Bylo by dobré kdybyste jim zaslali bulletiny prime jakoz y vse co pro propagandu mate.

Děkuji předem za laskavost zářevim

EVITIZIME.

Sek #72891
US\$11.00

Wenceslao

publikace pro čs. konsulat v Managua.

Dne 20. května 1942.

Československá Národní Rada,
4049 West 26th Street,
Chicago, Ill.

Vyslanectví sděluje, že konsulat Československé republiky v Managua, Nicaragua, zahájil opět svou činnost, a žádá Vás proto, abyste si zařadili adresu československého konsula:

Mr. León Salomon,
Consul de Tchécoslovaquie,
c/o Alameda Francés,
Managua, Nicaragua, C.A.

do svého adresáře a zaslali mu vždy ve dvou exemplářích veškeré Vámi publikované bulletiny a propagační materiál v anglickém a španělském jazyku.

Za vyslanec:

Wenceslao

Panama 10. 5. 1942.

PT.

Čechoslovak National Council of America

Chicago.

Děkuji za vstlanou knihu "Čechoslovak armáda druhé světové války" a románů v příloze 75 ct.

Vynannám se nikotik even plánu letů skromné knihy prodat.

S krajanským pozdravem

Evitizime

Leo Fuchs

Palboa Box 635.

Panama 21. 1943.

P.T.
Československá národní rada
Chicago.

V přiloze zasílám sek na 1. a
prosím o zaslání knihy, "Tři roky druhé
světové války".
Zdravím odbojovým pozdravem
Zviťšime

Leo

Panama Opant. 3169.

Ing. Josef Fischer,
Alberdi 228,
Asuncion del Paraguay.

Asunción, 1. února 1942

Československá národní rada v Americe,
C h i c a g o:

Devoluji si Vám oznámiti, že při Asociación de Aliados
v Asunción del Paraguay, v jehož předsednictví jsou vyslanci anglický
a americký, se utvořila odbočka československá, jejíž jsem byl zvolen
předsedou a tím i delegátem do ústředí Asociace.

Prosím o lask. sdělení, na který oficiální úřad československý
se mám ve věcech úředních obracet a prosím zároveň byste lask. tento úřad
vyrozuměli by vstoupil ve spojení se mnou.

Jelikož potřebujeme též propagační materiál z Anglie, pro-
sím o sdělení adresy tiskové odberu našeho ministerstva v Londýně.

Znamenám

s vaší koreu účtu

Josef Fischer

Panama City March 20th

Consejo Nacional Checoslovaco

vážené Páni,

Velice srdečný dík za Vase zaslání
Vasich malich novinek které dostávám pravidelne
a za které Vám ohromne dekuji a které mne vzdy
velice potesi. Pričina ze Vám písi, ze zde v
zdejsich novinách Panama American Mr. Brodie
Burnham psal o našem drahem Československu.

Sakra to sem si ani o nem nemyslel
az ho dneska vecer uvidim tak mu pekne podakuji
a dam si na jeho pivo, totiz ja zde pracuji v
zdejsim pivnim restaurantu jako cistlik a kam
on chodi kazdy vecer. V zdejsim dopise prikladam
ustrizek z novin.

NA IDAR

At zije Československo!

P.S. Též prikladám obnou jednoho dollaru, jest
to malý prispevek ale jest to od srdce.

Ladislav Hacík

ESTABL. INDUSTRIAL
HRASE
FUNDADO EN 1914
J. CARLOS HRASE

Encarnación, Septiembre 21 de 1942.

En carne viva
Paraguay
Consejo Nacional Checo Slovaco.
Chicago.U.S.A.

Pane Presidente:

Prosim Vás byste mne nechal zaslati los Informes které zasílá el Servicio de la Prensa. Naše Colonie jest velká a mám příležitost dělat dobrou propagandu vnáš prospěch.-

S krajanským pozdravem oddany

Jan Hraše

MIROSLAV JIRAS

RECORON CARLEGRAFICA
JIRAS - LIMA
CODIGOS: BENTLEY'S
K. MOSSE

REPRESENTANTE DEL INSTITUTO
CHECOSLOVACO DE EXPORTACION

TELEFONO: 26017
CUENTA CORRIENTE:
BANCO ITALIANO

LIMA - PERU, 1. ledna 1940.

JA/USA/1199.
orig. let. kop. loží.
poporučens.

Důvěrný.

pan Josef Martinek,
tajemník čsl. Národní Rady v USA.
2608 80. Central Park Avenue,
Chicago, Illinois.

Vážený krajaně: Předně prosím, abyste přijel ode mne a tlumočil našim krajanům moje srdečné a opravdové přání všeho nejlepšího v nastávajícím novém roce a dík za Vaši vlasteneckou činnost, o které jsem přesvědčen, že bude korunována úspěchem, t.j. osvobodou naší drahé vlasti.

Vrácje se k Vašemu poslednímu dopisu z 28. srpna m.r., jehož příjem dodatečně potvrzuji a děkuji Vám za uvedené v něm informace, jakož i za zaslání publikace, kterou jsem přečetl v úvahu přicházejícím osobám, prosím za připnutí, že neodpověděl jsem dříve z násled. důvodů: Očekával jsem totiž španělské publikace pro tisk a pak informaci o rozhodnutí tamního tiskového odboru v záležitosti "El Mundo Eslovo", o kterém se níže zmiňuji s prosbou, aby můj návrh byl tamními kruhy laskavě vzat v úvahu.

Doplňuje zprávy již v předchozím svém dopise Vám zasláné, dovoluji uvést další:

- 1/ Na pokyn pana dra. E. Beneše z 9.V./39. navázal jsem styk s tamní čsl. Národní Radou a po dohodě s významnými členy zdejší čsl. kolonie, ustavili jsme "Spolek Čechoslováků v Peru", a zapojili jsme se do celkové osvobozovací akce, jehož program jsme Vám oznámili dne 21. září m.r.
- 2/ Založili jsme mimografovaný týdeník "Čechoslovák v Peru", který vedu; rozesíláme jej našim krajanům v Peru a v některých jiných státech Jižní Ameriky. Vydáváme 1 až 3 listy a k nim přikládáme zprávy tamní Radu nám zasláné, jakož i zprávy z hotelu Windermere, tak že, každé naše číslo má 80 až 90 stran. Tím jednak hodláme podpořit náš boj, prostřednictvím našich krajanů informovat veřejnost a nalít důvěru v duši našich krajanů, aby nepřesledovali sebevražedných příkladů ze znevěřlosti nad naším národním neštěstím, jako u váženého našeho krajana K.Vroubala v Pucará, o němž jsem napsal omluvný článek v č. 6. pod pseudonimem M. Janoušek.
- 3/ Navázal jsem styk s čsl. vyslanectvím ve Washingtonu, kterému zasílám pesy čsl. příslušníků k prodloužení.
- 4/ Přiměl jsem naše krajany k tomu, aby nepochodili na německé vyslanectví, vzhledem k tomu, že se o to nacisté pokoušeli.
- 5/ Německý hon. konsul Hess vyzvídal informace na některé z nás; mimo mne zejména se zajímá o zástupce Brněnské Zbrojovky, Škodovky a ČKD., kterážto firmy dodaly zdejší vláde naše výborné zbraně (24 tanků) strojní pušky atd., které mimochodem řečeno, jsou ve velké oblibě a želostí nám cest. Tuto jeho činnost podařilo se mi paralizovat, díky přátelské Československu nakloněným občanům a mým známým, kteří mne včas informovali.
- 6/ Na německém vyslanectví v Limě je zaměstnán Ing. Breier ze Sudet, jenž byl před 1 rokem vyslán do Limy exportním ústavem čsl. jako pomocník, mému kolegovi Fr. Kacavovi. Po zabrání Sudet Němci, byl Breier p. Němci propuštěn, než nastoupil místo na německém vyslanectví. Vzhledem

Československá národní rada v Americe
2608 80. Central Park Avenue
Chicago, Illinois

26. ledna 1940

pan Miroslav Jiras
Lima, Peru
Casilla 1476

Vážený krajaně:

Děkujeme Vám za informace zasláné v posledním dopise. Dali jsme k dispozici vedení zahraniční akce. Založení Spolku Čechoslováků v Peru jsme uvítali s pochopitelnou radostí, nab nám přibyla do hnutí nová a jak doufáme, důležitá síla. V této akci jižní Amerika bude zaujímat vůbec místo nepoměrně významnější než v odboji prvém. Zejména dobře si vedou politicky, propagačně a - hlavně - but not least - i finančně krajané ve Venezuele.

Váš časopis jsme dostali a prosíme, abyste nám jej posílali ve třech exemplářích. Rovněž výstřižky z peruánského tisku. Vaše články, v nichž se zmiňujete doposud jsme nedostali.

Pokud jde o "Mundo Eslovo" nebude možno zatím nic činit, neb se soustřeďujeme na španělské bulletiny, které vypravuje z New Yorku p. dr. Kühnl. V Argentině pak vychází "Checoslovaque Libre", jenž třeba nebyl oficiálním orgánem hnutí čsl. stím dosti dobrou práci. Pokud jde o soustředění propagační práce v Peru, není to možné pro odlehlost jak od našeho ústředí zde, tak od Evropy. Snad později bude možno Váš plán realizovat, teď to není možné.

S přáním všeho zdaru v tomto roce, kdy doufáme vidět shrocnení moci Hitlerovy, jsm

s krajanským pozdravem a odbojovým "zdravením!"

Josef Martinek
výkonný tajemník

J. J. Garhal
předseda

Podrobné informace o situaci v Peru a o činnosti krajanů zasílal
ČSNRA krajan Miroslav Jiras.

Uruguay

Do roku 1940 pracovali ve prospěch čs. zahraničního odboje v Uruguayi převážně jednotlivci, kteří udržovali kontakty s ČSNRA v Chicagu. V roce 1940 založili krajané Československou demokratickou jednotu a došlo k podstatnému rozšíření jejich činnosti. Jednota se podílela na distribuci tiskovin a literatury dodávané ČSNRA. Pořádala přednášky a společenské akce při příležitosti významných výročí z historie československého státu a uskutečňovala další akce zaměřené na získávání finančních prostředků.

 UNIÓN DEMOCRÁTICA CHECOSLOVACA
ČESKOSLOVENSKÁ DEMOKRATICKÁ JEDNOTA
MONTevideo

due 16.1.1940.

Pane vyslanci J. Smutnému,
Národního kade Československé,
Londýn.
Chicago.

Za účelem propagace v radio a v časopisech budeme potřebovat přednášky k významným čsl. historickým událostem a byli bychom Vám vděční, kdybyste nám je mohli zaslati.

Mezi jinými daty, které snad chybějí, máme na mysli hlavně:

- 7.3.1860 narození Masarykova
- 15.3.1939 okupace ČSR
- 6.6.1919 úmrtí Štefaníkova
- 21.6.1921 poprava na staroměstském náměstí
- 6.7.1915 upášení Bura
- úmrtí Masaryka
- mnichovská dohoda
- 3.9.1939 začátek války
- 8.11.1920 bitva na Bílé Hoře
- 28.10.1918 samostatnost ČSR
- 17.11.1939 zabíjení studentů v Praze
- úmrtí Komenického
- o díle Kurka Čepka
- Benešův nápor na demokracii
- o čsl. hubbě
- čím, že ČSR přijala mnichovský pakt, přineslo větší obět než státy, které se mohly bránit.
- O Rusku
- Uspořádání Evropy po válce

Přednášky na jeptovaně a jiné podobné temata si sice můžeme nastavit sami, však předpokládáme, že s Vámi spolupracují odborníci, kteří snad již podobné věci napsali neb psali a kteří jsou k tomu jistě povolnější než my. Pakli by byl některý článek napsán nějakou vynikající osobou, na př. panem prezidentem Benešem dal by se jako originální otisknouti v některém velkém časopise. Časopisy žádají jen aktuální neb čilky od osobností a při dnešním nedostatku papíru v Uruguayi není možno na nich člátky, aby nám otiskovaly vše, nehledě ani k tomu, že se s oblibou věnují propagaci, abychom náš problém dnes na př. Rusku, Rusánie se však snažíme všemi prostředky, abychom náš problém stále otáčeli, tak aby nepadnul v zapomnění, spíše abychom jej dovedli stále rozvířovati razijnými zprávami.

S krajanům pozdraven
Antonín Malina, tajemník: Jan Rybáček, předseda:

2608 S. Central Park Ave. Chicago, Ill. 9.II.40

Odbojové hnutí v Uruguayi
/Tisková služba Čsl.N.R./

Do řadu osvobozeného hnutí přistoupila opět nová jednotka.

Muži krajané v Uruguayi, kteří doposud pracovali v osvobozené akci jako jednotlivci, vytvořili si v poslední době organizaci, která pod jménem Československá demokratická jednotka v Montevideu zapojila se jako nová složka do odbojového hnutí, jehož vrcholným orgánem je dnes Československý národní výbor v Paříži v čele s dr. Benešem.

V ČDJ jsou sdružení Češi i Slováci, kteří jsou ochotni bojovat proti společnému nepříteli ponechávající konečnou úpravu poměru Československého k řešené jedinému oprávněnému činiteli: osvobozenému národu doma.

Krajané uruguayští jsou již delší dobu ve styku s Československou národní radou a spolupracují s ostatními demokratickými stranami a organizacemi své nové vlasti. Přes dvacet těchto organizací přislíbilo jim již spolupráci v úsilí o obnovení Československé republiky.

Nová organizace ujala se čilé informační práce, k níž položilo dobrý základ několik pohotových jednotlivců. Je spojena s tiskem v Montevideu a středem demokratického tisku v celé republice, v němž je zastoupeno na 60 časopisů. Společně s buletiny, vydávané Československou národní radou v Chicagu jsou velkou pomocí této informační činnosti. V rozhlasu ČDJO Radio Ariel naši krajané uveřejňují již delší dobu správy vydávané Národní radou, jež ohlašuje nejpopulárnější politický časopis p. Mario C. Bordoní. V poslední době pak založili pomocný výbor ženský /Comité Feminino pro Ayuda a Checoslovaquia/ jehož předsedkyní je významná urugayská pracovnice v ženském hnutí Dr. Pavlína Louisa.

Pro své členy vydává Čsl. demokratická jednotka informační věstník.

Akce krajanů urugayských je novým důkazem, že Jižní a Střední Amerika zaujme v historii druhého odboje místo velmi významné a čestné.

UNIÓN DEMOCRÁTICA CHECOSLOVACA
ČESKOSLOVENSKÁ DEMOKRATICKÁ JEDNOTA
MONTevideo

Montevideo, dne 21. dubna 1940.
Tisk, 4. 00 14

Československá Národní rada
v Chicagu.

Vážený krajané:

Potvrzujeme, s díky, příjem dvou dopisů ze dne 4/IV, které jste nám zaslali letáckou poštou.

Zadáme Vás, abyste nám napřítím podobné buletiny tisk. služby B.A. zasílali obyčejnou lodní poštou, místo pošty letácké, čímž ušetříte na poštovním.

Ohledně Vaší výzvy, myslíme podporovali oficiální časopis "Sjednocení" v B.Aires, zvanému je Váš. Je jím od založení Spolku "Sjednocení" v nejvyšším styku s ním. Ostarali jsme nějaké předplatitele pro časopis a bylo již našim úmyslem vykonat patřičnou propagandu pro tento list, jakmile spočítáme s Čsl. rozhlasem v Montevideu.

Až doposud nám "Sjednocení" dodávalo propagační materiál Vaší tisk. služby v řadě španělské a i v budoucnu nám došle opisy nutných zpráv, které jim zasíláte letáckou poštou.

Anamnéme se Vám s krajanům pozdraven a helem druhého Čsl. Odboje

Frant. Kubíček, místotajemník. Jan Rybáček, předseda.

Československá demokratická jednotka
Montevideo.

Montevideo, dne 25.6.1940.

Vážený krajané:

Oslava Mistra Jana Husí.

Jedním z našich vytyčených úkolů v této těžké době jest, napsati našich národních velikánů, kteří šířili slávu Čechů a Slováků po světě a jejich vzpomínka dnes nás má sjednotiti a vzpružiti v očekávání lepšího času v budoucnu. Dovolujeme si Vás tímto zváti na oslavu Mistra Jana Husí do Girquin Republicano Español, Soriano 1126 v neděli dne 7. července 1940, ve 4 hod. odpoledne. Na programu jest přednáška krajanů paní Boučkové a recitace básní dětmi.

Adresy krajanů.

Již dvakrát jsme Vás prosili, abyste nám sdělili adresy dalších našich krajanů, ale přes jich máme doposud jen asi 100, a v Montevideu i je asi dvojnásobný počet. Tyto adresy potřebujeme k tomu, abychom na ně mohli poslati zdarma r. znou propagační literaturu, kterou občané dostávají a ze druhé pozvánky na r. znou podniky, zábavy a slavnosti. Zejména také potřebujeme adres krajanů na venkově a prosíme Vás znovu, abyste nám pomohli.

Československá kříže.

Obrátili jsme již několik žádostí o podporu od Čsl. červené kříže z Londýna, i jiných institucí, kterým připadá dnes ohromný úkol zmírniti bídu a utrpení našich uprchlíků z Holandska, Belgie, Francie etc. Jest nám sice známo, že dnešní hospodářská situace v této zemi není právě aktivní, ale očekáváme přes to, že každý pochopí správně velikost tohoto lidského úkolu a přispěje, čím mu bude možno. Přispěvky přijímá pokladník krajan Zlajka.

Biograf.

V příloze Vám posíláme program představení na středu v 9 hod. večer, dne 10.7.1940 v Cine Uruguayo, Agraciada 2316, blízko Casa Soler, ve prospěch Čsl. červené kříže. Program jest prvotřídní, cena levná, poloha cine tak volná, aby představení mohli navštívit krajané ze všech koutů Montevideo, takže doufáme, že nebude nikdo chybět. Jsate pozváni také svoje známé. Vstupenky možno koupiti u pokladny neb u těchto zvatí v předprodeji: Bednarik, Bellan, Dušek, Gottwald, Kreutz, Kubíček, Kubák, Kománek, Málek, Malina, Petrocy, Rimarčík, Scharf, Michal Zimen, Zlajka.

Medaile odboje.

Pokladník krajan Zlajka přijímá přihlášky na obědávky bronzové Medaile Odboje vydané Národní Radou Československou v Chicagu. Cena této umělecké medaile jest 1 dolar.

Časopis Sjednocení.

Tento týdeník, vycházející v B.Aires, Cochabamba 2035, jest jediným našim krajaným časopisem v Jižní Americe, pracujícím podle programu Národní Rady Československé v Chicagu, totiž na sjednocení a osvobození všech Čechů a Slováků. Mějte si předtaviť, že vzhledem k tomu, že nedostává žádnou podporu a vzhledem k smutné rostoucí chudobě kolonie, nemá žádné lehké peníze. Doporučujeme všem, aby si již krajané předplatili a již předplatění, aby obnovili předplatění, která obědli na rok srg. 6.- a na př. roku 3.60. Předplatné jest možno poslati buď přímo na uvedenou adresu v B.Aires neb je složiti u našeho pokladníka krajan Zlajky.

Vlastní sdar, zvířezie.

Ant. Malina, tajemník. J. Rybáček, předseda.

Venezuela

Ve Venezuele aktivně pracoval Kroužek Čechoslováků v Caracasu. Jeho činnost byla všestranná, úzce spolupracoval i s ČSNRA v Chicagu. Vedle distribuce tiskovin a propagačních materiálů dodávaných cestou ČSNRA organizovali krajané řadu akcí k významným výročím z historie Československa – vznik ČSR, výročí narození T. G. Masaryka. Veřejně přivítali i uznání exilové vlády v Londýně. Organizovali také akce kulturní. Ve Venezuele byl promítán film Bílá nemoc podle knihy K. Čapka. Kroužek organizoval i sbírky českých knih pro příslušníky čs. armády v Anglii. Krajané z Venezuely poskytovali čs. zahraničnímu odboji také významnou pomoc finanční.

Originál létadlem.
Duplikát loční poštou.

Caracas, dne 15. ledna 1940.

Příloha: šek na \$ US 137.12
/jen letcky/

Tit.
Československé národní radě v Americe,
Chic ago, Ill.

Vášení krajané,
potvrzujeme s díky příjem Vašeho milého
přípisu z 21. prosince 1939. Děkujeme co nejardnější
za všechny informace.

Adresy pro zasílání španělského bulletinu
sdělil Vám již naším kr. Modrák.

Zároveň přikládáme šek na \$ US 137.12 jako
naš příspěvek za prosinec 1939. V tomto obnosu jsou
již poprvé zahrnuty příspěvky krajanů z petrolejové
oblasti maracaibské za listopad a prosinec 1939.

Odesláné do rukou p. Dr. J. Papánka přímo
zasíláme příspěvek \$ US 5.- na částečnou úhradu zasíla-
ní Přehledu amerického tisku, jak o to požádali
obětníkem z 13. prosince 1939.

S krajanským pozdravem a odbojovým
zvíťzímé

Za přípravný výbor čsl. sdružení
v Caracasu:

Příloha: šek na \$ US 115.35

V Caracasu, dne 16. března 1940.

Tit.
Československé národní radě v Americe,
Chic ago, Ill.

Vášení krajané,
přikládáme šek na \$ US 115.35, slovy
jedenstopatnáct a 35/100 US dolarů jako pří-
spěvek venezuelakých Čechoslováků za únor
1940 /:v tom maracaibští krajané mají zapla-
ceno již včetně března 1940:/.

Prosíme Vás, abyste ze shora uvedené
částky tentokrát poukázali Pomocnému výboru
při Českém národním sdružení, 321 E 73rd Street,
New York City částku \$ US 30.- /třicet dolarů/,
jako příspěvek venezuelakých Čechoslováků na
kapesné našim vojákům ve Francii na dovoleně.

S krajanským pozdravem a odbojovým
„Zvíťzímé“

ZA VENEZUELSKÉ ČECHOSLOVÁKY:

Albert Hudec
Oldřich Modrák,
Caracas, Apríl 1427

Oslava 90. narozenin T.G.M. ve Venezuele
/Tisková služba Čsl.N.R./

Naši krajané ve Venezuele, usazení hlavně v městech Caracasu a v Mara-
caibo jsou z těch šťastných osad československých, jež velká doba neza-
stihla napřípraveny. Projevují neobyčejnou energii ve hnutí za osvobo-
zení staré naší vlasti jak po stránce pomoci hmotné, tak po stránce pro-
pagaci v mezích zákonů nové své vlasti. Naše tmmní osady vynikají pak
vzácnou jednomyslností. Jako jedna rodina stojí pohromadě v jednotném
šiku československém. To se projevilo opět při příležitosti 90. naro-
zenin presidenta Osvoboditele. V předvečer tohoto dne krajané v Caracasu
se sešli na společný poslech programu Krátkovlnného čsl. rozhlasu z Bos-
tonu a pojednali pak o organizaci další práce pro osvobození staré vlasti.
Ze své schůze poslali projev oddanosti Národnímu výboru čsl. v čele s dr.
Benešem. Velmi vydatně využito bylo též této příležitosti v tisku hlavní-
ho města Venezuely. Deníky „Ahora“, „El Universal“ a „La Esfera“ přinesly
několik článků o tomto jubileu o presidentu Masarykovi a Benešovi a čes-
koslovenské armádě ve Francii.

Caracas, dne 30. dubna 1940.

1 příloha
/šek na \$ 105/.

Tit.
Československé národní radě v Americe,
Chic ago.

Vášení krajané,
potvrzujeme s díky Váš milý přípis z
19.m.m. a sdělujeme Vám, že přiložený dopis
pro maracaibské krajany byl těmto zaslán.

Přikládáme šek na \$ US 105.00, slovy
jedenstopět amerických dolarů, jako příspěvek
venezuelakých Čechoslováků za březen 1940
/: v tom maracaibští krajané již za duben
1940 :/.

Prosíme Vás, abyste ze shora uvedené
částky poukázali našim jménem na adresu
Krátkovlnný rozhlas „Československá Amerika“
Radio University, Boston, Mass., USA. částku
\$ US 20.- jako další příspěvek na režii. Jme-
novanou instituci jsme též avisovali přímo.

S krajanským pozdravem a odbojovým
„Zvíťzímé“

ZA VENEZUELSKÉ ČECHOSLOVÁKY:

Oldřich Modrák

Krátkovlnný rozhlas "ČESKOSLOVENSKÁ AMERIKA", 1440 Broadway, New York, N.Y.
Room 1070.

STVRZENKA čis. 242

na \$ 20.00 slovy dvacet dolarů

kteřoužte částku vnovali "Venezuelští Čechoslováci" v Caracasu
(prostrf. Národní Rady Českosl. v Chicagu)

jako příspěvek do fondu pro hrazení věcných nákladů,
spojených s československým krátkovlnným rozhlasem
v USA.

Za Výbor krátkovlnného rozhlasu
"Československá Amerika"

New York, dne 15. května 1940.
J. Fierlinger v.r.
Jan Fierlinger
Kapt. rus. legii v.z.

Krátkovlnný rozhlas "Československá Amerika"

Československá Národní Rada

Room 1072

1440 Broadway, New York, N.Y.

M/Ms.

15. května 1940.

Československá Národní Rada
2608 So. Central Park Avenue,
Chicago, Ill.

Vážení pánové,

V příloze Vám zasíláme stvrzenku na částku \$ 20.00, kterou
jste nám laskavě poukázali, jakožto dar "Venezuelkých Če-
choslováků" v Caracasu. Protože nevíme komu se má stvrzenka
poslat, přikládáme současně její opis a prosíme Vás, abyste
originál stvrzenky zaslali odesílatelům tohoto daru a opis
si ponechali pro svoji potřebu.

S krajanským pozdravem a odbojovým heslem: Zvítězíme!

Jan Munzer Jan Fierlinger
Krátkovlnný rozhlas ČESKOSLOVENSKÁ AMERIKA.

2 přílohy.

Zpráva o situaci

World Affairs

Hudba

News - Music

Čtení

Literature

Caracas, dne 20. června 1940.

1 příloha: šek na \$ 130.-

Tit.

Československá národní rada v Americe,
CHICAGO, Ill.

Vážení krajané,

oznamujeme Vám, že jsme se sešli v nyněj-
ších velmi vážných chvílích. Pojednali jsme o dnešní
situaci a vzali bedlivě na vědomí všechny Vaše
předemtné pokyny. Ani chvíli nebyl o pochyb. Opětne
a jednomyslně jsme si slíbili, že vydržíme do konce.
Pravda musí zvítězit.

Přikládáme šek na \$ US 130.- /stotřicet do-
larů/ jako náš obvyklý měsíční příspěvek, výsledek
sbírky za květen 1940 a sbytek za duben 1940 a
na naléhavou žádost Národního výboru československého
v Paříži č. 159/40 z 29. m.m. žádáme, abyste laskavě
celou tuto částku urychleně poukázali:
,,Sociální a zdravotní správě Národního výboru česko-
slovenského, k rukám splnomocněného ministra p. Dr.
J. Slávika, jako příspěvek venezuelských čechoslo-
váků /I. část/ Pomoci uprchlíkům z Holandska, Belgie
a Francie!"
Za měsíc poukážeme druhou část sbírky k tomuto účelu.

S krajanským pozdravem a odbojovým
,, Zvítězíme "

ZA VENEZUELSKÉ ČECHOSLOVÁKY:

Oldřich Modrák,
Caracas, Apartado 1427.

Československá národní rada v Americe
2608 South Central Park Avenue
Chicago, Illinois

26. června 1940

Venezuelští Čechoslováci
k rukám p. Oldřicha Modráka letecky
Caracas, Venezuela

Vážení krajané:

Potvrzujeme příjem Vašeho dopisu a checku na \$130.00
a děkujeme do nejvyšší míry za tento příspěvek, jehož si
vážíme tím více, že přichází v době tak kritické a je
podpořen Vaším prohlášením nepopustititi výdržet, děj
se co děj.

Podle Vašeho příkazu poukazuujeme tento obnos skrze
American Friends of Czechoslovakia sociální správě
při Národním výboru k rukám dr. J. Slávika na potřeby
uprchlíků. Tuto částku posíláme do Londýna, kam mi-
nulého týdne dr. Slávik s magr. Šránkem odjel z Bordeaux.

O armádě vám můžeme důvěrně oznámit, že naši letci od-
letěli většinou už minulého týdne do Anglie a vojáci
se stahují. Do bojů krom letců nezasáhli. Jelikož byli
odváženi a Poláci a ti dle posledních zpráv už vylodili
v Anglii tři divize, naši jsou ani touto dobou také
již mimo nejhroší. O armádě nic publikovat, dokud
nebudeme mít ověřeno, že jsou vlivní již venku z Francie.

Projev Národní rady k posledním událostem se jistě již
máte.

S krajanským pozdravem a odbojovým "Zvítězíme!", necht
sebe více překážek ne staví v cestu.

Josef Martinek
výkonný tajemník

J. J. Zurehal
předseda

Venezuelský tisk o poměrech v Československu
/Tisková služba Čsl.N.R./

V Caracas ve Venezuela vycházející deník "El Heraldo" přinesl dne 6. července t.r. dlouhý článek o současné situaci v Československu. Zdůrazňuje odhodlanost našeho lidu nepodlehout sebe horšímu teroru a jeho naději na osvobození. Dále referuje o pilném naslouchání zahraničnímu rozhlasu bez ohledu na přísné tresty, kterými nacisti stíhají jak naslouchání, tak zejména rozšiřování odposlouchaných zpráv. Kolují v tisících exemplářích a Němci jsou proti československému trpěnému odporu bezmocní.

Venezuelský tisk, zejména "Ahora" v Caracas, věnoval rovněž hodně místa zprávám o evakuaci čsl. vojska z Francie a o úspěších čsl. letců, kteří nyní bojují v anglických řadách.

Příloha: Šek na \$ 271.37.

Caracas, dne 4. srpna 1940.

Tit.

Československé národní radě v Americe,
Chicago, Ill.

Vážený krajaně:

Přikládám šek na \$ US 271.37 t.j. dvě stě sedmadesát a 37/100 dolarů US jako výsledek naší obvyklé měsíční sbírky, a to za červen /krajané v Maracaibu za červen a červenec/ 1940 a žádám, abyste laskavě tuto částku ušili takto:

- 1/ Ministerstvu sociální a zdravotní správy RCS v Londýně /do rukou p. mim. Dr. J. Slavíka/ jako druhou část příspěvku venezuelských Československých Pomocí uprchlíků z Holandska, Belgie a Francie. /dodatkem k našemu příspěvu z 20. června 1940/..... \$ US 125.27
 - 2/ Fondu ČS Národní rady v Americe, New York, Broadway 1440 /do rukou p. kons. E. J. Hajného, jako příspěvek na jednu bednu zásluky našim vojákům v Anglii /k příspěvu Fondu z 3.V. a 12.VII. 1940/..... „ 25.10
 - 3/ Krátověstnému rozhlasu „Československá Amerika“ New York, Broadway 1440, jako příspěvek venezuelských Československých... 20.00
 - 4/ Fondu ČS Národní rady v Americe, New York, Broadway 1440 za odbojové medaile..... 100.00
- \$ US 271.37

S krajanským pozdravem a odbojovým
„Zvítězíme“

ZA VENEZUELSKÉ ČESKOSLOVÁKY:

Oldřich Modrák,
Caracas, Apartado 1427.

Caracas, dne 21. srpna 1940.

2 přílohy.

Krajanům v Maracaibo a okolí.
Vážený pane Jelínku.

Především je mi ctí sdělit Vám, že Národní rada v Chicagu, potvrzující příjem minulých našich příspěvků /viz zaslanou kopii našeho příspěvu Radě z 4.t.m./ požádala nás, abychom Vám vyřídili obzvláštní dík za Vaši obětavou činnost v zájmu našeho druhého odboje za svobodu Československa. Což tímto činíme a gratulujeme.

Přikládám na vědomí opis Radě z dnešního data, jímž poukazujeme caracasské příspěvky za červenec 1940. Ve skutečnosti činily o 15 dolarů více, které byly vydány za telegram p. min. před. W. Churchillovi a za letecké poštovné p. pres. Benešovi, Radě, Fondu atd., což tentokrát bylo trochu mnoho na moji kapsu.

Zároveň přikládám na vědomí opis svého příspěvu vyslanectví ve Washingtoně, kterým jsem zaslal pas krajana Gogy.

Doufáme, že i Vy tam pozorujete, že ta nepřemožitelnost Hitlera začíná být pochybnou. Je to jakási úleva v nejčernějších pochybách. Jen s důvěrou dál.

Srdečně Vás zdraví s obvyklým heslem

„Zvítězíme“

Váš

ZA CARACASSKÉ ČESKOSLOVÁKY:

Oldřich Modrák,
Caracas, Apartado 1427.

Kroužek Československý
v Caracasu.

Čís. 2.

Dne 17. ledna 1941.

Čsl. Národní Radě v Americe

v Chicago.

Dne 12. ledna 1941 konali Českoslováci usedlí v Caracasu svou výroční valnou schůzi. O této schůzi Vám podáváme tuto zprávu: Schůzi zahájil předseda krajan Modrák O. za účasti 23 členů. Uvítal přítomní a navrhl, aby se zaslaly poselství telegramy panu prezidentovi. Čsl. radě a krajanům usedlým v Maracaibu. Z uspořádaných dnů bylo usneseno zaslati pouze poselství dopisy a obnosy, který by se spotřeboval na telegramy poukazů ve prospěch čsl. odboje. Na to přednesl zprávu o činnosti kroužku v uplynulém roce a poděkoval členům za vše, co vykonali ve prospěch čsl. věci. Krajan Hudec pak podal zprávu pokladní. Vaškeré peníze, které se vybraly mezi krajané ve Venezuele na dobrovolných příspěvcích v úhrnem činnosti dolarů 2.188.15 byly poukázány takto:

Čsl. radě.....	1388.45	dolarů
Čsl. rozhlasu.....	92.89	"
Fond Čsl. národní rady.....	263.42	"
Červ. kříž.....	100.00	"
Vojákům v Anglii.....	80.10	"
Uprchlíkům v Londýně.....	255.27	"

Ostatní státy

Ve prospěch čs. zahraničního odboje působili i krajané v dalších státech světa. O jejich činnosti informoval časopis Čechoslovák vycházející po celou dobu války v Anglii a ve svých zprávách i tisková služba ČSNRA. V Britské východní Africe vycházel v Nairobi časopis Čechoslovák. V Kapském městě byla při příležitosti oslav narození T. G. Masaryka uspořádána sbírka ve prospěch Červeného kříže. Další krajané působili i v bývalé Rhodesii, na Filipínách a v Číně.

ČESKOSLOVENSKÁ NÁRODNÍ RADA V AFRICE, 1049 W. 26TH ST., CHICAGO, ILL.
Dne 20. dubna 1942.

Z ČINNOSTI KRAJANŮ V AFRICE A VÝKONNOSTI TISKU
(Tisková zpráva Čal. N. R.)

Válka spojila naše krajany roztroušené i v nejoblíbenějších místech světa. Souběžně vyvolala jejich práce pro druhý boj za československou svobodu potřebu organizovaného zpravodajství. Tak vznikla řada nových časopisů, většinou jen hektografovaných a nepravdělně vydávaných, z nichž jeden právě došel československé národní rady. Je to "Čechoslovák", vycházející již druhým rokem v Nairobi v Britské východní Africe, jako orgán československého kroužku. Příklad řadu zajímavých zpráv nejen z Britské východní Afriky, nýbrž z jiných držav v Africe a také v Asii.

V Mombase jak se dovídáme z tohoto časopisu se několik krajan-ských rodin pečlivě stará o československé vojáky v britské armádě, když prožívají nůstem aby se připojili k oddílům bojujícím v Libyi a věnovali sbírku pro ně vynesla 3700 shillingů.

V Rhodesii, kde žije pouze asi 40 krajanů i se ženami a dětmi, uspořádali anglický rozhlas k počtu 23. října s ukázkami české hudby a vyjednávají o pravidelné vysílání v šestinah jednou za dvou týdnů.

V Kapském městě v Jižní Africe krajanští výborci uspořádali pouliční sbírku vynesla pro československý červený kříž 640 liber (£3200). Místní tisk podporoval akci tak vydatně, že se potkala s mnohem větším úspěchem než rok před tím.

Podle prezidentu T. G. Masarykovi v den výročí jeho narození vzdaly všechny jihoafrické stanice rozseřilím slavnostního rozhlasu. Jihoafrické úřady i uznání hodnou ochotou podporují různé akce našich tanečních krajanů a správěsta Johannesburg již povolila zvláštní den pro pouliční sbírku na československý červený kříž.

Výnos různých spolkových podniků jest ku podivu znatelný vzhledem k tomu, že počet krajanů usazených v Jižní Africe není příliš veliký a že jejich sídla jsou roztroušena po celém kontinentu. O politické vyspělosti představitelů podává důkaz, že při rozdělování vstupu se nikdy nezapomíná také na podporu Ruského červeného kříže.

V indické Kalkuttě existuje "Československý spolek", jehož členové se usazují pravidelně přivádět na podporu odboje 10 procent svých měsíčních příjmů. Podobnou národní duši si odháněvali krajané v Batangaru. Mimo to se po celý rok sbírají příspěvky na výroční dar československé vládě v zahraničí, který nemá být menší než 20,000 indických rupií. \$6000.

31. října 1944.

Čechoslovák východní Afriky
(Tisková služba Čal. národní rady v Americe)

Čechoslovák Red Cross
35, Rochester Terrace,
LONDON W. 8.

Vážení přátelé,

obdrželi jsme Vaš telegram ze dne 23. t.m. v němž žádáte souhrn naší činnosti za uplynulá léta pro Vaši ročenku. Může uvést ve zkrácené formě naší práce i finanční pomoci, kterou jsme našim členům poskytli v minulých letech.

Čechoslováci v Nairobi založili v prosinci roku 1939 československý kroužek pro Brit. Vých. Afriku. Posledním čsem získali v rámci občasných československé národnosti 28 členů kroužku. Počet členů, to je mužů a žen, pohyboval se od 80 do 140ti. Mešní stov je 80 mužů, včetně vojáků v Britské armádě se sídlem v B. Africe a 25 žen. - Členové jsou ve třech menších skupinách, to je v Mombase, Nairobi a Limuru. Druhá polovina členů je ze různých místech na pobřeží neb ve vnitrozemí.

Naš Spolek byl si do prosince pracovat i na finanční pomoci československému červenému kříži a příspěvky pro své členy vojáky i místní sbírání.

Na propagaci českosl. věci na půdě Brit. Vých. Afriky, to je Kenye, Ugandy a Tanganyiky. Tato propagace provádí se tiskem, rozhlasem, kulturními i zájezdními podniky, rozseřilím propagačního materiálu.

Na udržování národnostního citění i vzájemnosti vlastním časopisem "Čechoslovák", Objednávání knih a časopisů pro členy, schůzek, sportů a společných večerů.

Na udržování přátelských styků s anglickými přáteli i reprezentanty místních úřadů a institucí.

Na vztátní hospodářských styků svobodné českosl. republiky se zeměmi Brit. Vých. Afriky.

Na udržování sportovního ducha v Tělocvičné Jednotě Sokol, založené roku 1941, která těsně spolupracuje s Čal. kroužkem, neboť členové jsou tiž.

Členové Limurské skupiny, to je 20 osob, přihlásili se k členům Č.S.M. v Londýně. - Kroužek je v písemném spojení s ustředním českosl. osvobozovací prací v Keně, Americo, Anglii, Jihoafrické Unii, Egyptě, Rhodesii, Belg. Kongu a Indii. M.

list 2.

Československý červený kříž, Londýn.

Naš člen - přítel Československého kroužku pro Britskou Vých. Afriku.

1940.	
17./2. Českosl. kroužku Johannesburg pro Londýn	Shs 25/-
18./4. Česko	170/-
19./3. Kenye War Relief Fund	400/-
20./3. Mombasa na odboj do Londýna členů J.N.	2000/-
21./7. Kenye Central Fund, Nairobi	1000/-
22./10. London Relief Fund	200/-
23./11. rozdělení velitelství Londýn pro Čal. vojáky	1000/-
24./12. na práci odboje - Londýn	1000/-
	Shs 4,950/-
1941	
25./2. Československému červenému kříži Londýn	Shs 2,300/-
1./7. London Relief Fund, Nairobi	1,400/-
1./7. akce pro Českosl. letce prožívající Mombase	1,000/-
22./2. Českosl. červenému kříži, Londýn	2,000/-
	Shs 7,900/-
1942	
26./2. konsulat Bombay, upravitelna ze Singapore	Shs 2,000/-
14./4. vojáky v českosl. armádě příspěvek	300/-
16./3. polské vystěhovalce v Nairobi	200/-
19./3. na fond námořníků Mombasa	300/-
11./7. fond „opět lidie, Londýn	2,000/-
8./2. Českosl. červenému kříži - památka T. Masary	5,000/-
29./10. British Red Cross, Nairobi	335/-
29./10. Russian Relief Fund, Nairobi	335/-
11./11. Českosl. červený kříž, Londýn	5,000/-
23./11. výroční poukaz naší vojáků	2,300/-
	Shs 10,170/-
1943	
1./3. Českosl. červený kříž Londýn	Shs 5,000/-
7./3. Bar polské sirotky, upravitelna Nairobi	1,000/-
13./4. R.N.F. Benevolent Fund, Nairobi	300/-
11./6. naše vojáků na střední východ	2,782/-
9./9. Christmas Comfort Fund - Nairobi	200/-
22./10. fond pro poválečnou pomoc československou	

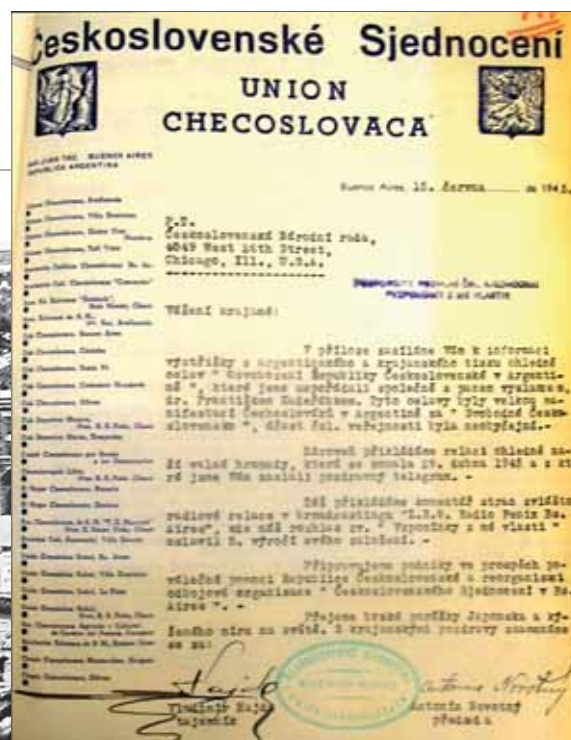
Závěr

Konec války a osvobození Československa přivítali s radostí krajané ve všech zemích světa. Dosažení cíle, který si vytyčili na začátku války, neznamenal snížení aktivity krajaňských organizací. Ještě před jejím skončením rozvinuli kampaň na pomoc osvobozenému Československu. Jejich celkovou pomoc čs. zahraničnímu odboji v průběhu války lze jen těžko vyčíslit. Přibližné údaje existují pouze o pomoci, která byla poskytnuta prostřednictvím ČSNRA ve Spojených státech. Podle údajů uvedených jedním z hlavních činitelů ČSNRA J. Martínkem poskytli krajané za války pomoc ve výši přesahující 2 000 000 dolarů. Z dalších amerických zdrojů bylo poskytnuto za války a v prvním poválečném roce prostřednictvím American Relief for Czechoslovakia celkem 2 293 000 dolarů (1 000 000 do konce války a 1 293 000 do konce roku 1946).³⁵ Nejsilnější složkou ČSNRA se stalo České národní sdružení. Mělo 14 krajských výborů, 213 poboček a asi 30 000 členů. Slovenské národní sdružení mělo sedm okresních sborů, 97 odboček a více než 7 000 členů. Národní svaz českých katolíků disponoval šesti distriktními svazy, šedesáti svazy osadními a čtyřmi tisíci členů.³⁶

Na rozdíl od první světové války mohli krajané od vzniku exilové vlády v Londýně v řadě států spolupracovat se zastupitelskými úřady ČSR a také s londýnskou exilovou vládou.

Ve dnech 29.–30. července 1945 proběhl sjezd ČSNRA, kde bylo rozhodnuto o její reorganizaci. Závěry sjezdu schválily následně sjezdy Slovenského národního sdružení a Národního svazu českých katolíků. České národní sdružení po svém sjezdu v září 1945 přestalo s ČSNRA spolupracovat. Přesto se všechny krajaňské organizace dříve spolupracující v rámci ČSNRA podílely na organizování další finanční a materiální pomoci osvobozenému Československu, stejně jako krajaňské organizace v jiných státech světa.

Ve Spojených státech byly stejně jako v letech války organizovány Československé dny, kulturní a společenské akce na počest výročí vzniku ČSR, na počest výročí narození T. G. Masaryka nebo při příležitosti významných výročí ČSR. Finanční prostředky získané při těchto akcích byly věnovány na poválečnou pomoc ČSR. Podobně postupovali i krajané v dalších státech světa. Krajané tak prokázali svůj vřelý vztah ke staré vlasti nejen v době druhé světové války, kdy byla ohrožena samotná existence národa, ale i v době následující. Proto byl pro většinu z nich obrovským zklamáním vývoj ve světě i v Československu v následujících letech. Studená válka a únorové události roku 1948 v Československu na dlouhá desetiletí znemožnily normální vztahy mezi krajanými v zahraničí a občany Československa. Svůj vztah k hodnotám nejvyšším, za které vždy považovali svobodu a demokracii, vyjádřili pomocí a podporou uprchlíků z Československa po únoru 1948 a podporou úsilí o obnovení demokracie v Československu. Stejně jako v dobách minulých stála v čele tohoto úsilí Československá národní rada americká podporovaná i vládou Spojených států.

Krajané v Argentíně oslavovali osvobození Československa a souběžně se připravovali na poskytování další pomoci válkou postiženým obyvatel staré vlasti.

8. DENNÍ HLASATEL 1. ČERVENCE 15

**ČESKÉ
NÁRODNÍ SDRUŽENÍ
v Americe**

**CZECH-AMERICAN
NATIONAL ALLIANCE**

CHICAGO, ILL. U. S. A.

ČESKÉ NÁRODNÍ SDRUŽENÍ POKRAČUJE VE SBÍRCE ŠATSTVA

Poslání připravených 1000 beden provedeno bude dle přání dárcům a členstva Č.N.S. — přímou cestou do Československa, kde zboží toto rozděleno bude jménem Č.N.S. těm nejpotřebnějším za spolupráce Čs. Červeného Kříže.

Šířka šatstva a jiných užitečných potřeb pro naše krajany ve staré vlasti pokračuje v rámci činnosti Českého Národního Sdružení. Prvních 1.000 beden jest již téměř připraveno k poslání, jakmile přímá cesta do Československa bude otevřena. Zásilka tato však bude poslána dle přání členstva Č.N.S. a dárců přímou cestou do staré vlasti, kde bude jménem Č.N.S. za spolupráce Čs. Červeného Kříže rozdělena těm nejpotřebnějším.

Úřadovna Č.N.S. vyjednává a vyjednává tuto dopravu a hledí k tomu, aby tento dar české Ameriky došel na místo určené v takovém pořádku v jakém jest poslán a věci našim krajany darované a našimi ženami zhotovené byly skutečně rozdány tomu lidu, pro který byly připraveny. V zásilce této budou i léky a vitamíny, které zakoupeny byly na žádost Čs. Červeného Kříže v ceně více jak \$25.000,00 z poválečného fondu Č.N.S., mýdla, punčochy a jiné zboží v ceně rovněž několika tisíc dolarů a lékařské přístroje X-Ray pro zjišťování nemocí v obnosu \$25.000,00. Tyto hodnotné a cenné věci zasílá Č.N.S. z úletěných peněz, ze svého poválečného fondu, který činí již \$300.000,00. Jnu to první veřejnosti a Ústřední výbor Č.N.S. máti se, aby se k tomu všemu, jakž se děje, do té

ručila doručení naší zásilky tak, abychom ji mohli pak naší veřejnosti správně vyčíslovati. Spousty miliony liber šatstva, zbraňů, v celonárodní sbírce, ležící dosud a právě ne v nejlepší pořádku v Soldier Field v Chicagu a v jiných místech, zásilky oděvů, které posílány byly již loňského roku v měsíci říjnu pochází teprve nyní do černomořského přístavu atd. Takovými cestami nechceme a nemůžeme posílat hodnotné zboží naše, neb jsou to cesty zdlouhavé a nejisté.

Peníze rovněž není možno poslat do Československa Červenému kříži. A i kdyby později možnost stávala, peníze ve staré vlasti jsou málo platny, poněvadž tam nemohou činiti nákupy. Ne peníze, ale věci potřebují a ty musí zaopatřovat v cizině, poněvadž v Americe. Předati peníze delegát Čs. červeného kříže v Americe, aby on je zde držel na svůj účet, anebo aby on sám věci pro Červený kříž nakupoval, není rovněž správné. Tak jako on i Ústředna může peníze mít uložené, zvláště když je má uloženy ve válečných bondech Spoj. Států do doby, než se budou moci poslat přímo do staré vlasti. Potřebují-li Čs. červený kříž nákup zde, členové Českého Národního Sdružení jsou schopni věci nakoupiti po domluvě se s Čs. červeným

křížem v Praze jménem organizace a nemusí to provádět jednotlivci, třeba s titulem ministra. Máme zkušenosti z minulosti a víme, kam celá ta snaha "přítel" Č.N.S. směřuje.

Bude-li Ústředna Č.N.S. moci nalésti správnou cestu pro poslání věci a předání peněz před svým sjezdem, učiní tak mileřáda a zlá-li ne, bude tato celá záležitost předložena sjezdu Č.N.S., který konán bude od 1. do 3. září t. r. v Chicagu. Věříme, že do té doby poměry v Československu budou upraveny do té míry, že Ústředna bude moci jednati s příslušnými kruhy ve staré vlasti a že za jejich pomoci vyřízena bude tato otázka zásilky šatstva i předání peněz ke všestranné spokojenosti.

Zatím co se vyjednává o tuto záležitost, sbírka oděvů a jiných potřeb pro pomoc ve staré vlasti pokračuje v rámci činnosti Českého Národního Sdružení, které se snaží poslati našemu trpícímu lidu za mořem pomoc tu největší. Sbírny Č.N.S. jsou otevřeny pro tento účel a každý zachovával a užitelný předmět jest vítán. Své dary odevzdejte laskavě u úřadovny Č.N.S. kterýkoliv den v týdnu (mimo neděle) mezi 9. hod. ranní a 6. hod. večer.

Poručík Josef Novák padl

mladý hrdina položil svůj život při náletu na Tokyo.

Manžel Nováková, v č. 3031 již, Hermitage ave., právě dostal od válečného departamentu oznámení, že jeho syn, letecký poručík Josef Novák, padl ve službě vlastní dne 2. května při náletu na Tokyo, Japan.

Jako obyvce, s politováním v telegramu jim oznámemo, že si další podrobnosti přijdou, budou jim okamžitě sděleny.

Nemají co dělat.

Členové státní blahobytné společnosti podali guvernérnu Gree noví resignaci s prohlášením, že pro ně není žádná práce a proto se vzdávají úřadu. Věru, lidé v naší zemi. Guvernér ovšem jich resignaci přijal.

VYSLANECTVÍ ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY
LEGACION DE LA REPUBLICA CECOSLOVACA
MEXICO, D. F.

C. J. 1792/45. Dne 3. září 1945.

**Československé Národní Radě
v Chicagu.**

Vážený krajaně,

Sbírka Národního Osvození mezi krajany v Mexiku vynesla až dosud skoro 49.000 pesos, v Guatemale 2.000 pesos, takže bylo možno poslati počátkem srpna t. r. Československému Červenému Kříži \$ 10.091 U.S.

Vzhledem k nepatrnému počtu krajanů v těchto dvou latinsko-amerických zemích jest to výsledek velmi potěšující a ukazuje obětavost našich příslušníků.

Byl bych Vám povděčen kdybyste tuto zprávu dali otisknouti v americkém krajaňském tisku. Ti, kdož na sbírku přispěli mnohdy s velkými obětmi, jistě zaslouhují, aby se o jejich obětavosti dověděla naše americká veřejnost.

S krajaňským pozdravem

Váš
J. H. K.

vyslanec a delegát
Čs. Červeného Kříže
v Mexiku a Střední Americe.

Počátkem září 1945 obdržel Československý červený kříž od krajanů z Mexika a Guatemaly více než 10 000 dolarů získaných v rámci Sbírký národního osvození.

Již počátkem července 1945 byla připravena k odeslání do Československa materiální pomoc organizovaná Českým národním sdružením v USA.

Zásilky s novými věcmi budou přijímány stejně, jako předešlé. / Místo 1 čas týž, 1 podmínky stejné pro přespolní krajany/. Na rozdíl od předešlého budou však tyto zásilky limitovány váhově, nikoliv objemově, jako předešlé. Krajane, u starého šatstva a prádla mají dbáti, aby se naplnila pokud možno přesně ona menší či větší krabice. Ve skladišti Čs. Červeného kříže bude ostatně možno si koupit vlnu na pletení, kterou lze krabici vždy ještě doplnit. Zásilky se šatstvem novým budou baleny do balíků po 5 kg, též na tomže místě, co předešlé a pak obřaty plátnem a baleny do velkých beden. Zde bude možno vždy váhu doplnit kuchyňským mýdlem, které též bude ve skladišti prodáváno. Zde bude činit poplatek 12 pesos za každý 5 kg balík.

Do těchto balíků lze přibalit po 1 páru bot, nebo 2 páry podrážek a kůži svráčkovou pro jedno boty. Dále bačkory, 7 m látky buď na šaty či na prádlo, 1/2 kg vlny na pletení, 2 cívky nití, 2 balíčky jehel či špendlíků, 1 balíček žiletek, mýdlo, holící mýdlo, pasty na zuby a kartáčky na zuby bez omezení, tkaničky na boty, tubu vitaminů či 1 latu oleje na jídlo, nebo rybiho tuku. Nesmí tu být nic hedvábného, ani z umělého hedvábí. Též ne kožešiny. Jednámé o povolení vývozu kožešin a oznámíme to krajanům, bude-li i to povoleno přibalovat, zatím však to nemůžeme přijímat. Pokud možno zde nemá též být žádná guma a zipy, o jejichž povolení vývozu musíme totiž vždy zvláště žádat a v konsignaci takové předměty zvláště uvádět. Zato by mohli krajané přibalovat až 2 kg kávy v silné plechové krabici s víkem oblepeným neprodyšně lepícími pásky izolacími, aby káva / neprazná! / nenatáhla naftalinem, kterým jsou tyto balíčky zabezpečovány před moly.

Upozorňujeme znovu, že vyloučeny jsou naprosto předměty hedvábné i z umělého hedvábí / punčochy, prádlo/, o povolení kožichů že vyjednáváme. Máme pak zatím výnos Čs. úřadů o dovolení bezcelného dovozu předmětů zde vyjmenovaných pouze do výše 5 kg a jest možno, že bude doma adresátům počítáno clo z některých předmětů, jako jest káva a pod. Nechceme však čekatí více s odesláním zásilek, až by i o tom všem došlo rozhodnutí z Prahy.

Pozor!! Lod s balíčky odjíždí 5. XII.
Balíčky se přijímají do konce listopadu. Předsednictvo Čs. Červ. kříže.

Informační leták Československého červeného kříže o pravidlech pro zasílání balíčků s pomocí z Argentiny.

Impulzem pro rozvoj další pomoci osvobozené republice
v Argentině se staly oslavy výročí vzniku ČSR dne 28. října 1945.

Finanční i materiální pomoc krajanů, především z USA,
pokračovala i v následujících letech.

BEZCELNÉ DÁRKOVÉ BALÍČKY DO ČSR.

Čsl. nár. rada žádá Prahu, aby lhůta prodloužena byla do příštího zří.

(Tisk. služba Čsl. nár. rady v Americe)

Opatření o bezcelném vyvážení dárkových balíčků z Ameriky, jehož platnost čsl. ministerstvo financí na žádost Čsl. nár. rady v Americe ponechalo po celý rok 1946, výborně se osvědčilo. Ne tisíce, ale statisíce dárkových balíčků bylo posláno do staré vlasti. Byl to nevysčitatelný zdroj zásobování pro tisíce příbuzných a známých amerických občanů ve staré vlasti. Bylo to velké dílo lidské a lidskosti. A Československé republice dostalo se tak zásob, jež by jinou cestou nebylo možno opatřit. Tisíce dopisů ze staré vlasti, z nichž mnoho bylo uveřejněno v krajaněském tisku, svědčí o velkém rozsahu této pomoci i o vřelém jejím ocenění s československé strany.

Mimo hospodářský a humanitní účel, jemuž statisíce dárkových balíčků z Ameriky posloužily, nelze přehlížet ani okolnost, že tato humanitní akce přispívala a přispívá k pěstění přátelských styků mezi Amerikou a Československem a je proto službou mezinárodnímu porozumění a míru, po němž obecný lid všech národů tolik touží.

TOTO OPATŘENÍ VŠAK KONČÍ 31. PROSINCE 1946.

Doufali jsme, že v r. 1947 nebude tohoto opatření již třeba. S potěšením jsme sledovali velký hospodářský pokrok, jehož ve staré vlasti letos bylo docíleno. S radostí jsme přijímali zprávy o dobré době letošního roku. Avšak klamali bychom se, kdybychom si nepřiznali, že další pomoci je dosud zapotřebí. Rády válkou čsl. lidu zasazené jsou mnohem horší, než se zprvu jeví. Dále, činnost UNRRA, jejíž účinná pomoc tak podstatně letos přispívala k návratu k normálnějšímu poměru ve staré vlasti, bude zastavena koncem tohoto roku a řádně fungující náhradní mezinárodní pomocné organizace dosud není. Na přímé soukromé pomoci bude zvláště této zimy ještě mnoho záležeti, aby zmírňen byl ořez zastavením činnosti UNRRA způsobený. Tuto pomoc jest proto plně umožnit a usnadnit. A další bezcelné vyvážení dárkových balíčků jest z hlavních podmínek jejího usnadnění.

Československá národní rada v Americe v uvážení této situace požádala proto čsl. ministerstvo financí v Praze, aby lhůta bezcelného vyvážení dárkových balíčků z Ameriky byla prodloužena alespoň do zří r. 1947.

Národní rada doufá, že československá vláda vyjde opět s ochotou vstříc naší žádosti. A jest přesvědčena, že žádost její setká se s plným pochopením a souhlasem všech Američanů, kteří touží po tom, aby svým drahým ve staré vlasti mohli ještě této zimy a na jaře příštího roku účinně pomáhat.

KANCELÁŘ PRESIDENTA REPUBLIKY

F 3909/46

V Praze dne 18. prosince 1946.

Československé národní radě v Americe
3917 West 26th Street,
Chicago 23, Ill.

Vážený pánové,

s odvoláním na Váš dopis ze dne 14. října t.r.,
zaslaný panu prezidentu republiky, kancelář prezidenta republiky dovoluje si Vám zaslati na vědomí opis výnosu ministerstva financí v Praze ze dne 5. prosince 1946, jímž se povoluje, aby v době do konce roku 1947 byly za určitých podmínek propouštěny bez vybrání celní pohledávky poštovní balíčky čisté váhy nejvýše 6 kg, obsahující především denní potřeby a dovážené do Československa jako dary ke zmírnění nedostatku vyvolaného válečnými poměry.

Váš žádosti bylo tím v plné míře vyhověno.

Kancelář Vám srdečně děkuje, jménem pana prezidenta republiky, za Váš zájem o starou vlast a za velkou pomoc, kterou stále poskytuje našemu lidu.

1 příloha.

Kancelář

J. Smutný.

Ministerstvo financí vyhovělo žádosti o prodloužení lhůty na bezcelní vyvážení dárkových balíčků z USA do váhy 6 kg i na rok 1947.

V Praze, 22. října 1946.

Národní Radě.

Vášení přátelé,

V poslední době byla v Československu uvedena ve známost pomocí tisku akce, která má prostřednictvím Američanů přispět ráznými potravinami občanům na celém světě, kteří pomocí potřebují. Jsou to velké potravinové balíky jako přebytek zboží z potřeb americké armády. Balíčky označené "Ten in One". Obvyklá cena byla vyvídnuta, aby se obracela na naše krajané a příbuzné v USA, kteří při věnování obnosu 10 dolarů na tuto akci, mohou vyložit přání, na jakou adresu má být balíček odeslán. Je jasné, že ve Svazu přátel USA v Praze a v jeho pobočkách po venkově je nejvíce ideových přátel Ameriky a zvláště v sekci "Krajané v Americe" tyto lidé také pro československo-americké sblížení nejvíce pracují. Členové Svazu přátel nemají všichni v Americe své příbuzné, ale nejsou také tak chudí, aby o nějakou pomocnou akci za každou cenu šetřili. Je jasné, že v Československu se nedostává ještě řady věcí a že by podobný balíček mohli upotřebit i členové našeho Svazu. Proto na poslední schůzi sekce "Krajané v Americe" bylo usneseno požádat Národní radu v Chicagu, dále Národní sdružení a Národní svaz českých katolíků, aby ve svých organizacích apelovaly na členstvo v tom smyslu, že by balíčky, které do Československa mají být odeslány, byly určeny těm, jejichž adresy Svaz přátel USA zasle. Členstvo Svazu přátel USA znovu připomíná, že tuto akci nechce zadarmo a že ti, kteří v Americe určí svůj dar na tu nebo onu adresu, mohou současně projevit přání o věci, které třeba v Americe nejsou a které by jim z Očeh jejich přátel jako přímé upomínky zaslati jako odměnu za balíčky. Hlavní námitka z Československa zaslaného by byla asi též jako hodnota odeslaných balíčků z Ameriky. Přikládáme proto adresy funkcionářů a členů sekce "Krajané v Americe" a posíláme Vás, abyste nám pomohli uskutečnit akci, o které se zmiňujeme. Členstvo sekce by Vám bylo vděčné, kdyby tato akce mohla být vykonána brzy, aby už o letošních Vánocích byly balíčky se zbožím v rukou adresátů v Československu a zase naopak dary čs. občanů v rukou občanů a krajanů amerických.

Děkujeme Vám předem za pochopení této akce a těšíme se na Vaše zprávy

Rachounský
Jednatel

SVAZ PŘÁTEL USA
Praha.

Členstvo
Předseda

Při poskytování pomoci krajanů z USA spolupracoval s ČSNRA i Svaz přátel USA v Praze.

Ústřední českého národního sdružení
v Chicago, Ill.

Únor 1948

Úspěch sbírek na mléčnou akci českého národního sdružení.

Sbírkový mléčný fond, který sahá již do českého národního sdružení v rámci své akce pro československé sirotky, se utěšeně rozvíjí. Také nálepky, vydané k tomuto účelu a rozslané jak spolkům a organizacím, tak jednotlivcům, rozprodávaly se velmi dobře. Až se malé výjimky byly odkoupeny všechny zájmy nálepek a bylo mnoho našich krajanů a krajanek, kteří poslali ústřední více, než jim ze nálepek bylo počítáno. S radostí připomínáme, že volání ústředí vyhovely téměř všechny řady ŽOB, ČSA, JČDP a ostatních bratrských a sesterských jednot, jakož i česká sdružení českých spolků v různých místech Spojených států, z nichž některé poslaly na mléčnou akci celou svou pokladni hotovost. Ústředí dále kromě toho množství povzbuzujících dopisů, nemluví ani o spoustě děkovných projevů z Československa.

Velký úspěch a mravní vyznamenání této akce záleží ovšem především v její jednotnosti, která dává výsledku mocný účinek, při němž vyniká společné dílo všech členů, činovníků a přátel českého národního sdružení v celé Americe. To je zvláště důležité. Proto znovu upozorňujeme odbory, krajské výbory i členy ČNS, aby byli pametliví, drzejších našich výzev k zachování jednotnosti akce a vystříhali se všeho tříštění podle míst nebo krajů v Československu atd. Připomínáme ještě jednou, že v Praze byl zřízen výbor důvěrníků ČNS pro Československo, v němž jsou zastupováni příslušných československých ministerstev. Tento výbor přiglazuje americké dary ČNS podle skutečné potřeby a podle poměrů, které nejlépe zná z úředního setření a činnosti.

-x-

Sbírkový oděv.

Ústředí vyzývá v daném tisku krajanů veřejnost, aby podle možnosti pomohla na československé obyvatele také odloženými kusy oděvu, obuvi, prádla atd. Nouse o textilii je v Československu největší vedle nouse o mléko, vejce, tuky a výživnou potravu. Čistě a opracované oděvy je možno zaslat ústředí v c. 3851 W. 26th St., Chicago 23 Illinois.

Sbírkový poválečné pomoci krajanů v USA probíhaly ještě v době únorových událostí v Československu v roce 1948. Pokračování pomoci však bylo po únoru 1948 novým režimem znemožněno.

Poznámky

- ¹ Archiv vznikl z iniciativy prof. Zdeňka Hrubana, který odešel do exilu za dramatických okolností se skupinou gen. Mikuláše Ferjenčíka po únoru 1948. Po celou dobu svého pobytu v USA shromažďoval více než čtyři desítky let materiály týkající se historie Československa a působení našich krajanů v zahraničí. V archivu se nacházejí materiály vztahující se k zápasu Čechů a Slováků za národní osvobození v průběhu minulého století. Obsahuje i cenné materiály o působení čs. emigrace po roce 1948 a po roce 1968. Vedle unikátních písemných materiálů jsou v archivu uloženy i dosud neznámé a nepublikované fotografie především z období první a druhé světové války. Celkem je v archivu uloženo více než 1 000 kartonů archivních pramenů. Samostatnou součást tvoří i rozsáhlá sbírka stovek mnohdy unikátních knih, které byly vydány většinou v zahraničí. Převážná většina z nich je psána v českém jazyce. Vzhledem k finanční náročnosti nebyla dosud provedena inventarizace a existuje pouze hrubý přehled jednotlivých kartonů s předpokládaný obsahem.
- ² V různých materiálech jsou uváděny rozdílné zkratky i použití velkých a malých písmen v názvu Československé národní rady americké. V celé publikaci je používána jednotná zkratka ČSNRA.
- ³ Dokumenty k činnosti krajanů v jednotlivých zemích se nacházejí v ASASA ve fondu ČSNRA (Československá národní rada americká), kartony č. 76–98 a dále v kartonech č. 701, 713, 716, 722, 723, 747, 824, 825, 827 a 892. Zcela rozdílný je i rozsah pramenů k činnosti krajanů v jednotlivých zemích. Převážná část z nich se týká buď přímo nebo zprostředkovaně činnosti ČSNRA. Podrobně vypovídají archivní prameny o činnosti krajanů v Argentině, v Ekvádoru, v Indii, v Mexiku, v Uruguayi a ve Venezuele. Pouze dílčí materiály vypovídají o činnosti krajanů v Nicaragui, v Panamě a v Paraguai.
- ⁴ Blíže viz VONDRÁŠEK, V., HANZLÍK, F. *Krajané v USA a vznik ČSR v dokumentech a fotografiích*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo obrany – AVIS, 2008, ISBN 978-80-7278-476-9. 143 s.
- ⁵ MARTÍNEK, J. *Československá Národní Rada Americká*. Chicago, Illinois 1962, s. 15.
- ⁶ Tamtéž, s. 11.
- ⁷ *Na obranu míru demokracie a Československa*. Čsl. Národní Sdružení v Americe. (Zpráva o konferenci Čsl. Národního Sdružení v Chicagu). Chicago, květen 1938, s. 3.
- ⁸ Tamtéž, s. 4.
- ⁹ BUDÍN, S. *Věrní zůstali*. Orbis, Praha 1947, s. 51.
- ¹⁰ Tamtéž, s. 21.
- ¹¹ Dorothy Thompsonová se stala v USA velmi populární osobností. V průběhu války navštívila několikrát USA a ve svých přednáškách a vystoupeních vyzývala ke sjednocení úsilí v boji proti fašismu. Nevětší pozornost věnoval americký i krajanský tisk její kampani, kterou vedla v USA v listopadu 1941 spolu s ministrem zahraničních věcí čs. exilové vlády Janem Masarykem.
- ¹² BUDÍN, S. *Věrní zůstali*. Orbis, Praha 1947, s. 23.
- ¹³ Tamtéž.
- ¹⁴ ACASA Chicago, kart. 713.
- ¹⁵ BUDÍN, S. *Věrní zůstali*. Orbis, Praha 1947, s. 83.
- ¹⁶ ACASA Chicago, kart. 86.
- ¹⁷ Tamtéž.
- ¹⁸ BENEŠ, E. *Paměti*. Praha: Orbis, 1947. s. 102.
- ¹⁹ Tamtéž, s. 120.
- ²⁰ MARTÍNEK, J. *Československá Národní Rada Americká*. Chicago, Illinois 1962, s. 15.
- ²¹ Tamtéž, s. 13.
- ²² Z dochované korespondence ČSNRA. ACASA, kart. 84.
- ²³ MARTÍNEK, J. *Československá Národní Rada Americká*. Chicago, Illinois 1962, s. 14.
- ²⁴ Jedna z odboček pracovala dokonce i na Filipínách, ACASA Chicago kart. 98.
- ²⁵ V různých písemnostech se setkáme s různými názvy – buď obranný výbor nebo obranný odbor.
- ²⁶ ACASA Chicago kart. 701.
- ²⁷ Tamtéž.
- ²⁸ Tamtéž.
- ²⁹ Tamtéž.
- ³⁰ Tamtéž.
- ³¹ Tamtéž. Plk. Chodský bylo krycí jméno plk. Bohumila Bočka, který vykonával funkci přednosty 1. odboru londýnského MNO, později působil jako zástupce velitele čs. samostatné obrněné brigády ve Velké Británii. Po roce 1945 vykonával funkci náčelníka Hlavního štábu.
- ³² Tamtéž.
- ³³ Tamtéž, kart. 91.
- ³⁴ Tamtéž.
- ³⁵ MARTÍNEK, J. *Československá Národní Rada Americká*. Chicago, Illinois 1962, s. 15.
- ³⁶ Tamtéž.

Dokumenty a fotografie, u nichž není uveden zdroj, byly převzaty z Archivu Čechů a Slováků v zahraničí v Chicagu.

Resumé

Krajané v Americe a čs. zahraniční odboj 1939–1945 (v dokumentech a fotografiích)

Publikace se zabývá pomocí krajanů československému zahraničnímu odboji v letech druhé světové války. Vychází z dokumentů uložených v Archivu Čechů a Slováků v zahraničí v Chicagu (Archives of Czechs and Slovaks Abroad – ACASA). Obsah a rozsah materiálů o činnosti krajanů v jednotlivých státech, které jsou uloženy v ACASA, se výrazně liší. Přesto umožňují přiblížit čtenářům všestrannou pomoc krajanů československému zahraničnímu odboji v jeho úsilí za osvobození vlasti. Vedle dokumentů o činnosti krajanských organizací i jednotlivců v USA přibližují působení krajanů i v dalších zemích.

V úvodu je připomenuta úloha krajanů v USA při vzniku samostatné Československé republiky v roce 1918 se zdůrazněním skutečnosti, že v období druhé světové války se na poskytování pomoci výrazně podíleli i krajané z jiných států světa.

Publikace je mimo úvodu rozdělena do čtyř samostatných částí. První je věnována podpoře Československa krajany v USA do rozbití republiky a okupace jejího zbytku v březnu 1939. Ukazuje aktivizaci krajanských organizací v době konání Světové výstavy v Chicagu v roce 1933 a v období narůstání nebezpečí německého fašismu pro Československo. Popisuje konkrétní akce na podporu Československa od jara 1938 do 15. března 1939. Pozornost je věnována i hodnocení událostí souvisejících s přijetím mnichovské dohody americkou veřejností, politickými kruhy a tiskem ve Spojených státech.

Následuje část věnovaná pomoci krajanů v USA čs. zahraničnímu odboji v letech 1939–1945. Zabývá se odrazem událostí 14. a 15. března 1939 v Československu ve Spojených státech. Akce na obranu Československa vystřídala po 15. březnu 1939 masivní podpora vznikajícímu čs. zahraničnímu odboji. Okupace zbytku Československa se stala základním motivem pro sjednocení krajanů v zahraničí. Obsah kapitoly ukazuje sjednocení hlavních krajanských organizací v USA – Českého národního sdružení, Národního svazu českých katolíků a Slovenského národního sdružení pod vedením Československé národní rady americké v dubnu 1939. Popisuje jejich úsilí při poskytování všestranné pomoci (politické, morální, finanční i materiální) čs. zahraničnímu odboji v letech druhé světové války. Zabývá se i podporou krajanů úřadům Spojených států v boji proti páté koloně od poloviny roku 1941.

Třetí část publikace ukazuje obsah a rozsah pomoci, kterou čs. zahraničnímu odboji poskytovali krajané z ostatních států světa a to z Argentiny, Bolívie, Ekvádoru, Guatemaly, Haiti, Hondurasu, Indie, Mexika, Nicaragui, Panamy, Paraguaye, Uruguaye, Venezuely, ale i z Jižní Afriky, Filipín a Číny. Tato část publikace dokumentuje mimořádný význam Československé národní rady americké pro sjednocení krajanů v ostatních státech a pro koordinaci jejich aktivit při poskytování pomoci čs. zahraničnímu odboji a osobám, které byly nuceny v důsledku okupace opustit Československo. Strukturu a obsah této kapitoly ovlivnila skutečnost, že rozsah a výpovědní hodnota materiálů k činnosti krajanů v jednotlivých zemích, které jsou uloženy v ACASA, je značně rozdílná.

Obsah poslední části publikace dokazuje, že vztah ke staré vlasti byl pro krajany po celém světě trvalou hodnotou. Ještě před osvobozením Československa organizovali ve svých zemích sbírky na poválečnou pomoc osvobozené vlasti. V poskytování pomoci pokračovali až do roku 1948. Dokumenty uložené v ACASA ukazují, že hlavním důvodem ukončení této nezištné pomoci byly únorové události 1948 a počínající studená válka.

Obsah

Použité prameny a literatura	2
Úvod	3
O autorovi	3
1. Krajané v USA pro obranu republiky proti fašizmu	4
2. Pomoc krajanů v USA československému zahraničnímu odboji v letech 1939–1945	10
3. Pomoc krajanů z ostatních zemí světa československému exilu v letech druhé světové války ..	95
Závěr	137
Poznámky	141
Resumé	142

Doc. PhDr. František Hanzlík, CSc.

Krajané a československý zahraniční odboj 1938–1945 v dokumentech a fotografiích

Recenzenti: doc. PhDr. Karel Konečný, CSc.,
doc. PhDr. Jiří Pernes, Dr.

Vydalo Ministerstvo obrany České republiky – Prezentační a informační centrum MO
Adresa: Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
<http://www.army.cz>

Odpovědná redaktorka: Eva Karbulková
Výtvarné řešení a zlom: Jitka Oktábcová
Fotografie: VÚA-VHA, ACASA Chicago, VHÚ
Dáno do tisku: duben 2010
Tisk: Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.
1. vydání

**Kopírovat, překládat a rozmnožovat publikaci bez souhlasu vydavatele je zakázáno.
NEPRODEJNÉ**

